

**UAB „JARINTA”**

# **JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAS**



JAUNIMO  
TARPTAUTINIO  
BENDRADARBIAVIMO  
AGENTŪRA



**Ataskaitos rengėjas**

UAB „Jarinta”

Leidinyi parengtas pagal 2020 m. rugsėjo 7 d. sutartį Nr. 1F-53 (6.26)

**Užsakovas**

Jaunimo reikalų departamentas prie  
Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos,

Į. k. 188681478,

Vytenio g. 6, 03113 Vilnius

Tel. 8 634 08299

El. paštas [info@jrd.lt](mailto:info@jrd.lt)

## TURINYS:

<b>ĮVADAS.....</b>	<b>5 psl.</b>
<b>1. MOKYKLA .....</b>	<b>14 psl.</b>
1.1. Bendras aprašymas.....	14 psl.
1.2. Lyginimas pagal amžių.....	19 psl.
1.3. Lyginimas pagal lytį.....	22 psl.
1.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	23 psl.
1.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	24 psl.
1.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	25 psl.
<b>2. STUDIJS.....</b>	<b>29 psl.</b>
2.1. Bendras aprašymas.....	29 psl.
2.2. Lyginimas pagal amžių .....	32 psl.
2.3. Lyginimas pagal lytį.....	34 psl.
2.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę .....	35 psl.
2.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	36 psl.
2.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	37 psl.
<b>3. DARBAS .....</b>	<b>39 psl.</b>
3.1. Bendras aprašymas.....	39 psl.
3.2. Lyginimas pagal amžių.....	48 psl.
3.3. Lyginimas pagal lytį.....	52 psl.
3.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	55psl.
3.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	58 psl.
3.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	61 psl.
<b>4. LAISVALAIKIS.....</b>	<b>68 psl.</b>
4.1. Bendras aprašymas.....	68 psl.
4.2. Lyginimas pagal amžių.....	70 psl.
4.3. Lyginimas pagal lytį.....	72 psl.

4.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	74 psl.
4.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	75 psl.
4.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	77 psl.
<b>5. DRAUGAI.....</b>	<b>79 psl.</b>
5.1. Bendras aprašymas.....	79 psl.
5.2. Lyginimas pagal amžių.....	83 psl.
5.3. Lyginimas pagal lytį.....	86 psl.
5.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	87 psl.
5.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	88 psl.
5.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	89 psl.
<b>6. GYVENIMO SĄLYGOS.....</b>	<b>91 psl.</b>
6.1. Bendras aprašymas.....	91 psl.
6.2. Lyginimas pagal amžių.....	98 psl.
6.3. Lyginimas pagal lytį.....	104 psl.
6.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	106 psl.
6.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	108 psl.
6.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	110 psl.
<b>7. DALYVAVIMAS.....</b>	<b>111 psl.</b>
7.1. Bendras aprašymas.....	111 psl.
7.2. Lyginimas pagal amžių.....	120 psl.
7.3. Lyginimas pagal lytį.....	123 psl.
7.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	124 psl.
7.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	125 psl.
7.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	126 psl.
<b>8. ĮPROČIAI.....</b>	<b>131 psl.</b>
8.1. Bendras aprašymas.....	131 psl.

8.2. Lyginimas pagal amžių.....	136 psl.
8.3. Lyginimas pagal lytį.....	140 psl.
8.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	144 psl.
8.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	145 psl.
8.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis..... .....	146 psl.
<b>9. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA.....</b>	<b>150 psl.</b>
9.1. Bendras aprašymas.....	150 psl.
9.2. Lyginimas pagal amžių.....	155 psl.
9.3. Lyginimas pagal lytį.....	158 psl.
9.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	162 psl.
9.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	163 psl.
9.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis..... .....	164 psl.
<b>10. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI.....</b>	<b>168 psl.</b>
<b>IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS .....</b>	<b>171 psl.</b>
<b>KLAUSIMYNAS.....</b>	<b>177 psl.</b>

## IVADAS

Remiantis 2020 m. rugsėjo 7 d. Apklausų atlikimo sutartimi Nr. 1F-53 (6.26) (toliau – **Sutartis**), pasirašyta tarp Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – **Užsakovas**) ir UAB „Jarinta“ (toliau – **Vykdytojas**), parengta ši tyrimo ataskaita (toliau – **Ataskaita**).

**Ataskaitos struktūra.** Ataskaitą sudaro įvadas, dešimt skyrių pagal klausimyno tematikas: mokykla, studijos, darbas, laisvalaikis, draugai, gyvenimo sąlygos, dalyvavimas, įpročiai, psichologinė ir fizinė savijauta ir demografinės tyrimo imties charakteristikos, išvados ir rekomendacijos. Įvade yra nurodomas lyginamosios ataskaitos tikslas ir uždaviniai, tyrimo ir atrankos metodikos, atrankos formavimas ir įgyvendinimas, apklausos vykdymo eiga, tyrimo imties reprezentatyvumo patikra pagal lyties, amžiaus grupių (14-19; 20-24; 25-29 m.), gyvenamosios vietos (miesto / kaimo) ir savivaldybių grupių parametrus, ICC / ESOMAR tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso reikalavimų laikymosi aprašymas. Kiekvieną skyrių sudaro šeši poskyriai: (1) bendri rodiklių pasiskirstymai tyrimo imtyje; (2) rodiklių lyginimas pagal lytį; (3) rodiklių lyginimas pagal amžiaus grupes (14-19; 20-24; 25-29 m.); (4) rodiklių lyginimas pagal gyvenamąją vietą (miestas / kaimas); (5) rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes; (6) rodiklių lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis. Pabaigoje pateikiamos tyrimo išvados ir rekomendacijos nacionalinės ir regioninės jaunimo politikos prioritetams ir priemonėms tobulinti.

**Tyrimo tikslas** – atskleisti jaunimo padėtį Lietuvoje, stebėti jaunimo situacijos pokyčius, analizuoti jų priežastis bei išskirti problematiškiausias jaunimo politikos sritis.

### **Tyrimo uždaviniai:**

1. Išsiaiškinti Lietuvos jaunimo požiūrį į mokymąsi ir studijas, užimtumą ir laisvalaikį, santykius šeimoje, mokykloje ir su draugais, gyvenimo sąlygas, dalyvavimą, įpročius bei fizinę ir psichinę savijautą.;
2. Nustatyti jaunų žmonių padėties bei požiūrio įvairiose gyvenimo srityse skirtumus pagal lytį, amžių, savivaldybių grupę, gyvenamąją vietą.
3. Nustatyti jaunimo padėties bei požiūrio įvairiose gyvenimo srityse kaitą, lyginant tyrimo duomenis su 2010-2011 metais atlikto tyrimo duomenimis.
4. Parengti išvadas ir rekomendacijas nacionalinės ir regioninės jaunimo politikos prioritetams ir priemonėms tobulinti.

**Tyrimo metodas:** reprezentatyvi Lietuvos jaunimo 14-29 metų apklausa, naudojant standartizuotą jaunimo problematikos tyrimo anketą. Tai pakartotina Lietuvos jaunimo apklausa, siekiant nustatyti jaunimo situacijos pokyčius. Šiam tikslui pasiekti 2020 metų apklausos pagrindu buvo paimtas mokslininkų grupės J. Buzaitytės-Kašalynienės, D. Dvariono, I. Jonutytės, A. Kazlauskienės, O. Merfeldaitės ir A. Tamulevičiūtės (2010) parengtas „Klausimynas jaunimui“ ir Metodika, reikalinga jaunimo problematikos tyrimams savivaldybėse atlikti (toliau – Metodika)<sup>1</sup>. Šia anketa 2010-2011 metais buvo apklausta virš 20 tūkst. Lietuvos jaunimo<sup>2</sup>, turima duomenų bazė suteikia galimybę lyginti ir stebėti rodiklių pokyčius.

Rengiantis 2020 metų apklausai 2010 metų anketa buvo peržiūrėta ir atnaujinta, atsižvelgiant į nūdienos realijas. Anketa buvo sutrumpinta nuo 15 struktūrinių dalių iki 10, nuo 101 iki 84 rodiklių. Dalies rodiklių buvo atsisakyta, o įtraukta dalis naujų. Šioje ataskaitoje bus aptarti tik pakartotinai matuoti ir naujai įtraukti rodikliai. Jaunimo apklausos anketa buvo sudaryta iš 10 klausimų blokų: mokyklos (2-8) ir studijų (9-11), darbo (12-26), laisvalaikio (27-28), draugų (29-34), gyvenimo sąlygų (35-44), dalyvavimo (45-57), įpročių (58-66), psichologinės ir fizinės savijautos (67-74), demografinių (1 ir 75-84) rodiklių.

**Tyrimo atrankos metodika.** Daugiapakopė stratifikuota maršrutinė atranka. Pirmoje atrankos pakopoje, sudaromos trys savivaldybių status arba grupės pagal miesto gyventojų dalį tarp visų savivaldybės gyventojų. Antroje atrankos pakopoje kiekvienoje išskirtoje grupėje sudaromi savivaldybių sąrašai pagal 10 apskričių (gaunamos 25 savivaldybių grupės), iš kiekvienos šios grupės atsitiktiniu būdu atrinkama 1 konkreti savivaldybė, kurioje vyks apklausa. Jei grupėje yra tik viena savivaldybė, tai ji ir įtraukiama į atranką. Trečioje atrankos pakopoje atrinktose savivaldybėse vykdoma maršrutinė atranka pagal miestams ir kaimams skirtus maršrutus.

---

<sup>1</sup> METODIKA, REIKALINGA JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAMS SAVIVALDYBĖSE ATLIKTI, 2010.

[http://www.esparama.lt/es\\_parama\\_pletra/failai/ESFproduktai/2010\\_metodika\\_jaunimo\\_problematikos\\_tyrimas\\_savivaldybese\\_atlikti.pdf](http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2010_metodika_jaunimo_problematikos_tyrimas_savivaldybese_atlikti.pdf)

<sup>2</sup> Jaunimo problematikos tyrimų rezultatų palyginamoji analizė, 2012

[http://ijpp.lt/file/JAUNIMO\\_PROBLEMATIKOS\\_TYRIMU\\_REZULTATU\\_PALYGINAMOJI\\_ANALIZE\\_2012.pdf](http://ijpp.lt/file/JAUNIMO_PROBLEMATIKOS_TYRIMU_REZULTATU_PALYGINAMOJI_ANALIZE_2012.pdf)

<b>Apskritis</b>	<b>&gt; 75 proc. 8 savivaldybės</b>	<b>75-50 proc. 16 savivaldybių</b>	<b>&lt; 50 proc. 35 savivaldybės</b>
Vilniaus apskritis	Vilniaus m.	Elektrėnų Švenčionių r. Trakų r. Ukmergės r.	Šalčininkų r. Širvintų r. Vilniaus r.
Alytaus apskritis	Alytaus m.	Druskininkų m.	Alytaus r. Lazdijų r. Varenos r.
Kauno apskritis	Kauno m.	Birštono m. Jonavos r. Kėdainių r.	Kaišiadorių r. Kauno r. Prienų r. Raseinių r.
Klaipėdos apskritis	Klaipėdos m. Neringos Palangos		Klaipėdos r. Kretingos r. Skuodo r. Šilutės r.
Marijampolės r.		Marijampolės m.	Kalvarijos Kazlų Rūdos Šakių raj. Vilkaviškio r.
Panevėžio apskritis	Panevėžio m.		Biržų r. Kupiškio r. Panevėžio r. Pasvalio r. Rokiškio r.
Šiaulių apskritis	Šiaulių m.	Akmenės r. Radviliškio r.	Joniškio r. Kelmės r. Pakruojo r. Šiaulių r.
Tauragės apskritis		Tauragės r.	Jurbarko r. Pagėgių r. Šilalės r.
Telšių apskritis		Mažeikių r. Plungės r. Telšių r.	Rietavo
Utenos apskritis	Visagino	Utenos r.	Anykščių r. Ignalinos r. Molėtų r. Zarasų r.
<b>Pasiskirstymas Lietuvos jaunimo populiacijoje:</b>	<b>42,4 proc.</b>	<b>19,3 proc.</b>	<b>38,3 proc.</b>

1 pav. Savivaldybių grupės

Tyrimo imties reprezentatyvumas kontroliuojamas pagal lyties, amžiaus grupių (14-19, 20-24 ir 25-29 metų), gyvenamosios vietos (miesto / kaimo) ir savivaldybių grupių parametrus.

**Atrankos formavimas, įgyvendinimas ir imties reprezentatyvumo patikra.** Tyrimo populiaciją sudarė 14 -29 metų amžiaus jauni žmonės, tyrimo metu gyvenę Lietuvoje. Apklausa buvo vykdoma 25 Lietuvos savivaldybėse, įtraukiant po dvi / tris savivaldybes iš kiekvienos apskrities. Antroje atrankos pakopoje, siekiant užtikrinti atrankos atsitiktinumą ir kuo objektyvesnį tyrimą, savivaldybės savivaldybių grupių viduje buvo atrinktos pagal pirmąją apskrities pavadinimo raidę abėcėlės tvarka. Abėcėlės raidėms pasibaigus, buvo grįžtama prie pirmosios abėcėlės raidės.

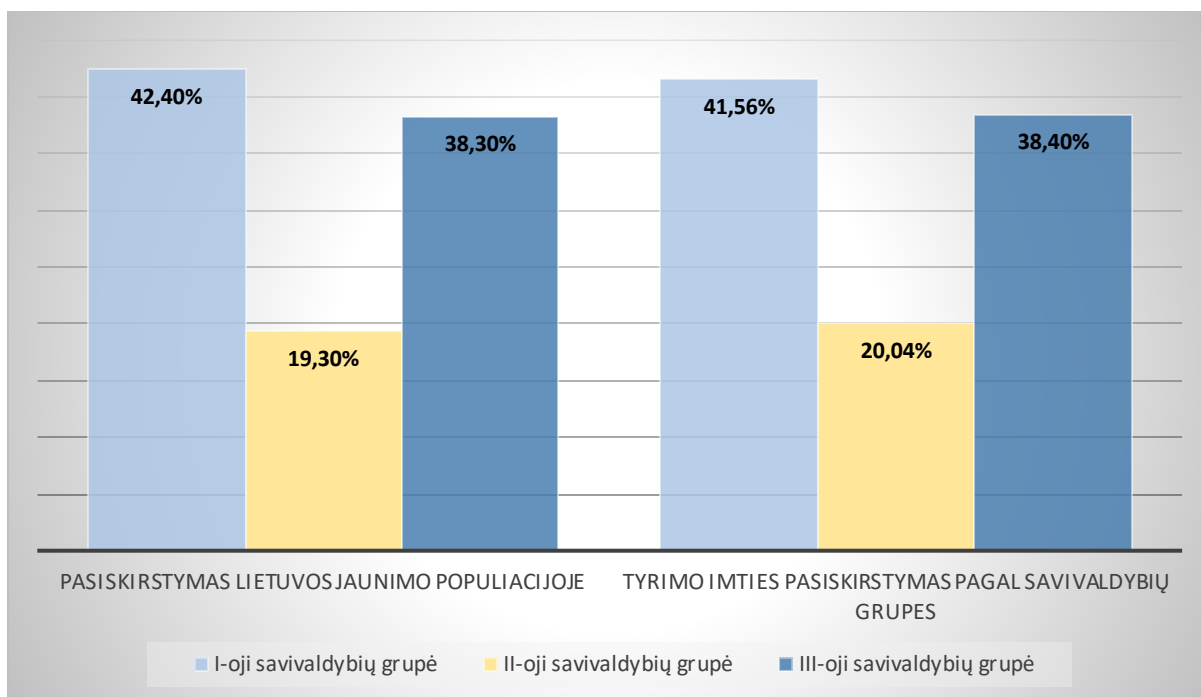
Vadovaujantis lentelėje (žr. 1 pav.) nurodytomis jaunimo populiacijos savivaldybių grupėse proporcijomis, bendras numatytų apklausų skaičius (1500) buvo padalintas į tris grupes išlaikant šias proporcijas. Taigi pirmojoje savivaldybių grupėje numatyta atlikti 636 apklausas (42,4 proc.), antrojoje – 290 apklausų (19,3 proc.) ir trečiojoje – 575 apklausas (38,3 proc.).

Gauti numatytų atlikti apklausų skaičiai buvo padalinti iš kiekvienoje savivaldybių grupėje esančių savivaldybių skaičiaus, skaičius po kablelio buvo apvalinamas pagal apvalinimo taisykles.

Pirmajai savivaldybių grupei priklauso 7 savivaldybės, atrinktos pagal aukščiau nurodytą metodiką, todėl numatyta atlikti po 91 apklausą kiekvienoje savivaldybėje. Antrajai savivaldybių grupei priklauso 8 savivaldybės, todėl numatyta atlikti po 36 apklausas kiekvienoje savivaldybėje. Trečiajai grupei priklauso 10 savivaldybių, todėl numatyta atlikti po po 58 apklausas kiekvienoje savivaldybėje.

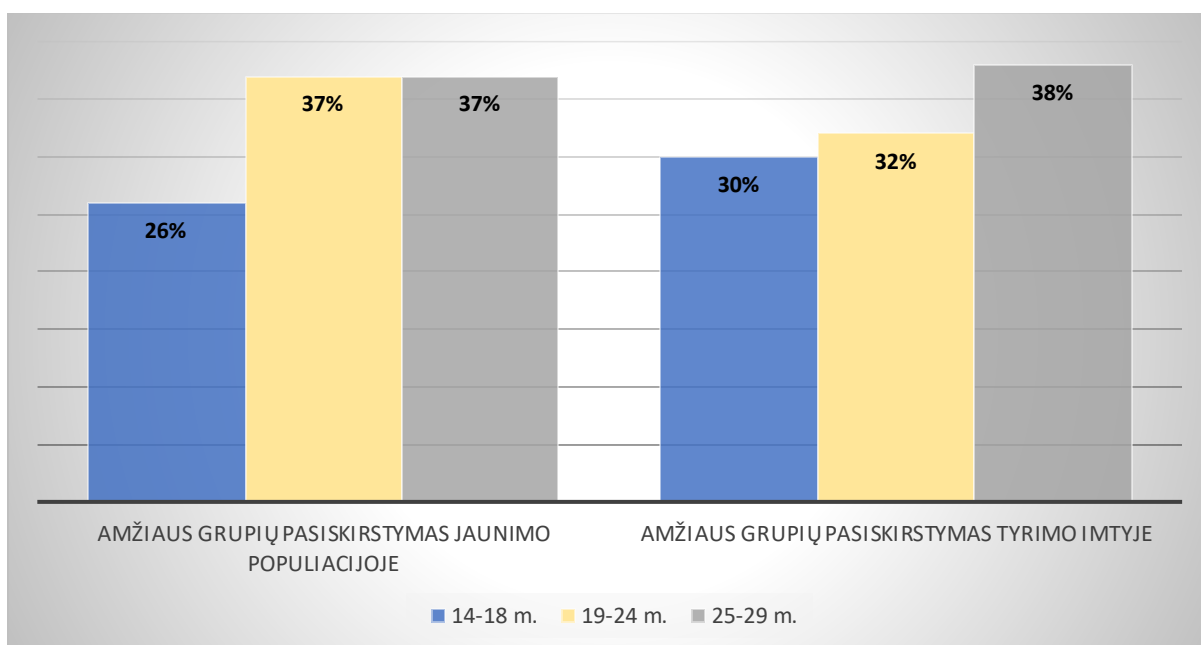
Siekiant tyrimo imtyje išlaikyti amžiaus grupių ir lyties parametrų pasiskirstymus (proporcijas esančias Lietuvos jaunimo populiacijoje), numatytų apklausų skaičiai buvo perskaičiuoti dar du kartus. Skaičiuojant apklausų kiekį pagal amžiaus grupių pasiskirstymą, pirmajai savivaldybių grupei teko 93, antrajai – 36, trečiajai – 58 apklausos. Skaičiuojant apklausų kiekį pagal lyčių pasiskirstymą, pirmajai savivaldybių grupei teko 93, antrajai – 36, trečiajai – 59 apklausos. Iš viso buvo planuojama atlikti 1529 apklausas. Vykdytojas papildomai atliko 2 proc. daugiau apklausų siekdamas apsidrausti, jei dalį apklausų tektų eliminuoti. Taigi iš viso buvo atliktos 1552 apklausos.



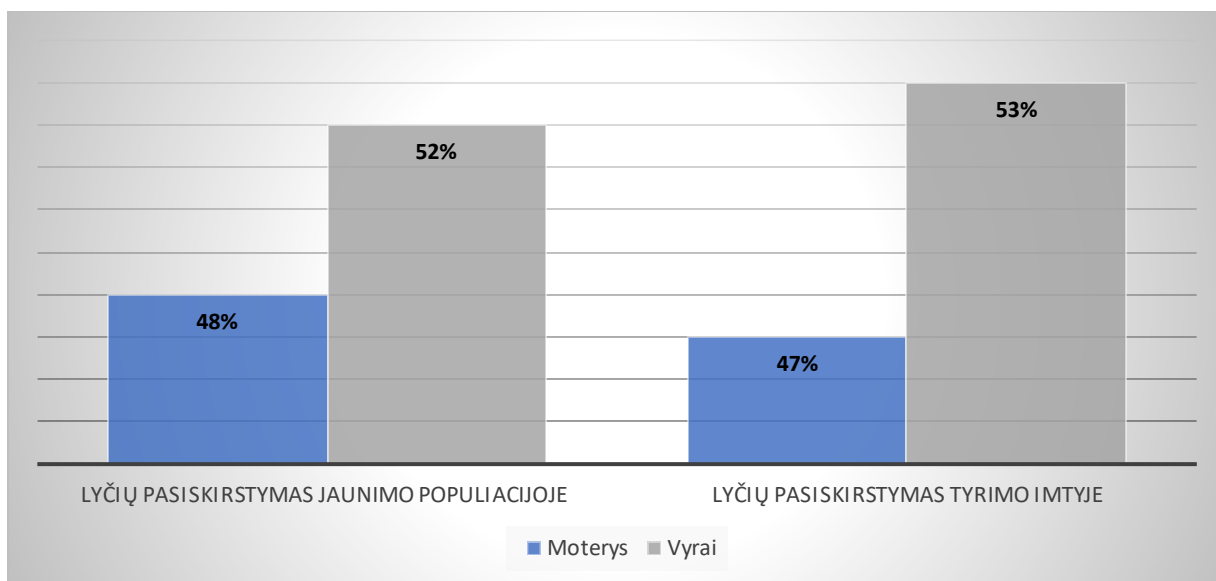


2 pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą savivaldybių grupėse

Tyrimo imties reprezentatyvumą taip pat užtikrina lyties ir amžiaus grupių pasiskirstymų tyrimo imtyje atitikimas pasiskirstymams jaunimo populiacijoje (žr. 3.1. ir 3.2 pav.).

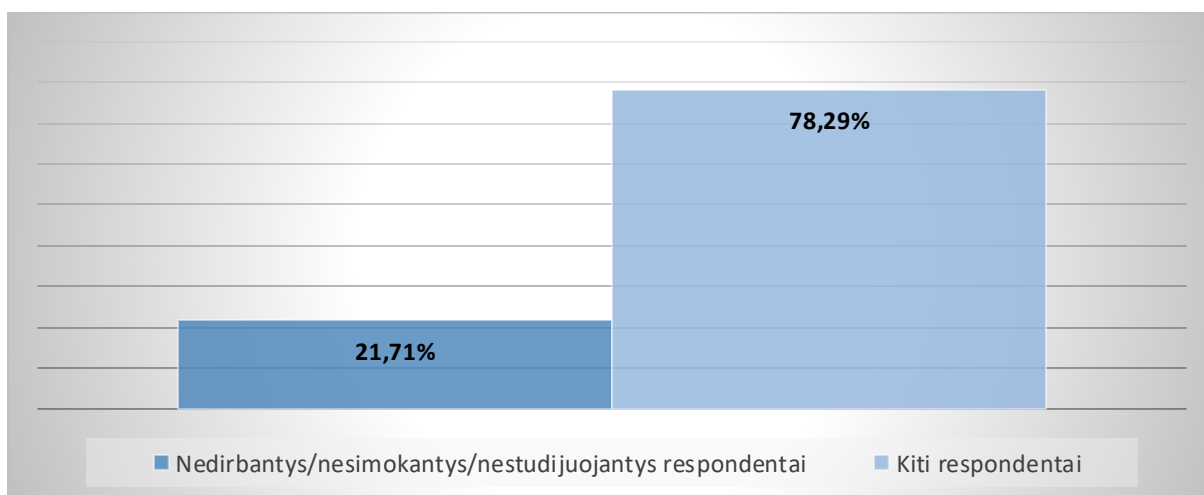


3.1. pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą amžiaus grupėse



3.2. pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą lyčių grupėse

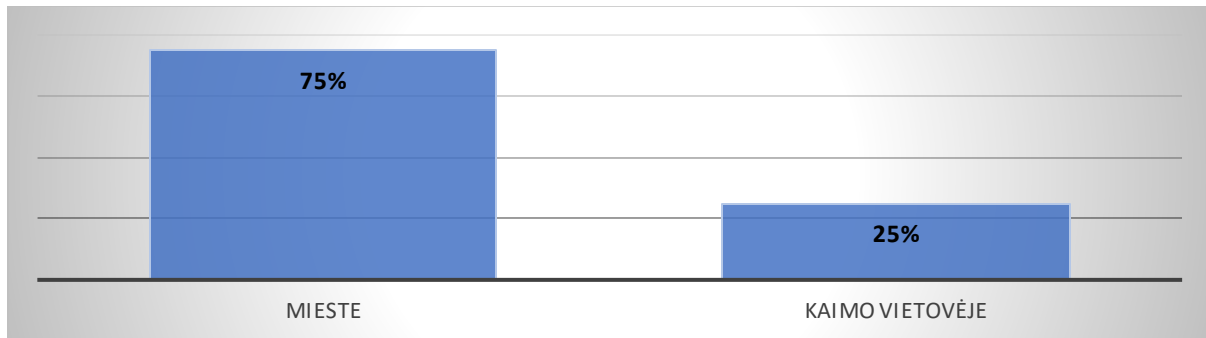
Kadangi sunku numatyti, kokia jaunimo dalis priklauso NEET grupei (nedirba ir nesimoko), buvo planuota apklausti ne mažiau kaip 15 proc. nestudijuojančių, nesimokančių mokykloje ir nedirbančių jaunuolių. Tikslas buvo pasiektas, apklausta net 21,71 proc. respondentų, kurie šiuo metu nedirba, nesimoko ir nestudijuoja (žr. 4 pav.).



4 pav. Nedirbančių/nesimokančių/nestudijuojančių respondentų dalis

Kadangi nėra žinoma kokia dalis Lietuvos jaunuolių gyvena kaime, o kokia mieste, todėl savivaldybėse, kuriose yra ir miestų, ir kaimų, kaimo vietovėse buvo planuota apklausti ne

mažiau nei 20 proc. respondentų. Buvo apklausta 25 proc. respondentų, gyvenančių kaimo vietovėse (žr. 5 pav.).



5 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal vietovę

Kadangi apklausų atlikimo eiliškumas negalėjo turėti įtakos galutiniams rezultatams, apklausos vykdymo metu nebuvo naudojami jokie savivaldybių eiliškumo nustatymo metodai. Apklausų atlikimo savivaldybėse datos buvo parinktos Vykdytojo ir grafikas suderintas su Užsakovu.

**Apklausos vykdymo eiga.** Dėl COVID-19 pandemijos buvo atsisakyta vykdyti įprastą maršrutinę atranką, kurioje maršrutai sudaromi parenkant pradžinius adresus ir einama apklausos vykdytių gyventojų butus. Buvo nuspręsta respondentų ieškoti lauke, šalia mokyklų, aukštojo mokslo įstaigų, prekybos centrų ir kitose viešose vietose, kuriose, tikėtina, lankosi jauni žmonės ir juose kalbinti praevius. Siekiant kuo didesnės sklaidos, pradinių taškų skaičius savivaldybių grupėms buvo apskaičiuojamas taip, kad viename pradiname taške nebūtų apklausta daugiau kaip 5-7 respondentai. Pirmojoje savivaldybių grupėje buvo atrinkta 15 pradinių taškų, antrojoje savivaldybių grupėje – 10, trečiojoje savivaldybių grupėje – 12-13 pradinių taškų. Pradiniai taškai buvo mokyklos, universitetai, prekybos centrai, parduotuvės, viešosios erdvės, pasirinktos dėl to, kad būtų užtikrintas objektyvus tyrimas ir pasiektos įvairios respondentų grupės. Apklausa buvo vykdoma įvairiose įstaigose / prekybos centruose / neformaliojo ugdymo įstaigose / bibliotekose. Apklausų atlikimo vietose buvo lankomasi skirtingu dienos metu, priklausomai nuo konkrečios respondentų grupės pasiekiamumo ir įstaigų darbo laiko. Respondentai, einantys po vieną, buvo atrenkami atsitiktine tvarka, iš einančios asmenų grupės buvo apklausiamas tik vienas respondentas.

Apklausas vykdė moteriškos lyties Vykdytojo darbuotojos, kurių amžius buvo nuo 24 iki 32 metų. Interviuotojos pastebėjo, kad daugumai respondentų klausimynas buvo per ilgas,

todėl buvo sunku iki pabaigos išsamiai atsakyti į visus klausimus, buvo matomas mažesnis susidomėjimas bei pastebimi neapgalvoti atsakymai apklausos pabaigoje. Interviuotojų nuomone, respondentams buvo sudaryta jauki atmosfera nuoširdžiai atsakyti į užduodamus klausimus, respondentai buvo informuoti apie apklausos anonimiškumą, apklausos buvo atliekamos nuošalesnėse vietose. Interviuotojų nuomone, tik nedidelė dalis respondentų apklausos vykdymo metu jautėsi matomai nejaukiai.

Vykdytojas įsipareigojo užtikrinti 30 proc. nuo visų respondentų patikrinimą. Visų apklausų atlikimas buvo stebimas nuotoliniu būdu, naudojantis GPS sistema užtikrinant, kad apklausėjai būtų reikiamoje vietoje. Vykdytojas taip pat organizavo netikėtus patikrinimus, kurių metu buvo fiziškai vykstama į apklausų vietą net 40 proc. savivaldybių, kuriose buvo atlikta apklausa bei stebima, kaip apklausėjai vykdo apklausas. Netikėto patikrinimo metu buvo fiksuojama:

- 1) ar laikomasi atrankos vykdymo metodikos atrenkant respondentus;
- 2) ar apklausos yra pildomos nuo pradžios iki pabaigos, bendraujant su respondentu;
- 3) ar apklausėjai laikosi higienos reikalavimų bei dėvi apsaugines kaukes bendraudami su respondentais vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ bei Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijomis.

Vykdytojas įsipareigojo informuoti Užsakovą apie patikrinimus bei apklausų vykdymo pažeidimus. Vykdytojas patikrinimo metu pildė protokolus, kuriuose nurodyta patikrinimo data, laikas bei aprašyti patikrinimo rezultatai. Tyrimo atlikimo metu pažeidimų užfiksuota nebuvo. Vykdytojas informavo Užsakovą apie tarpinius rezultatus bei siuntė patikrinimo protokolus.

**Statistiniai duomenų analizės metodai.** Statistinė duomenų analizė buvo atliekama naudojant SPSS / PC version 20 programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji paprastų ir sugrupuoti suminių rodiklių procentiniai pasiskirstymai. Suminių rodiklių skaičiavimai buvo vykdomi vadovaujantis Metodika, taip pat iš Metodikos buvo paimti intervalai arba rėžiai, kurie buvo taikomi suminių rodiklių reikšmių grupavimui, t. y., buvo naudojamosi Metodikoje kiekvienam rodikliui nustatytais intervalais, žyminčiais, kada atskiro rodiklio reikšmės aukštos, vidutinės ar žemos.

Statistinei duomenų analizei buvo taikomas keletas statistinių kriterijų. Siekiant nustatyti suminių rodiklių skirtumus tyrimo imtyje pagal lytį, amžiaus grupę ir gyvenamąją vietą, buvo taikomi Chi kvadrato suderinamumo, Pirsono ir Stjudento statistiniai kriterijai.

Visi ataskaitoje pateikiami rodiklių skirtumai pagal lytį, amžiaus grupę, savivaldybių grupę ir gyvenamąją vietą yra statistiškai reikšmingi. Apie ataskaitoje minimus, tačiau statistiškai nereikšmingus skirtumus pasisakyta papildomai.

Nustatyti skirtumai, o taip pat taikytų statistinių kriterijų rezultatai laikyti statistiškai reikšmingais, kai patikimumo lygmuo, t. y., p reikšmė, buvo mažesnė už 0,05.

### **ICC/ESOMAR (Tarptautinių prekybos rūmų ir Europos viešosios nuomonės ir rinkos asociacijos) tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso reikalavimų laikymosi aprašymas**

Vykdytojas atliekant Tyrimą laikėsi ICC/ESOMAR (Tarptautinių prekybos rūmų ir Europos viešosios nuomonės ir rinkos asociacijos) tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso (toliau – **Kodeksas**) reikalavimų. Tyrimas buvo atliekamas objektyviai ir remiantis nusistovėjusiais moksliniais principais.

Vadovaujantis Kodekso 2 skyriumi, respondentai dalyvavo Tyrime savanoriškai bei buvo išlaikytas respondentų anonimiškumas. Kiekvienas respondentas buvo pilnai supažindintas su vykdomu Tyrimu bei kokiais tikslais bus naudojami surinkti Tyrimo duomenys taip pat, kokiems tikslams duomenys negali būti naudojami. Apklausėjai apklausų atlikimo metu buvo pasikabinę pažymėjimus, kuriuose buvo nurodyti Vykdytojo rekvizitai, antspaudas, atliekamo Tyrimo pavadinimas, apklausėjo vardas bei pavardė.

Vykdytojas laikėsi Kodekso 3 ir 4 skyriuose numatytų pareigų. Vykdytojas dalyvaudamas konkurse dėl Sutarties pasirašymo, pateikė teisingą informaciją apie savo kvalifikaciją ir patirtį. Vykdytojas sąžiningai atliko bei kontroliavo tyrimo eigą, fiksavo duomenis, iškilus problemoms - kreipėsi į Užsakovą dėl jų sprendimo. Vykdytojas užtikrino surinktų duomenų saugumą. Vykdytojas, vadovaudamasis Sutartimi, atlikdamas Tyrimą nesusidūrė su interesų konfliktais.

# 1. MOKYKLA

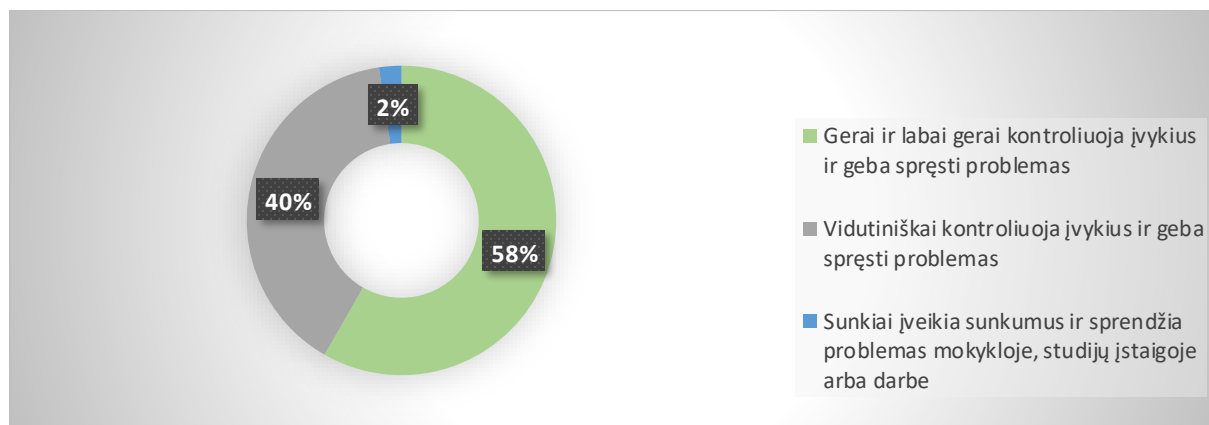
## 1.1. Bendras aprašymas

Mokyklos rodiklių grupė skirta tirti bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose besimokančių mokinių problemoms. Tyrime dalyvavo 386 mokiniai, kurie sudaro 24,87 proc. visų apklaustų respondentų.

Mokykla buvo vertinama pagal šiuos rodiklius:

- įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas;
- mokyklos saugumo;
- lankomumo problemų;
- pažangumo;
- domėjimosi būsima profesija;
- aktyvumo mokinių savivaldoje.

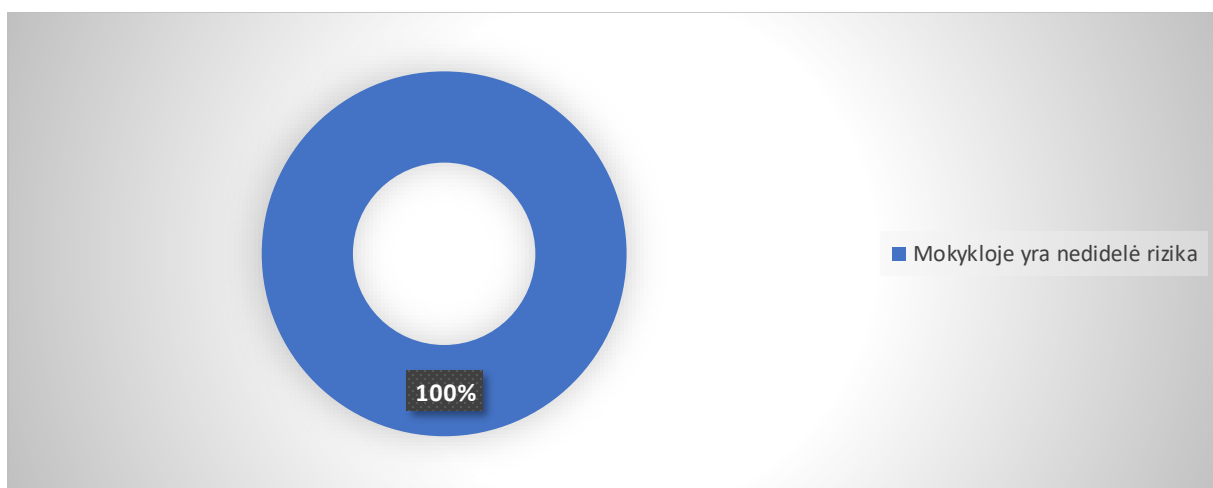
**Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie pasitenkinimą mokykla, gebėjimą kontroliuoti įvykius ir įveikti kylančius sunkumus, kurie rodo, kad tiriamasis įveikia jam kylančius iššūkius. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklio reikšmės kinta nuo 8 iki 24, kur 24 reiškia silpnai, o 8 - stipriai išreikštą gebėjimą kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas mokykloje. Pagal rodiklio reikšmes mokiniai suskirstomi į tris grupes: gerai ir labai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas (nuo 8 iki 13), vidutiniškai - (nuo 14 iki 19), sunkiai (nuo 20 iki 24) įveikia sunkumus ir sprendžia problemas mokykloje. Daugiau negu pusei (58 proc.) mokinių lengvai ir labai lengvai sekasi įveikti problemas ir kontroliuoti įvykius, daugiau nei trečdaliui (40 proc.) – vidutiniškai ir tikrai 2 proc. tai sekasi atlikti sunkiai (žr. 6 pav.).



6 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas mokykloje rodiklis (N=386)

**Mokyklos saugumo rodiklis** – tai suminis rodiklis matuojamas 8 indikatoriais apie tam tikrus įvykius mokykloje, kurie rodo, kad tiriamasis mokosi saugioje aplinkoje, kad joje nepatiria patyčių, (pvz., ar per paskutines 30 dienų kiti mokiniai jį mušė, apšaukė, užgauliojo, liepė kažką už juos daryti, reketavo, seksualiai priekabiavo, ar mokytojai užgauliojo ar mušė). Mokyklos saugumo rodiklio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 8 reiškia saugumo mokykloje trūkumą, o 24 reiškia stipriai išreikštą mokyklos saugumą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė - tuo mokykla yra saugesnė. Rodiklio reikšmes galima suskirstyti į tokias grupes: mokosi saugioje aplinkoje (23-24), mokykloje yra nedidelė rizika (nuo 18 iki 22), didelė rizika (nuo 13 iki 17) ir mokyti pavojinga (nuo 8 iki 12).

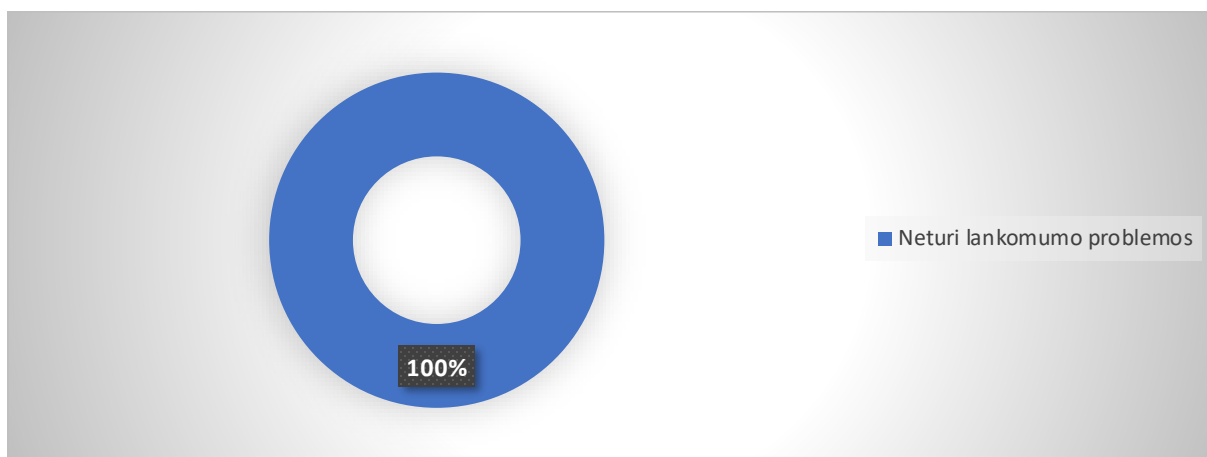
Mokyklos saugumo rodiklis yra gana aukštas, mokyklose yra pakankamai saugu ir nustatytos rizikos yra nedidelės (žr. 7 pav.).



7 pav. Mokyklos saugumo rodiklis (N=386)

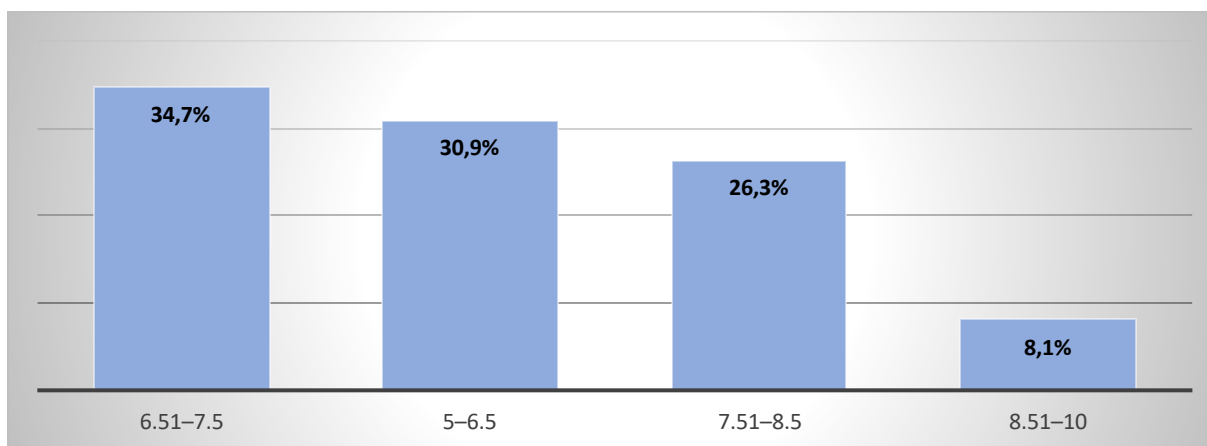
**Lankomumo problemų rodiklis** – tai suminis rodiklis matuojamas 6 indikatoriais apie dėl įvairių priežasčių per paskutines 30 dienų praleistas pamokas, kuris leidžia pamatuoti, ar tiriamasis turi lankomumo problemų. Mokyklos lankomumo problemų rodiklio reikšmės kinta nuo 6 iki 28. Kur 6 reiškia lankomumo problemos nebuvimą, o 28 reiškia stipriai išreikštą mokyklos lankymo problemą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė - tuo didesnė mokyklos lankymo problema. Reikšmes galima suskirstyti į tokias grupes: neturi lankomumo problemos (nuo 6 iki 12), yra rizika lankomumo problemoms susiformuoti (nuo 13 iki 18), turi išreikštą mokyklos lankymo problemą (nuo 19 iki 24).

Visi apklausti respondentai lankomumo problemas neturi (žr. 8 pav.).



8 pav. Lankomumo problemų rodiklis (N=386)

**Pažangumo rodiklis matuojamas santykių skale** – paskutinio semestro pažymių vidurkiu. Kinta nuo 1 iki 10. Pagal vidurkį tiriamieji skirstomi į šias grupes: 5-6.5; 6.51-7.5; 7.51-8.5; 8.51-10. Daugiau nei trečdalis mokinių pažymių vidurkis nuo 6.51 iki 7.5, tai atitinka ir bendrą visų respondentų pažymių vidurkį (žr. 9 pav.).

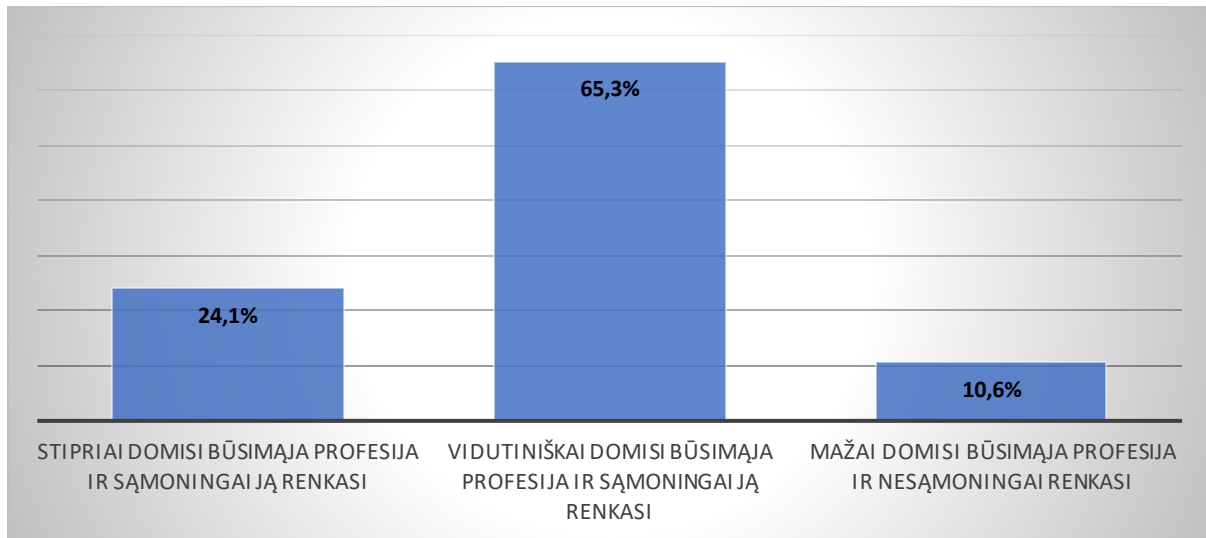


9 pav. Pažangumo rodiklis (N=386)

**Domėjimosi būsima profesija rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidžiančius ją pasirinkti bei geriau jai pasirngti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas, renkantis būsimą profesiją. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie būsimos profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai sutinku“

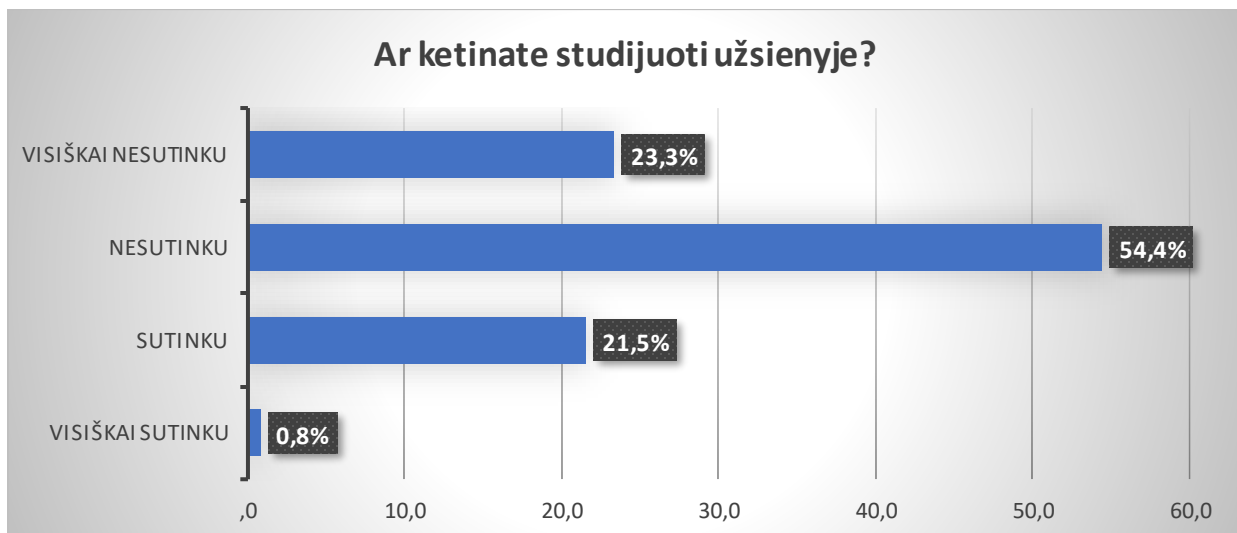


= 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4. Dauguma mokinių (65,3 proc.) vidutiniškai domisi būsima profesija, ketvirtadalis mokinių (24,1 proc.) stipriai domisi būsima profesija ir šiek tiek daugiau nei dešimtadalis (10,6 proc.) – mažai domisi būsima profesija (žr. 10 pav.).



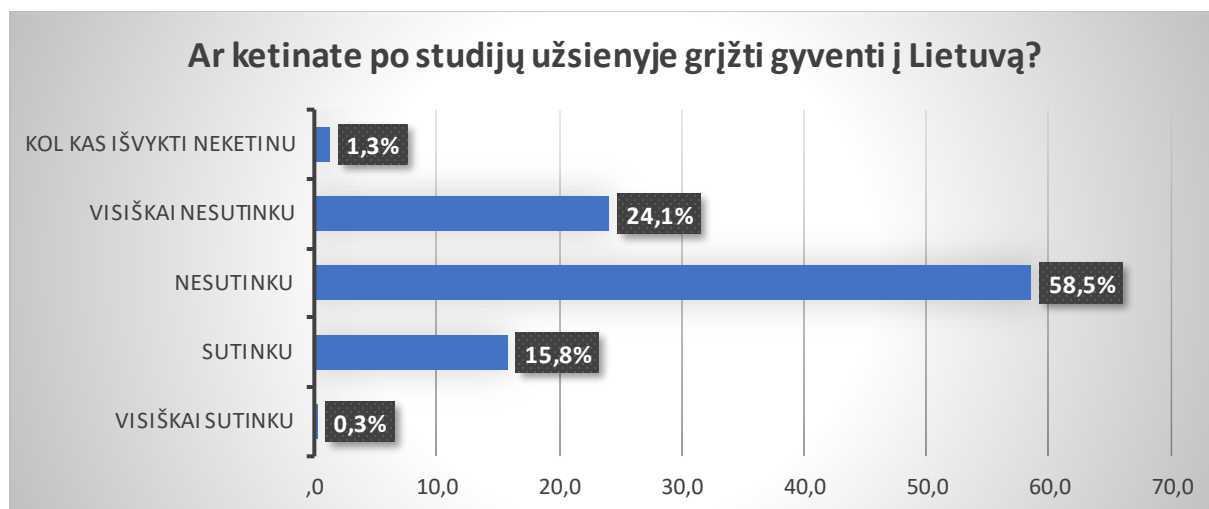
10 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis (N=386)

**Mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis.** Maždaug penktadalis mokinių (22,3 proc.) planuoja studijuoti užsienyje, tačiau tik 0,8 proc. mokinių yra visiškai apsisprendę išvykti studijuoti į užsienį (žr. 11 pav.).



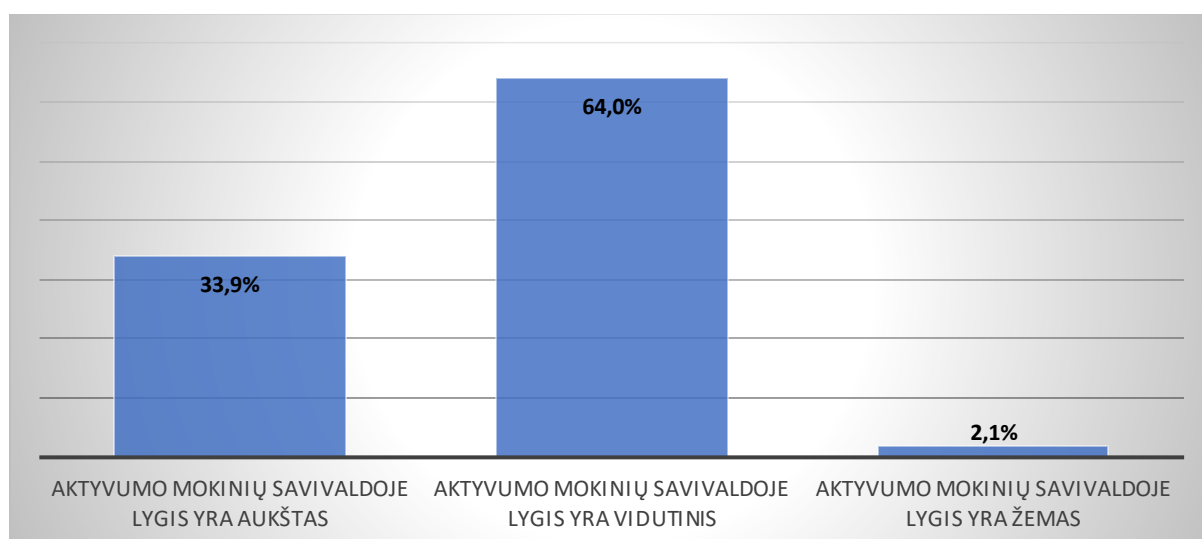
11 pav. Mokinių ketinančių studijuoti užsienyje rodiklis (N=386)

**Mokinių, ketinančių po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą, rodiklis.** Po studijų ketinančių grįžti į Lietuvą mokinių rodiklis siekia 17,1 proc. (žr. 12 pav.).



12 pav. Mokinių ketinančių po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą rodiklis (N=386)

**Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis.** Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, atspindinčiais mokinių aktyvumo mokyklos savivaldoje apraiškas, pvz., dalyvavimas savivaldos rinkimuose, renginiuose, pareigų turėjimas ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie dalyvauja tam tikrose su mokyklos savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4. Pastebėta, kad daugumos mokinių (64 proc.) aktyvumo rodiklis savivaldoje yra vidutinis (žr. 13 pav.).

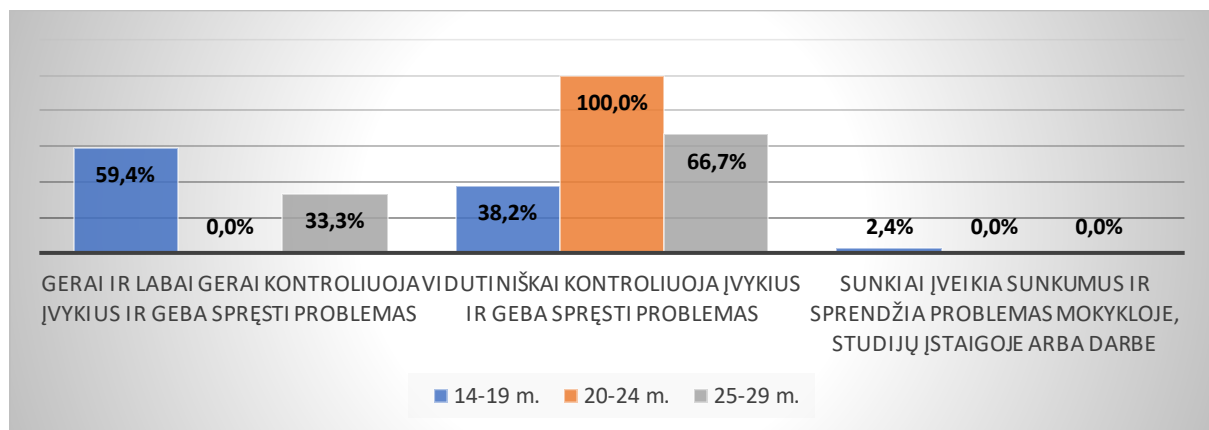


13 pav. Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis (N=386)

## 1.2. Lyginimas pagal amžių

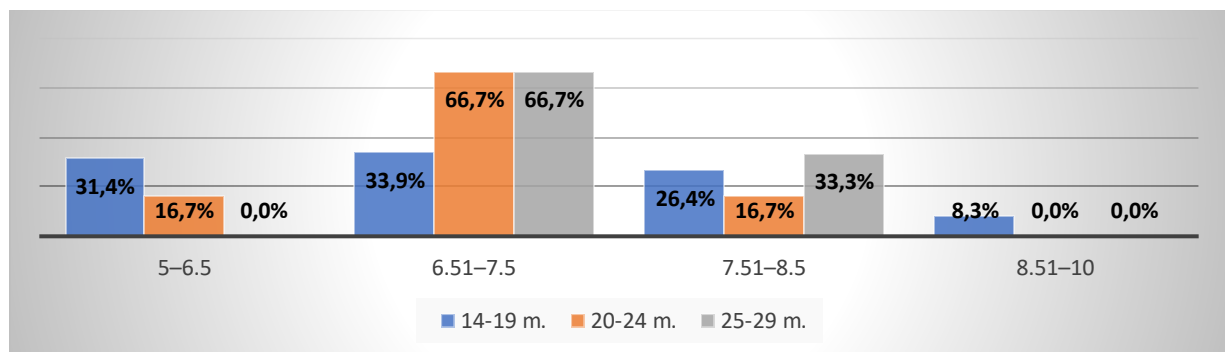
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes. Mokinių grupėje buvo 97,67 % 14-19 metų, 1,55 proc. 20-24 metų ir 0,78 proc. 25-29 m. jaunuolių.

Dauguma 14-19 m. jaunuolių (59,4 proc.) gerai ar net labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas, tuo tarpu 20 – 24 m. (100 proc.) ir 25 – 29 m. (66,7 proc.) jaunuolių įgūdžiai spręsti problemas mokykloje yra vidutiniški (žr. 14 pav.).



14 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis, pagal amžių (N=386)

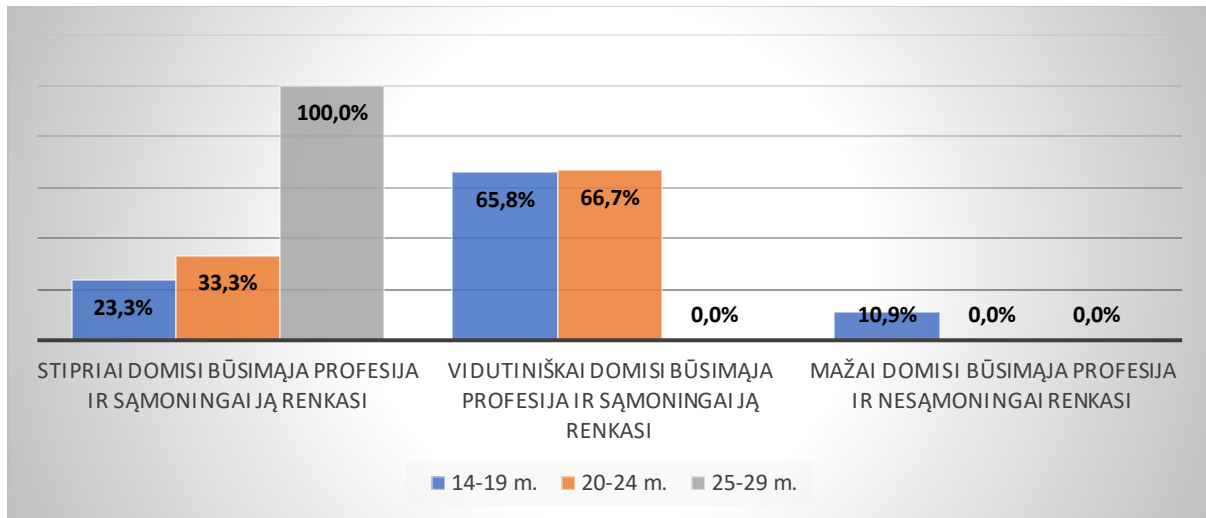
Pažangumo rodiklis, lyginant skirtingas amžiaus grupes skiriasi nedaug. Aukščiausius pažymių vidurkius 8.51-10 turi tik 14-19 m. moksleiviai, vyresnių jaunuolių pažymių vidurkiai žemesni (žr. 15 pav.).



15 pav. Pažangumo rodiklis pagal amžių (N=386)

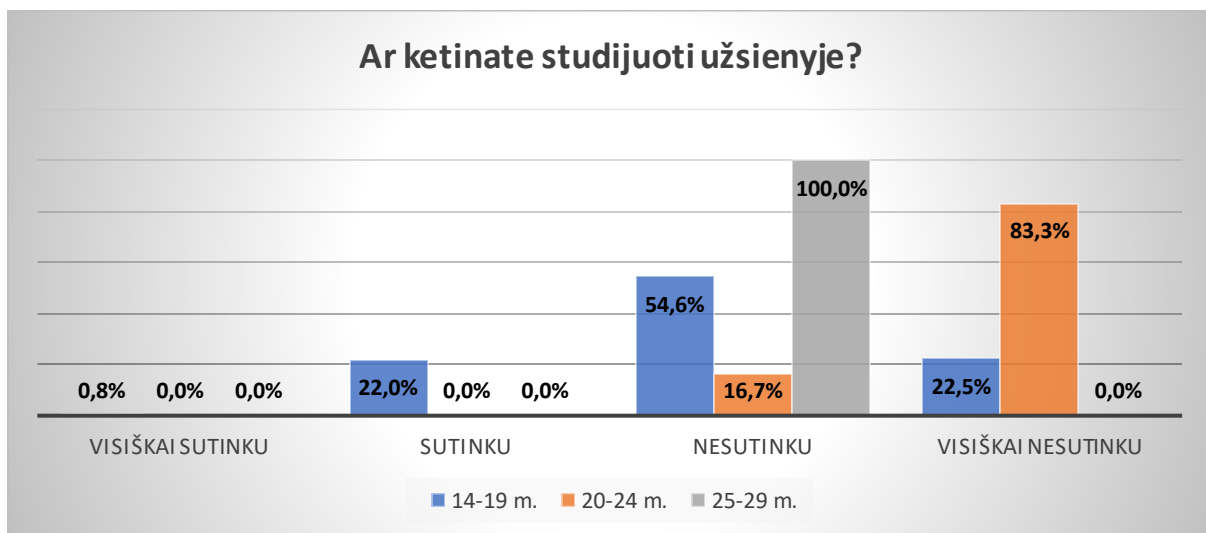
Lyginant domėjimąsi būsima profesija pagal amžių, pastebėta, kad būtent 25-29 m. jaunuoliai labiausiai domisi būsima profesija (100 proc.). Du trečdaliai 20 – 24 m. jaunuolių

būsima profesija domisi vidutiniškai ir trečdalis domisi labai, 14 – 19 m. jaunuolių grupėje 10,9 proc. mažai domisi būsima profesija (žr. 16 pav.).



16 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis pagal amžiaus grupę (N=386)

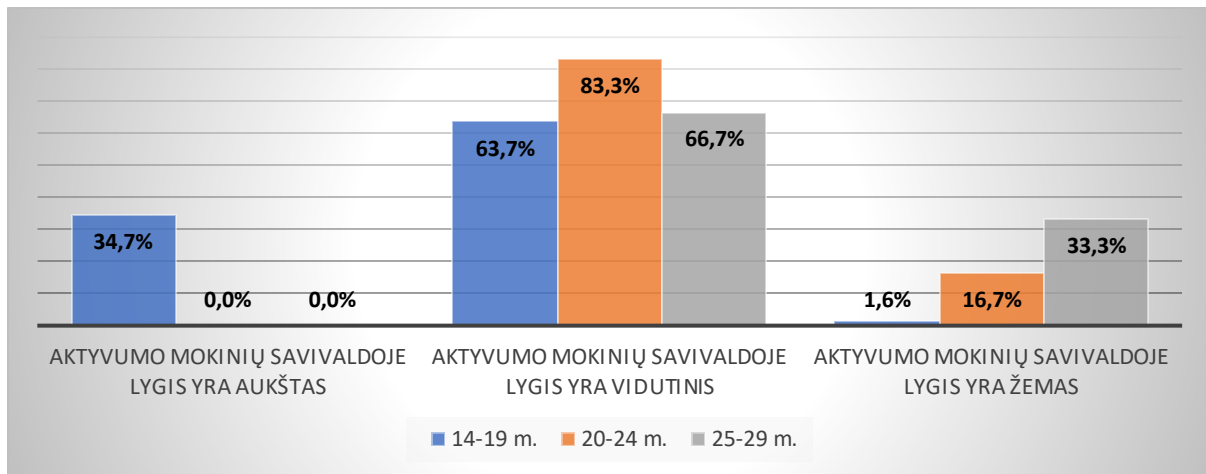
Ketinančiųjų studijuoti užsienyje daugumą sudaro 14-19 m. amžiaus grupės jaunuoliai. Studijos užsienyje yra aktualios būtent vidurinių mokyklų moksleiviams, profesinių mokyklų moksleiviai (vyresni jaunuoliai) jau yra pasirinkę norimą profesiją (17 pav.).



17 pav. Moksleivių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis pagal amžiaus grupes (N=386)

Lyginant aktyvumo mokinių savivaldoje lygį pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad aktyvumas su amžiumi mažėja. Net trečdalis (33,3 proc.) 25-29 m. amžiaus grupės jaunuolių, aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas, 20-24 m. amžiaus grupės mažiau nei

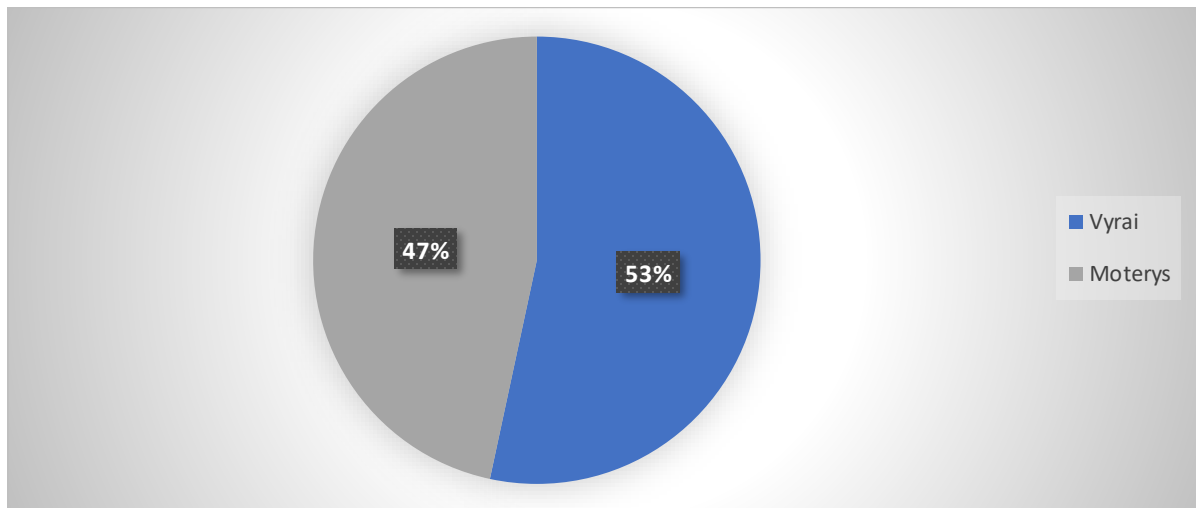
penktadalio (16,7 proc.) - žemas, likusiųjų (83,3 proc.) – vidutinis. Daugiau nei vieno trečdaliao 14-19 m. jaunuolių (34,7 proc.) aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra aukštas ir tik 1,6 proc. – žemas (18 pav.).



18 pav. Aktyvumas mokinių savivaldoje, pagal amžiaus grupes (N=386)

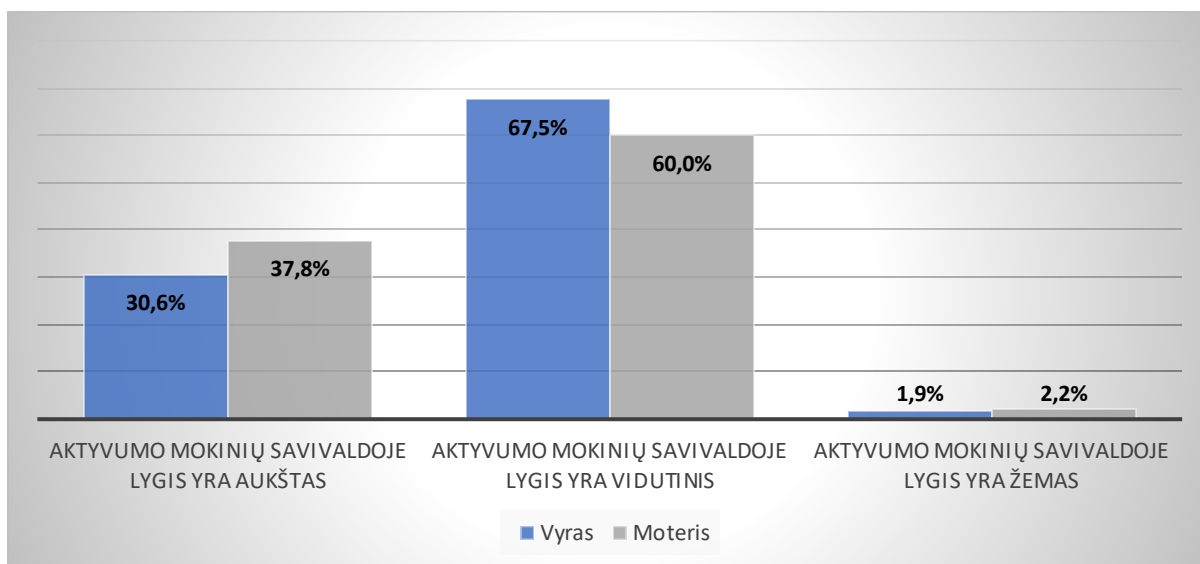
### 1.3. Lyginimas pagal lytį

Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal lytį. Tyrime moksleivių grupę sudarė 53 proc. vyrų ir 47 proc. moterų (žr. 19 pav.).



19 pav. Moksleivių pasiskirstymas pagal lytį (N=386)

Pastebėta, kad moterų aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis yra aukštesnis nei vyrų. Net 7,2 proc. daugiau moterų nei vyrų aktyvumo rodiklis yra aukštas (20 pav.).

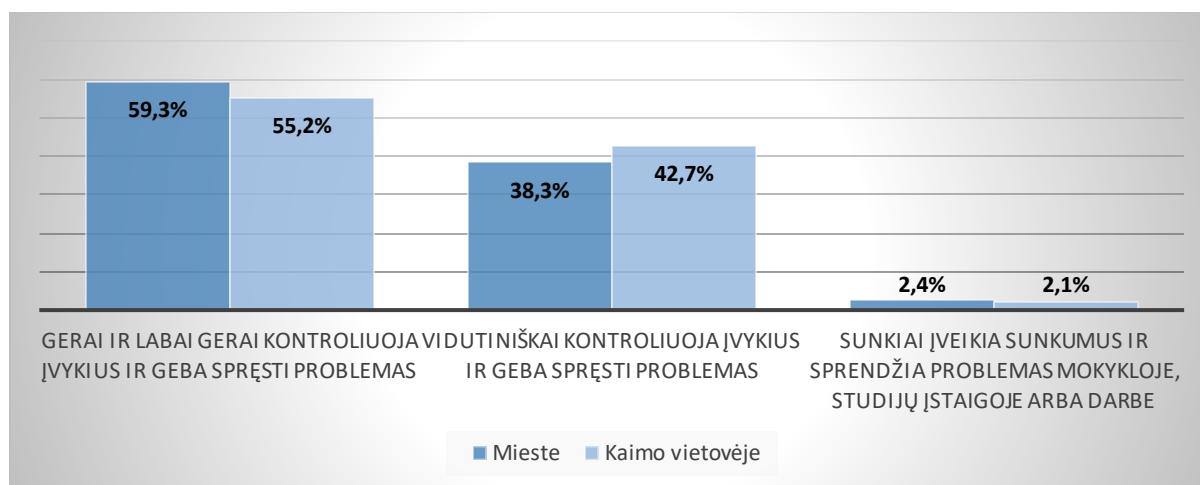


20 pav. Aktyvumas mokinių savivaldoje, pagal lytį (N=386)

#### 1.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

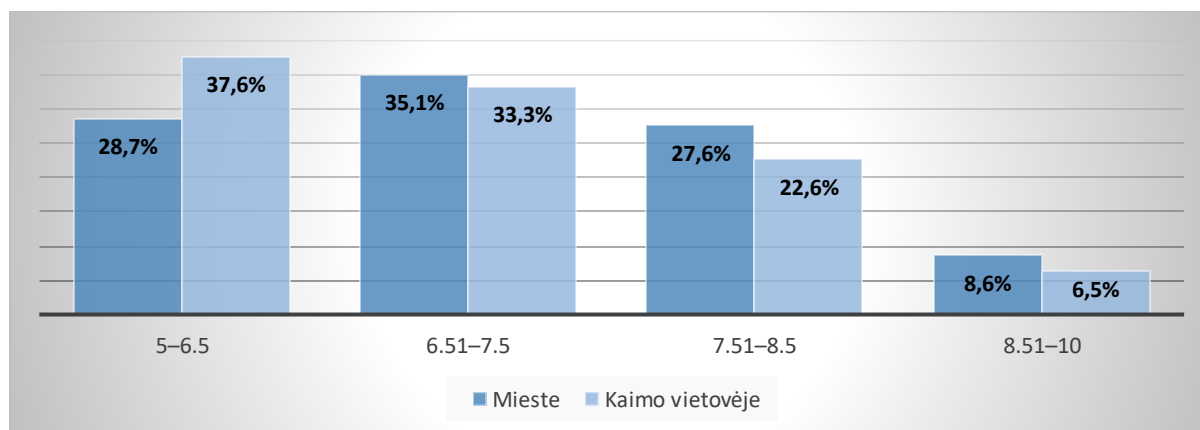
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas). Tyrime dalyvavo 77 proc. moksleivių, gyvenančių mieste, ir 23 proc. moksleivių, gyvenančių kaime.

Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis, respondentų gyvenančių mieste yra šiek tiek aukštesnis. Mieste gyvenantys respondentai, palyginus su kaimuose gyvenančiais, 4,1 proc. daugiau - gerai ar labai gerai kontroliuoja įvykius bei geba spręsti problemas (žr. 21 pav.).



21 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis, pagal gyvenamąją vietovę (N=386)

Kaime gyvenančių respondentų pažangumo rodiklis yra žemesnis: 2,1 proc. mažiau respondentų turi labai aukštą vidurkį (8.51-10) ir net 8,9 proc. daugiau respondentų, gyvenančių kaimuose, turi gana žemą vidurkį (5-6.5) (žr. 22 pav.).

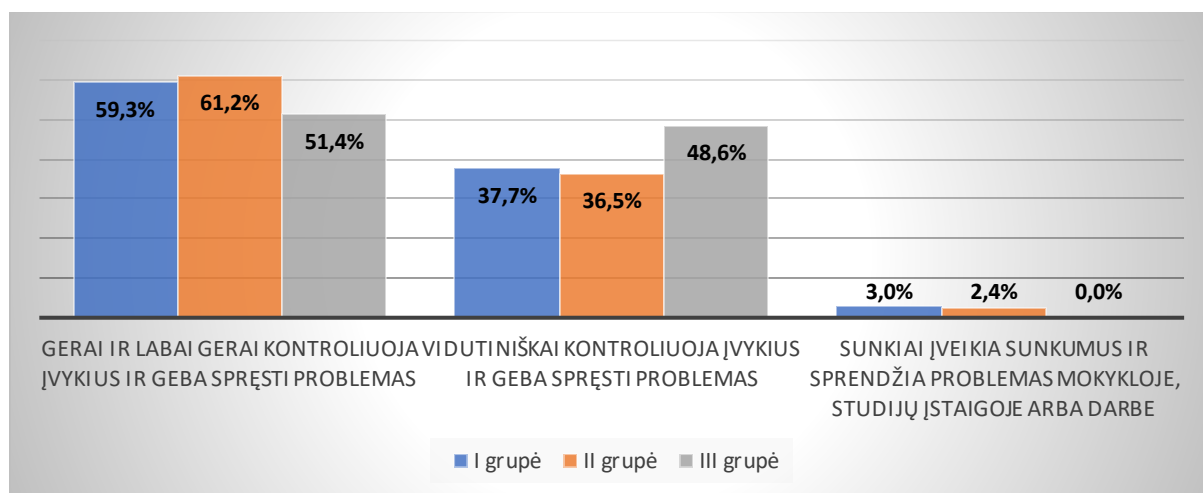


22 pav. Pažangumo rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=386)

### 1.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

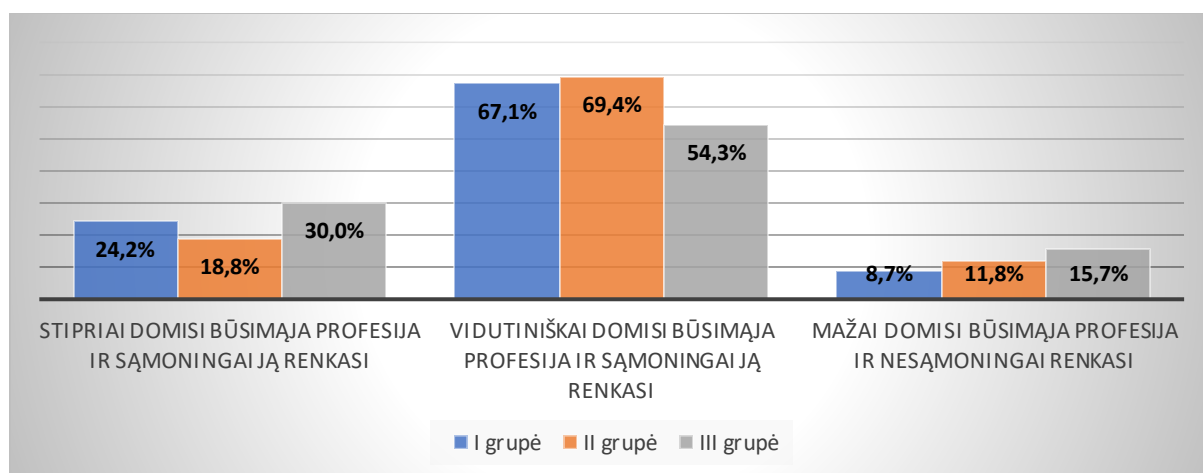
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupę.

Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis pagal savivaldybių grupes nežymiai skiriasi. Pastebėta, kad III-iajai savivaldybių grupei sunkiausiai sekasi kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas. Geriausias rodiklis yra II-osios savivaldybių grupės (žr. 23 pav.).



23 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis, pagal savivaldybių grupę (N=386)

Tiek mažiausias, tiek didžiausias domėjimasis būsima profesija yra III-iosios savivaldybių grupės. Daugiau nei du trečdaliai I-osios (67,1 proc.) ir II-osios (69,4 proc.) savivaldybių grupės respondentų vidutiniškai domisi būsima profesija (žr. 24 pav.).



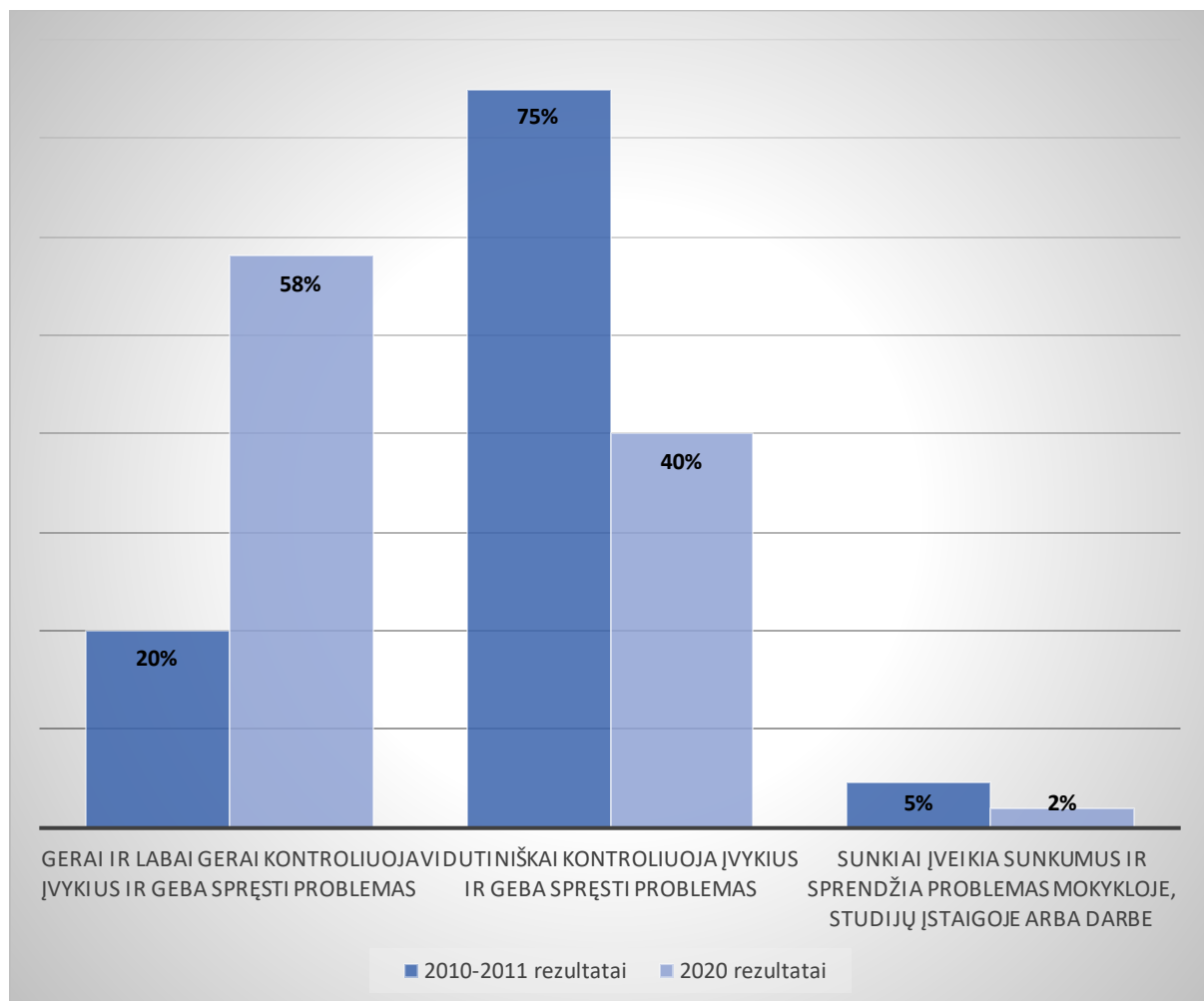
24 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis, pagal savivaldybių grupę (N=386)



## 1.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Šiame poskyryje bus lyginami šių metų mokyklos rodikliai su 2010-2011 m. duomenimis. 2010-2011 m. tyrime dalyvavo 12 164 moksleivių, 2020 m. tyrime tik 386 moksleiviai.

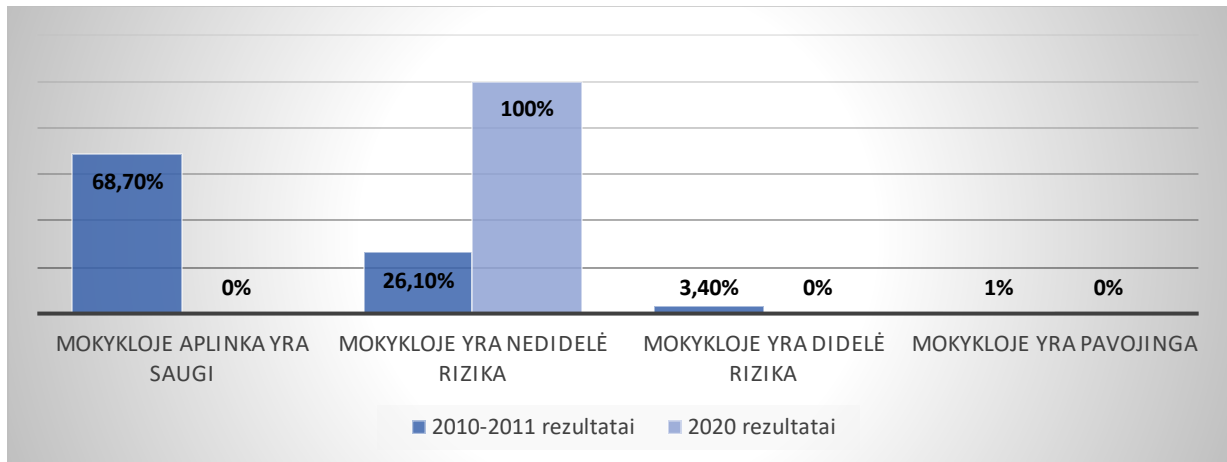
Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis žymiai pagerėjo, lyginant rezultatus su 2010-2011 m. tyrimo duomenimis. Net 38 proc. daugiau moksleivių gerai ir labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas (žr. 25 pav.).



25 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas mokykloje, rodiklių palyginimas

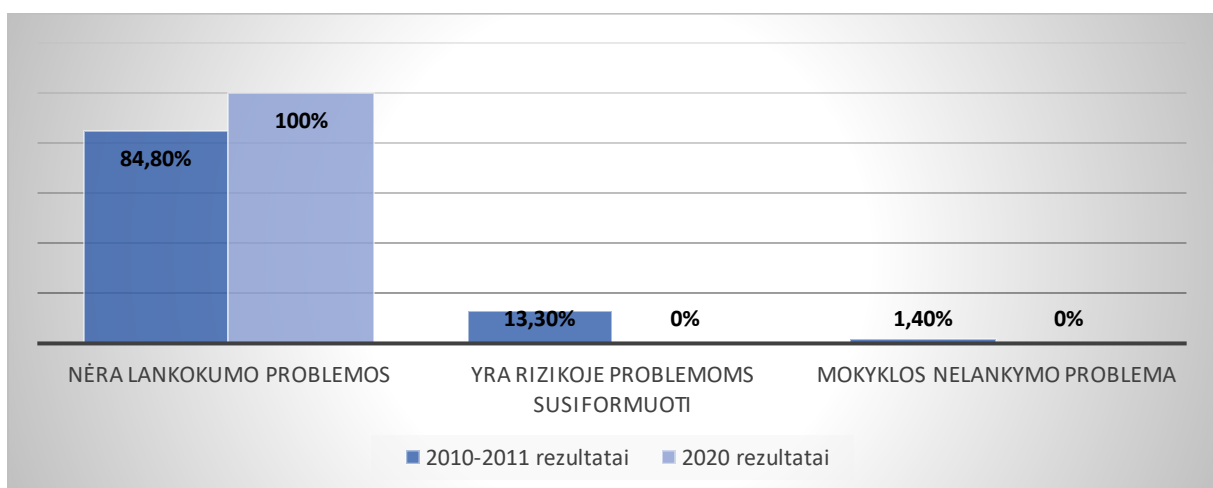
Pastebėta, kad 2010-2011 m. tyrime gautais duomenimis, saugumo rodiklis taip pat žymiai skyrėsi. 2020 m. duomenimis 100 proc. užfiksuota nedidelė rizika mokyklose, kai 2010-2011 m. saugumo rodiklis buvo žymiai aukštesnis ir net 68 proc. nustatyta saugi aplinka mokyklose. Didelės rizikos ir pavojingumo rodiklis nežymus lyginant keliasdešimt kartų

besiskiriantį respondentų skaičių tarp abiejų tyrimų, tačiau saugumo rodiklis mokyklose akivaizdžiai mažėja (žr. 26 pav.).



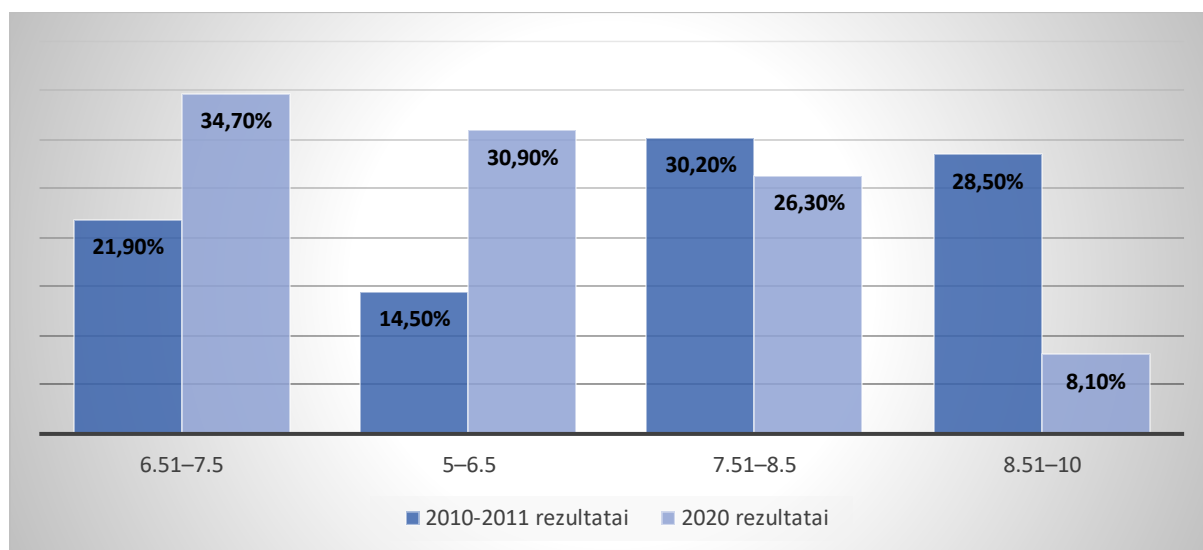
26 pav. Saugumo rodiklio palyginimas

Vertinant abiejų tyrimų lankomumo rodiklį, pastebėta, kad lankomumo rodiklis gerėja. Atliekant 2020 m. tyrimą nebuvo užfiksuota mokyklos nelankymo problema ar bent rizika. Lyginant rezultatus su ankstesnio tyrimo duomenimis, pastebėta, kad respondentų kiekis žymiai skyrėsi, dėl ko buvo tiksliau užfiksuotas nelankančių mokyklos respondentų skaičius. Tačiau, lankomumo problemų mažėjimas yra matomas, nors ir nėra labai ryškus pateiktuose rezultatuose (žr. 27 pav.).



27 pav. Lankomumo rodiklio palyginimas

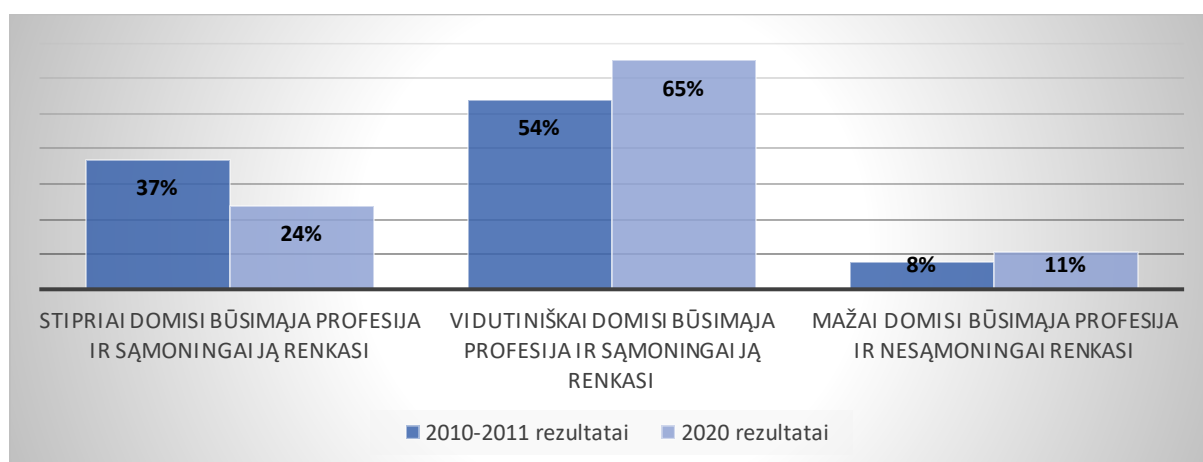
Pažangumo rodiklis stipriai pasikeitė: aukščiausiu balu (8.51-10) besimokančių moksleivių skaičius krito net 20,4 proc. ir žemiausiu balu (5-6.5) besimokančių moksleivių skaičius išaugo net 16,4 proc. (žr. 28 pav.). Pastebėta, kad ankstesnio tyrimo rodiklio skalėje buvo dar du papildomi variantai, kuriuos pasirinko beveik 5 proc. respondentų.



28 pav. Pažangumo rodiklio palyginimas

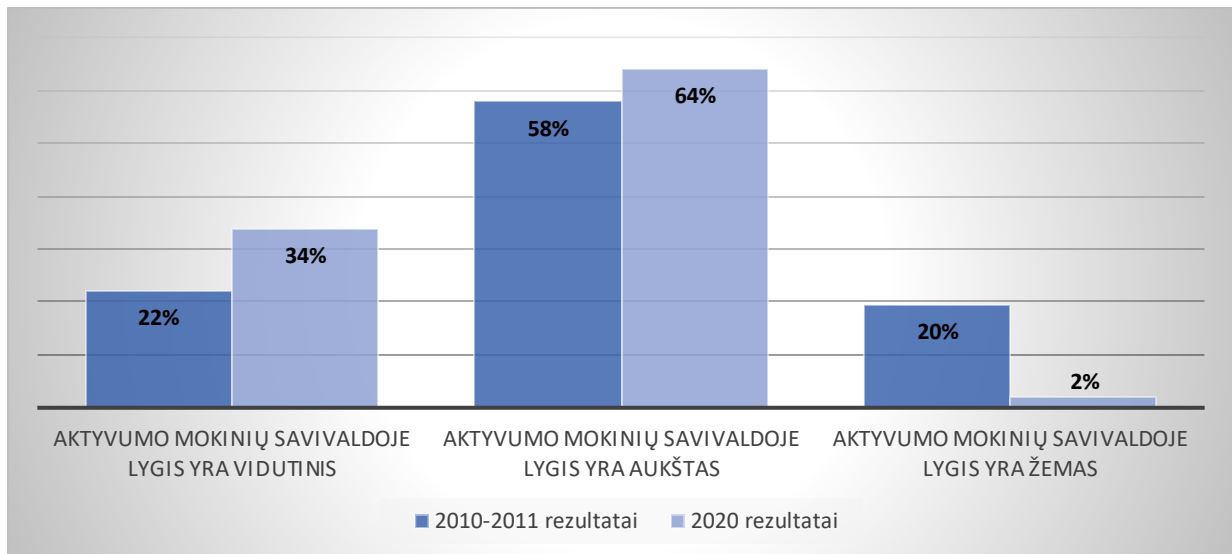
Atsižvelgiant į tai, kad 2010-2011 tyrimo ataskaitoje nebuvo vertinamas moksleivių ketinimas studijuoti užsienyje bei grįžimas į Lietuvą po studijų, šių rodiklių kaitos palyginti neįmanoma.

Domėjimosi būsima profesija rodiklis šiek tiek mažėja, stipriai besidominčių būsima profesija rodiklis krito 13 proc. (žr. 29 pav.).



29 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklio palyginimas

Aktyvumo rodiklis mokinių savivaldoje gerėja. Šių metų duomenimis žemas aktyvumo rodiklis būdingas tik 2 proc. respondentų, kai 2010-2011 tyrimo duomenimis buvo net penktadalis respondentų (20 proc.) (žr. 30 pav.).



30 pav. Aktyvumo rodiklio palyginimas

## 2. STUDIJOS

### 2.1. Bendras aprašymas

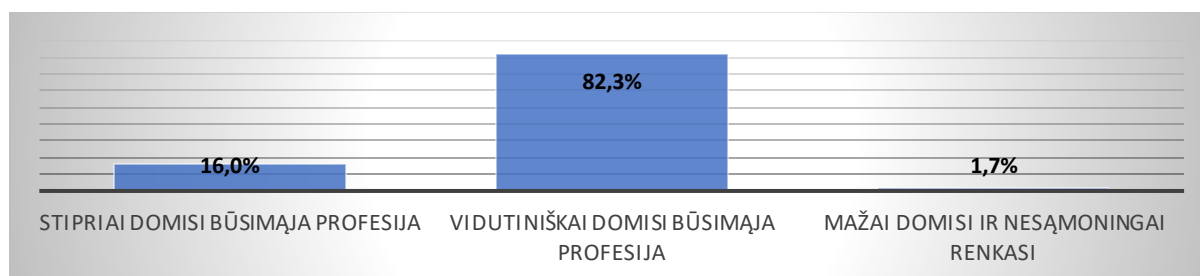
Studijų grupė jaunuoliams, kurie studijuoja kolegijose bei universitetuose. Tyrime dalyvavo 176 studentai (11,3 proc. nuo visos tyrimo imties), kuriems buvo užduodami klausimai apie studijų pasirinkimą bei kitomis su studijomis susijusias problemas.

Studijų grupė buvo vertinama šiais rodikliais:

- Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis;
- Ketinimo tęsti studijas rodiklis;
- Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis

**Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie domėjimąsi būsimois studijomis / studijų programomis ir veiksmus, leidžiančius jas sąmoningai pasirinkti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis būsimas studijas ir universitetą. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie būsimos profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia nesidomėjimą būsimois studijomis, o 24 – aktyvų domėjimąsi studijų programomis ir universitetų galimybėmis, sąmoningą, argumentuotą rinkimąsi, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimų studijų pasirinkimas. Taigi nustatoma, kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsimąja profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 7 iki 14), vidutiniškai (nuo 15 iki 21) ir mažai (nuo 22 iki 28) domisi ir nesąmoningai renkasi.

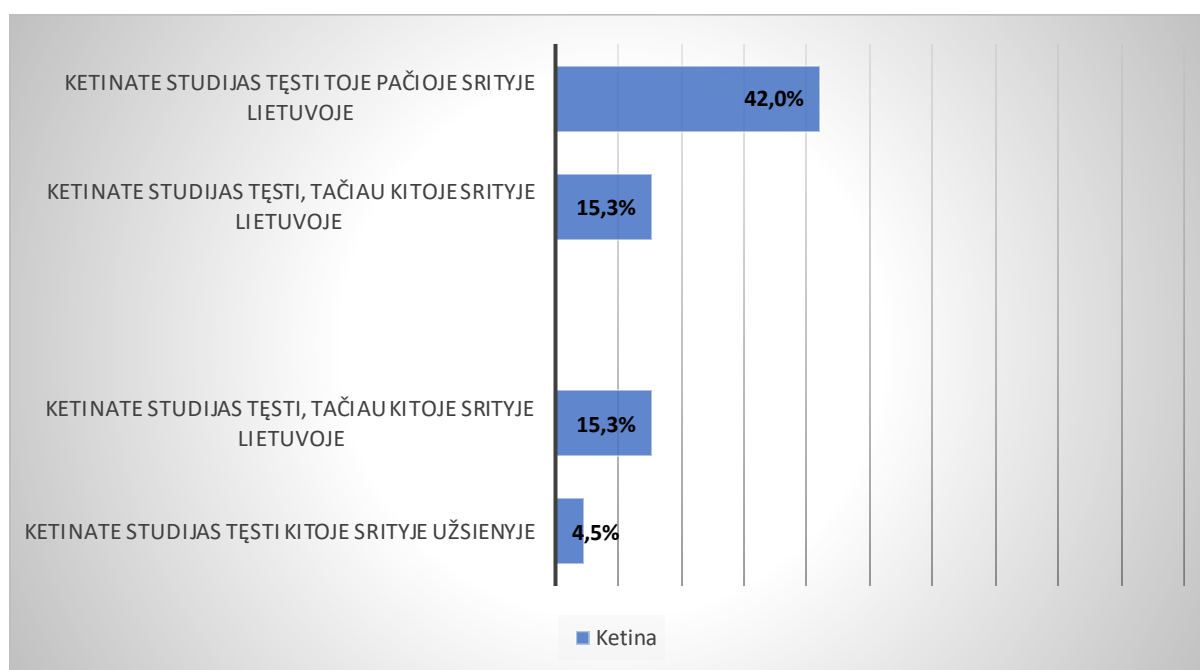
Įvertinus gautus duomenis, pastebėta, kad dauguma studentų (82,3 proc.) vidutiniškai domisi būsimąja profesija, 16 proc. studentų stipriai domisi būsimąja profesija ir 1,7 proc. studentų domisi mažai (žr. 31 pav.).



31 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis (N=176)

**Ketinio testų studijas rodiklis** – keturi teiginiai buvo vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginuose buvo derinami du aspektai: ketinimai testuoti studijas toje pačioje ar kitoje srityje ir ketinimai testuoti studijas Lietuvoje ar užsienyje.

Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „ketina“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „neketina“. Taigi, net 42 proc. ketina testuoti studijas toje pačioje srityje Lietuvoje, 15,3 proc. planuoja jas testuoti užsienyje. Rinktis kitokią sritį studijoms planuoja kur kas mažiau studentų, 15,3 proc. planuoja studijas testuoti kitoje srityje Lietuvoje ir 4,5 proc. – užsienyje. Pastebėtina, kad pakankamai daug studentų bendrai domisi galimybe testuoti studijas (žr. 32 pav.).

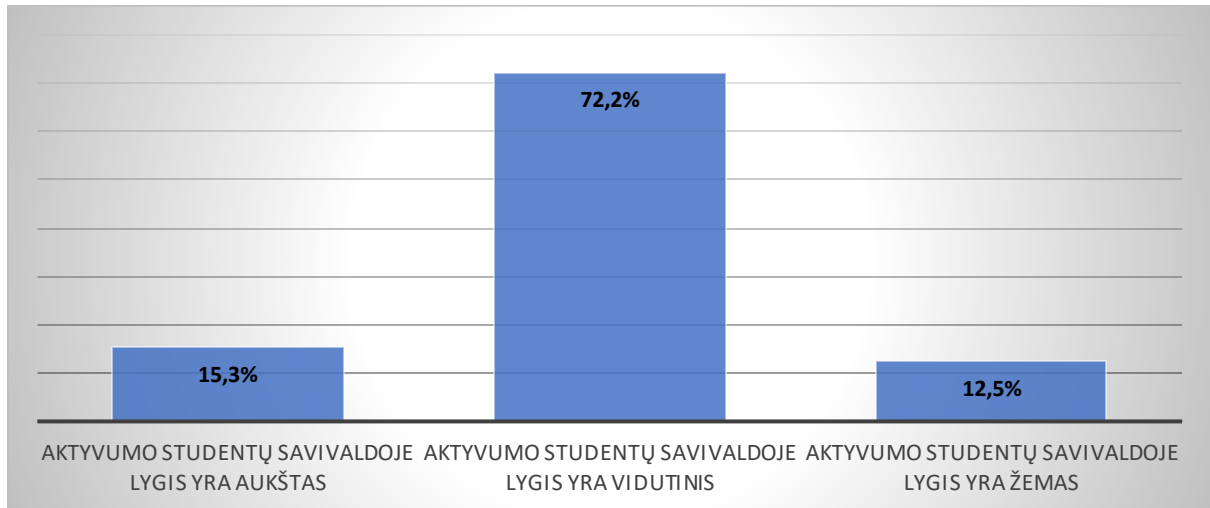


32 pav. Ketinimai testuoti studijas (N=176)

**Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis** – tai suminis rodiklis, kuris buvo matuojamas 8 indikatoriais, atspindinčiais studentų aktyvumo studentų savivaldoje apraiškas. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie dalyvauja tam tikrose su studentų savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 32 iki 8. 32 reiškia žemą, o 8 - aukštą aktyvumo studentų savivaldoje lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis aktyvumo studentų savivaldoje lygis. Buvo

apskaičiuota, kiek procentų tiriamųjų aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas (nuo 25 iki 32), vidutinis (nuo 17 iki 24), aukštas (nuo 8 iki 16).

Pastebėtina, kad didžiosios dalies respondentų (72,2 proc.) aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis yra vidutinis, 15,3 proc. studentų aktyvumo rodiklis aukštas ir 12,5 proc. studentų aktyvumo rodiklis yra žemas (žr. 33 pav.).

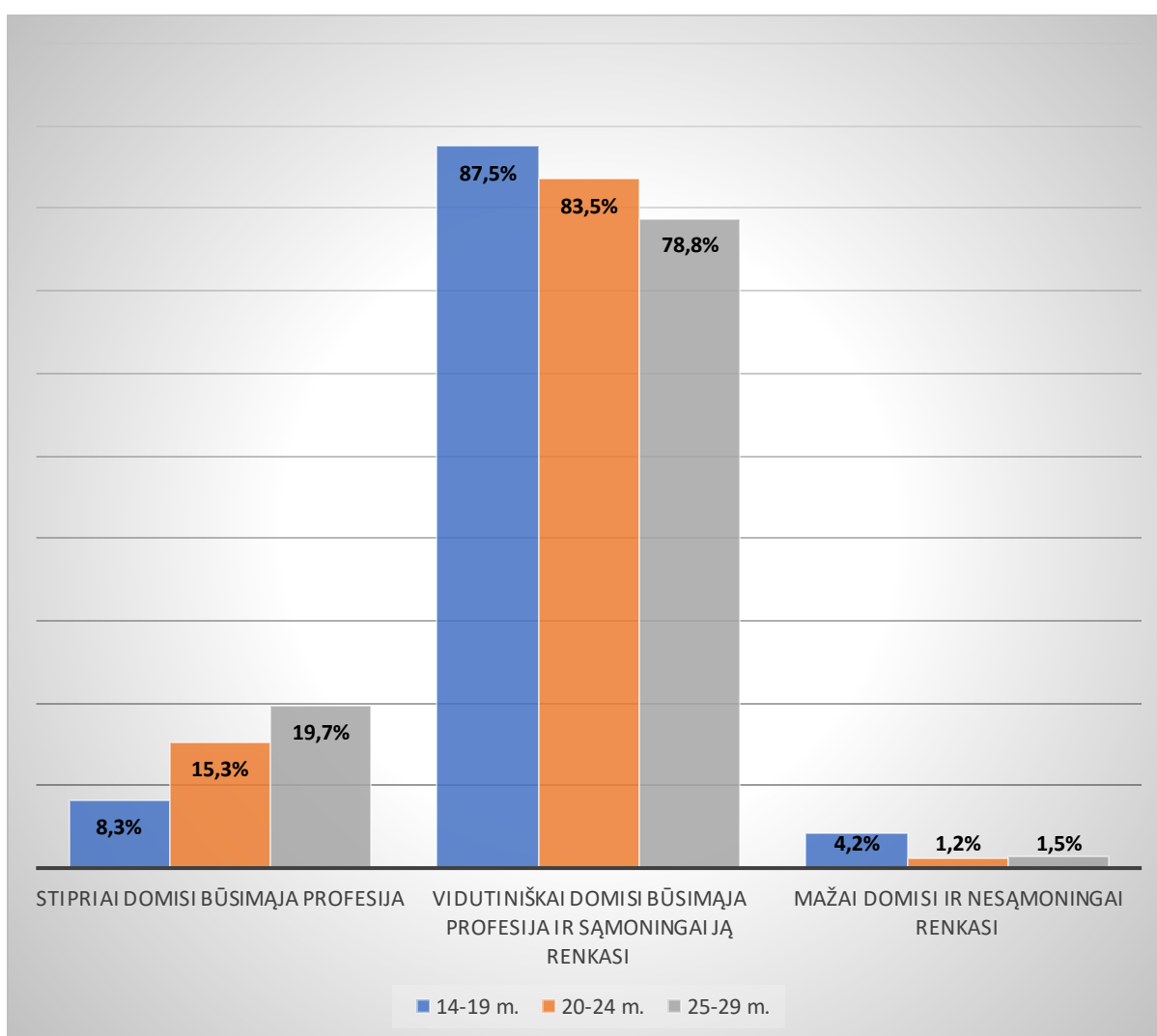


33 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis (N=176)

## 2.2. Lyginimas pagal amžių

Šiame poskyryje yra pateikiami visų studijų rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes. Studentų grupėje buvo 7 proc. 14-19 metų, 52 proc. 20-24 metų ir 41 proc. 25-29 m. jaunuolių.

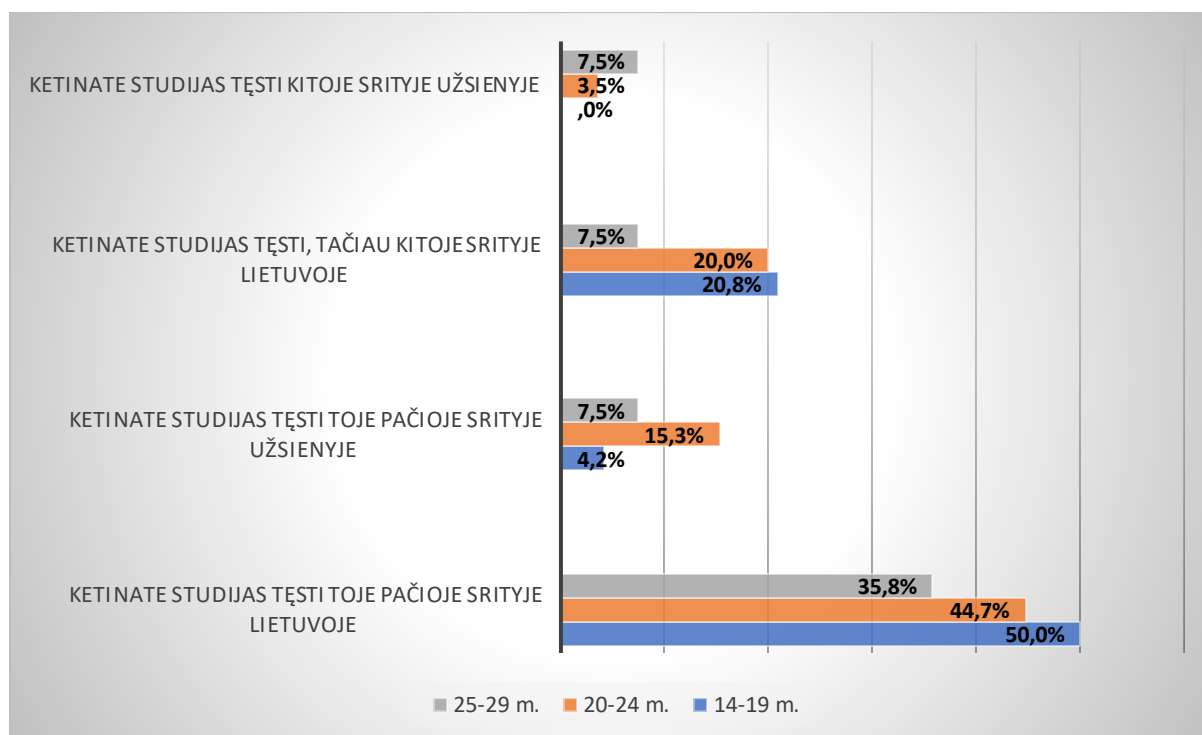
Vertinant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklį, pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus respondentų sąmoningumo rodiklis mažiausias, o 25-29 m. amžiaus respondentų - didžiausias. Nustatyta, kad su respondentų amžiumi didėja jų sąmoningumo lygis renkantis profesiją (žr. 34 pav.).



34 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis, pagal amžių (N=176)

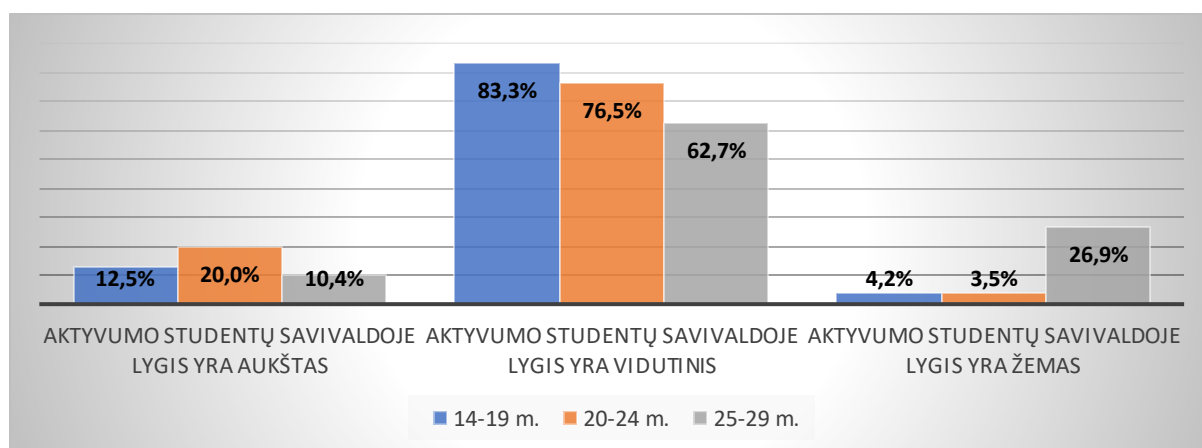


Vertinant ketinimo tęsti studijas rodiklį pagal amžių, pastebėta, kad 25-29 m. amžiaus respondentų tik labai maža dalis ketina tęsti studijas, didžiausia dalis (35,8 proc.) jas planuoja tęsti toje pačioje srityje ir Lietuvoje. 14-19 m. amžiaus grupėje net 50 proc. respondentų ketina tęsti studijas toje pačioje srityje Lietuvoje, 20 proc. kitoje srityje Lietuvoje (žr. 35 pav.).



35 pav. Ketinimų tęsti studijas rodiklis pagal amžių (N=176)

Vertinant aktyvumą studentų savivaldoje pagal amžių, pastebėta, kad 14 – 19 m. ir 20 – 24 m. amžiaus respondentų aktyvumo rodiklis yra didesnis. Vyresni studentai (25-29 m.) yra mažiau aktyvūs studentų veikloje (žr. 36 pav.).

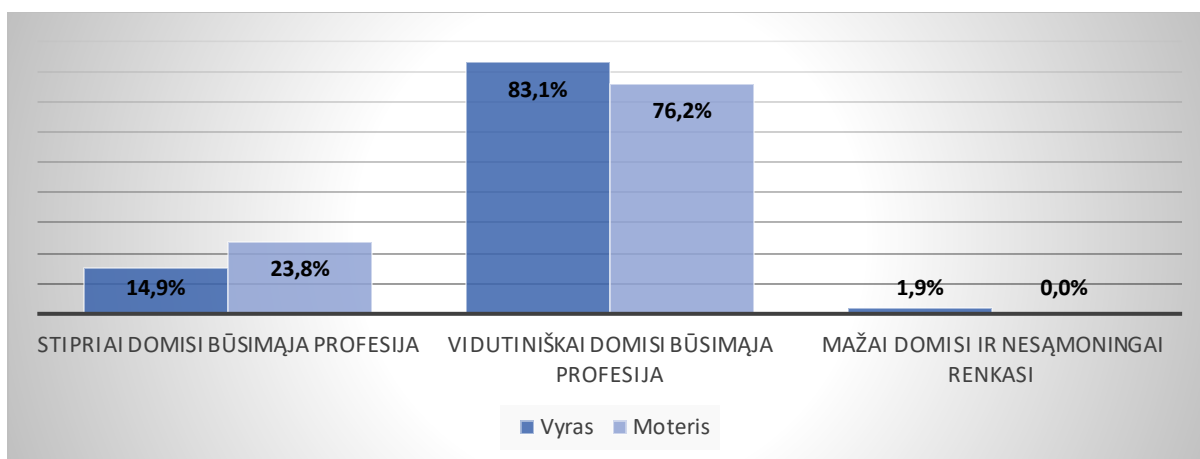


36 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis pagal amžių (N=176)

### 2.3. Lyginimas pagal lytį

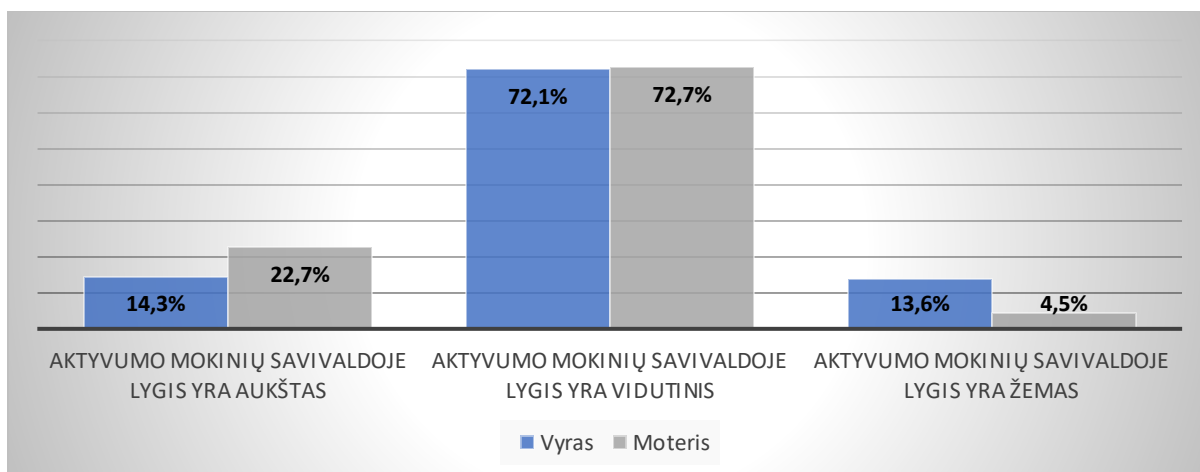
Šiame poskyryje yra pateikiami visų studijų rodiklių lyginimai pagal lytį.

Vertinant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklį pagal lytį, pastebėta, kad moterų sąmoningumo rodiklis yra aukštesnis nei vyrų. Net 8,9 proc. daugiau moterų stipriai domisi būsimąją profesija (žr. 37 pav.).



37 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis, pagal lytį (N=176)

Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklio pagal lytį skirtumai matyti vertinant aukštą ir žemą studentų aktyvumą, iš kurių matyti, kad moterų aktyvumas studentų savivaldoje yra didesnis nei vyrų (žr. 38 pav.).

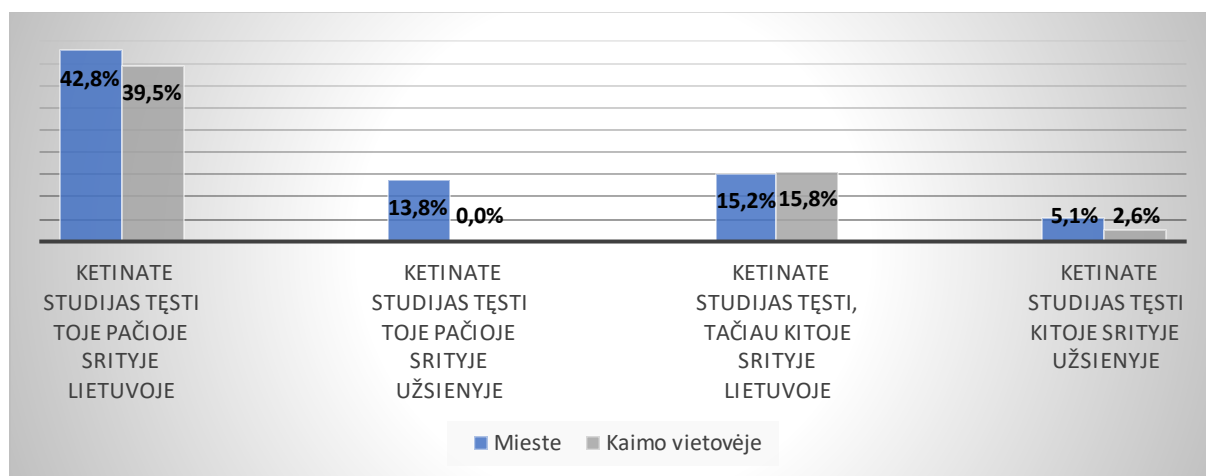


38 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis, pagal lytį (N=176)

## 2.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

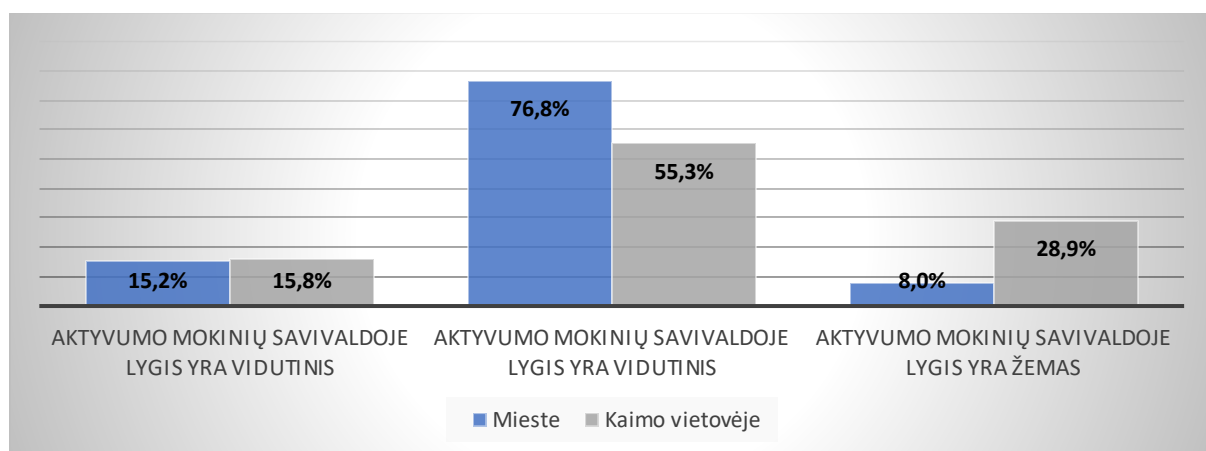
Šiame poskyryje yra pateikiami visų studijų rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas). Studentų grupėje apklausoje dalyvavo 88 proc. respondentai, gyvenantys mieste ir 12 proc. - kaime.

Analizuojant ketinimo tęsti studijas rodiklį pagal gyvenamąją vietą, pastebėta, kad respondentai, gyvenantys kaimuose, rečiau ketina tęsti studijas užsienyje nei respondentai gyvenantys mieste. (žr. 39 pav.).



39 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=176)

Aktyvumo rodiklis, lyginant kaime ir mieste gyvenančių respondentų atsakymus, kaime yra mažesnis (žr. 40 pav.).

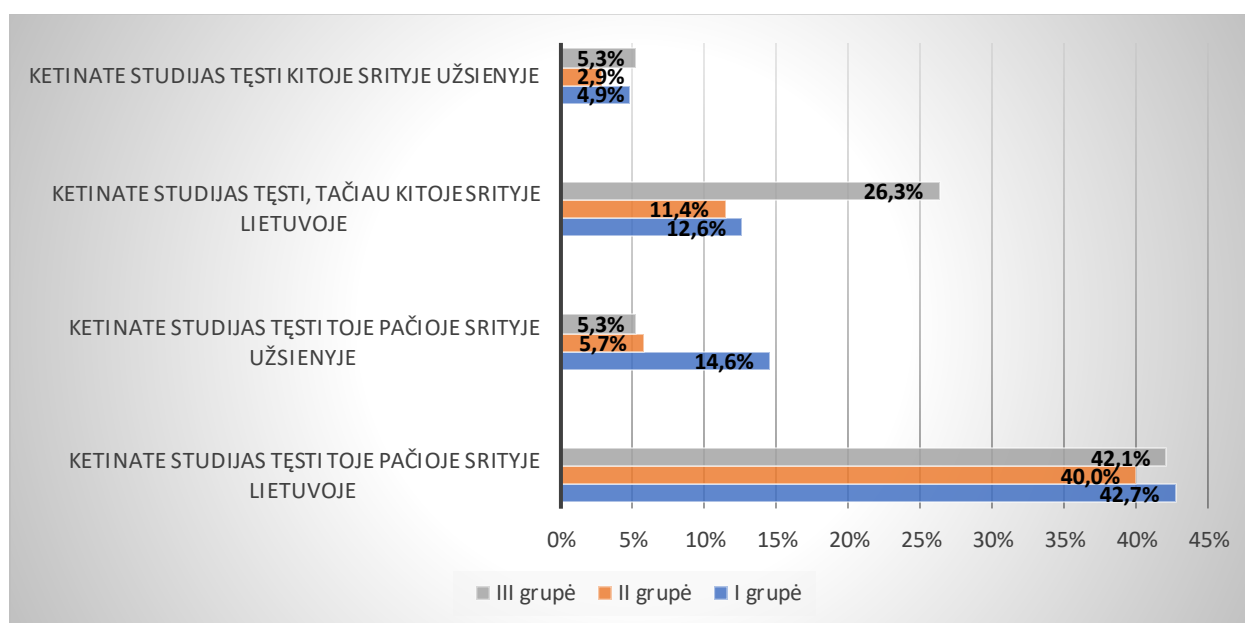


40 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis pagal gyvenamąją vietą (N=176)

## 2.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

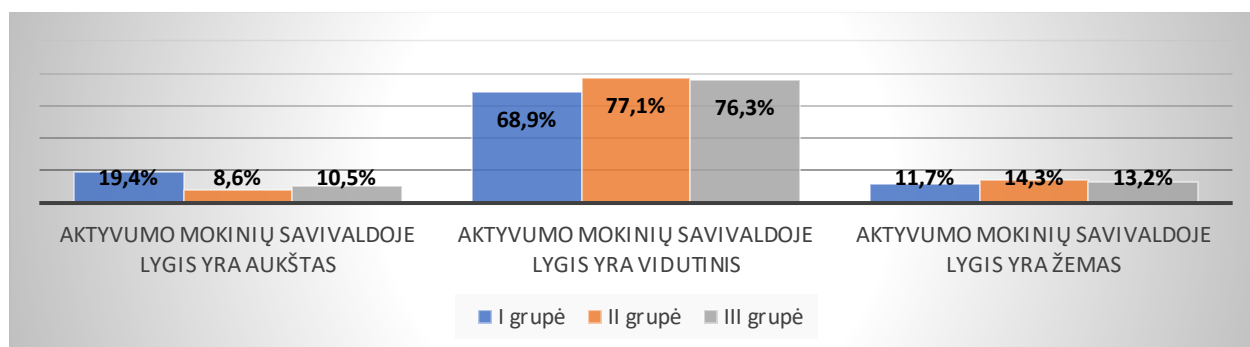
Šiame poskyryje yra pateikiami visi mokyklos rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupę.

I-osios savivaldybių grupės respondentų atsakymai, skiriasi nuo kitų savivaldybių grupių atsakymu, noru tęsti tos pačios krypties studijas užsienyje, tokių atsakymų beveik 10 proc. daugiau nei kitų savivaldybių grupių. III-iosios savivaldybių grupės respondentų daugiausiai ketina tęsti studijas Lietuvoje, tačiau kitoje srityje (žr. 41 pav.).



41 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=176)

Aukštesniu aktyvumu studentų savivaldoje išsiskiria I-oji savivaldybių grupė, II-osios ir III-osios grupės aktyvumas yra panašus (žr. 52 pav.).

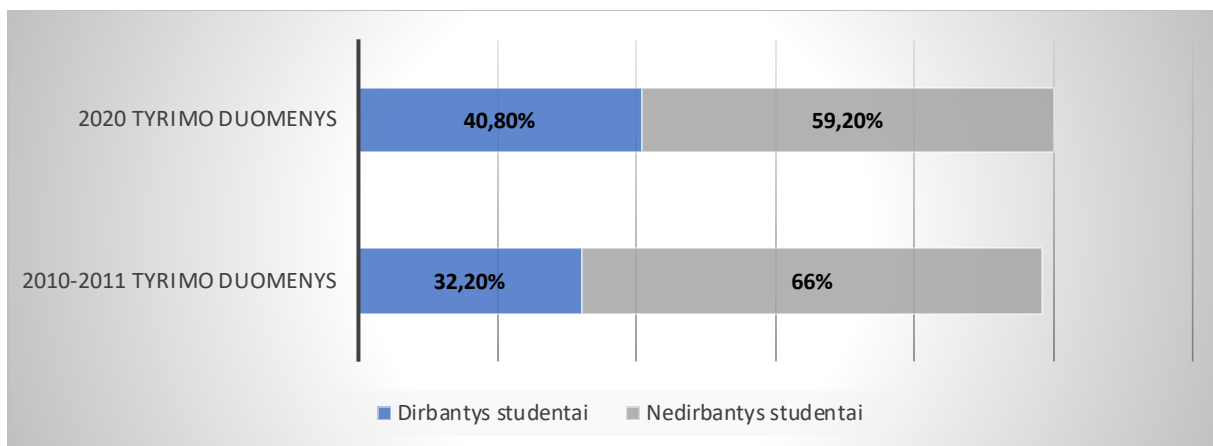


42 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=176)

## 2.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

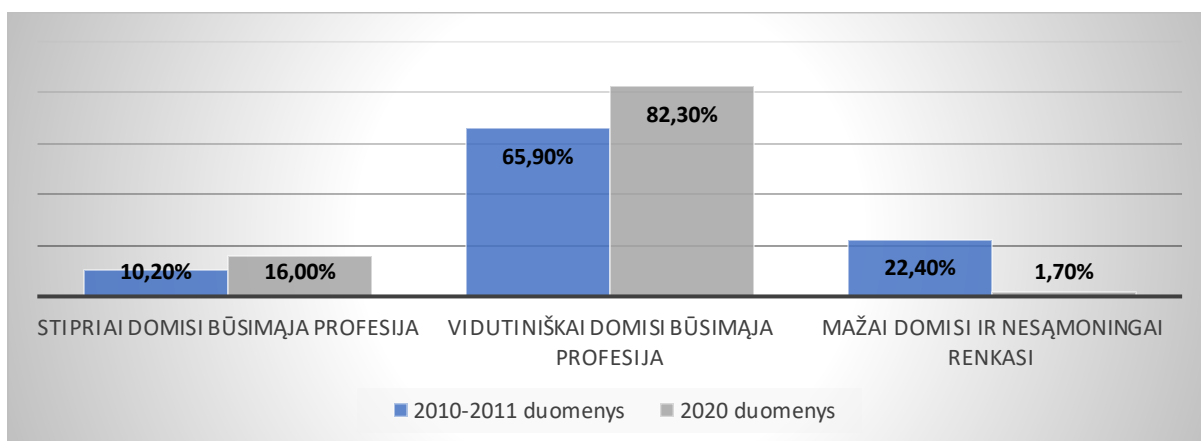
Šiame poskyryje bus lyginami šių metų mokyklos rodikliai su 2010-2011 m. duomenimis<sup>3</sup>. 2010-2011 m. tyrime dalyvavo 4263 studentų, 2020 m. tyrime tik 175 studentai.

Lyginant tyrimo duomenis, pastebėta, kad vis daugėja dirbančių studentų, šių metų tyrimo duomenimis užfiksuota net 8,6 proc. daugiau dirbančių studentų (žr. 43 pav.).



43 pav. Dirbančių studentų rodiklių palyginimas

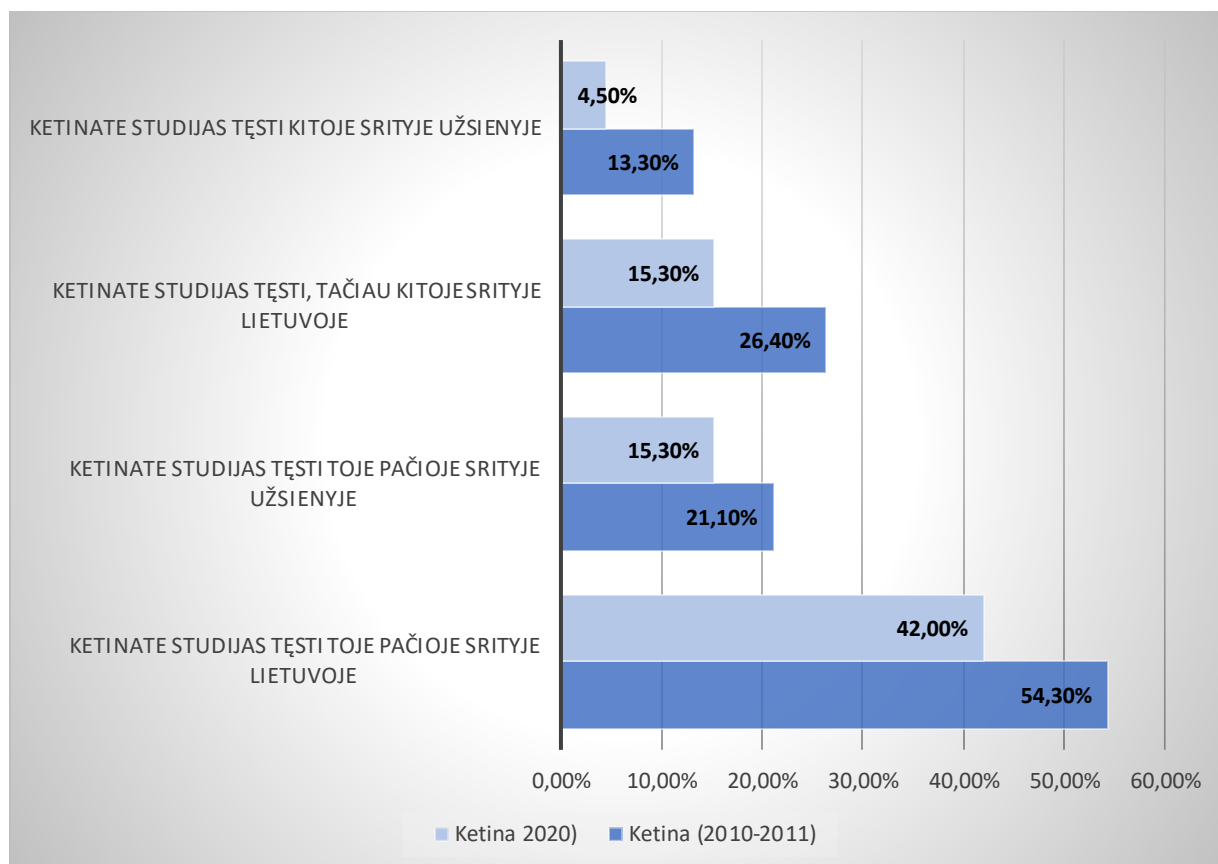
Lyginant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklį, pastebėta, kad studentų sąmoningumas auga, mažai besidominčių ir nesąmoningai profesiją renkančių studentų liko vos 1,7 proc., kai ankstesnio tyrimo duomenimis buvo daugiau nei penktadalis (22,4 proc.) (žr. 44 pav.).



44 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio palyginimas

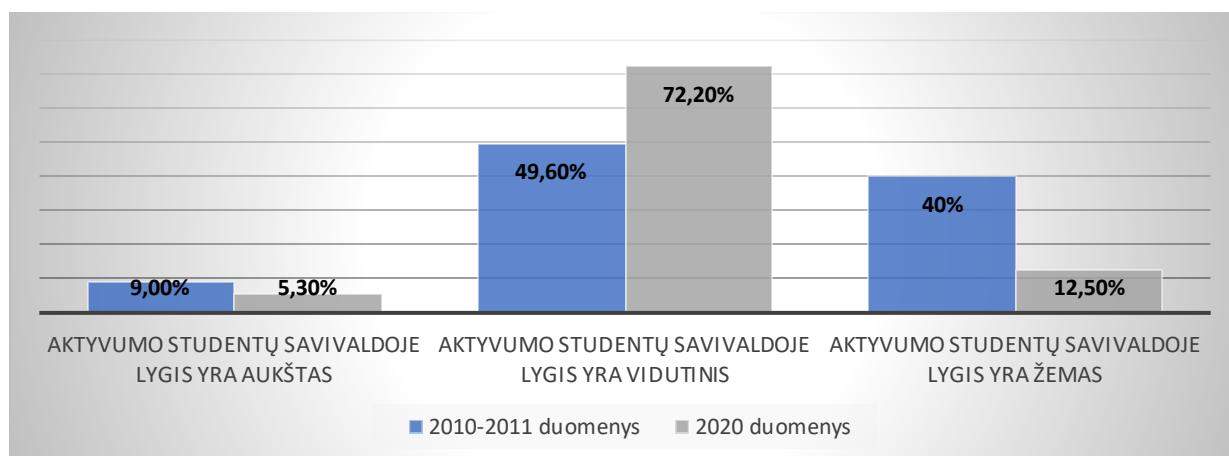
<sup>3</sup> Jaunimo problematikos tyrimų rezultatų palyginamoji analizė, 2012  
[http://ijpp.lt/file/JAUNIMO\\_PROBLEMATIKOS\\_TYRIMU\\_REZULTATU\\_PALYGINAMOJI\\_ANALIZE\\_2012.pdf](http://ijpp.lt/file/JAUNIMO_PROBLEMATIKOS_TYRIMU_REZULTATU_PALYGINAMOJI_ANALIZE_2012.pdf)

Vertinant ketinimo tęsti studijas rodiklį, matomas mažėjantis rodiklis tęsti studijas tiek Lietuvoje, tiek užsienyje (žr. 45 pav.).



45 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklių palyginimas

Lyginant abiejų tyrimų studentų aktyvumo rodiklius, pastebėta, kad studentų aktyvumas akivaizdžiai auga. Žemas aktyvumo lygis sumažėjo net 37,5 proc.



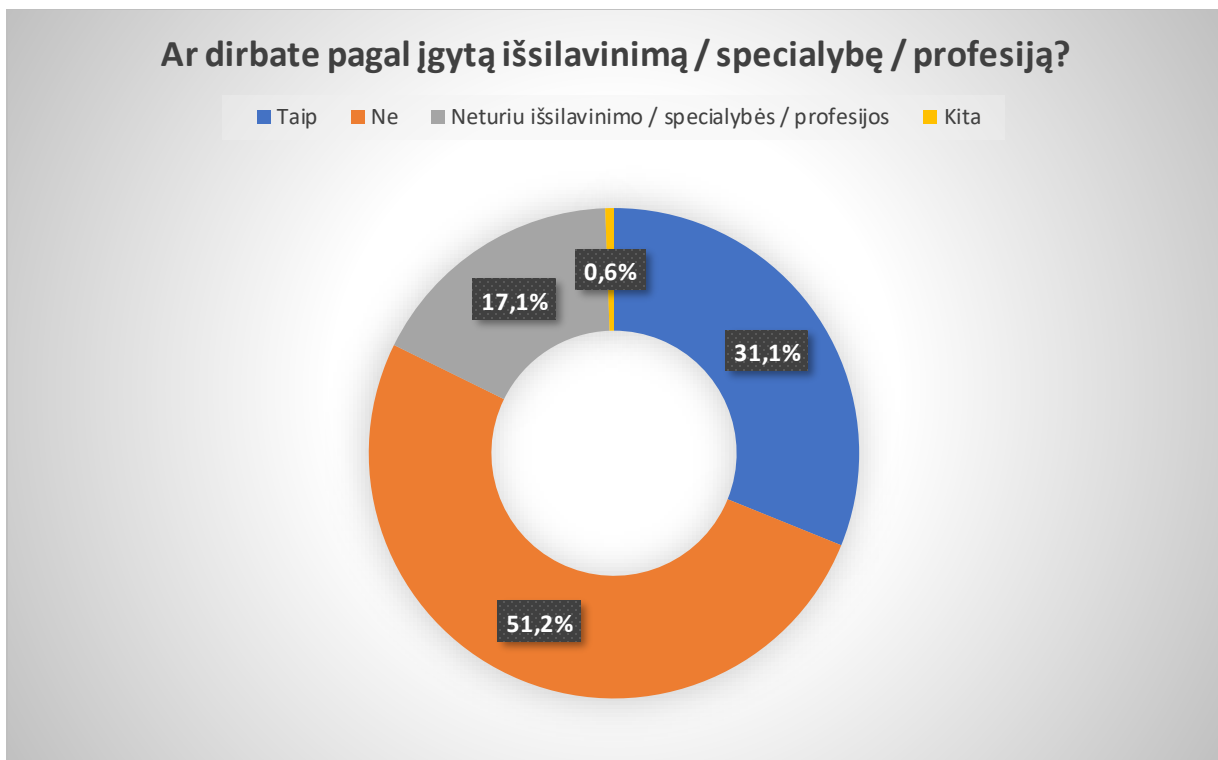
46 pav. Studentų aktyvumo rodiklio palyginimas

### 3. DARBAS

#### 3.1. Bendras aprašymas

Darbo rodiklių grupė skirta dirbančiųjų bei nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių problemoms tirti. Tyrime dalyvavo 1066 respondentai, iš kurių 65 proc. dirbantys jaunuoliai bei 35 proc. nedirbantys ir nesimokantys jaunuoliai.

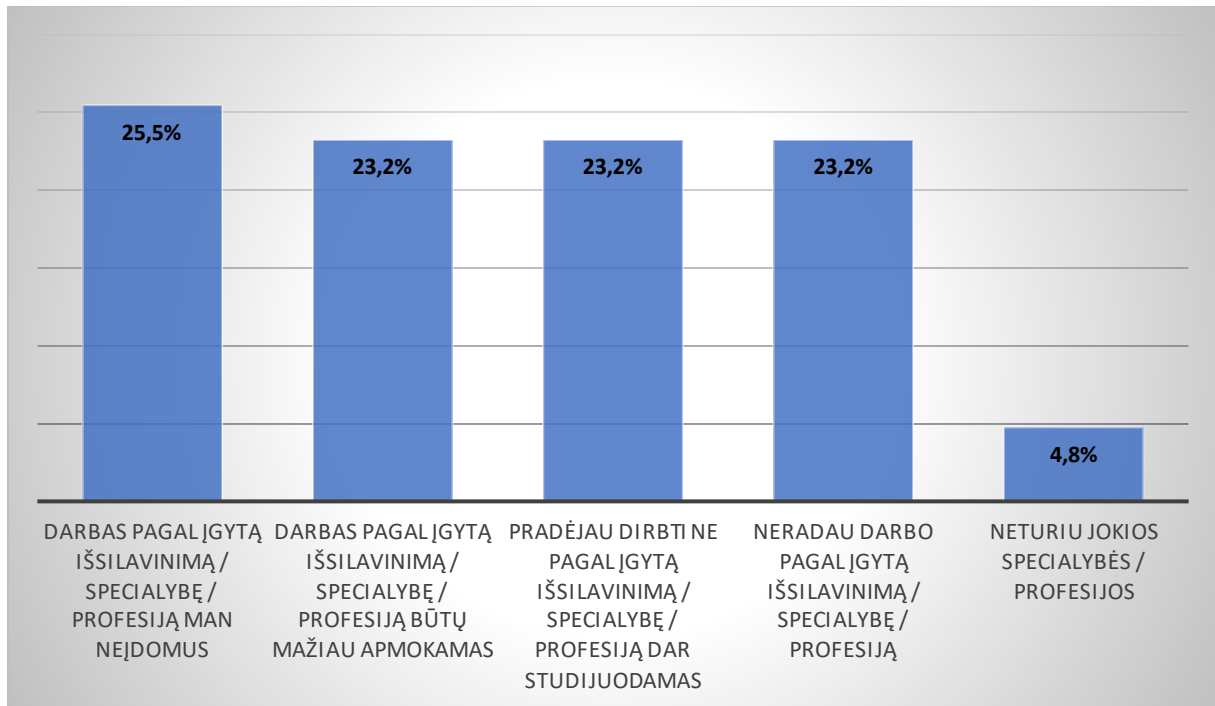
Dirbančiųjų respondentų dalies buvo paklausta, ar jie dirba pagal įgytą specialybę ir išsilavinimą bei paaiškėjo, kad tik mažiau nei trečdalis (31 proc.) dirba pagal išsilavinimą, daugiau nei pusė apklaustų respondentų (51,2 proc.) dirba ne pagal išsilavinimą ir likę respondentai išsilavinimo neturi (žr. 54 pav.).



47 pav. Dirbančiųjų skaičius, kurie dirba pagal įgytą išsilavinimą/specialybę/profesiją (N=694)

Respondentai, nedirbantys pagal įgytą išsilavinimą, mato įvairias priežastis, kurios pasidalina tarp respondentų beveik po lygiai: 1) pagal įgytą išsilavinimą darbas respondentams neįdomus; 2) mažiau apmokamas; 3) respondentai pradėjo dirbti dar prieš įgyjant specialybę bei 4) respondentai neranda darbo pagal įgytą išsilavinimą (žr. 58 pav.). Taigi, darytina išvada,

kad darbą ne pagal specialybę lemia daugybė faktorių ir vienos priežasties, kodėl jauni žmonės renkasi darbą ne pagal įgytą kvalifikaciją, nėra (žr. 48 pav.).



48 pav. Darbo pasirinkimo ne pagal įgytą specialybę priežastys (N=357)

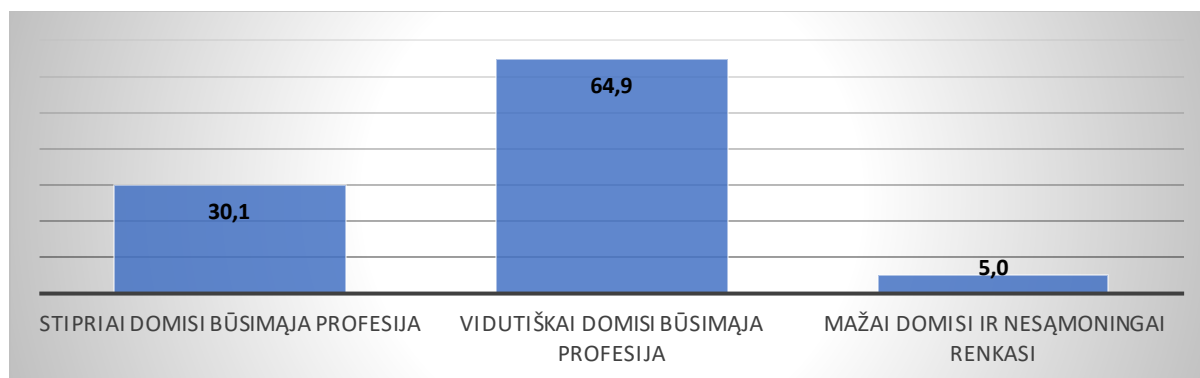
**Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidusius ją pasirinkti bei geriau jai pasirengti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis profesiją. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie profesijos pasirinkimą lėmusius veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia nesidomėjimą būsima profesija ir sąmoningumo trūkumą, o 24 reiškia aktyvų domėjimąsi būsima profesija ir sąmoningą rengimąsi jai, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimos profesijos pasirinkimas.

Buvo nustatyta, kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsima profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 18 iki 24), vidutiniškai (nuo 12 iki 17) ir mažai (nuo 6 iki 11) domisi ir nesąmoningai renkasi. Paaiškėjo, kad beveik du trečdaliai apklaustųjų respondentų (64,9 proc.)



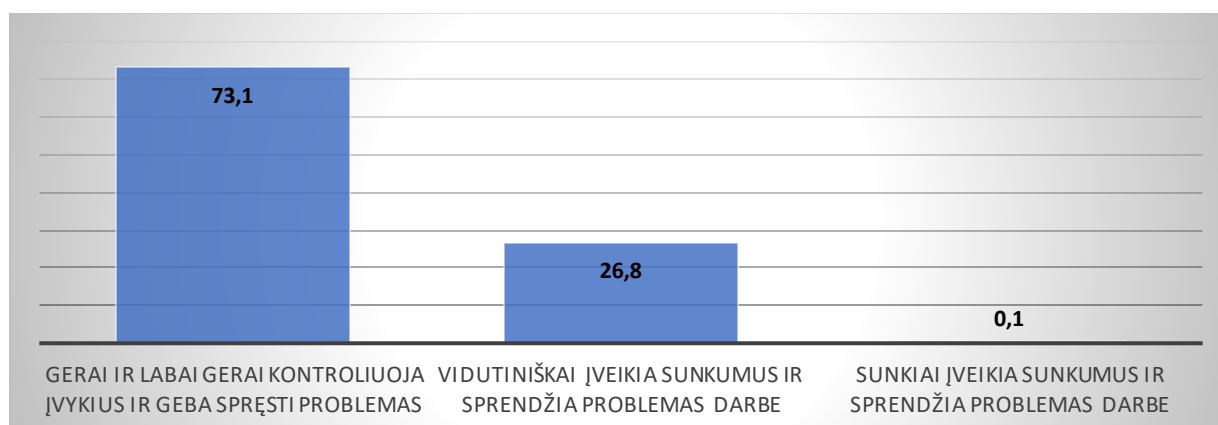
vidutiniškai domisi būsima profesija, šiek tiek mažiau nei trečdalis (30,1 proc.) – stipriai ir 5 proc. respondentų mažai domisi būsima profesija bei sąmoningai jos nesirenka (žr. 59 pav.).



49 pav. Sąmoningumo rodiklis renkantis profesiją (N=575)

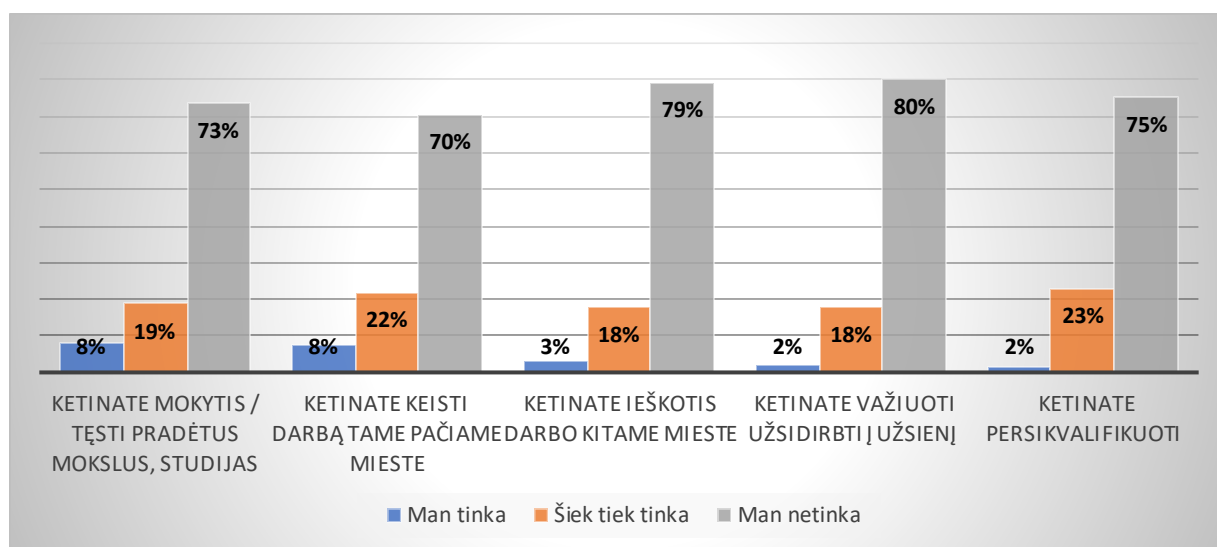
**Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie pasitenkinimą mokykla, aukštąja mokykla, darbo vieta, gebėjimą kontroliuoti įvykius ir įveikti kylančius sunkumus, kurie rodo, kad tiriamasis įveikia jam kylančius iššūkius. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas trijų rangų skale, pagal apibūdinimo tinkamumą tiriamajam, kur „man labai tinka“ = 1, „man šiek tiek tinka“ = 2, o „man netinka“ = 3. Tuomet buvo gaunamas suminis įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 24 reiškia žemą, o 8 stipriai išreikštą gebėjimą kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas darbe.

Nustatyta, kad įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis yra labai aukštas: net 73,1 proc. tiriamųjų geba gerai ir labai gerai kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas, 26,8 proc. vidutiniškai ir tik 0,1 proc.- sunkiai (žr. 60 pav.).



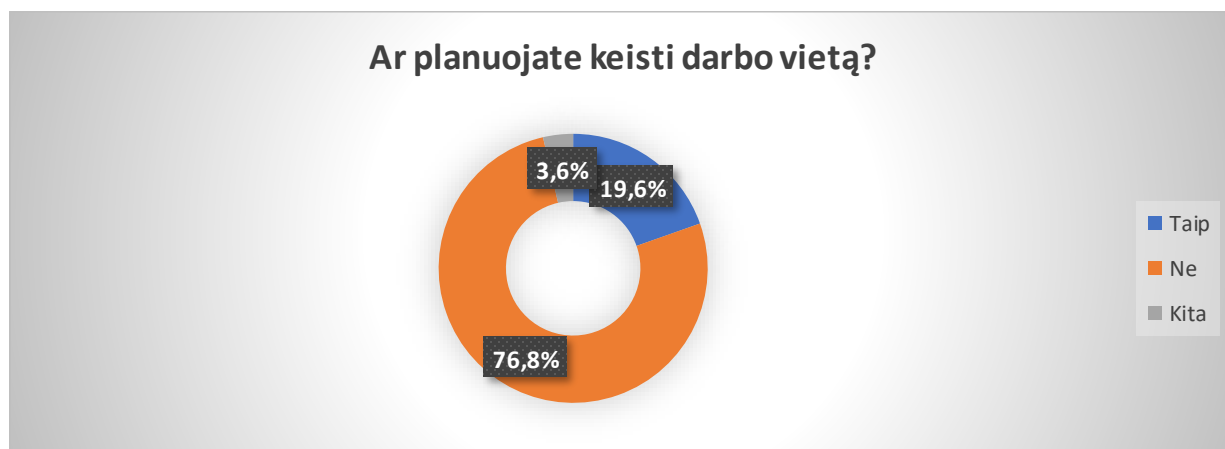
50 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis (N=694)

**Ketinimo keisti darbą ir mokytis rodiklis, dirbančiųjų grupėje** – penki teiginiai apie ketinimus keisti darbą, migruoti į kitą miestą arba šalį darbo tikslais arba mokytis, kiekvienas vertinamas trijų rangų skale pagal teiginio tinkamumą tiriamajam. Skalė „šiek tiek“ tinka vertinama kaip dalinis ketinimas (keisti darbą ar mokytis), respondentai nėra pilnai apsisprendę keisti darbo vietą ar mokytis. Pastebėtina, kad 30 proc. ir mažiau svarsto galimybę keisti darbą ar persikvalifikuoti, tik 8 proc. ir mažiau yra įsitikinę savo sprendimu. Pagal lyginamus teiginius daugiausiai dirbančiųjų ketina keisti darbą tame pačiame mieste ir ketina mokytis / tęsti pradėtus mokslus (žr. 61 pav.).



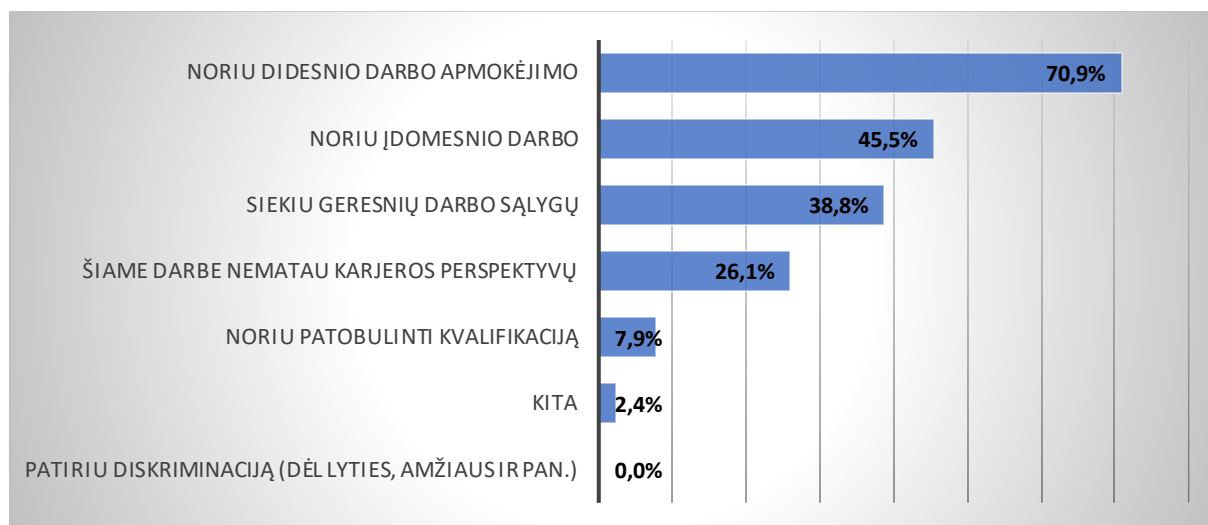
51 pav. Ketinimo keisti darbą ir mokytis rodiklis, dirbančiųjų grupėje (N=694)

Dauguma respondentų (76,8 proc.), keisti darbo vietos neketina iš viso (žr. 52 pav.).



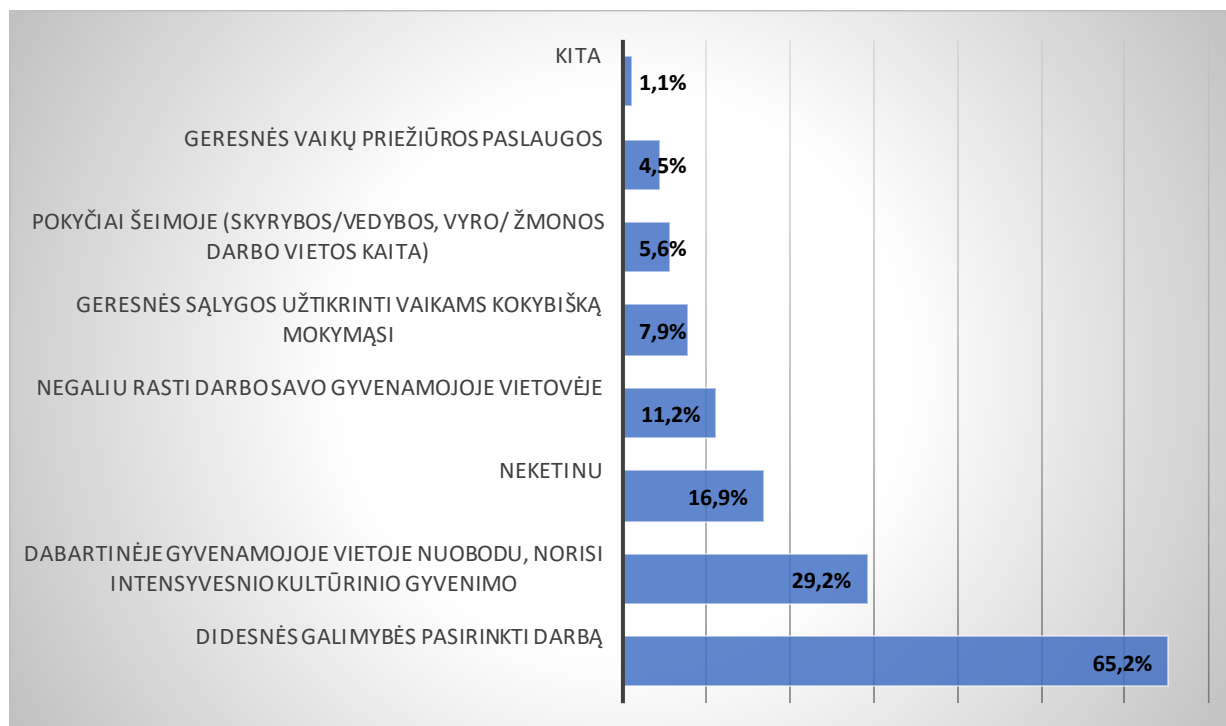
52 pav. Ketinančių keisti darbo vietą rodiklis (N=694)

Didžiausia problema, kurią mato dauguma norinčių keisti darbą respondentų (70,9 proc.) yra neatitinkantis lūkesčių darbo užmokestis (žr. 53 pav.).



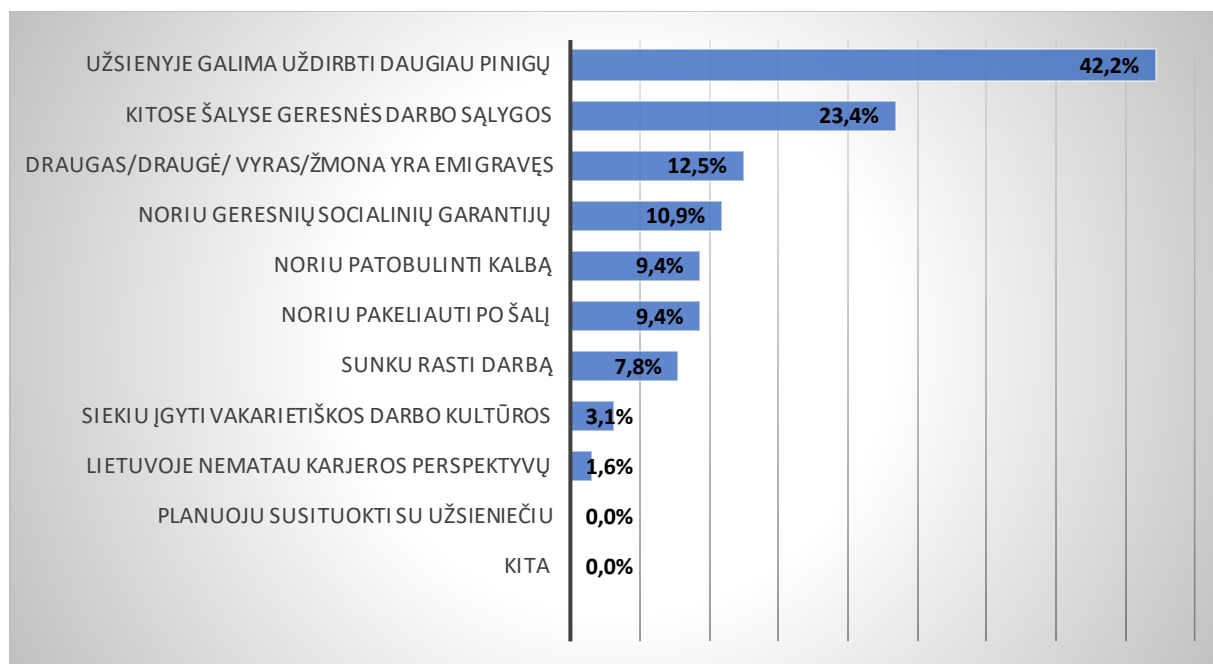
53 pav. Svarbiausios priežastys keisti darbą (N=165)

Dauguma respondentų, ketinančių darbo ieškoti kitame mieste (65,2 proc.), mano, kad kitame mieste yra didesnės galimybės pasirinkti darbą (žr. 54 pav.).



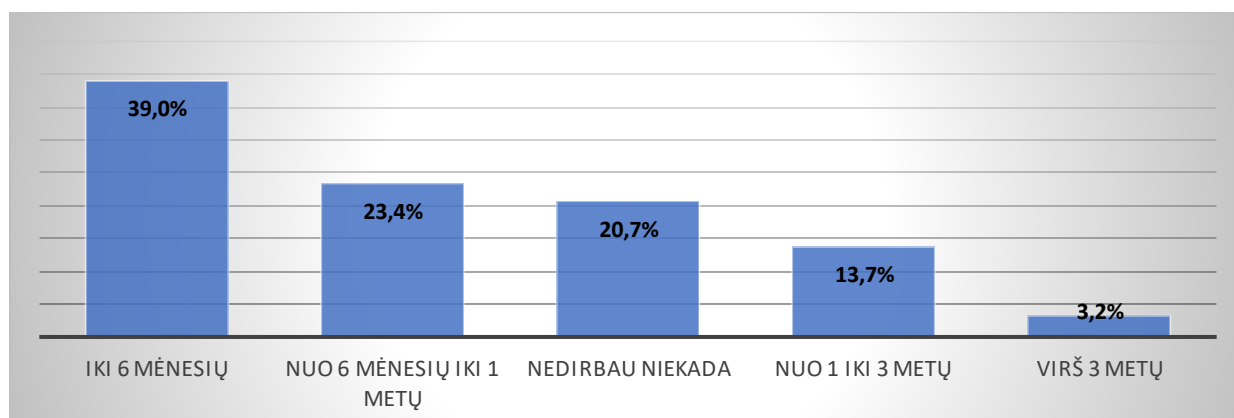
54 pav. Svarbiausios priežastys, ieškoti darbo kitame mieste (N=89)

Daugiausiai respondentų, kurie planuoja ieškotis darbo užsienyje (42,2 proc.), mano, kad užsienyje yra galimybė užsidirbti daugiau pinigų (žr. 55 pav.).



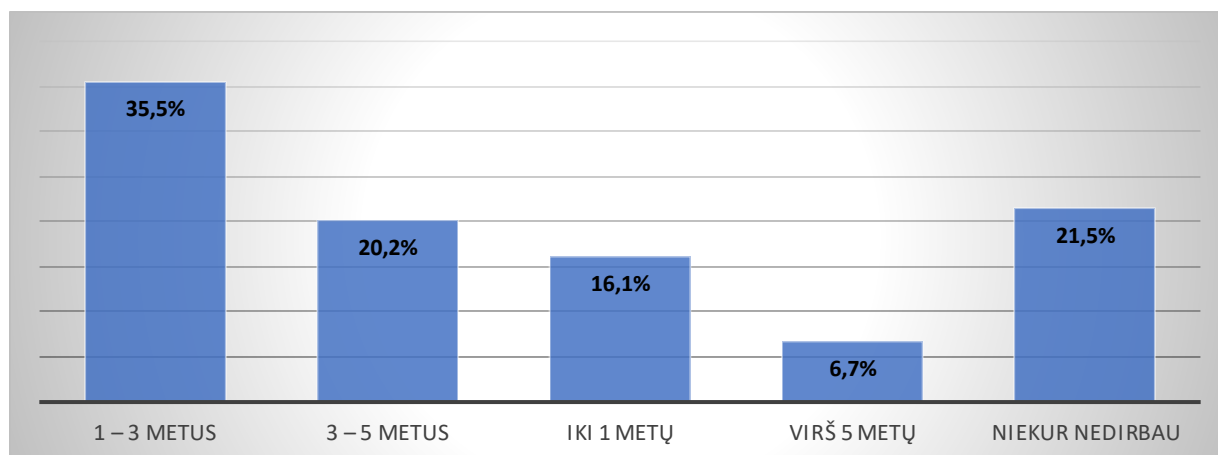
55 pav. Svarbiausios priežastys, ieškoti darbo užsienyje (N=64)

Pastebėta, kad net 39 proc. nedirbančių ir nesimokančių asmenų yra be darbo ir kitos veiklos iki 6 mėnesių, taigi ši dalis respondentų galimai yra trumpalaikiai nedirbantieji, atsižvelgiant į dabartinę situaciją Lietuvoje bei kitus veiksnius, lemiančius jauno žmogaus buvimą be darbo iki 6 mėnesių. Pastebėta, kad daugiau nei penktadalis (20,7 proc.) respondentų niekada nedirbo, 13,7 proc. darbo neturėjo nuo 1 iki 3 metų ir 3,2 proc. neturėjo darbo ilgiau nei tris metus (žr. 56 pav.).



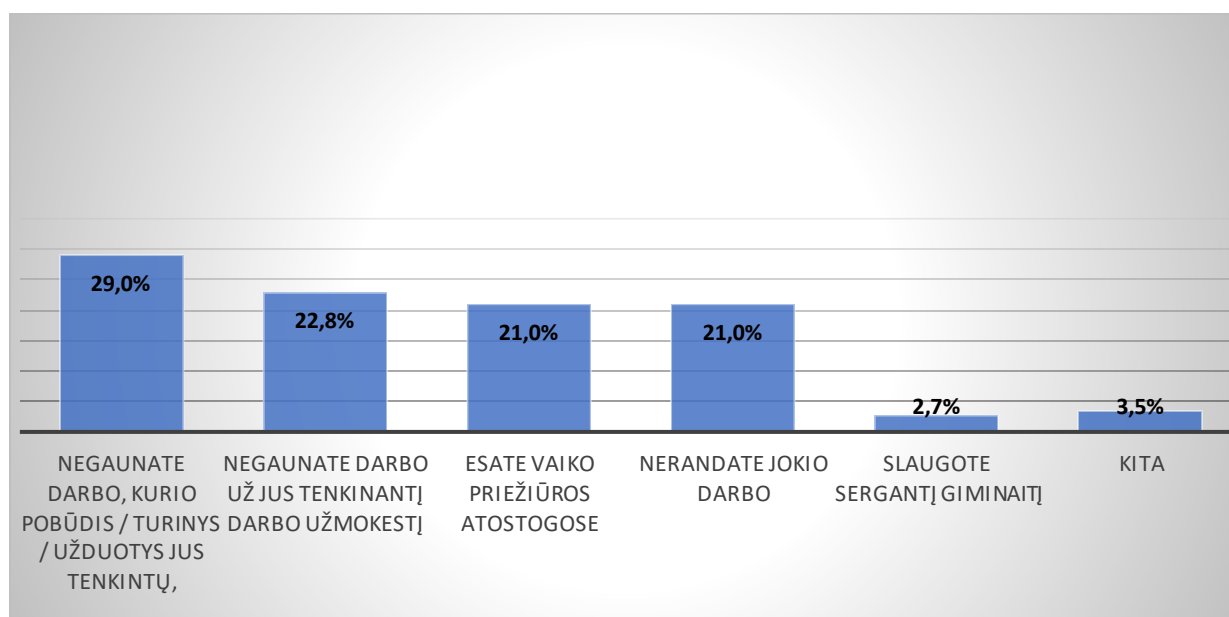
56 pav. Ndirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo trukmė ((N=372)

Nedirbančių ir nesimokančių respondentų, šiek tiek daugiau nei trečdalis (35,5 proc.) paskutinėje darbovietėje išdirbo nuo 1 iki 3 metų, penktadalis (20,2 proc.) 3 – 5 metus ir šiek tiek daugiau nei penktadalis (21,5 proc.) nedirbo niekada (žr. 57 pav.).



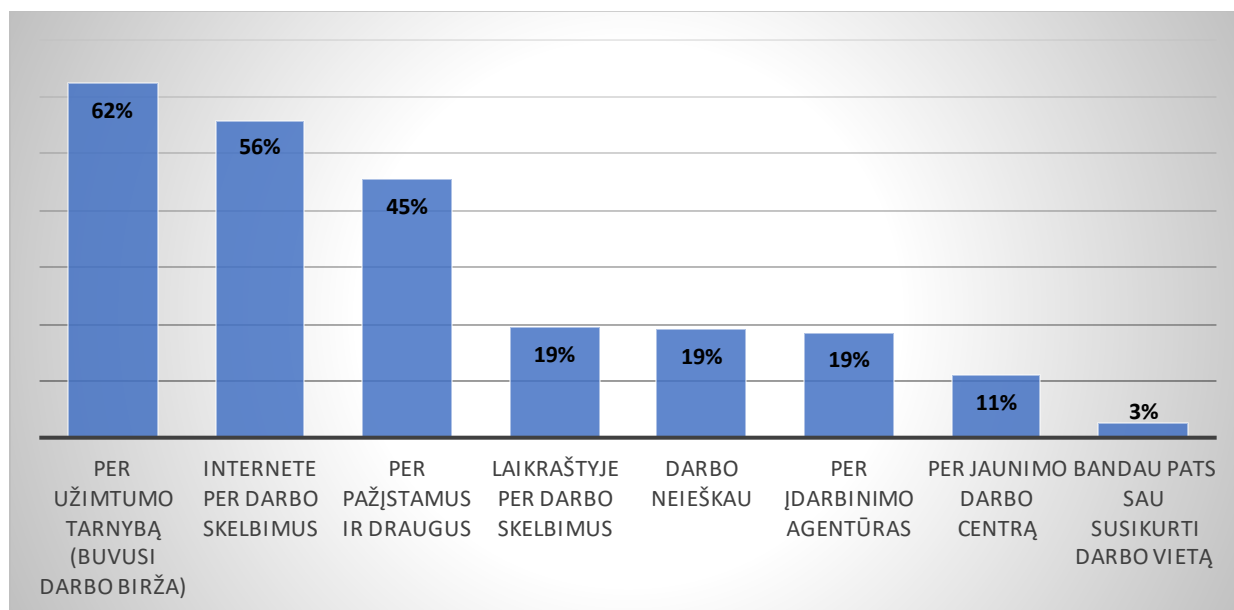
57 pav. Darbo trukmė paskutinėje darbovietėje (N=372)

Beveik trečdalis (29 proc.) respondentų nurodo, kad nedirba, nes negauna darbo, kurio pobūdis juos tenkintų, mažesnė dalis (22,8 proc.) nurodo, kad negaunamas tenkinantis darbo užmokestis, 21 proc. respondentų nurodo, kad neranda jokio darbo iš viso. Likusių respondentų nedarbo priežastys yra trumpalaikės: 21 proc. respondentų yra vaiko priežiūros atostogose, 2,7 proc. slaugo sergantį giminaitį ir 3,5 proc. respondentų nurodo kitas laikinas priežastis, trukdančias susirasti darbą (žr. 58 pav.).



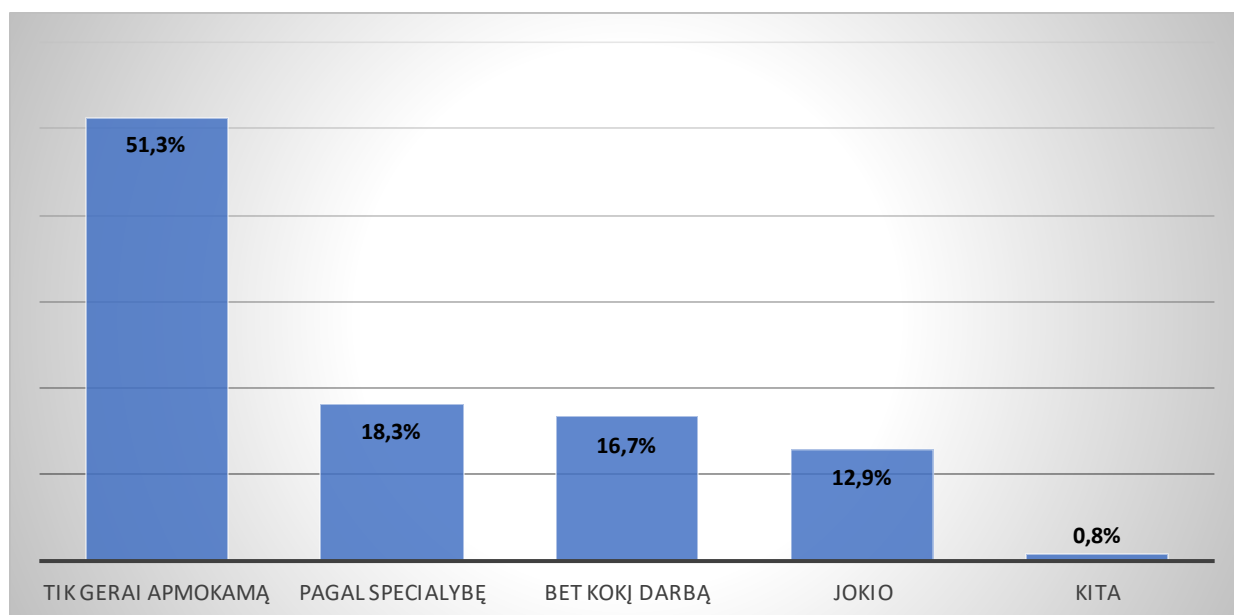
58 pav. Nedarbo priežastys (N=372)

Daugiausiai nedirbančiųjų (62 proc.) ieško darbo per užimtumo tarnybą, daugiau nei pusė - internete (56 proc.), taip pat nemaža dalis (45 proc.) - per pažįstamus ir draugus (žr. 59 pav.).



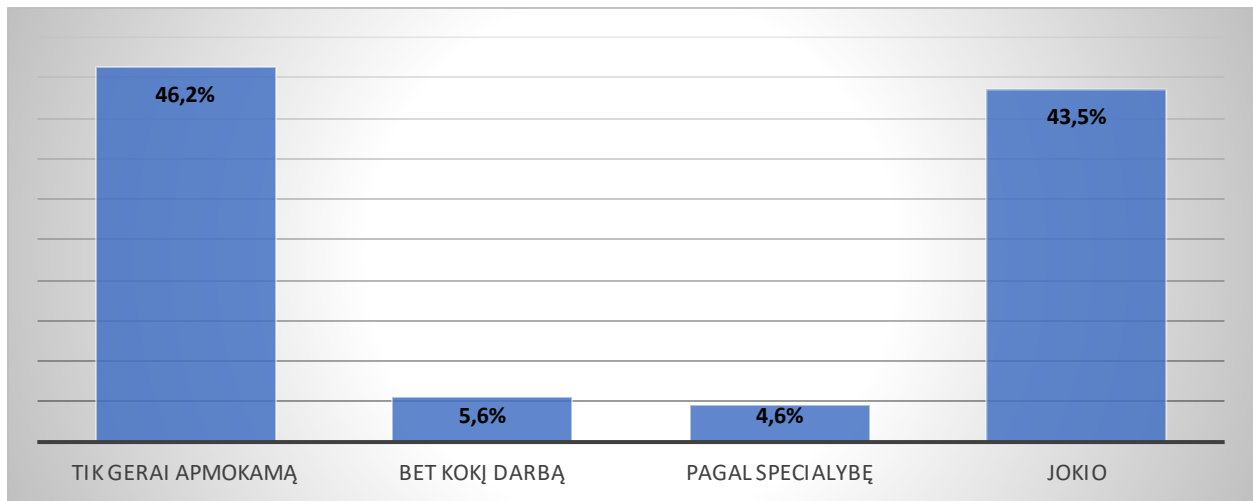
59 pav. Darbo paieškos būdai (N=372)

Respondentų buvo paklausta, kokį darbą jie sutiktų dirbti Lietuvoje. Daugiau nei pusė respondentų (51,3 proc.) nurodė, kad sutiktų dirbti tik gerai apmokamą darbą. 18,3 proc. nedirbančiųjų sutiktų dirbti pagal specialybę, o 16,7 proc. bet kokį darbą. 12,9 proc. Lietuvoje nesutiktų dirbti iš viso (žr. 60 pav.).



60 pav. Darbas Lietuvoje, kokį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti (N=372)

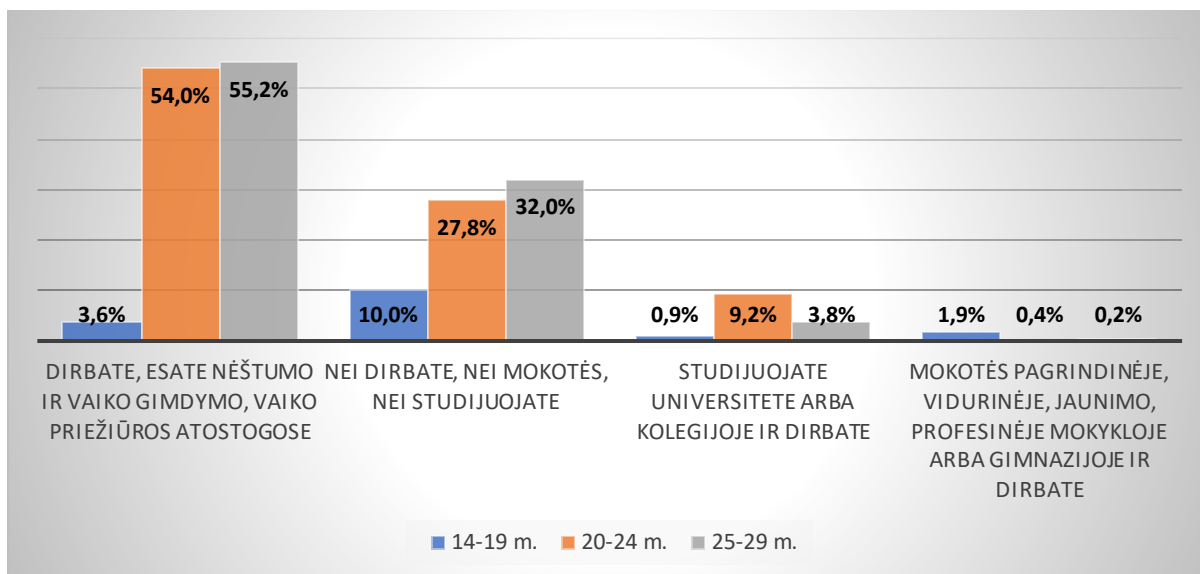
Užsienyje taip pat nemažai respondentų (46,2 proc.) sutiktų dirbti, tik gavę gerai apmokamą darbą, taip pat didelė dalis (43,5 proc.) užsienyje nesutiktų dirbti iš viso (žr. 61 pav.).



61 pav. Darbas užsienyje, kokį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti (N=372)

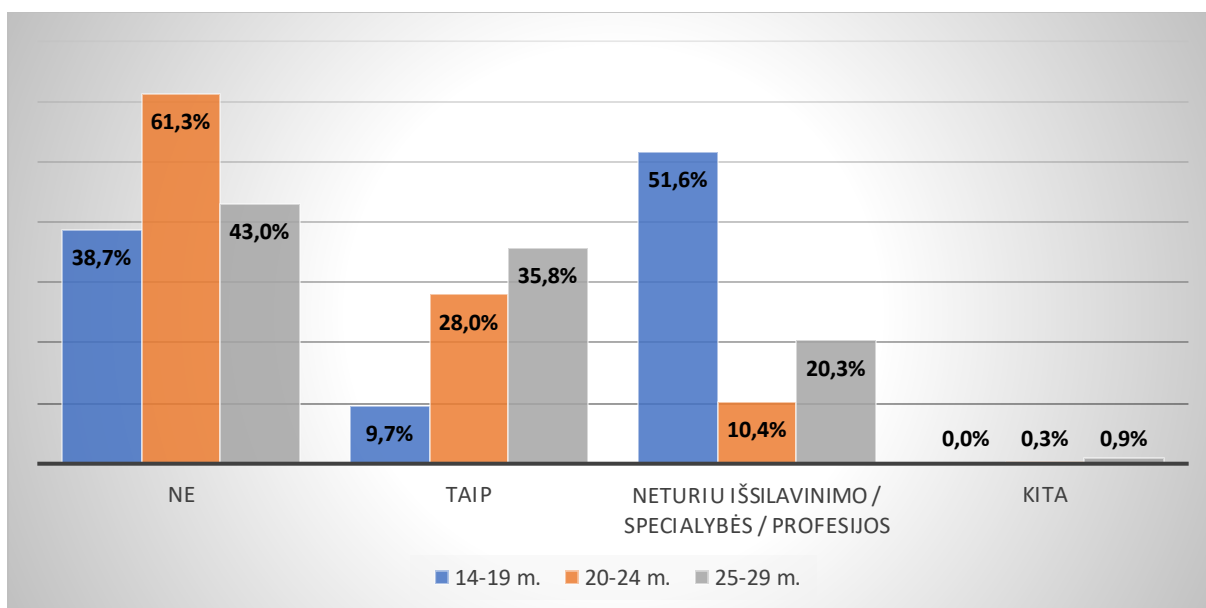
### 3.2. Lyginimas pagal amžių

Šiame poskyryje bus aptarti svarbiausi darbo bei nedarbo rodikliai pagal amžiaus grupes.



62 pav. Dirbančiųjų ir nedirbančiųjų respondentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (N=1065)

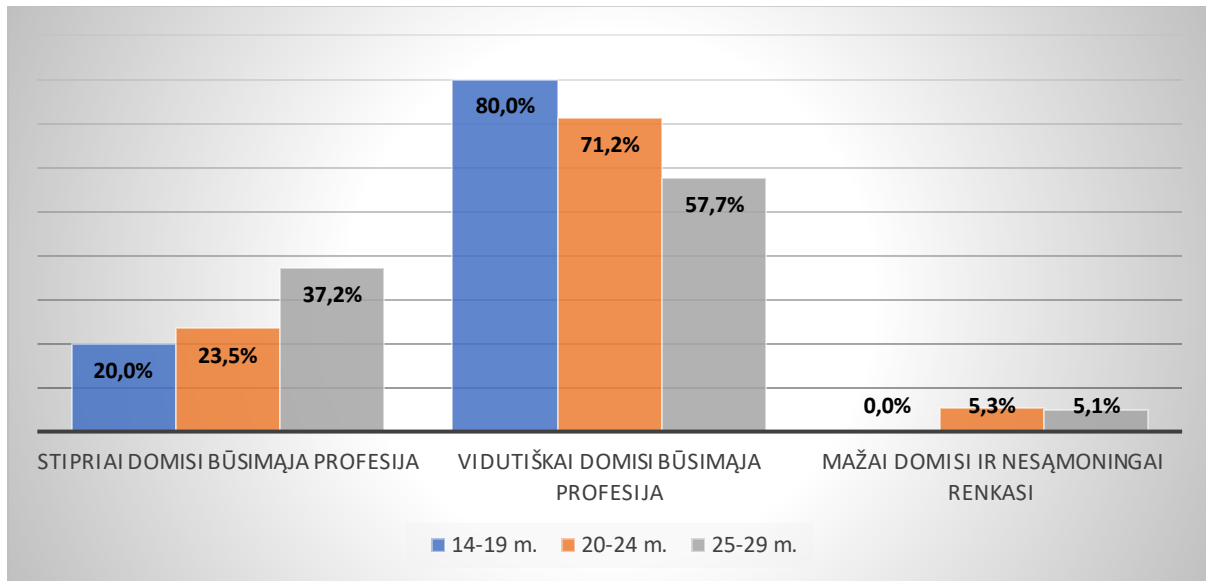
Vertinant darbo pagal įgytą išsilavinimą amžiaus rodiklius, pastebėta, kad su amžiumi darbo pagal įgytą profesiją rodiklis kyla ir vis daugiau jaunuolių dirba pagal įgytą išsilavinimą (žr. 63 pav.).



63 pav. Darbas pagal išsilavinimą, pagal amžiaus grupes (N=694)

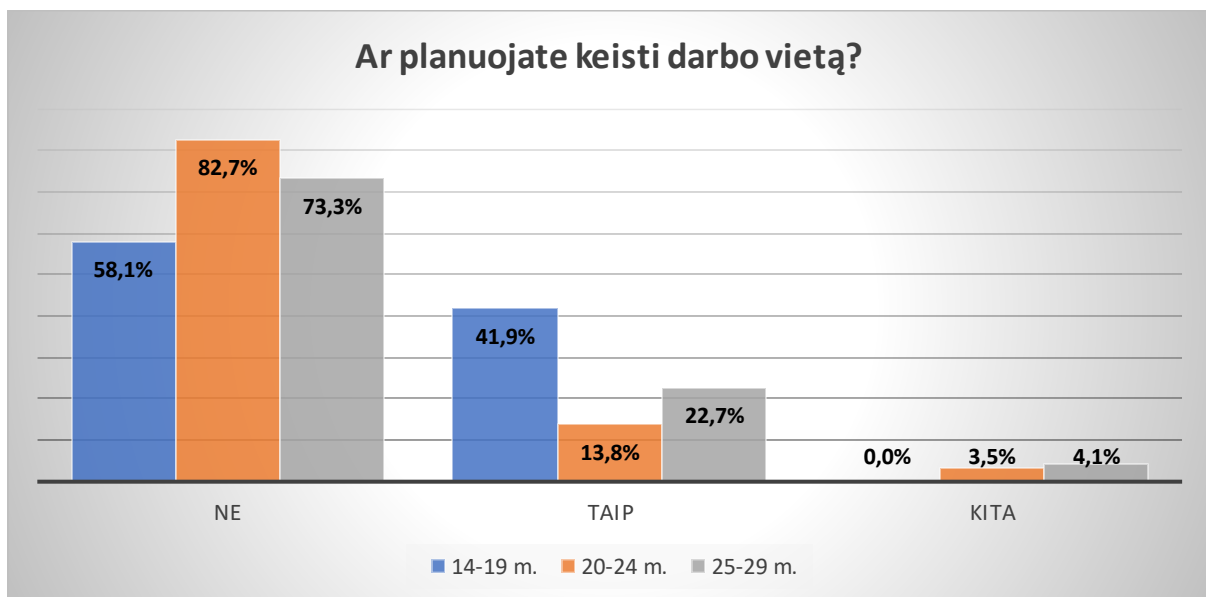


Sąmoningumo rodiklis, renkantis būsimą profesiją pagal amžiaus grupes, su amžiumi taip pat kyla (žr. 64 pav.).



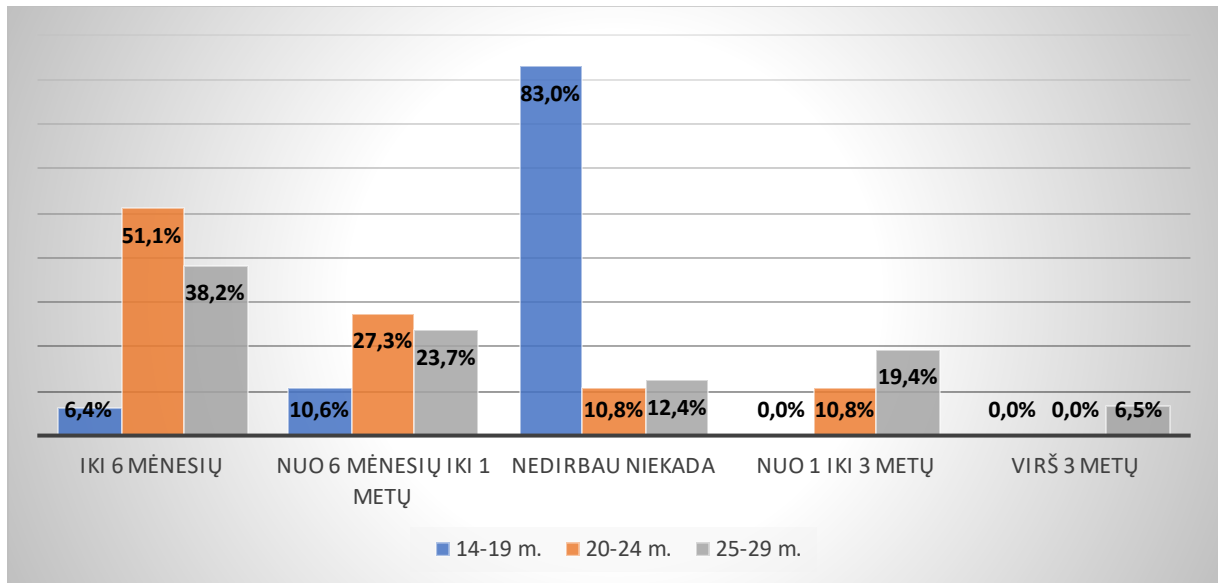
64 pav. Sąmoningumo rodiklis renkantis profesiją, pagal amžiaus grupes (N=575)

Pastebėta, kad didžiausią poreikį keisti darbą mato jauniausioji amžiaus grupė (14-19 m.) (žr. 65 pav.).



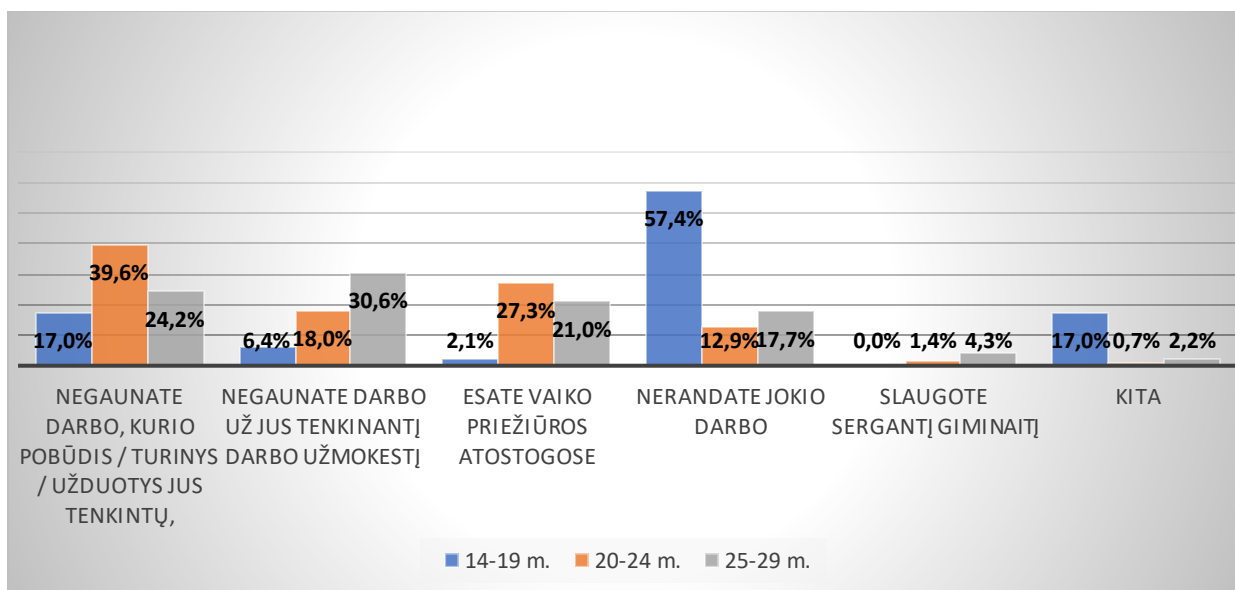
65 pav. Noras keisti darbo vietą, pagal amžiaus grupes (N=694)

Pastebėta, kad net 83 proc. niekada nedirbusiųjų sudaro 14-19 m. jaunuoliai, kas yra pakankamai suprantama, atsižvelgiant į jauną respondentų amžių (žr. 66 pav.).



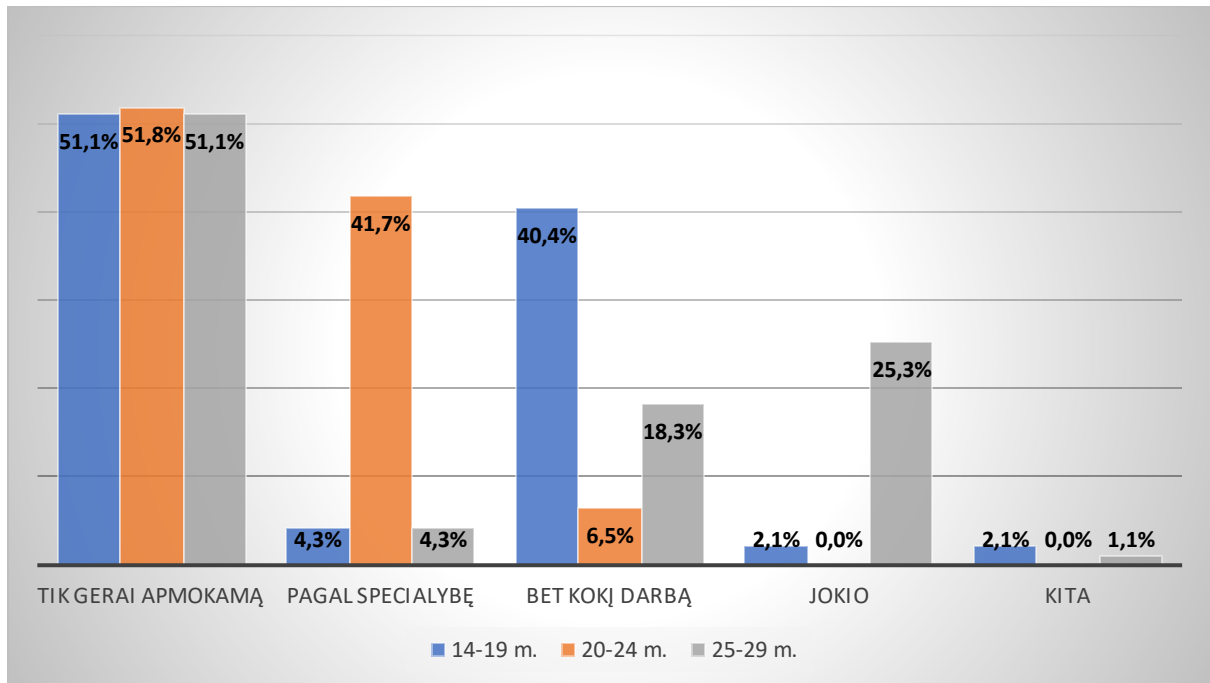
66 pav. Nedarbo trukmės rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=372)

Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, taip pat yra reikšmingas vertinant nedarbo priežastis. Pastebėtina, kad sunkiausia susirasti bet kokią darbą yra 14-19 m. jaunuoliams, 25-29 m. jaunuoliams sunkiausia gauti darbą už kurį būtų mokamas juos tenkinantis darbo užmokestis (žr. 67 pav.).



67 pav. Nedarbo priežastys, pagal amžiaus grupes (N=372)

Vertinant, kokį darbą jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje, pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad jauniausioji grupė labiausiai nusiteikusi dirbti bet kokį darbą, darbo pagal specialybę labiausiai ieško 20-24 m. jaunuoliai, o daugiausiai 25-29 m. jaunuolių nesutiktų dirbti jokio darbo (žr. 78 pav.).

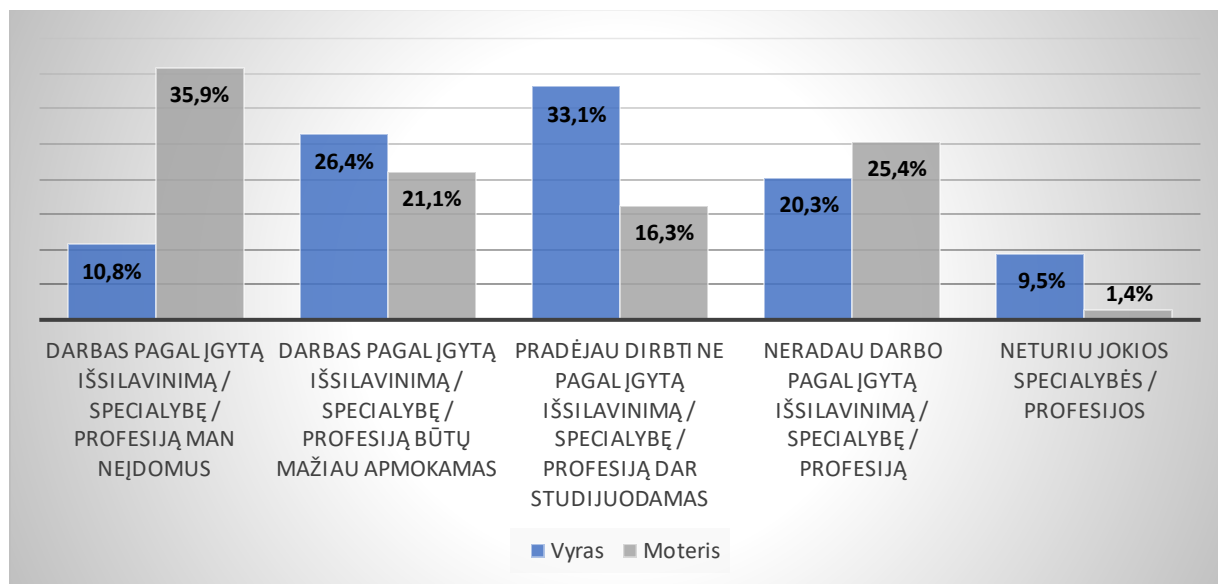


68 pav. Darbas, kurį jaunuoliai sutiktų dirbti Lietuvoje, pagal amžiaus grupes (N=372)

### 3.3. Lyginimas pagal lytį

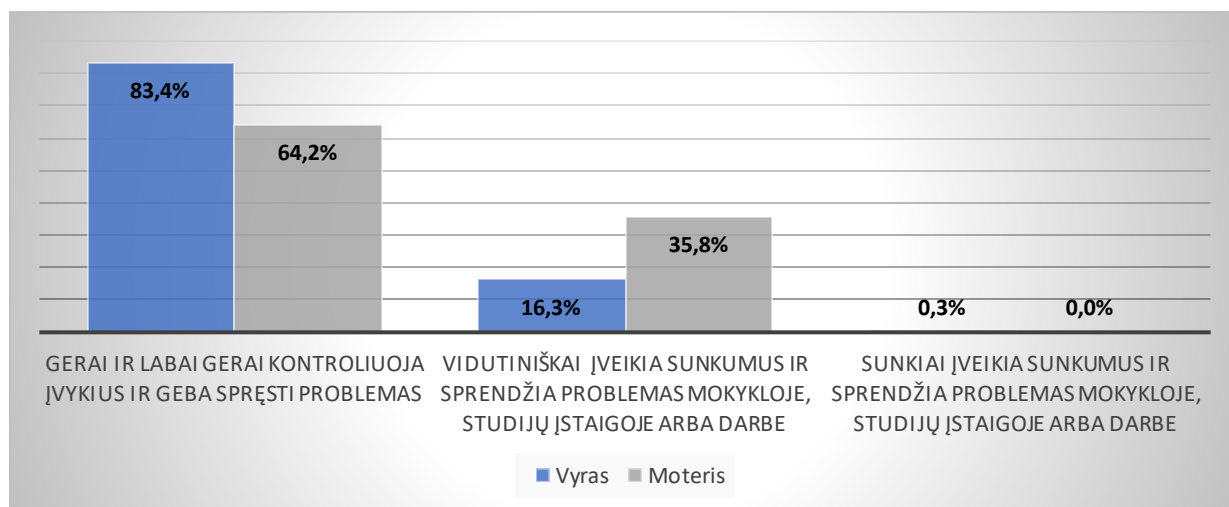
Šiame poskyryje yra pateikiami svarbiausi darbo / nedarbo rodiklių lyginimai pagal lytį.

Daugiau vyrų nei moterų dirba ne pagal specialybę todėl, kad pradėjo dirbti jau studijuodami. Didesnė dalis moterų dirba ne pagal specialybę, nes supranta, kad darbas pagal įgytą specialybę neįdomus. Taip pat pastebima, kad daugiau vyrų nei moterų neturi specialybės iš viso (69 pav.).



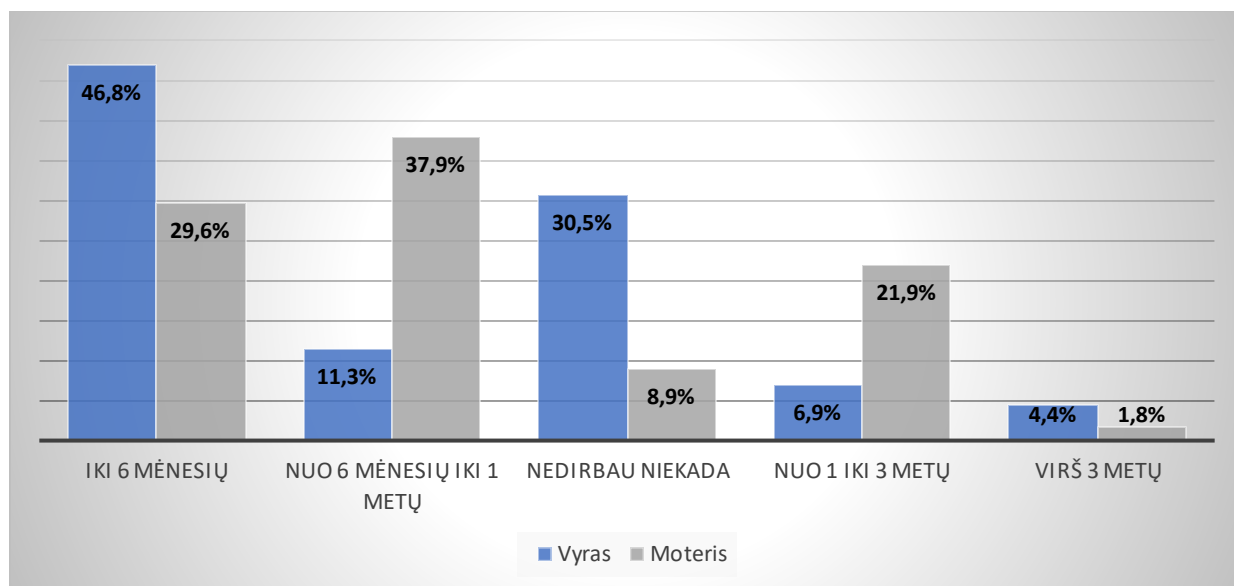
69 pav. Nedarbo pagal įgytą specialybę priežastys, pagal lytį (N=694)

Vyrams geriau sekasi kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas darbe, nei moterims (žr. 70 pav.).



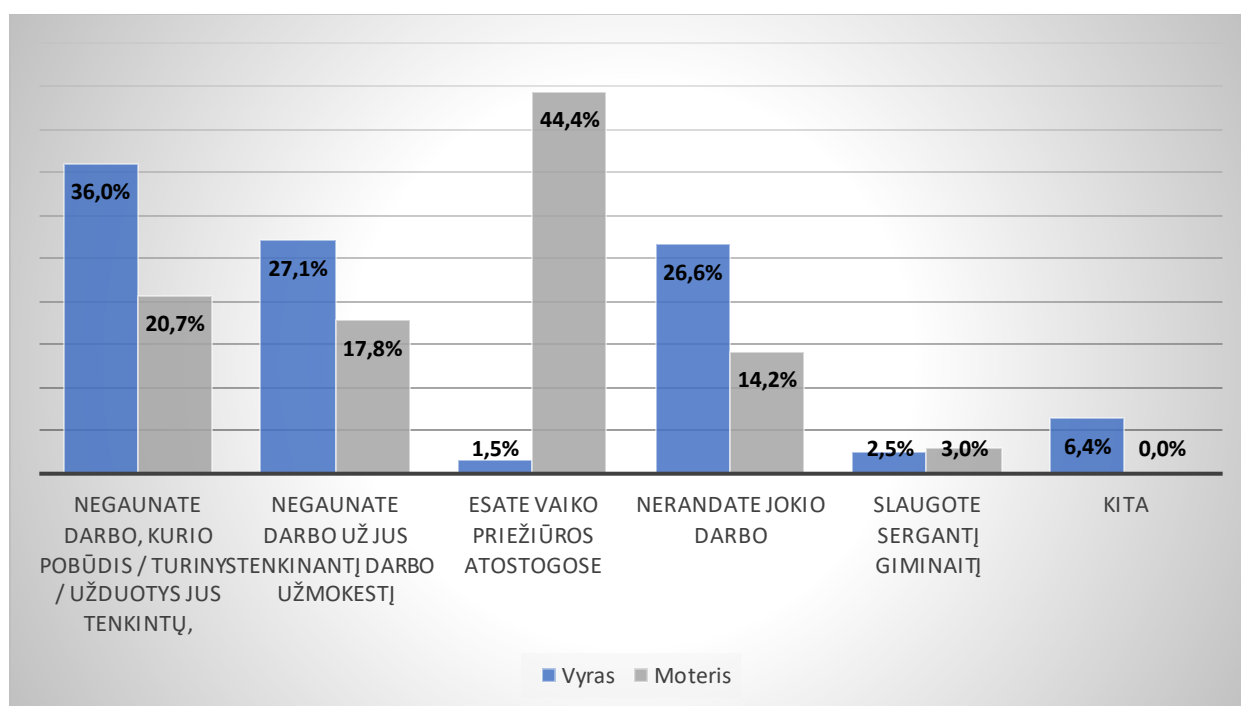
70 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe, rodiklis (N=357)

Lyginant nedirbančiųjų nedarbo trukmę, pastebėta, kad daugiausiai vyrų neturi darbo iki 6 mėnesių, moterų nedarbo vidurkis nuo 6 mėnesių iki 1 metų (žr. 71 pav.).



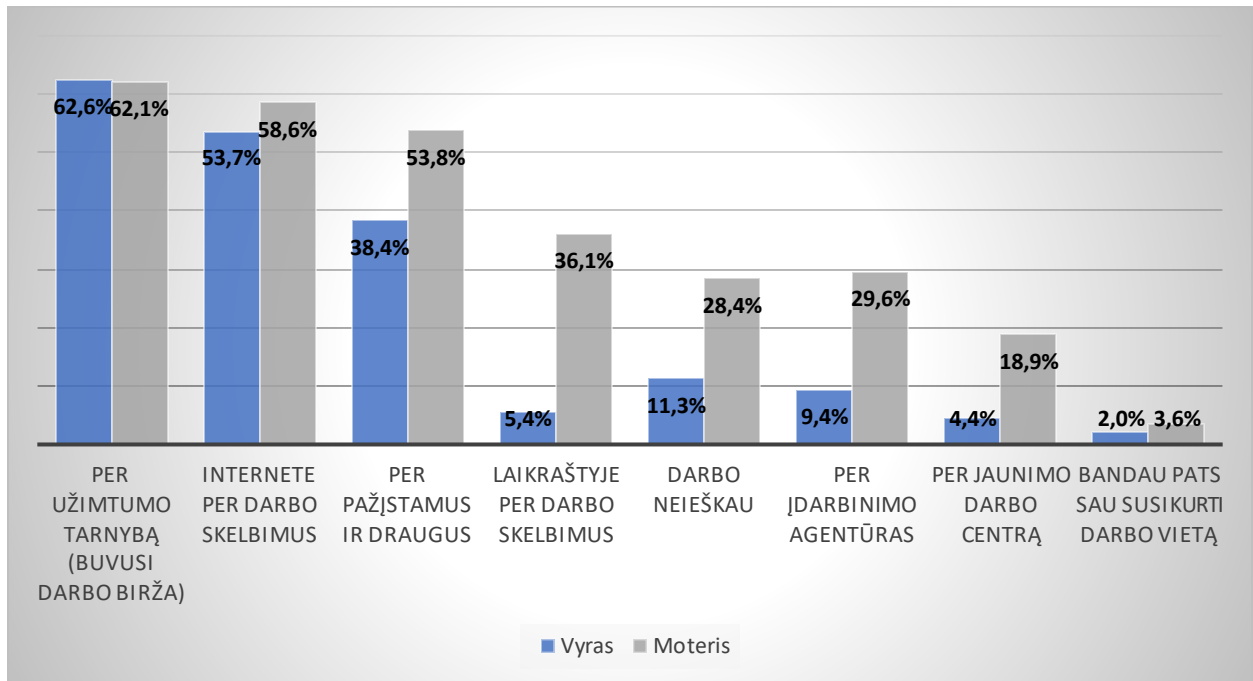
71 pav. Nedarbo trukmė, pagal lytį (N=372)

Didžioji dalis moterų neturi darbo, nes yra vaiko priežiūros atostogose, kuomet vyrų nedarbo pagrindinės priežastys – netenkinantis darbo pobūdis, užmokestis ar neradimas jokio darbo (žr. 72 pav.).



72 pav. Nedarbo priežastys, pagal lytį (N=372)

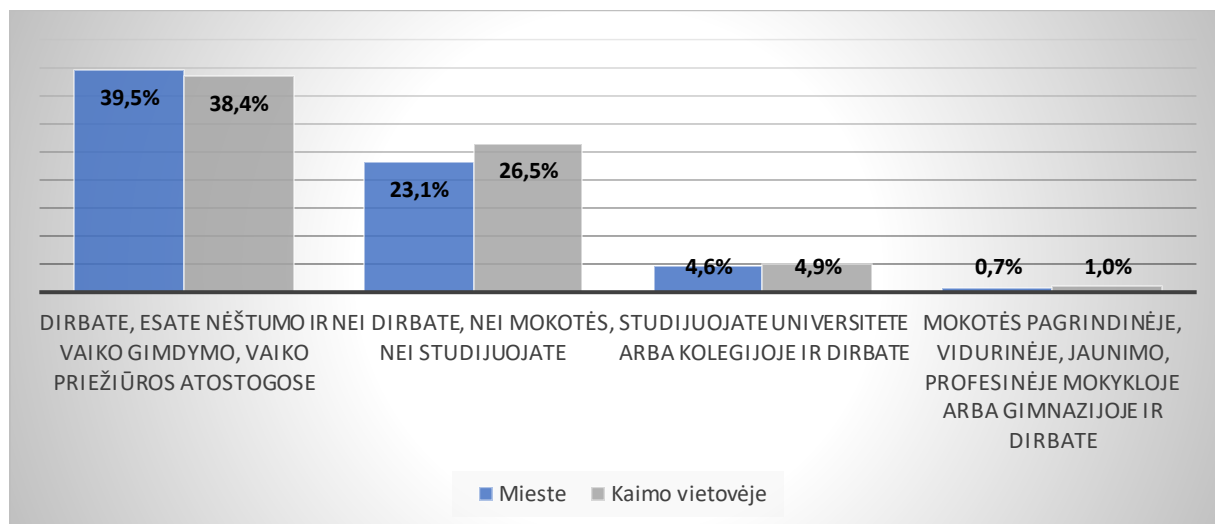
Moterys renkasi įvairesnius būdus darbo paieškoms nei vyrai (žr. 73 pav.).



73 pav. Darbo paieškų būdai, pagal lytį (N=372)

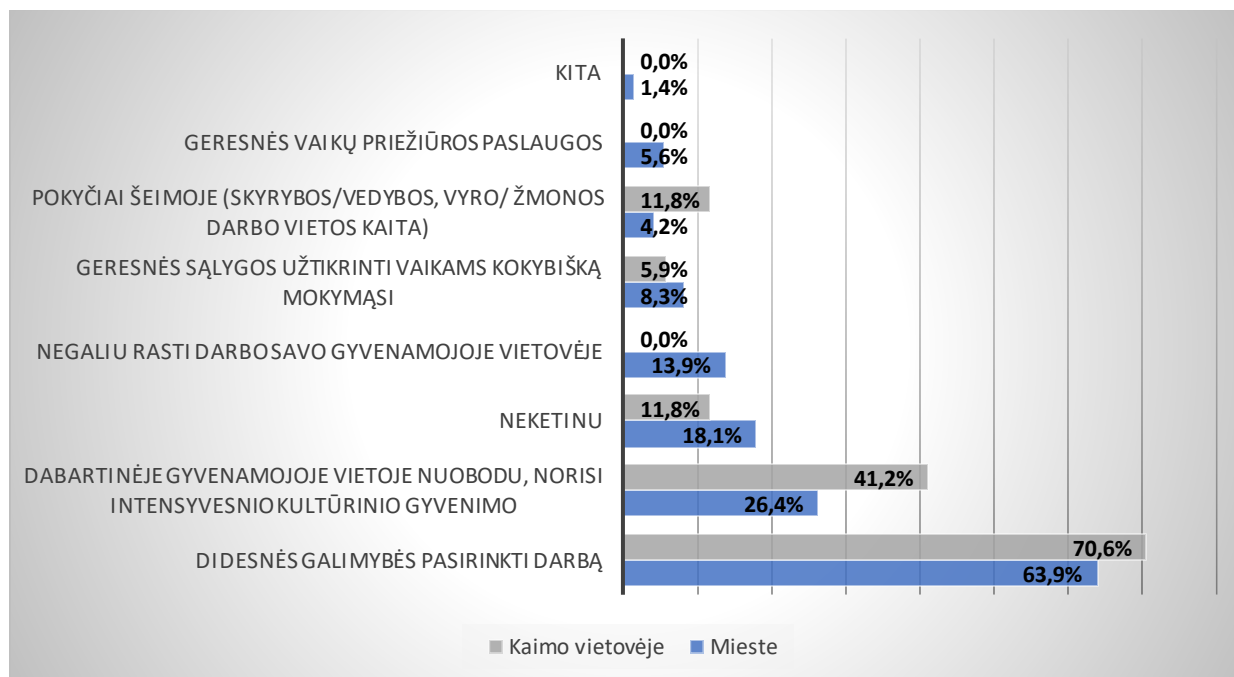
### 3.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Šiame poskyryje yra pateikiami visų darbo / nedarbo rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas).



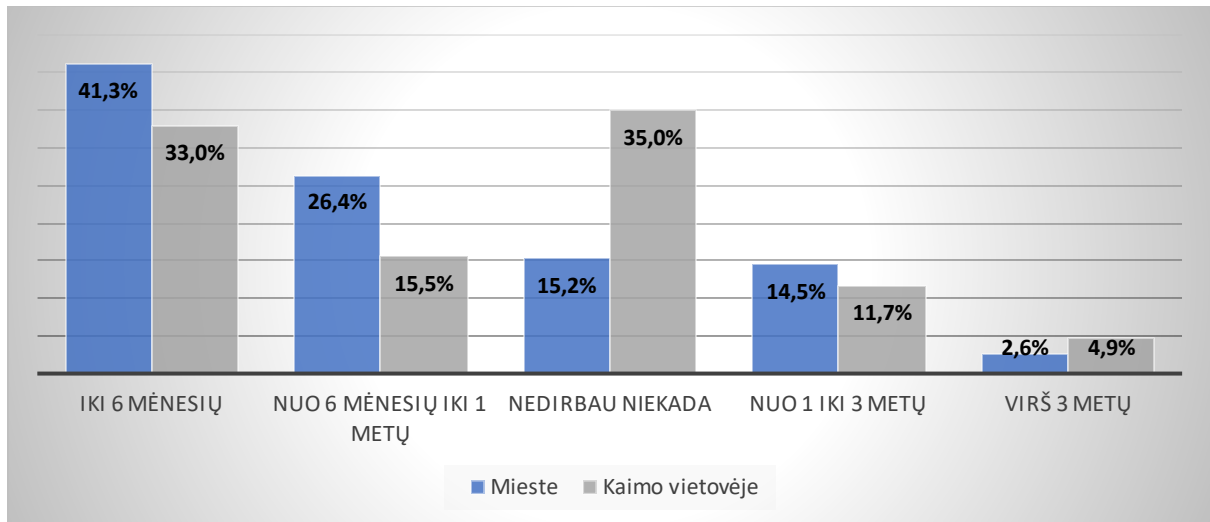
74 pav. Dirbančių ir nedirbančių respondentų pasiskirstymas, pagal gyvenamąją vietą (N=1065)

Kaime gyvenantys jaunuoliai dažniau ieško darbo kitame mieste, dėl intensyvesnio kultūrinio gyvenimo, kurio akivaizdžiai kaimo vietovėse yra mažiau. (žr. 75 pav.).



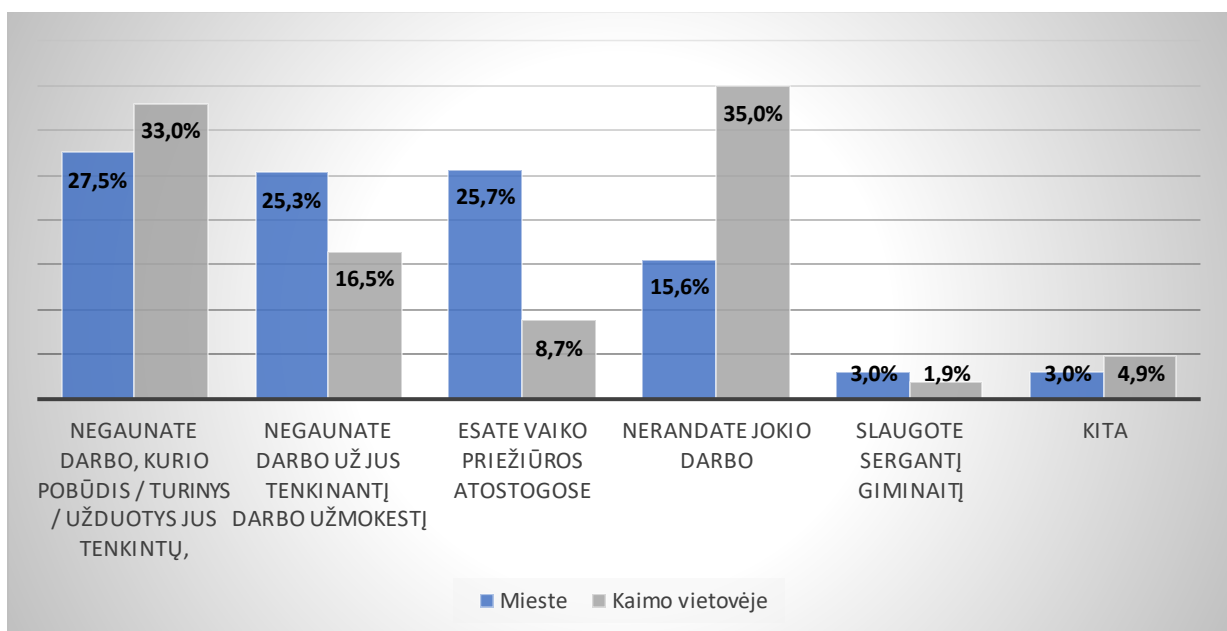
75 pav. Darbo paieškų kitame mieste priežastys, pagal gyvenamąją vietovę (N=89)

Vertinant nedarbo trukmę pastebėta, kad žymiai daugiau kaime gyvenančių respondentų yra niekada nedirbę palyginus su mieste gyvenančiais respondентаis (žr. 76 pav.).



76 pav. Nedarbo trukmė pagal gyvenamąją vietą (N=372)

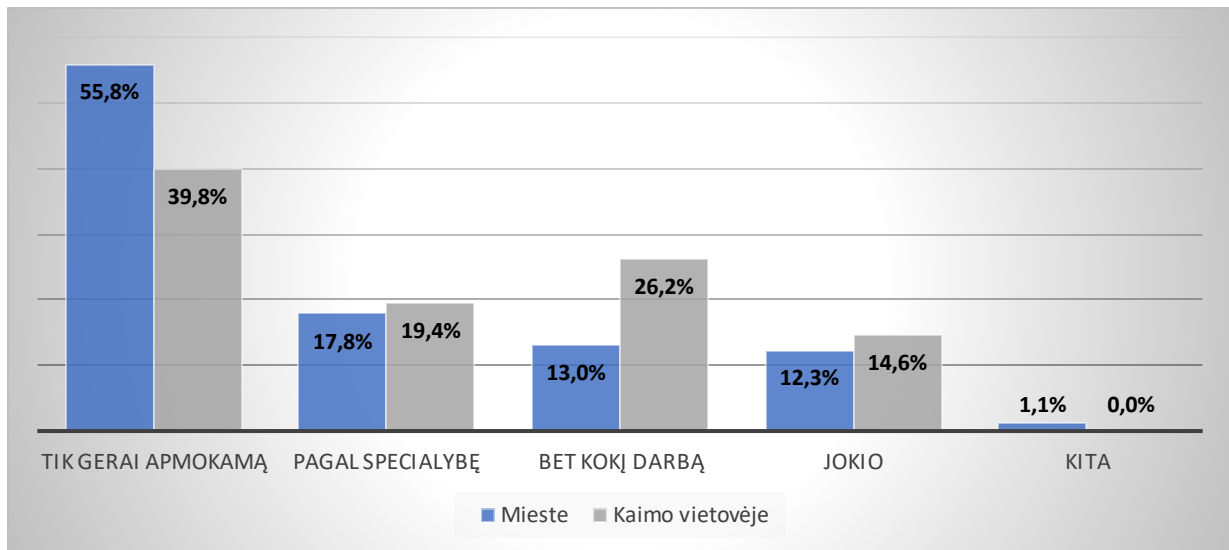
Taip pat pastebėta, kad kaime gyvenantiems respondentams yra sunkiau susirasti bet kokią darbą, taip pat darbą, kurio užduotys juos tenkintų. Miesto gyventojams sunkiau surasti darbą su priimtiniu darbo užmokesčiu (žr. 77 pav.).



77 pav. Nedarbo priežastys pagal gyvenamąją vietovę (N=372)



Vertinant respondentų atsakymus, kokį darbą respondentai sutiktų dirbti Lietuvoje, taip pat matyti, kad kaimo gyventojams priimtinesnis bet koks darbas, nei miesto gyventojams bei miesto gyventojai labiau orientuojasi į aukštesnį darbo užmokestį (žr. 78 pav.).

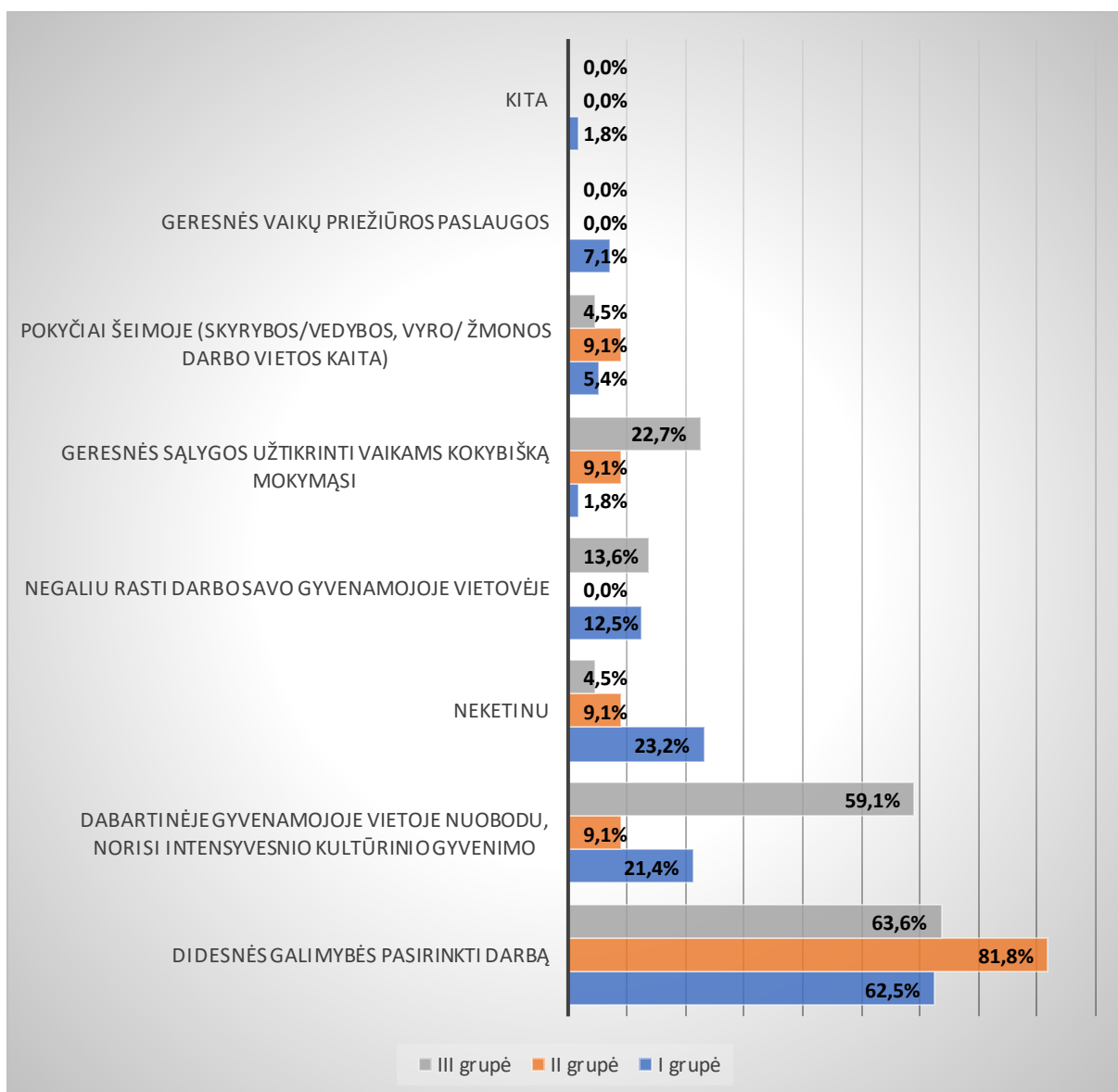


78 pav. Darbo, kurį sutiktų dirbti Lietuvoje, nedirbantys ir nestudijuojantys jaunuoliai rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=372)

### 3.5 Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

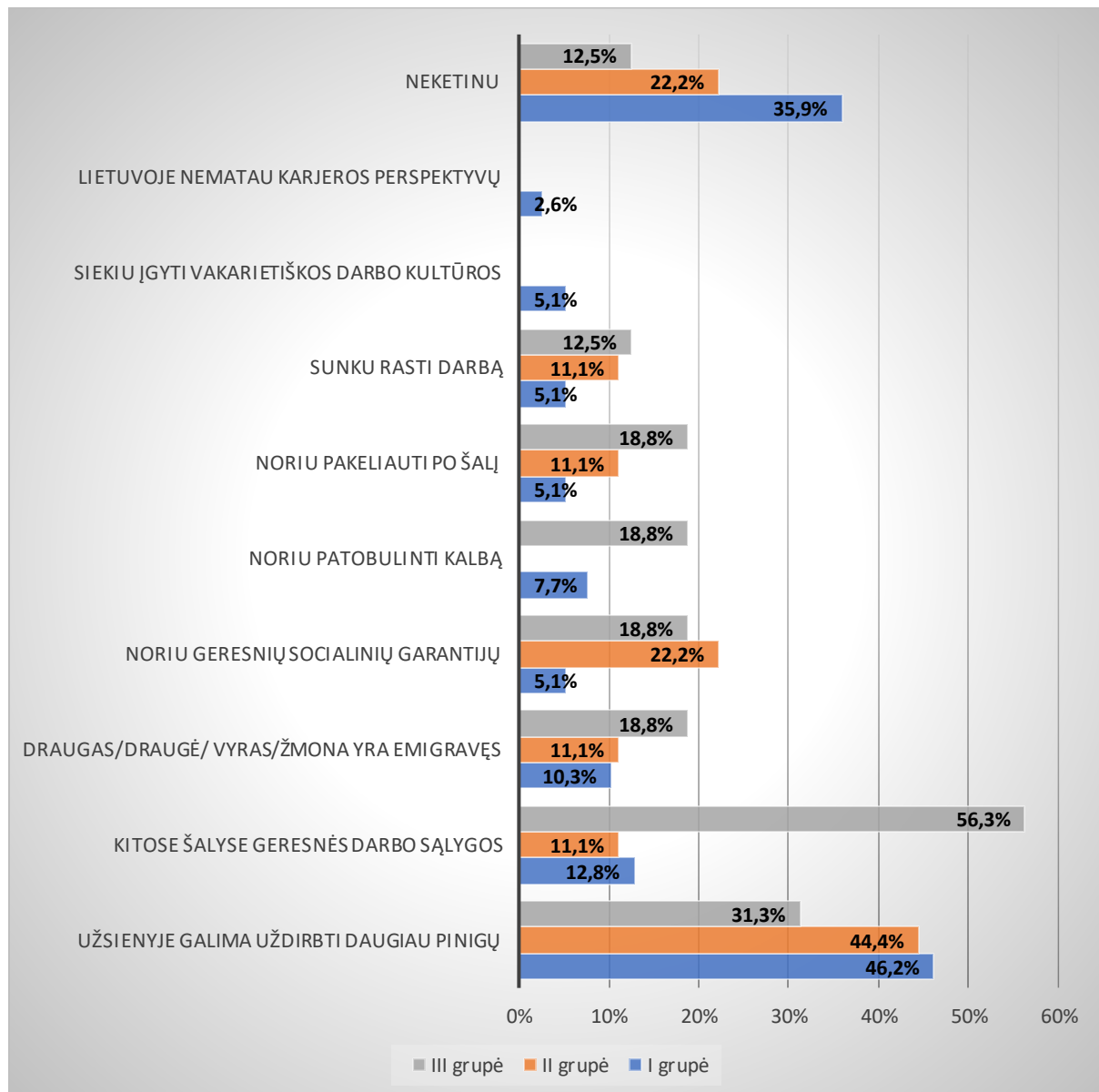
Šiame poskyryje yra pateikiami visi reikšmingi darbo / nedarbo rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupę.

Lyginant savivaldybių grupes pastebėti skirtumai tarp savivaldybių, lyginant darbo paieškų kitame mieste priežastis. III-iosios savivaldybių grupės respondentams labiausiai trūksta intensyvesnio kultūrinio gyvenimo bei labiau nei kitos grupės jie pastebi geresnes sąlygas užtikrinti vaikams geresnį mokymąsi. Pastebėta, kad I-osios ir III-iosios savivaldybių grupės respondentams sunkiau sekasi susirasti darbą. II-osios grupės respondentams labiausiai trūksta galimybės pasirinkti darbą (žr. 79 pav.).



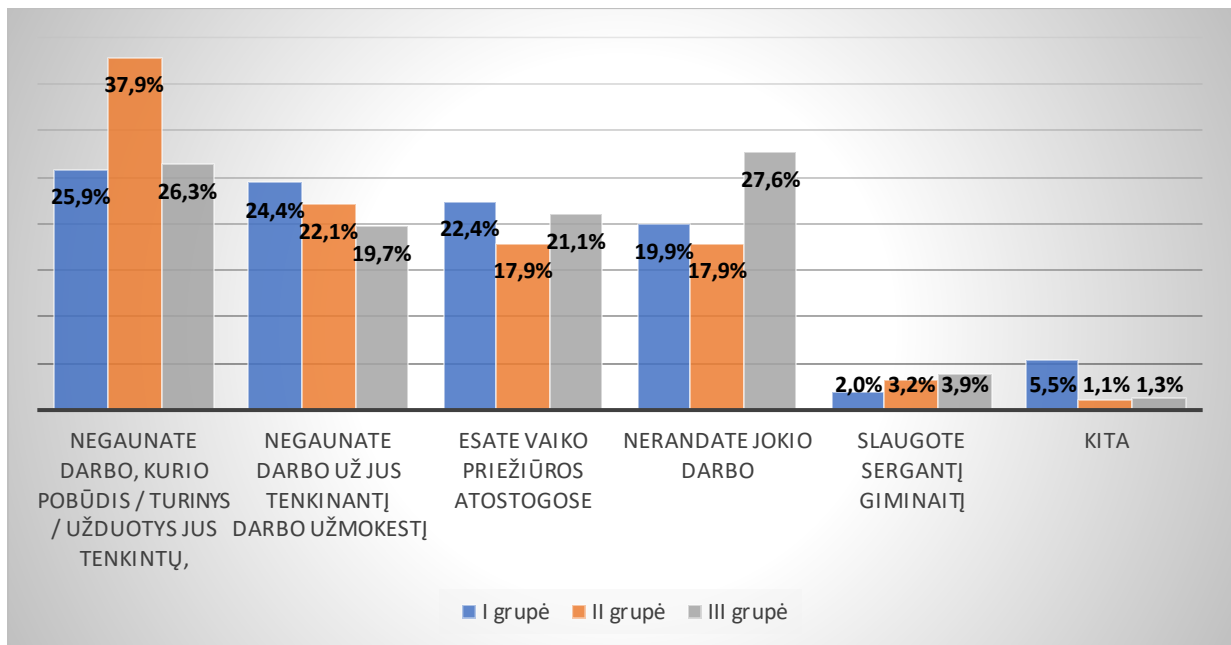
79 pav. Darbo paieškos kitame mieste priežastys, pagal savivaldybių grupę (N=89)

Lyginant savivaldybių grupes, didesnis skirtumas pastebimas ieškantiems darbo užsienyje. III-iosios grupės respondentai labiau nei likusių grupių yra įsitikinę, kad kitose šalyse yra geresnės darbo sąlygos, taip pat pirmauja ir emigravusiais šeimos nariais, noru pakeliauti bei tobulinti užsienio kalbos įgūdžius. I-osios grupės respondentų mažiausiai ketina iš viso darbo ieškoti užsienyje, o tie, kurie ketina išvykti, dauguma mano, kad užsienyje galima užsidirbti daugiau (žr. 80 pav.).



80 pav. Darbo paieškos užsienyje priežastys, pagal savivaldybių grupę (N=64)

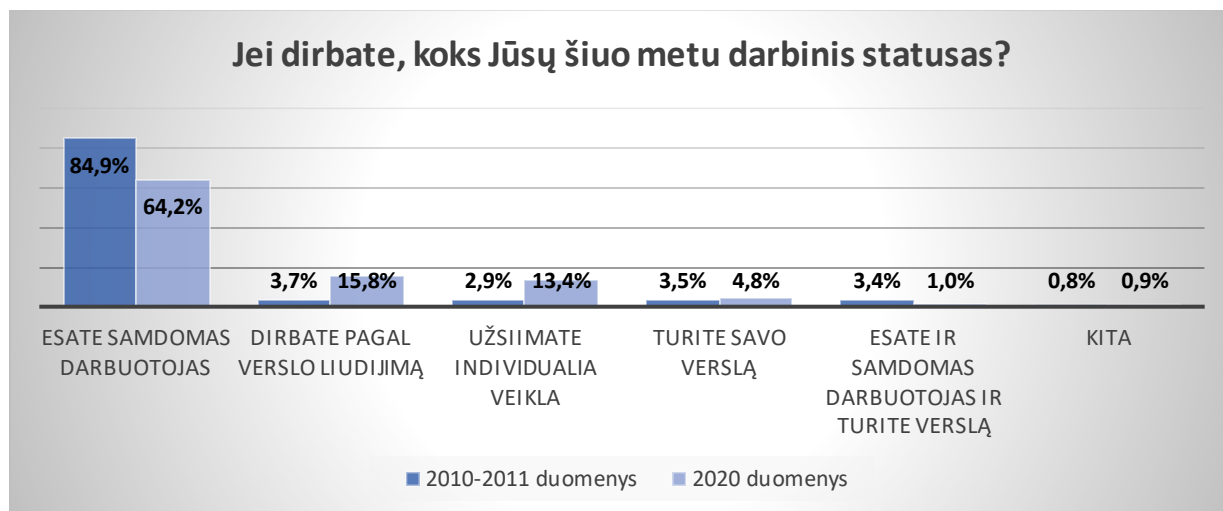
Taip pat lyginant nedarbo priežastis, III-iosios savivaldybių grupės respondentai išsiskyrė didesniu atsakymų skaičiumi, kad neranda jokie darbo. II-osios savivaldybių grupės respondentai išsiskyrė iš kitų grupių atsakymu, kad neranda darbo, kurio pobūdis / užduotys bei turinys juos tenkintų (žr. 81 pav.).



81 pav. Nedarbo priežastys, pagal savivaldybių grupes (N=372)

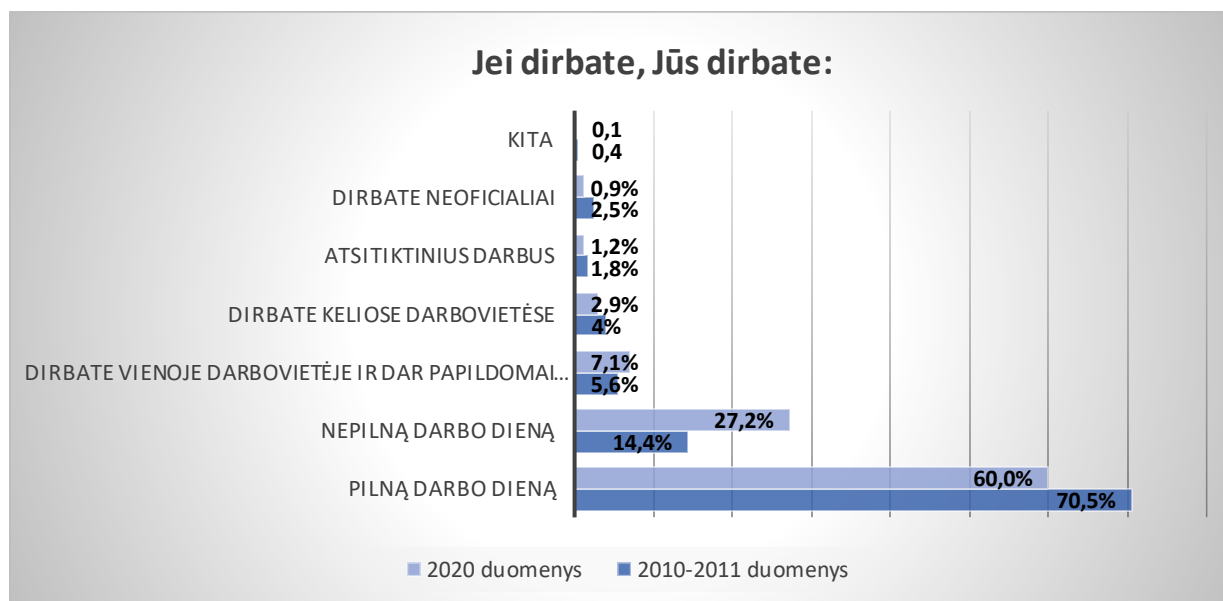
### 3.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant 2010-2011 m. atlikto tyrimo ir 2020 m. tyrimo respondentų darbinį statusą, pastebėta, kad mažėja samdomų darbuotojų. Vis daugiau jaunimo renkasi dirbti sau, turėti savo verslą, individualią veiklą ar dirbti pagal verslo liudijimą (82 pav.).



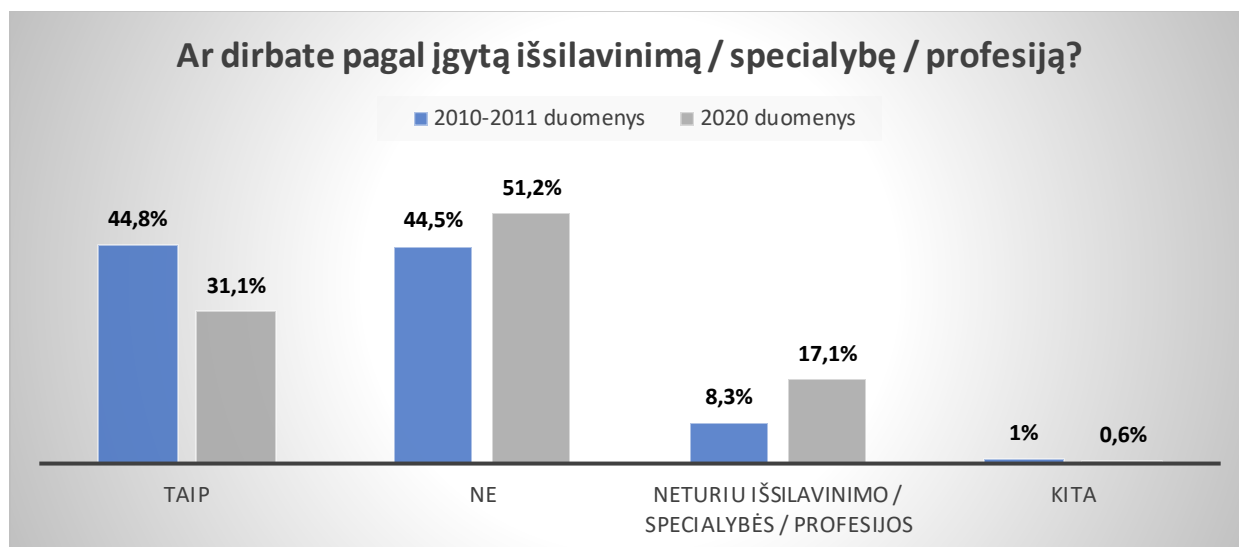
82 pav. Darbinio statuso palyginimas

Lyginant darbų pobūdį, pastebėta, kad vis daugiau jaunimo dirba nepilną darbo dieną bei papildomai uždarbiauja. Analogiškai dirbančiųjų pilną darbo dieną procentas sumažėjo (žr. 83 pav.).



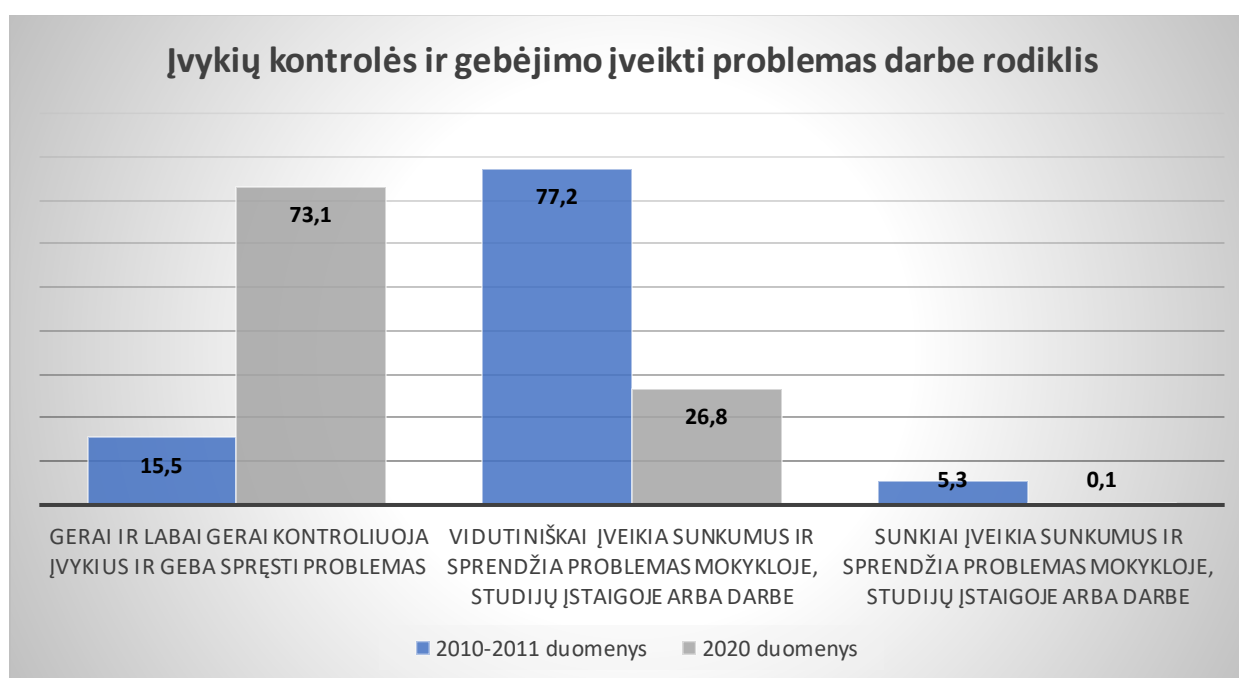
83 pav. Darbų palyginimas

Lyginant 2010-2011 m. ir 2020 m. tyrimų duomenis, pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių dirba ne pagal įgytą specialybę (žr. 84 pav.)



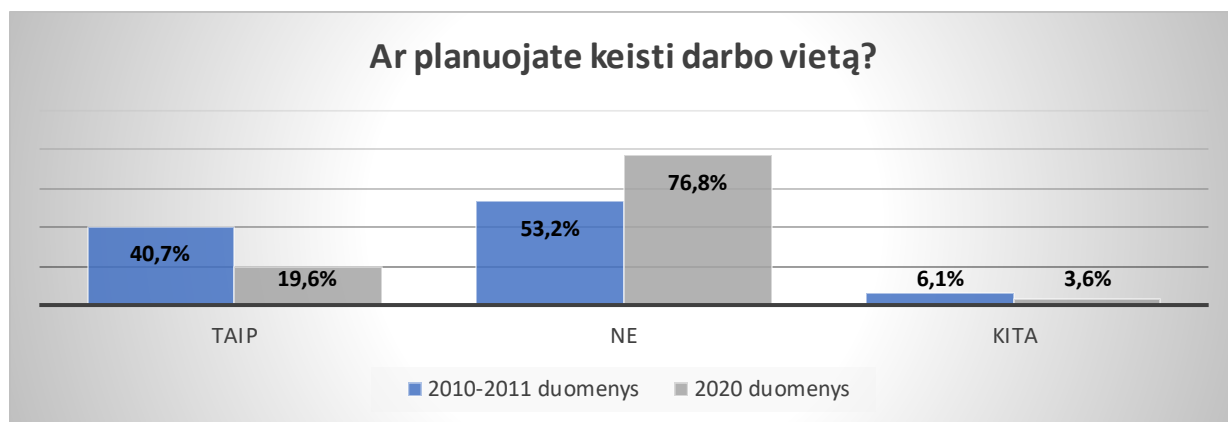
84 pav. Jaunimo išsilavinimo / specialybės / profesijos palyginimas

Vertinant įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklį, pastebėta, kad įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis smarkiai pakilo ir 2020 m. rezultatais net 73,1 proc. darbuotojų sekasi gerai ir labai gerai kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas darbe (žr. 85 pav.).



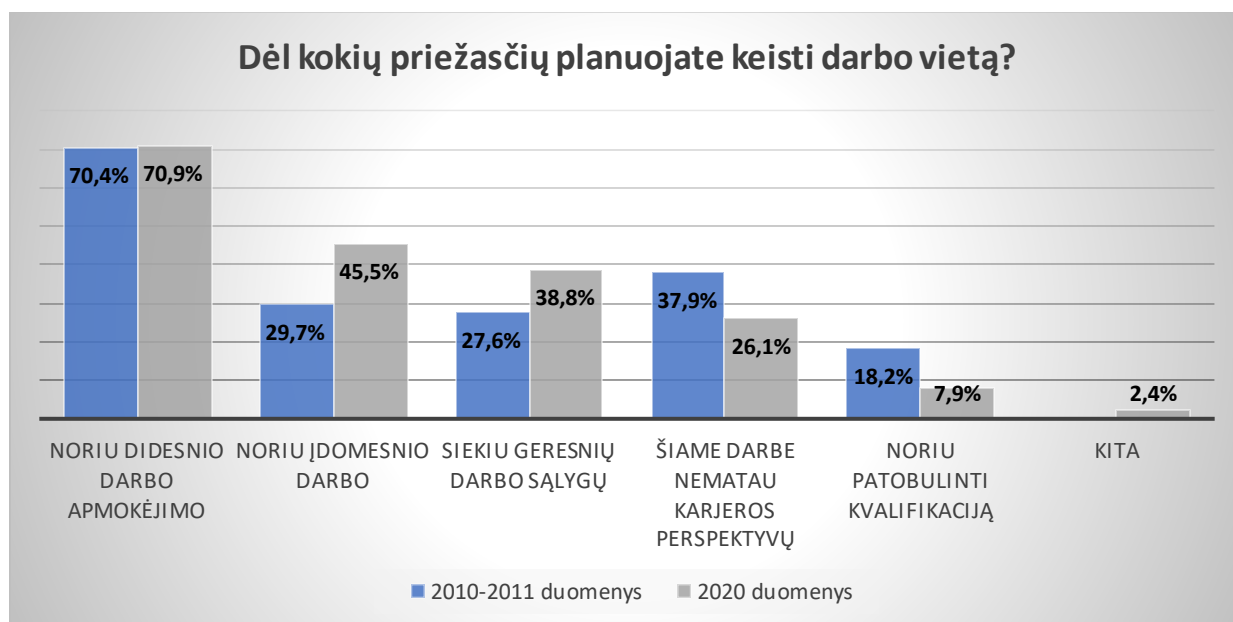
85 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklio palyginimas

Vertinant tyrimų duomenis apie respondentų norą keisti darbo vietą, pastebėta, kad net 21,1 proc. mažiau respondentų 2020 m. nori keisti darbo vietą, lyginant su 2010-2011 m. duomenimis (žr. 86 pav.).



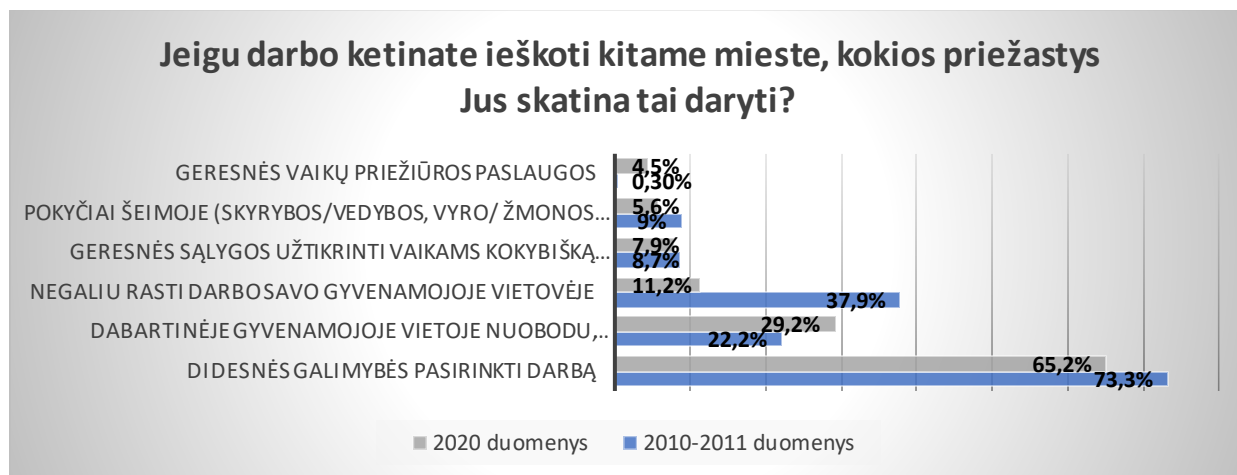
86 pav. Planavimo keisti darbo vietą palyginimas

Priežastys keisti darbą nėra žymiai pasikeitusios, vertinant abiejų tyrimų rezultatus. Esmine priežastimi keisti darbo vietą vis dar lieka didesnio darbo užmokesčio siekimas. Pastebėtina, kad 2020 m. duomenimis daugiau respondentų keičia darbo vietą, nes ieško įdomesnio darbo ir geresnių darbo sąlygų, tačiau mažiau respondentų keičia darbą todėl, nes jame nemato karjeros perspektyvų (žr. 87 pav.).



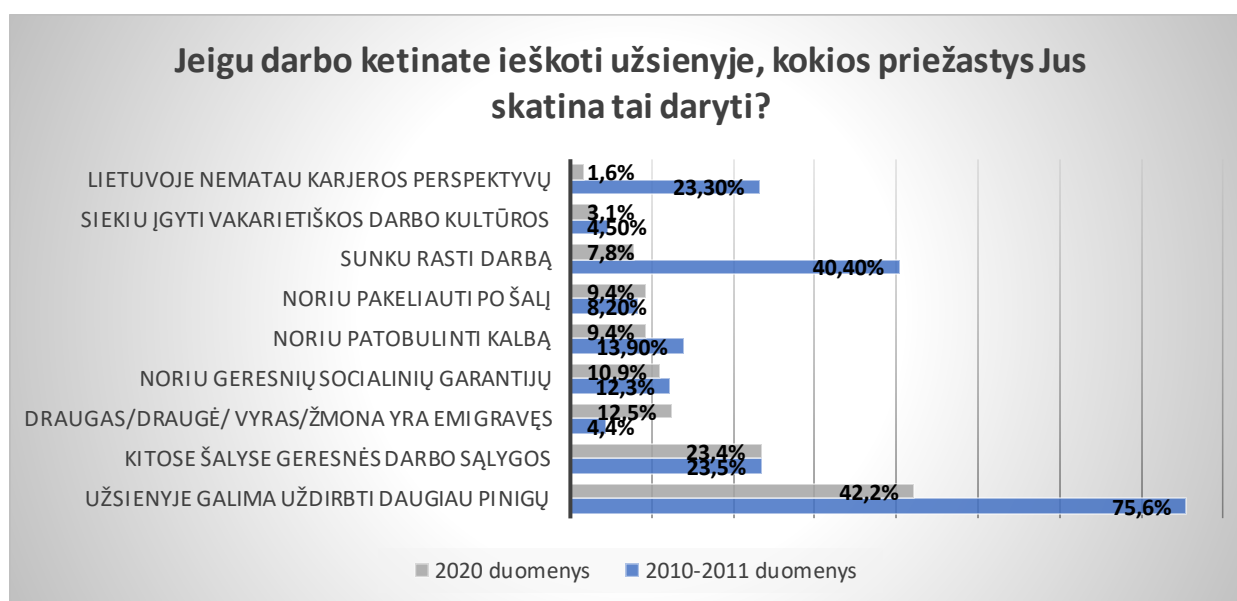
87 pav. Priežasčių keisti darbo vietą palyginimas

Respondentus ieškotis darbo mieste skatina didesnės galimybės pasirinkti darbą. Tačiau, šis rodiklis yra sumažėjęs, lyginant duomenis su 2010-2011 m. tyrimo duomenimis. Taip pat žymiai krito (26,7 proc.) rodiklis asmenų, kuriems iš viso nepavyksta susirasti darbo savo gyvenamojoje vietoje. Šių rodiklių kaita gali reikšti, kad atsiranda vis naujų galimybių pasirinkti darbą ir mažesniuose Lietuvos miestuose (žr. 88 pav.).



88 pav. Darbo paieškos kitame mieste priežasčių rodiklių lyginimas

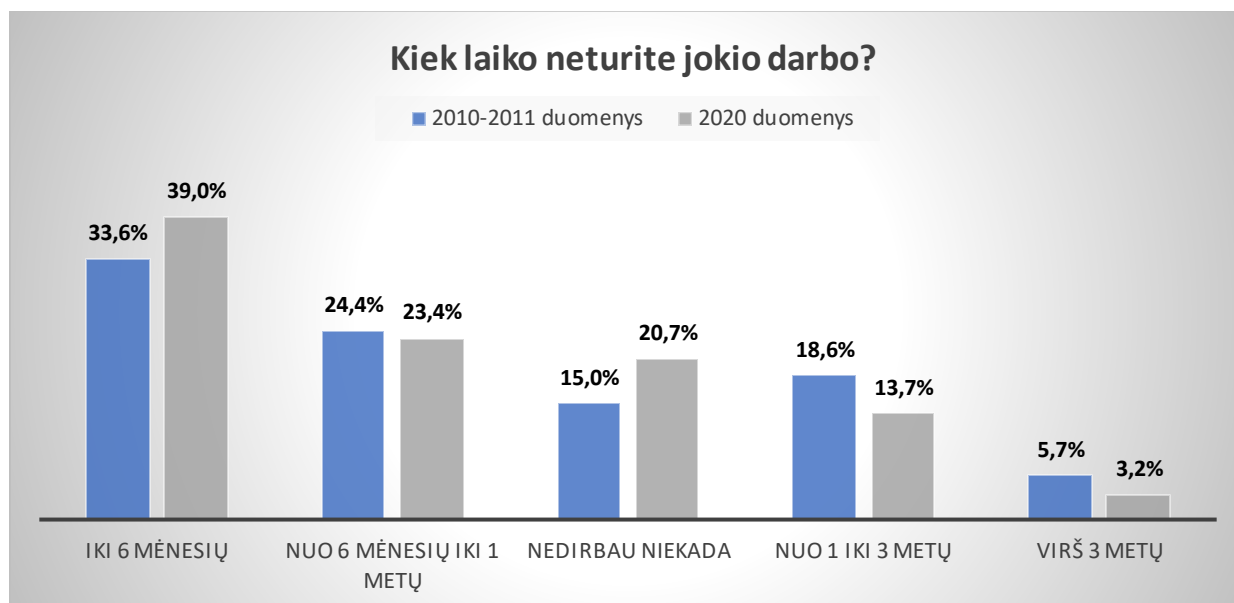
Vertinant priežastys, kodėl jaunimas ketina darbo ieškoti užsienyje, pastebėta, kad jaunimas jau mažiau tiki užsienyje siūlomais gerais atlyginimais bei perspektyvomis. Taip pat pastebėta, kad asmenys sėkmingai randa darbus Lietuvoje ir negalėjimo rasti darbą rodiklis krito 32,6 proc. (žr. 89 pav.).



89 pav. Darbo paieškos užsienyje priežasčių rodiklių lyginimas

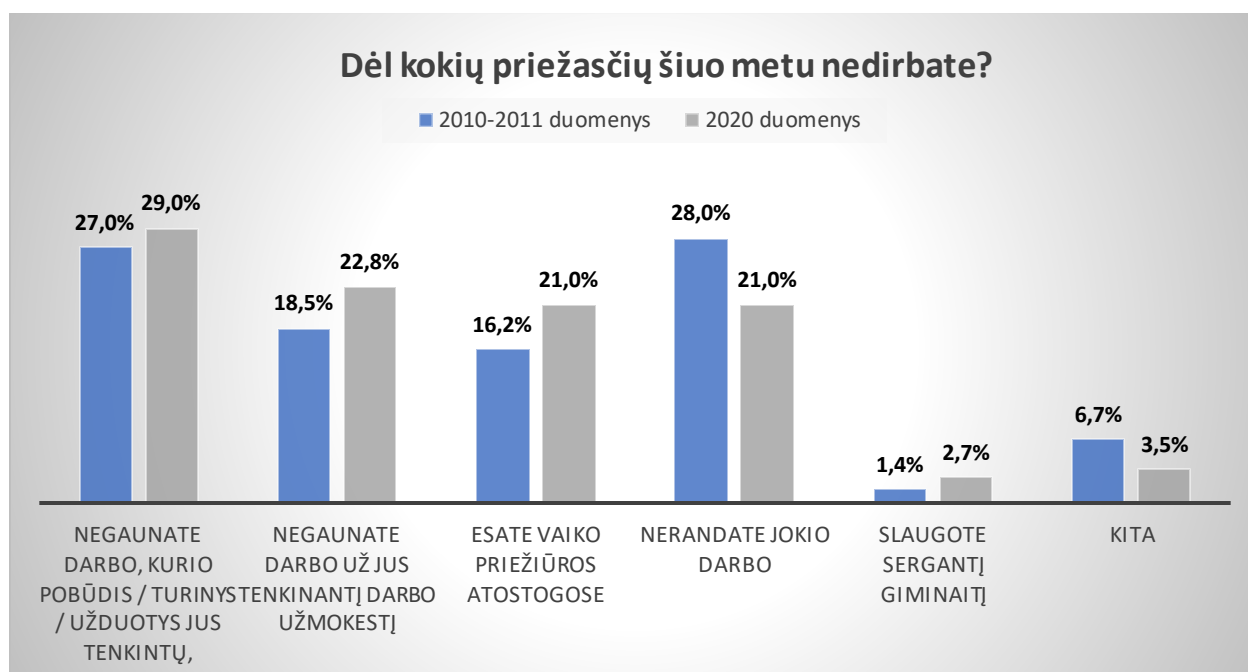


Lyginant abiejų tyrimų nedarbo trukmės rodiklius, žymių pasikeitimų nenustatyta, tačiau šiek tiek matosi, kad nedarbo trukmė trumpėja (žr. 90 pav.).



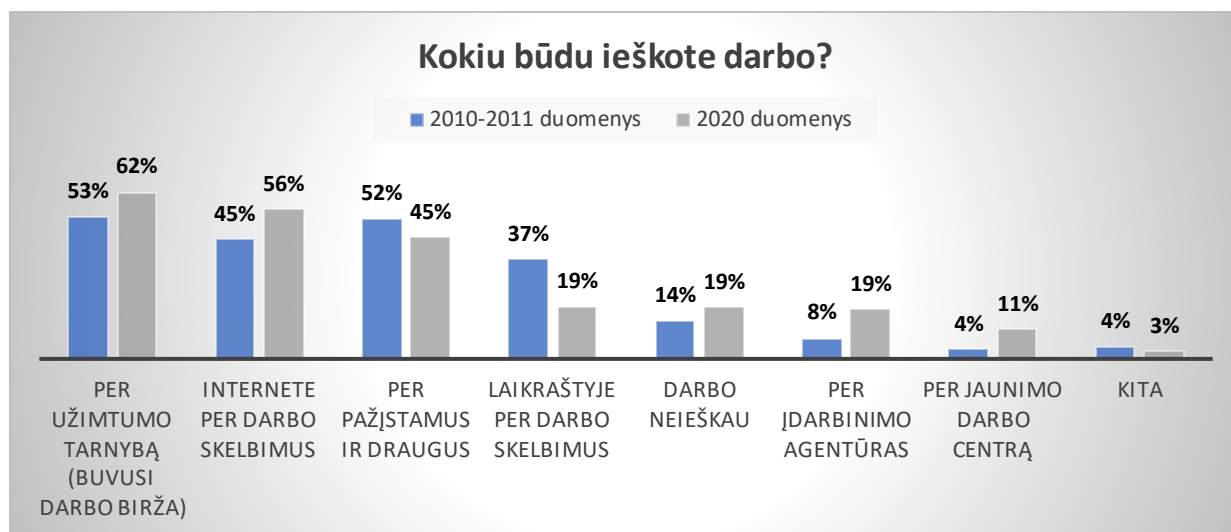
90 pav. Nedarbo trukmės rodiklių palyginimas

Nedarbo priežastyse kardinalių pasikeitimų nenustatyta, tačiau pastebėta, kad sumažėjo jaunų asmenų, kuriems visiškai nepavyksta rasti darbo. Taip pat pastebėta, kad vis daugiau asmenų negauna tenkinančio darbo užmokesčio (žr. 91 pav.).



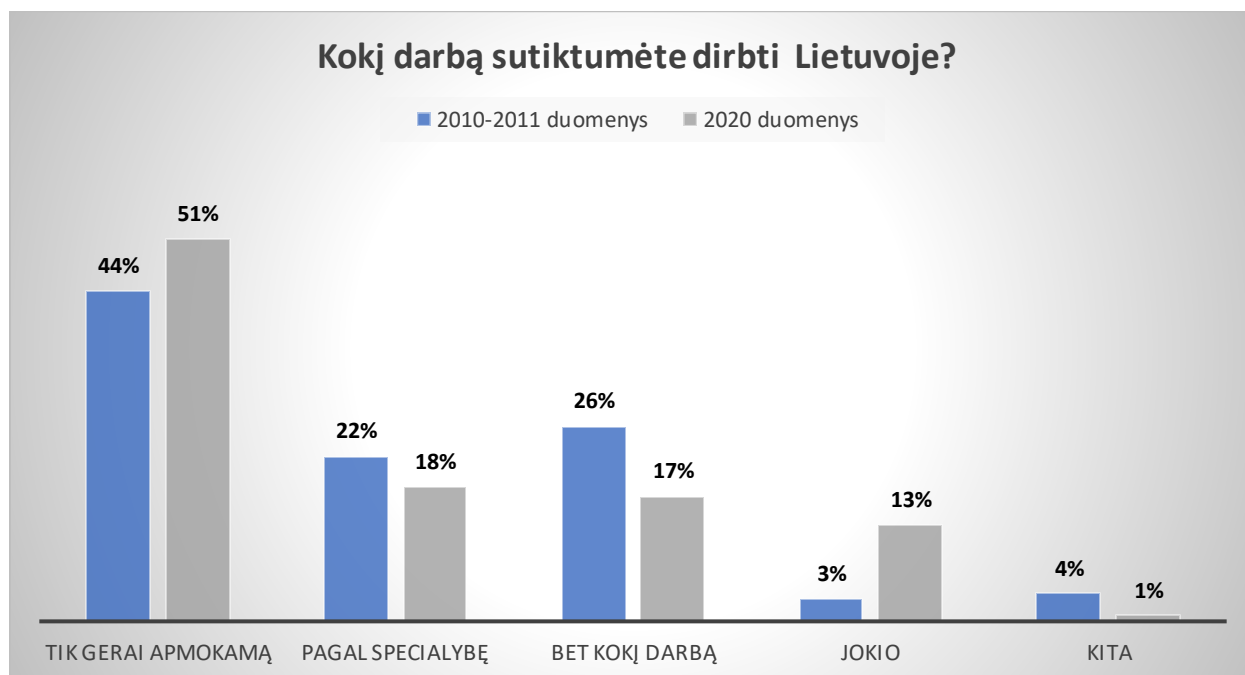
91 pav. Nedarbo priežasčių palyginimas

Darbo paieškos būdai yra šiek tiek pasikeitę, daugiau jaunų žmonių ieško darbo per užimtumo tarnybą, įdarbinimo agentūras, jaunimo darbo centrą bei internete. Mažiau jaunų asmenų ieško darbo laikraščiuose bei per pažįstamus (žr. 92 pav.).



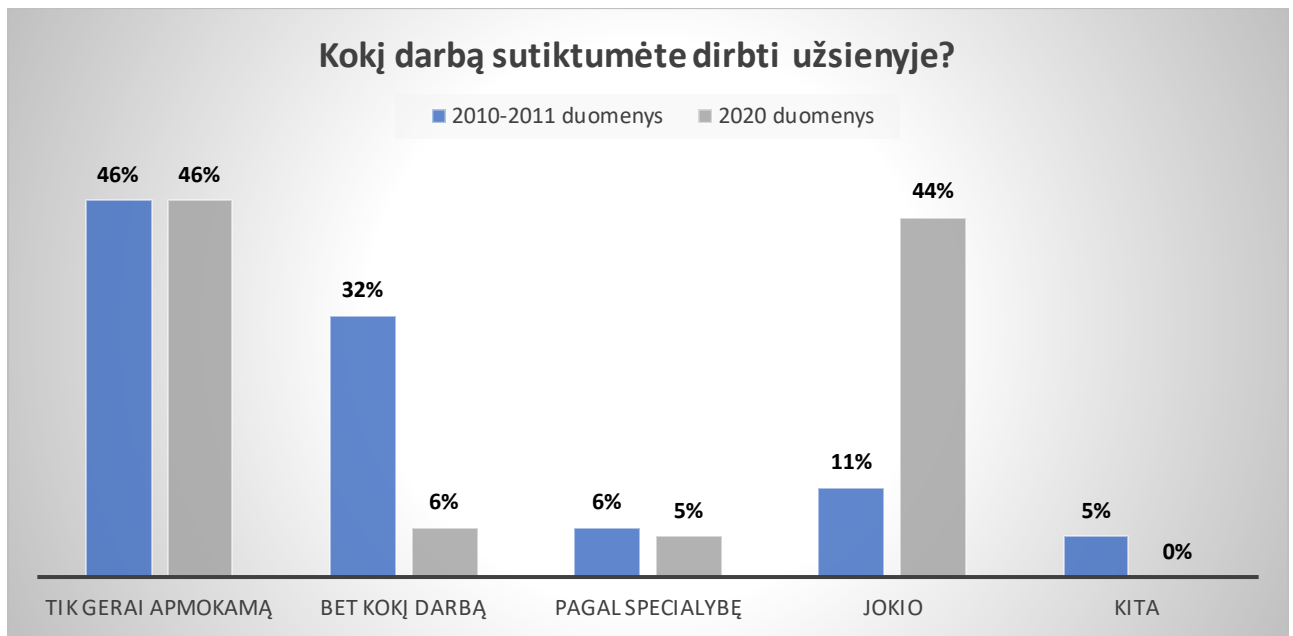
92 pav. Darbo paieškos būdų palyginimas

Jaunimo požiūris į darbą Lietuvoje yra šiek tiek pasikeitęs, daugiau jaunų žmonių rinkęsi dirbti tik gerai apmokamą darbą, taip pat mažiau asmenų tinka bet koks darbas. Net 10 proc. padidėjo rodiklis, asmenų, kurie nedirbtų jokio darbo, rodiklis (žr. 93 pav.).



93 pav. Darbo, kurį jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje, palyginimas

Jaunimo požiūris į darbą užsienyje yra dar labiau pasikeitęs. Nors tokia pati jaunimo dalis (46 proc.) vis dar rinktųsi gerai apmokamą darbą užsienyje, tačiau 26 procentais mažesnė dalis sutiktų dirbti bet kokį darbą. Šių metų duomenimis 44 proc. jaunų bedarbių nesutiktų dirbti užsienyje jokio darbo, šis rodiklis pakilo beveik keturis kartus (žr. 94 pav.).



94 pav. Darbo, kurį jaunimas sutiktų dirbti užsienyje, palyginimas

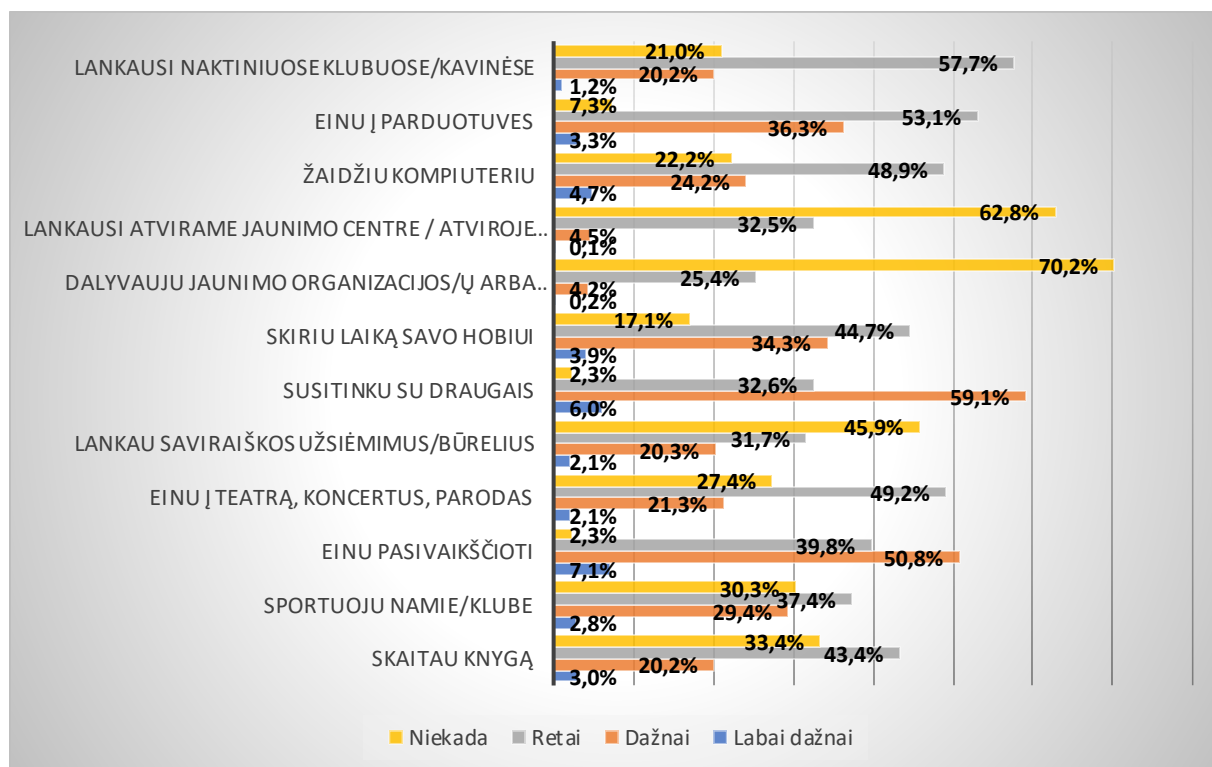
## 4. LAISVALAIKIS

### 4.1. Bendras aprašymas

Laisvalaikio rodiklių grupė buvo skirta visiems apklaustiems respondentams, nepriklausomai nuo jų dabartinio užsiėmimo. Tyrime dalyvavo 1552 respondentai. Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, kaip jaunimas leidžia laisvalaikį, ar yra patenkintas savo laisvalaikio praleidimo būdais.

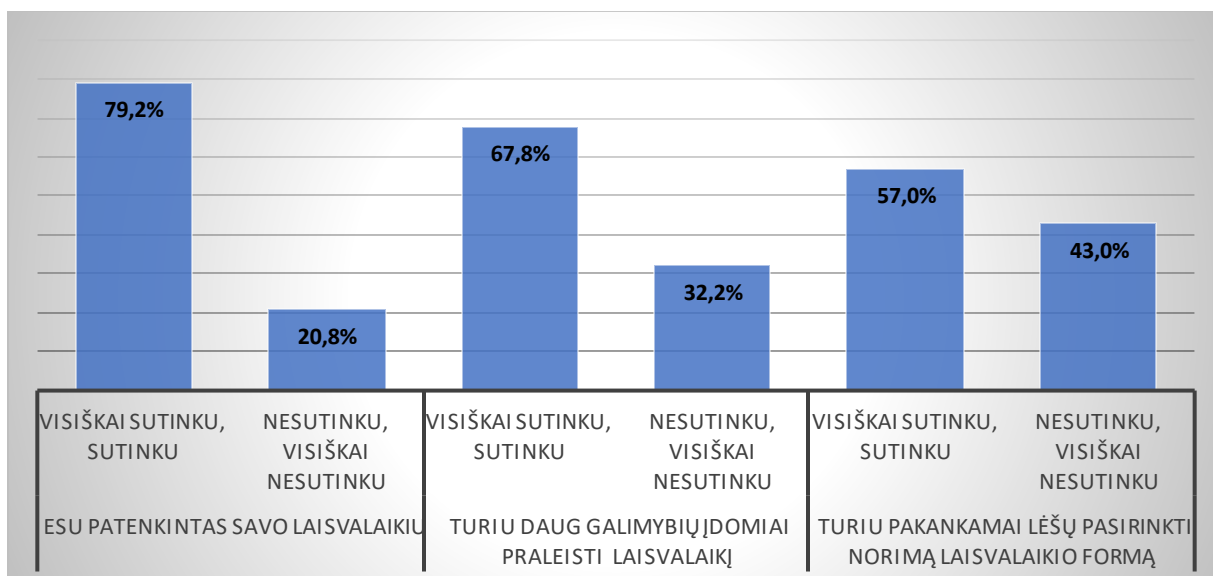
Tyrimas buvo atliekamas dėl Covid-19 Lietuvoje paskelbtos ekstremalios situacijos laikotarpiu, todėl vertinant rezultatus reikėtų atsižvelgti į apklausos atlikimo metu buvusius ribojimus bei laikinai pasikeitusius jaunimo laisvalaikio praleidimo įpročius.

Vertinant jaunimo laisvalaikio praleidimo būdus, pastebėta, kad jaunimas pakankamai įvairiai leidžia laisvalaikį, populiariausi laisvalaikio praleidimo būdai – susitikimas su draugais (59 proc. jaunimo pasirinko atsakymą „dažnai“) bei ėjimas pasivaikščioti (50,8 proc. jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“), sportas (29,4 proc. jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“). Taip pat jaunimas pakankamai dažnai eina į parduotuves (36,3 proc. jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“), lankosi naktiniuose klubuose (20,2 proc. jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“) bei žaidžia kompiuteriu (24,2 proc. jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“) (žr. 95 pav.). Atsakymas „Žiūriu TV“ dėl techninės klaidos apklausos metu respondentams pateiktas nebuvo.



95 pav. Laisvalaikio praleidimo būdai (N=1552)

Respondentų buvo paprašyta įvertinti pateiktus teiginius apie savo laisvalaikį. Rodikliai buvo matuojami 4 rangų skale nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Didžioji dalis jaunimo (79,2 proc.) yra patenkinti savo laisvalaikiu, mano, kad turi galimybių įdomiai jį praleisti (67,8 proc.) bei jiems užtenka lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą (57 proc.). Tačiau pastebėta, kad pakankamai didelė dalis respondentų (43 proc.) nesutinka, kad turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą (žr. 96 pav.).



96 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu (N=1552)

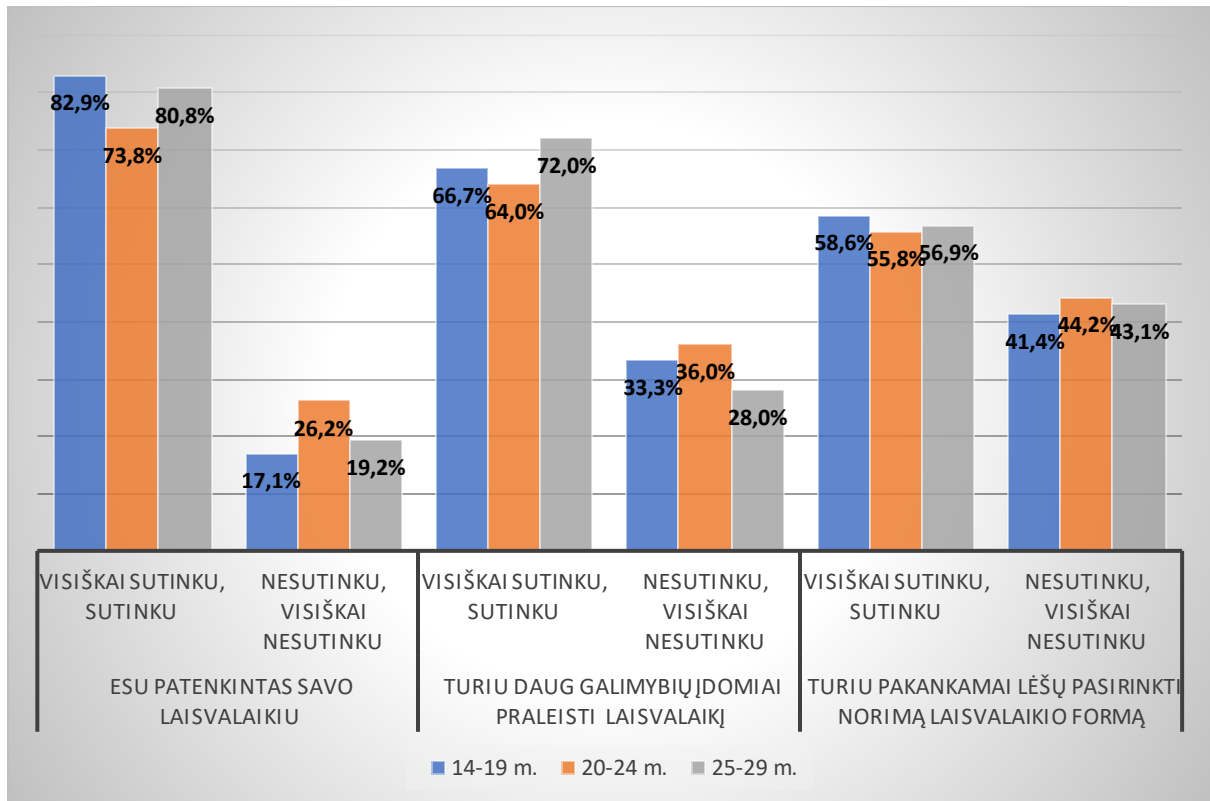
## 4.2. Lyginimas pagal amžių

Lyginant laisvalaikio praleidimo būdus pagal amžių, pastebėta, kad būtent 14-19 m. asmenys dažniau leidžia laisvalaikį žaisdami kompiuteriu nei kitos respondentų grupės pagal amžių, 20-24 m. ir 25-29 m. amžiaus grupės dažniau leidžia laisvalaikį eidami į parduotuves (žr. 106 pav.). Dažniausiai naktiniuose klubuose lankosi 20-24 m. asmenys, mažiausiai laiko skiria savo hobiui 25-29 m. jaunimas (žr. 97 pav.).

	14-19 m.				20-24 m.				25-29 m.			
	Labai dažnai	Dažnai	Rečiau	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Rečiau	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Rečiau	Niekada
Skaitau knygą	3%	22%	41%	34%	2%	13%	58%	27%	4%	25%	32%	38%
Žaidžiu kompiuteriu	8%	42%	43%	6%	4%	19%	58%	19%	2%	14%	46%	38%
Sportuoju namie/klube	4%	17%	26%	54%	3%	26%	45%	26%	2%	42%	40%	15%
Einu pasivaikščioti	13%	57%	29%	1%	5%	55%	38%	3%	4%	42%	50%	3%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	3%	21%	51%	25%	2%	30%	49%	19%	2%	14%	47%	37%
Einu į parduotuves	0%	17%	62%	21%	2%	45%	53%	0%	7%	45%	46%	2%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	6%	34%	30%	30%	1%	20%	35%	44%	0%	10%	30%	60%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	0%	17%	55%	28%	2%	26%	61%	11%	1%	17%	57%	24%
Susitinku su draugais	9%	62%	27%	2%	4%	63%	32%	1%	5%	54%	38%	4%
Skiriu laiką savo hobiui	5%	39%	41%	15%	4%	42%	43%	11%	3%	24%	50%	24%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	0%	1%	9%	89%	0%	6%	40%	55%	0%	5%	26%	68%
Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	0%	4%	32%	64%	0%	4%	41%	55%	0%	5%	26%	68%

97 pav. Laisvalaikio praleidimas, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Vertinant pasitenkinimą leidžiamu laisvalaikiu bei galimybėmis jį leisti, statistiškai svarbių skirtumų neužfiksuota. Skirtingų amžiaus grupių vertinimas gana panašus, tačiau pastebėta, kad 20-24 m. amžiaus grupės pasitenkinimas laisvalaikiu yra šiek tiek mažesnis nei kitų amžiaus grupių. (žr. 98 pav.).



98 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu, pagal amžiaus grupes (N=1552)

### 4.3. Lyginimas pagal lytį

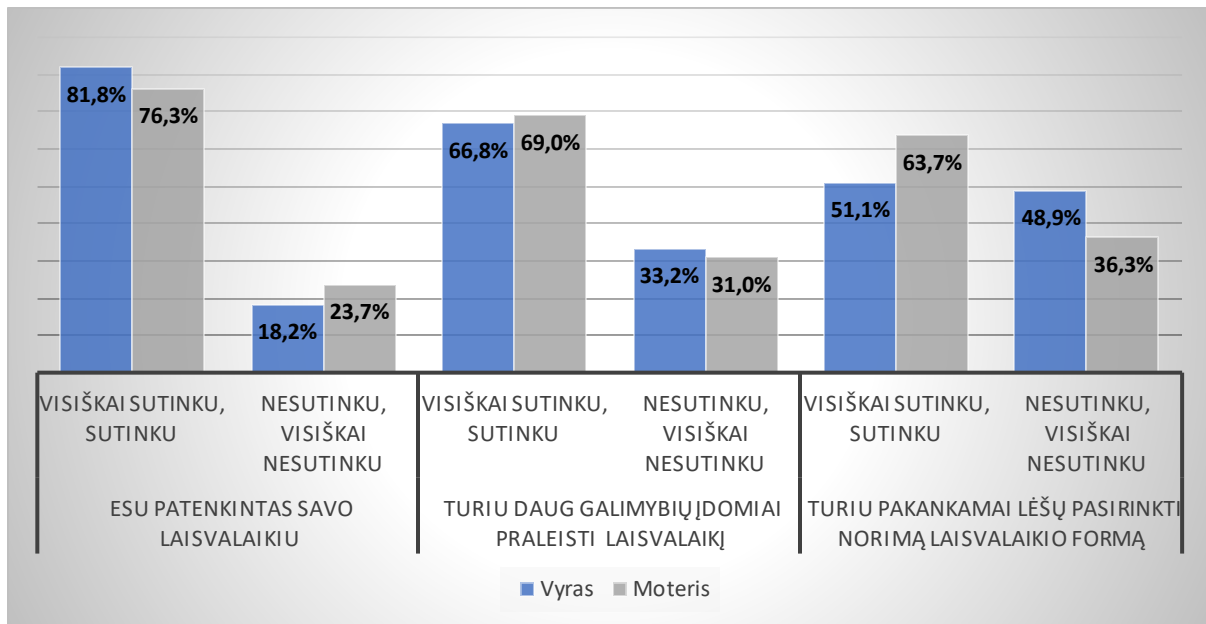
Lyginant jaunimo praleidžiamą laisvalaikį pagal lytį, pastebėta, kad vyrai dažniau leidžia laisvalaikį žaisdami kompiuteriu bei sportuodami. Moterys dažniau leidžia laisvalaikį, dalyvaudamos saviraiškos užsiėmimuose, eidamos į teatrą / koncertus / parodas (žr. 99 pav.).

	Vyras				Moteris			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	2%	18%	29%	51%	4%	23%	60%	13%
Žaidžiu kompiuteriu	7%	32%	31%	29%	2%	15%	69%	14%
Sportuoju namie/klube	3%	34%	26%	37%	2%	25%	50%	23%
Einu pasivaikščioti	8%	47%	42%	3%	7%	55%	37%	1%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	2%	12%	43%	43%	2%	32%	56%	10%
Einu į parduotuves	2%	34%	55%	8%	5%	39%	51%	6%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	2%	11%	21%	65%	2%	30%	44%	24%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	2%	21%	52%	25%	1%	19%	65%	16%
Susitinku su draugais	7%	55%	34%	3%	5%	63%	31%	1%
Skiriu laiką savo hobiui	4%	33%	42%	21%	4%	36%	47%	12%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	0%	3%	9%	88%	0%	6%	43%	50%
Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	0%	4%	15%	80%	0%	5%	52%	43%

99 pav. Laisvalaikio praleidimas, pagal lytį (N=1552)



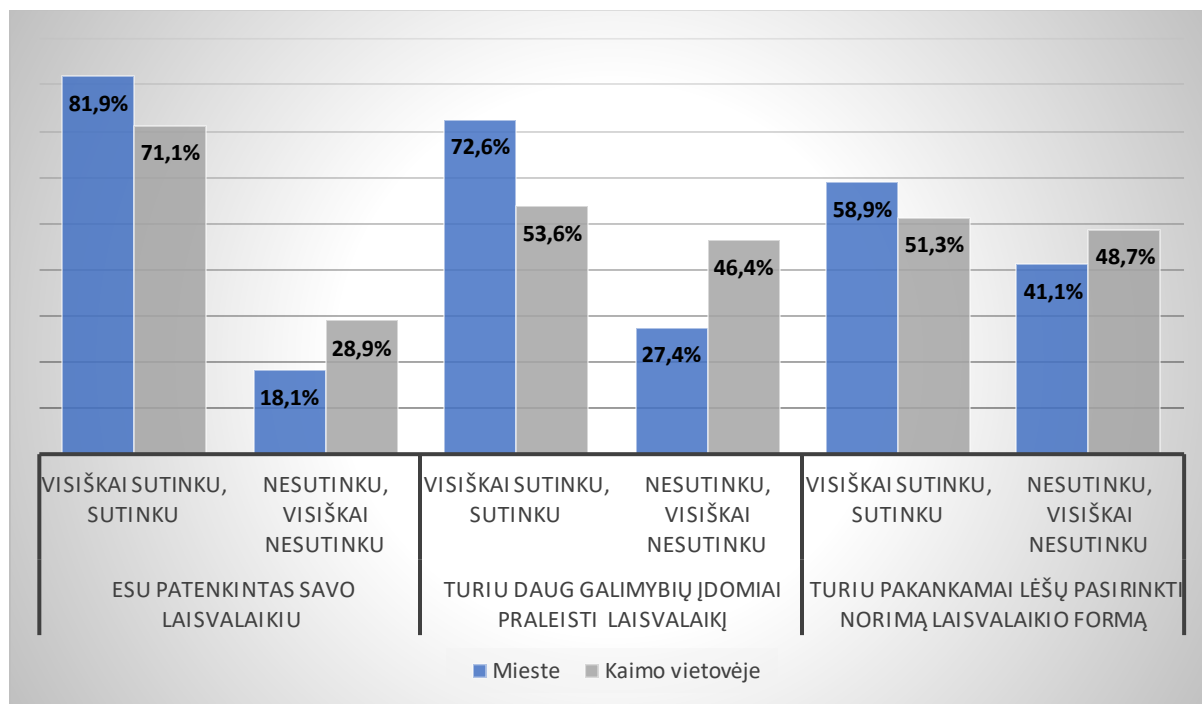
Vertinant pasitenkinimą laisvalaikiu pagal lytį, pastebėta, kad vyrai labiau (5,5 proc.) patenkinti savo laisvalaikiu nei moterys, tačiau net 12,6 proc. daugiau moterų nurodo, kad turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą (žr. 100 pav.).



100 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu, pagal lytį (N=1552)

#### 4.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Pastebėta, kad miesto gyventojai yra labiau patenkinti leidžiamu laisvalaikiu, jų pasirinkimo būdais bei turimomis lėšomis nei kaime gyvenantys respondentai (žr. 101 pav.).



101 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu, pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

#### 4.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

Lyginant laisvalaikio praleidimo būdus, pagal savivaldybių grupes, pastebėta, kad I-osios savivaldybės grupės respondentai dažniau eina pasivaikščioti bei skiria laiko hobiui (žr. 102 pav.).

	I grupė				II grupė				III grupė			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	2%	22%	46%	29%	4%	18%	38%	41%	4%	18%	41%	37%
Žaidžiu kompiuteriu	4%	23%	51%	22%	5%	25%	47%	24%	6%	26%	46%	22%
Sportuoju namie/klube	3%	30%	39%	28%	2%	27%	38%	33%	2%	31%	33%	34%
Einu pasivaikščioti	7%	54%	37%	2%	7%	49%	42%	3%	7%	44%	47%	2%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	3%	22%	51%	25%	1%	20%	47%	32%	1%	21%	48%	29%
Einu į parduotuves	4%	36%	52%	8%	3%	37%	55%	6%	3%	35%	55%	8%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	3%	20%	33%	44%	2%	22%	29%	47%	1%	19%	30%	50%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	1%	20%	59%	20%	1%	21%	55%	23%	1%	20%	57%	22%
Susitinku su draugais	6%	60%	32%	2%	6%	59%	33%	2%	6%	56%	35%	3%
Skiriu laiką savo hobiui	4%	36%	43%	17%	3%	32%	47%	18%	5%	30%	48%	17%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba	0%	4%	27%	69%	0%	5%	23%	72%	0%	5%	22%	73%

<b>asociacijos/ų veikloje</b>												
<b>Lankausi atvirame jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje</b>	0%	4%	35%	61%	0%	4%	32%	64%	0%	6%	27%	68%

102 pav. Laisva laiko praleidimo būdai, pagal savivaldybių grupes (N=1552)

#### 4.6 Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant jaunimo laisvalaikio praleidimo būdus su 2010-2011 duomenimis, pastebėta, kad jaunimas vis mažiau leidžia laisvalaikį skaitydamas knygas. Tačiau pastebėta, kad sportas tampa vis populiarnesnis laisvalaikio praleidimo būdas, daugiau jaunimo dalyvauja įvairiuose užsiėmimuose. Sumažėjo ėjimo į kavines / naktinius klubus, žaidimo kompiuteriu bei ėjimo į parduotuves dažnumas (žr. 103 pav.).

	2010-2011				2020 duomenys			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	11,1%	23,4%	48,1%	16,13%	3,0%	20,2%	43,4%	33,4%
Sportuoju namie/klube	13,7%	26,5%	41,8%	16,28%	2,8%	29,4%	37,4%	30,3%
Einu pasivaikščioti	18,7%	41,2%	33,4%	5,6%	7,1%	50,8%	39,8%	2,3%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	5,5%	17,6%	55,8%	19,6%	2,1%	21,3%	49,2%	27,4%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	11,2%	15,7%	30,3%	40,9%	2,1%	20,3%	31,7%	45,9%
Susitinku su draugais	38,7%	43,0%	15,7%	1,9%	6,0%	59,1%	32,6%	2,3%
Skiriu laiką savo hobiui	23%	37,3%	29,8%	8,21%	3,9%	34,3%	44,7%	17,1%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje (nevyriausybinų organizacijų veikloje)	5,3%	8,2%	22,9%	60,8%	0,2%	4,2%	25,4%	70,2%
Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje					0,1%	4,5%	32,5%	62,8%
Žaidžiu kompiuteriu	21%	31,4%	32,5%	14,5%	4,7%	24,2%	48,9%	22,2%
Einu į parduotuves	18,2%	42,5%	33,6%	4,6%	3,3%	36,3%	53,1%	7,3%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	7,6%	20,7%	44,7%	25,5%	1,2%	20,2%	57,7%	21,0%

103 pav. Laisvalaikio praleidimų būdų palyginimas

Lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą vertinimas yra 9,4 proc. geresnis nei 2010-2011 m. tyrimo vertinime (žr. 104 pav.).

		<b>2010-2011 duomenys</b>	<b>2020 duomenys</b>
<b>Esu patenkintas savo laisvalaikiu</b>	Visiškai sutinku, sutinku	79,2%	79,2%
	Nesutinku, visiškai nesutinku	20,1%	20,8%
<b>Turiu daug galimybių įdomiai praleisti laisvalaikį</b>	Visiškai sutinku, sutinku	67,2%	67,8%
	Nesutinku, visiškai nesutinku	32,2%	32,0%
<b>Turiu pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą</b>	Visiškai sutinku, sutinku	47,6%	57,0%
	Nesutinku, visiškai nesutinku	51,1%	43,0%

104 pav. Pasitenkinimo laisvalaikiu palyginimas

## 5. DRAUGAI

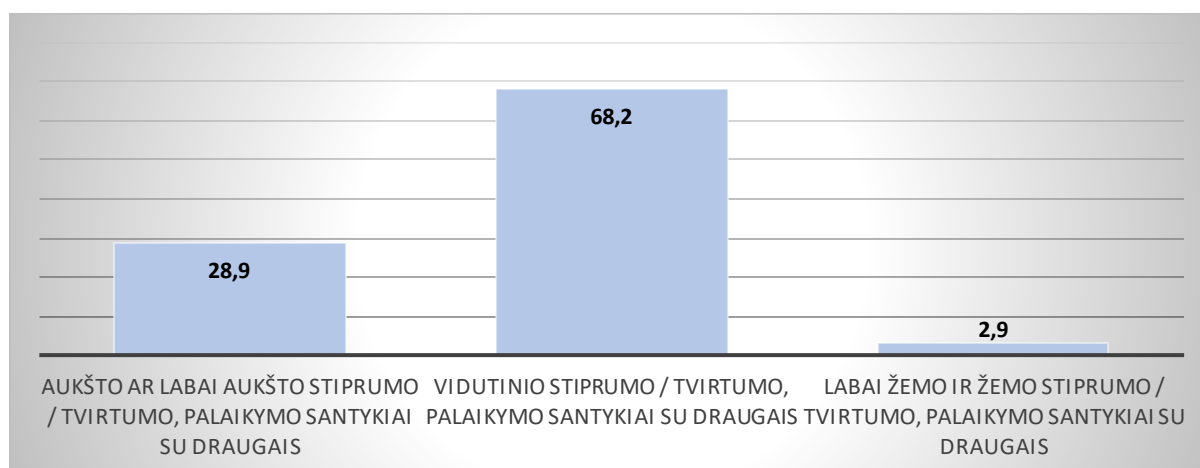
### 5.1. Bendras aprašymas

Tyrimo metu buvo siekta išsiaiškinti jaunimo aplinkos, socialinio palaikymo bei bendravimo su draugais rodiklius. Šiame tyrime dalyvavo visa tyrimo imtis.

**Santykių su draugais kokybės rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 indikatoriais apie santykių su draugais patirtis arba santykių su draugais kokybės suvokimus. Santykių su draugais kokybė išreiškiama tokiais draugystės požymiais, kaip pasitenkinimas, pasitikėjimas, pagalbos suteikimas, atvirumas. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie santykių su draugais charakteristikas, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

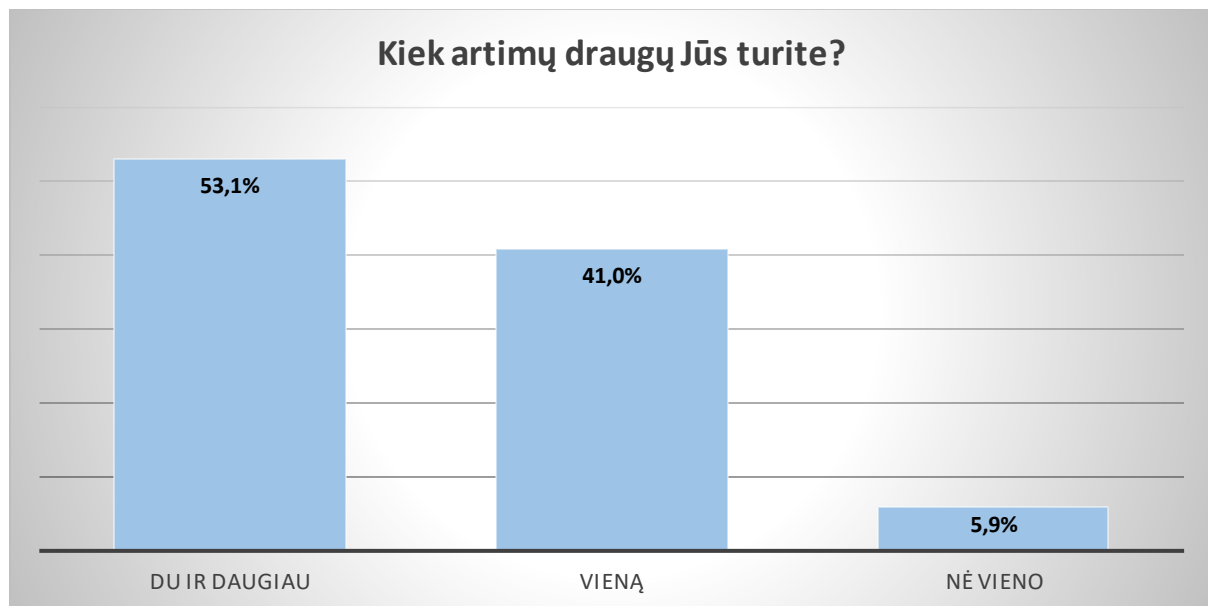
Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis santykių su draugais kokybės rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 5 iki 20. Kur 5 reiškia silpnus, nepalaikančius, o 20 reiškia stiprius, palaikančius santykius su draugais, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo kokybiškesni santykiai su draugais, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš draugų.

Pastebėta, kad dauguma respondentų (68,2 proc.) turi vidutinio stiprumo santykius su draugais, mažiau nei trečdalis (28,9 proc.) labai stiprius santykius bei 2,9 proc. žemo stiprumo santykius su draugais (žr. 105 pav.)



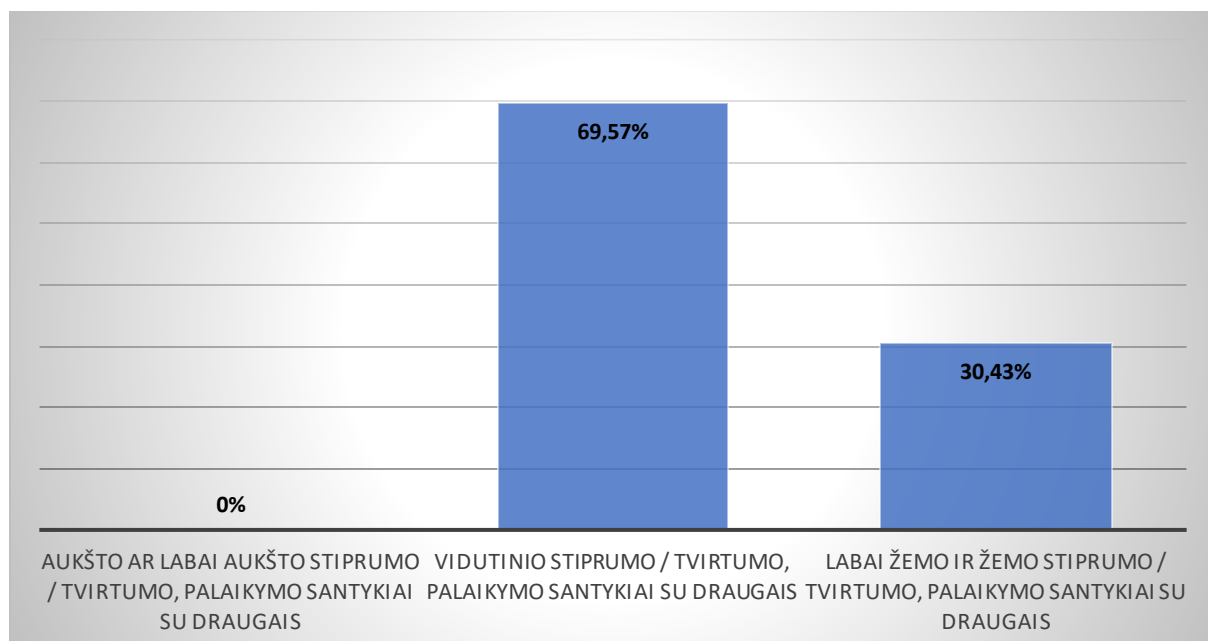
105 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis (N=1549)

Paklausus respondentų kiek draugų jie turi, paaiškėjo, kad daugiau nei pusė respondentų (53,1 proc.), turi du ir daugiau artimų draugų (žr. 106 pav.).



106 pav. Artimų draugų skaičius (N=1552)

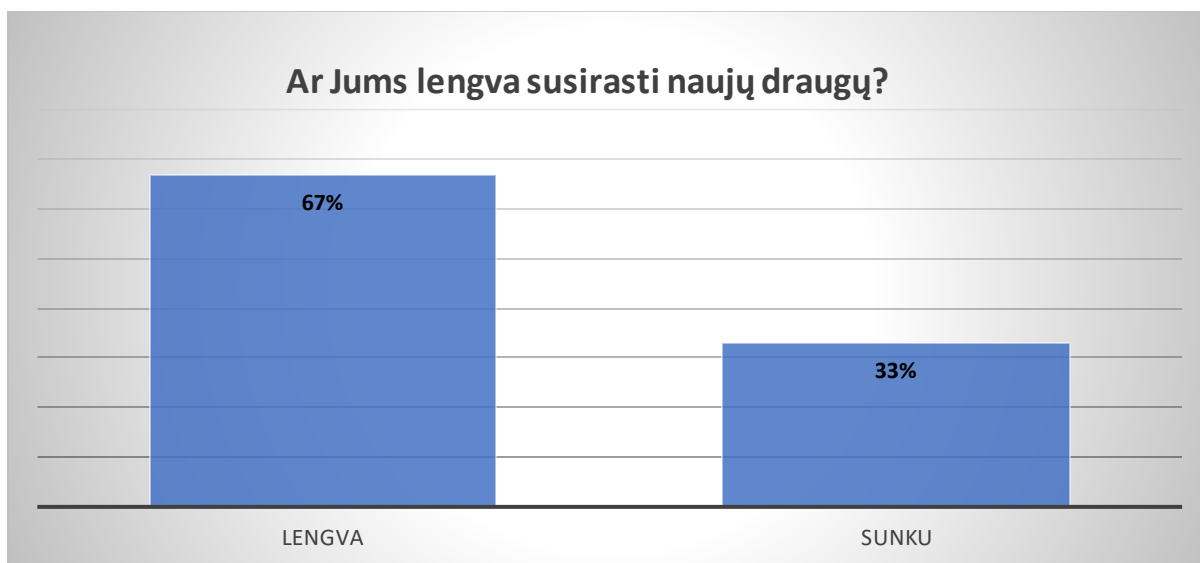
Vertinant respondentų kurie neturi draugų atsakymus, pastebėta, kad jų santykių su draugais kokybės rodiklis žymiai prastesnis (žr. 106.1. pav.).



106.1. pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis, tarp respondentų, kurie neturi nė vieno draugo (N=92)



Didžioji dalis respondentų (67 proc.) nurodo, kad jiems lengva susirasti naujų draugų (žr. 107 pav.).



107 pav. Gebėjimo surasti naujus draugus rodiklis (N=1552)

Populiariausias respondentų bendravimo būdas su draugais yra tekstinės žinutės, kuriomis net 41 proc. respondentų susirašo keletą kartų per dieną. Net 53 proc. respondentų kelis kartus per savaitę fiziškai susitinka su draugais, 13 proc. susitinka dar dažniau (žr. 108 pav.).

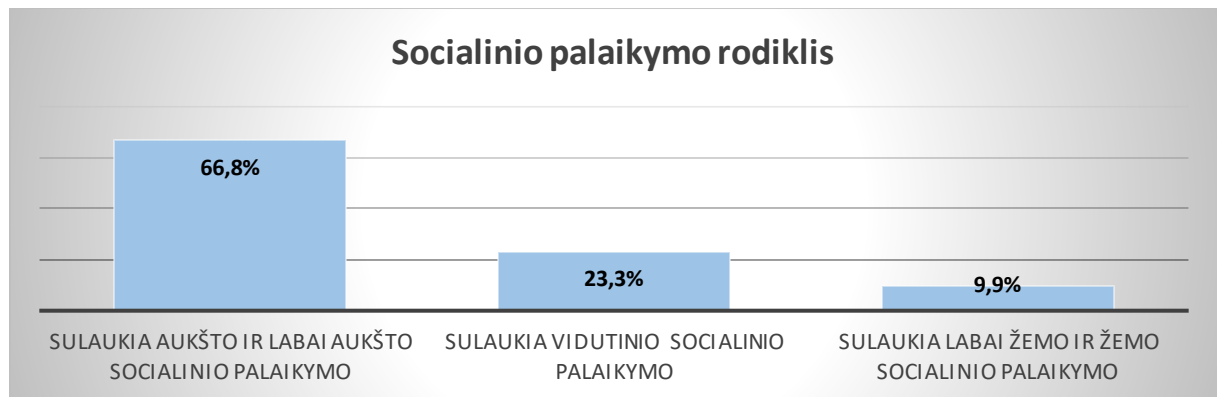
	Niekada	Keletą kartų per mėnesį	Keletą kartų per savaitę	Kartą per dieną	Keletą kartų per dieną
Susirašote tekstinėmis žinutėmis	4%	8%	20%	27%	41%
Skambinate telefonu	6%	19%	34%	23%	18%
Susitinkate video pokalbiui internetinėse platformose	34%	22%	26%	12%	6%
Susitinkate tiesioginiam bendravimui (fiziškai)	2%	31%	53%	12%	1%

108 pav. Jaunimo bendravimo su draugais būdai (N=1552)

**Socialinio palaikymo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojantis, ar tiriamieji bendrai sulaukia socialinės paramos ir palaikymo iš bet kokių žmonių. Rodiklis buvo matuojamas 7 dichotominiais indikatoriais įvardijančiais įvairius socialinio palaikymo būdus. Kiekvienam

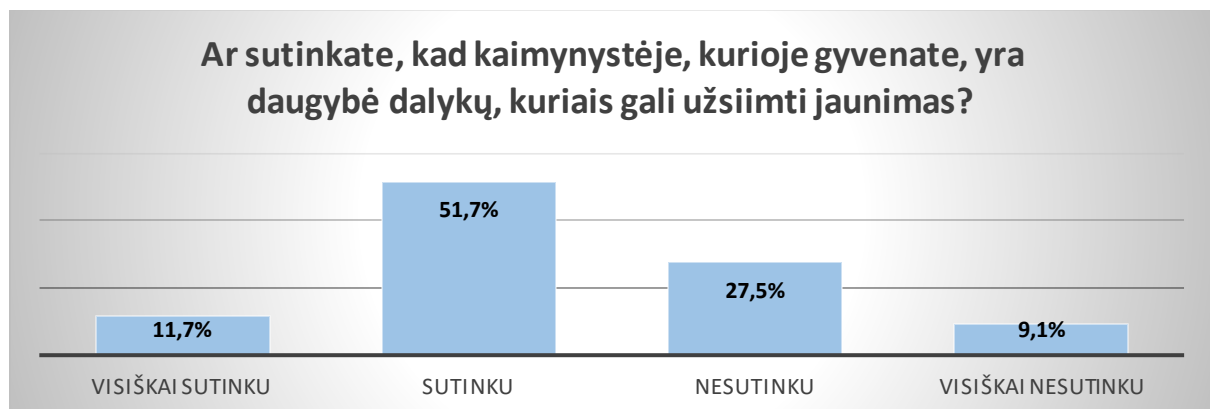
tiriamajam buvo skaičiuojami indikatoriai, kuriems pasirinktas atsakymo variantas „taip“. Gauname rodiklį, kuris kinta nuo 0 iki 7, kur 0 reiškia socialinio palaikymo ir paramos nebuvimą, o 7 - stiprų socialinį palaikymą ir paramą.

Iš tyrimo duomenų nustatyta, kad net du trečdaliai respondentų (66,8 proc.) sulaukia aukšto ar labai aukšto palaikymo. Maždaug dešimtadalis respondentų (9,9 proc.) sulaukia labai žemo palaikymo (žr. 109 pav.).



109 pav. Socialinio palaikymo rodiklis (N=1552)

Beveik du trečdaliai respondentų (63,4 proc.) sutinka ar visiškai sutinka, kad kaimynystėje, kurioje gyvena, yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti jaunimas (žr. 110 pav.).

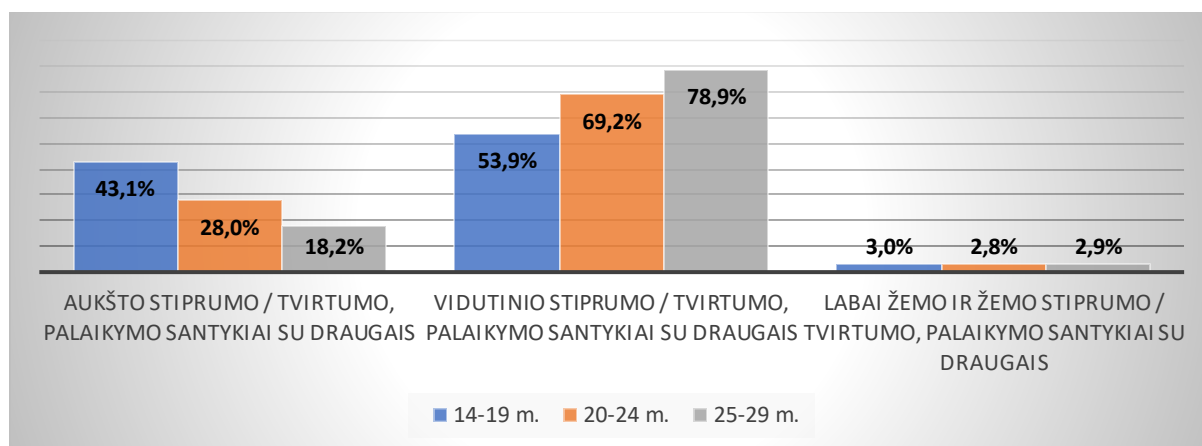


110 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje (N=1552)

## 5.2. Lyginimas pagal amžių

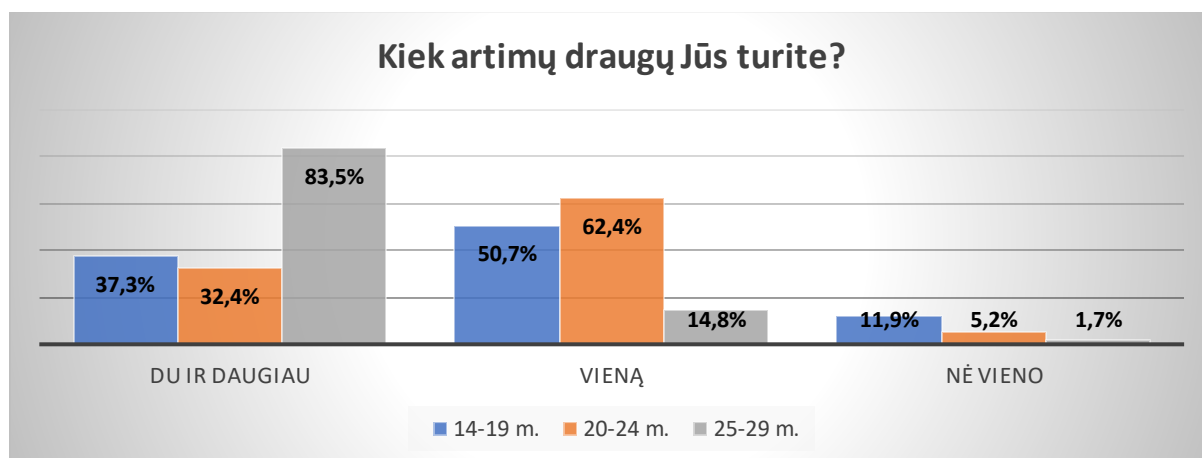
Šiame poskyryje yra pateikiami visi draugystės bei socialinio palaikymo rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes.

Lyginant amžiaus grupes, pastebėta, kad didesnę santykių su draugais kokybės rodiklį turi 14-19 m. amžiaus grupė, o mažiausią - 25-29 m. Pastebėta, kad su amžiumi šis rodiklis mažėja (žr. 111 pav.).



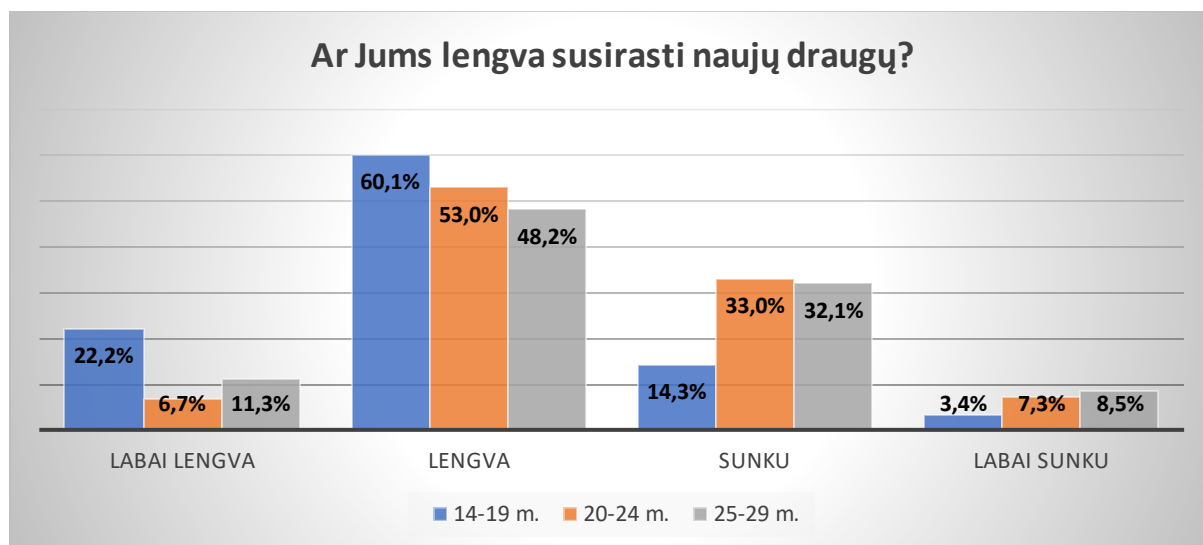
111 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1549)

Tačiau vertinant respondentų turimų draugų skaičių pastebėta, kad būtent 25-29 m. respondentų dauguma (83,5 proc.) nurodė turintis didžiausią skaičių draugų (2 ir daugiau). Daugiau nei pusė 14-19 m. respondentų (50,7 proc.) ir 20-24 m. (62,4 proc.) nurodė turintis tik vieną draugą (žr. 112 pav.).



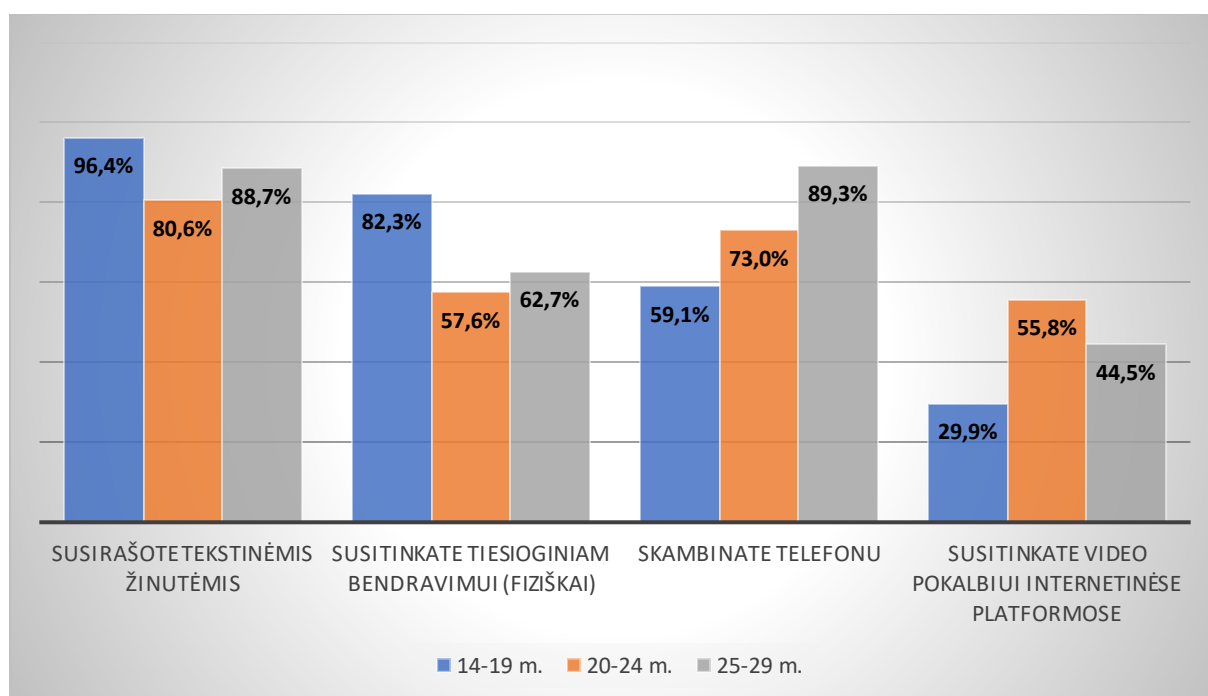
112 pav. Artimų draugų skaičius, pagal amžių (N=1552)

Pastebēta, kad 14-19 m. amžius asmenims yra lengviau susirasti nauju draugu nei kitoms amžius grupēm (žr. 113 pav.).



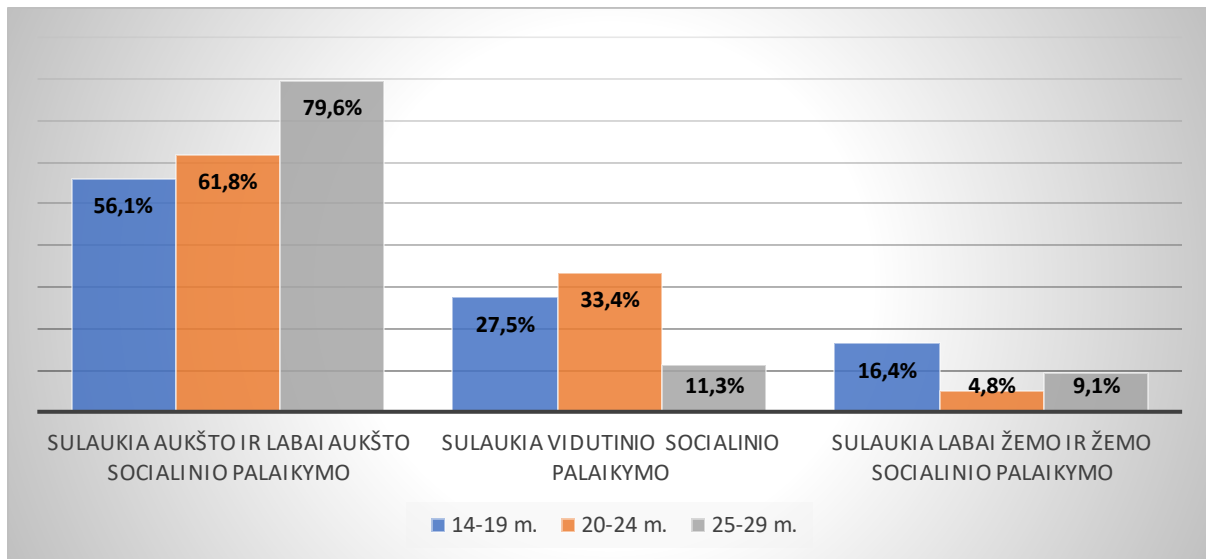
113 pav. Gebējimo surasti naujus draugus rodiklis, pagal amžius grupes (N=1552)

Jaunimui, priekšusanciam 14-19 m. amžius grupei, populariāusias bendravimo būdas su draugais yra tekstinēs žinutēs bei tiesioginis bendravimas. Jaunimui, priekšusanciam 20-24 m. ir 25-29 m. populariāusias bendravimo būdas yra tekstinēmis žinutēmis ir pokalbiai telefonu (žr. 114 pav.).



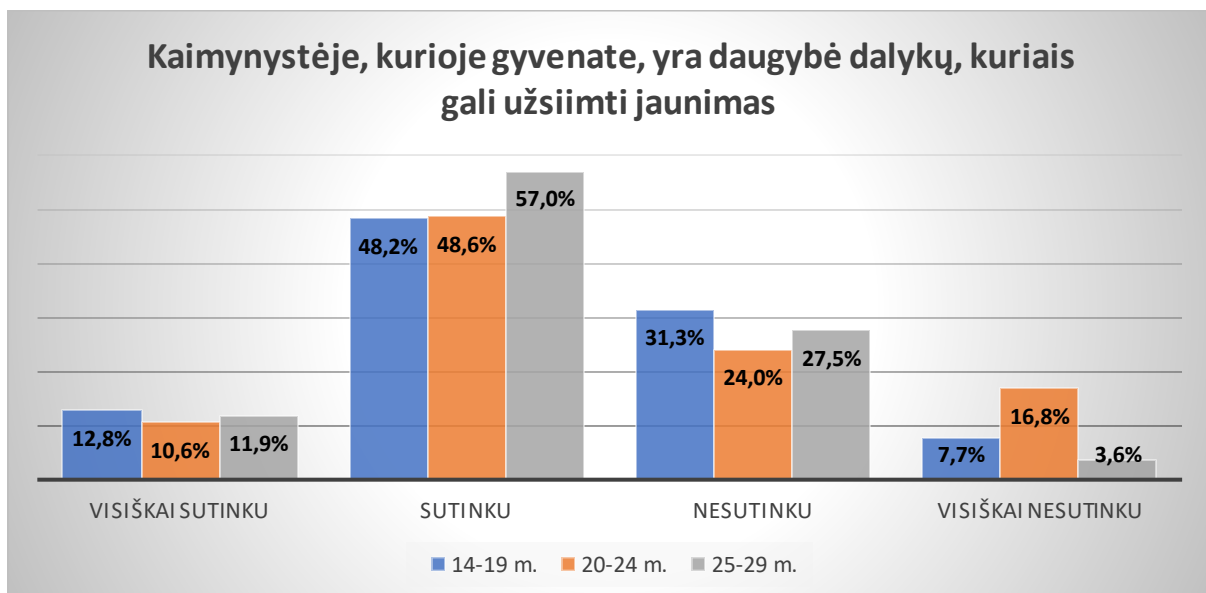
114 pav. Bendravimo su draugais būdai, pagal amžius grupes (N=1552)

Nustatyta, kad didžiausio socialinio palaikymo sulaukia asmenys, esantys 25-29 m. amžiaus grupėje. Jaunimas, esantis 14-19 m. amžiaus grupėje, sulaukia mažiausio socialinio palaikymo (žr. 115 pav.).



115 pav. Socialinio palaikymo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

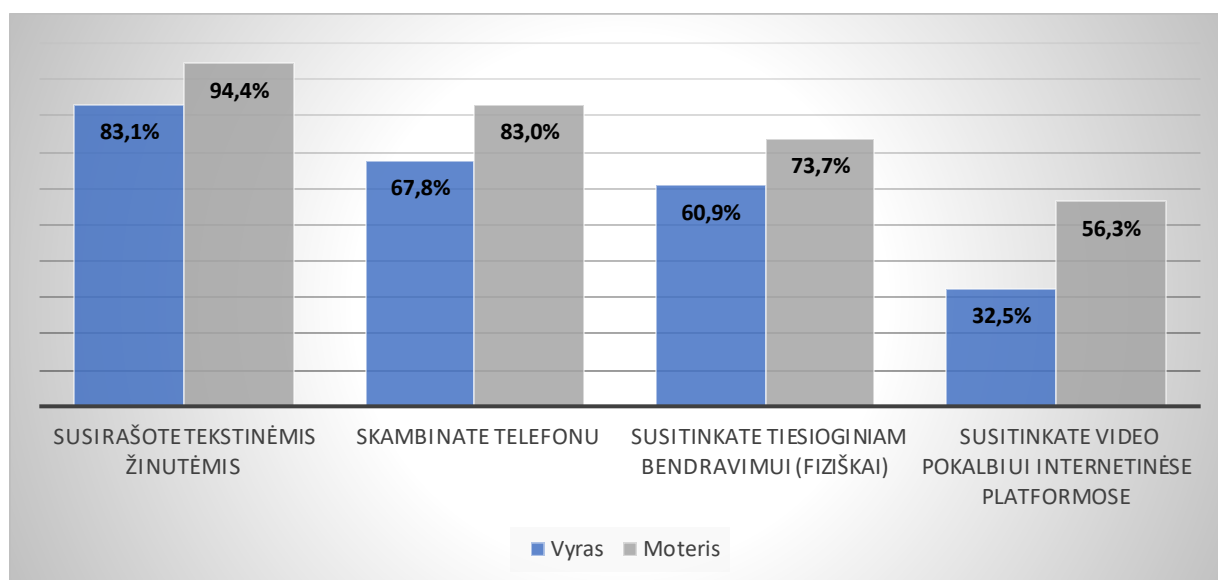
Jaunimas, priklausantis 25-29 m. amžiaus grupei, kaimynystėje daugiausiai mato veiklos, kuria gali užsiimti (žr. 127 pav.).



116 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje, pagal amžiaus grupes (N=1552)

### 5.3. Lyginimas pagal lytį

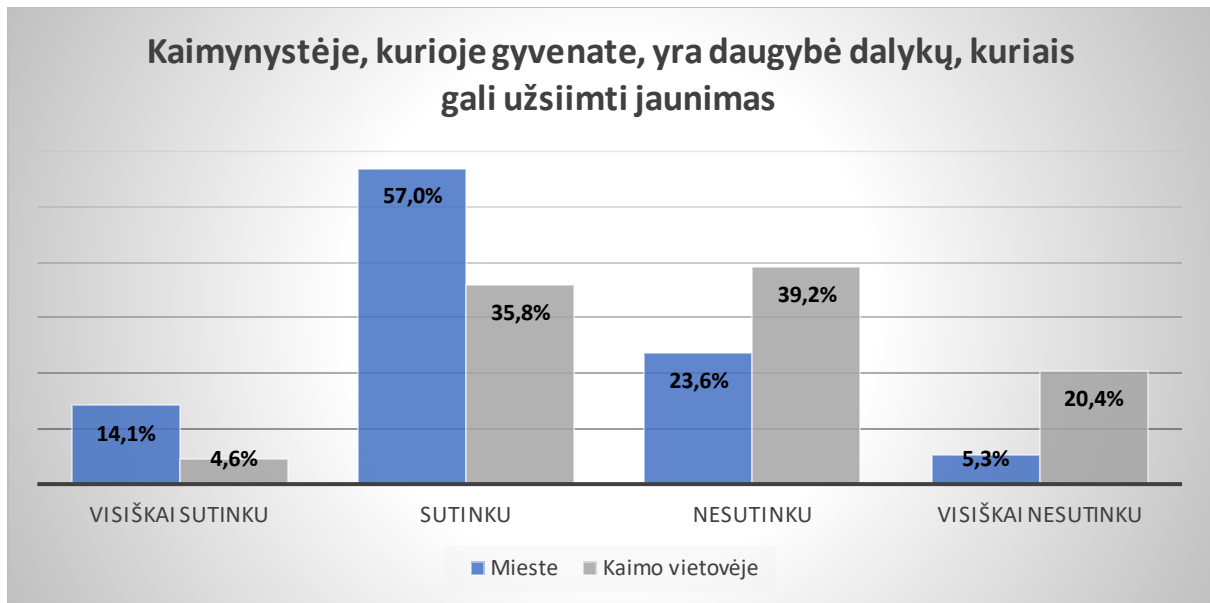
Moterys kur kas dažniau bendrauja su draugais, nepriklausomai nuo pasirinkto bendravimo būdo. Populiariausias būdas tiek vyrams, tiek moterims – bendrauti tekstinėmis žinutėmis (žr. 117 pav.).



117 pav. Bendravimo būdų su draugais rodiklis, pagal lytį (N=1552)

#### 5.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

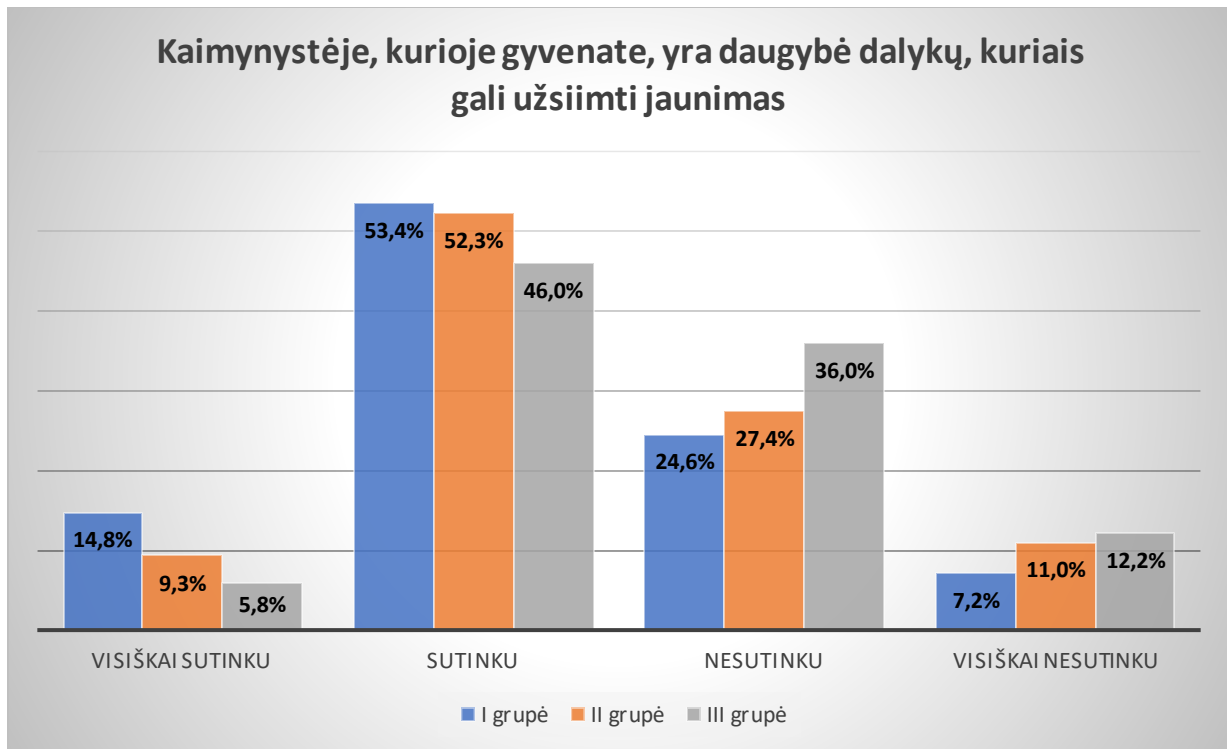
Vertinant jaunimo užimtumo kaimynystėje rodiklį, pastebėta, kad miesto gyventojai mato žymiai daugiau veiklų, kuriomis gali užsiimti jaunimas, nei kaimo gyventojai (žr. 118 pav.)



118 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje, pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

### 5.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupę

Vertinant užimtumo galimybes pagal savivaldybių grupę, pastebėta, kad I-oje savivaldybių grupėje yra daugiausiai veiklų, kuriomis gali užsiimti jaunimas, o III-iojoje - mažiausiai (žr. 119 pav.).

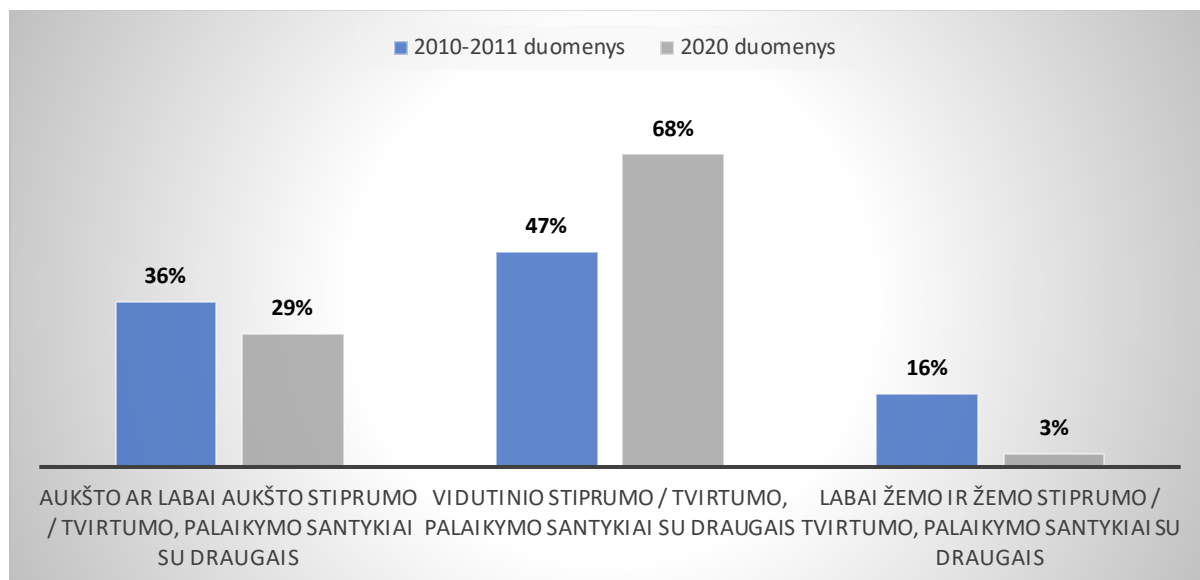


119 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje, pagal savivaldybių grupes (N=1552)



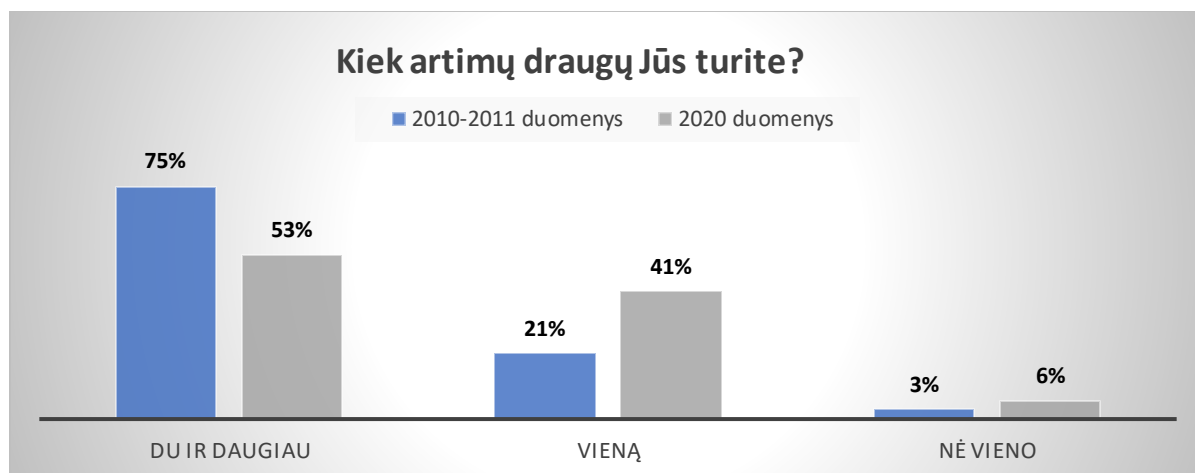
## 5.6. Lyginimas su Jaunimo problematikos tyrimų 2010-2011 metų duomenimis

Lyginant abiejų tyrimų santykių su draugais kokybės rodiklį, pastebėta, kad 13 proc. mažiau respondentų turi labai silpnus santykius su draugais, tačiau taip pat pastebėta, kad turinčių labai gerus santykius su draugais rodiklis yra taip pat kritęs 7 proc. (žr. 134 pav.).



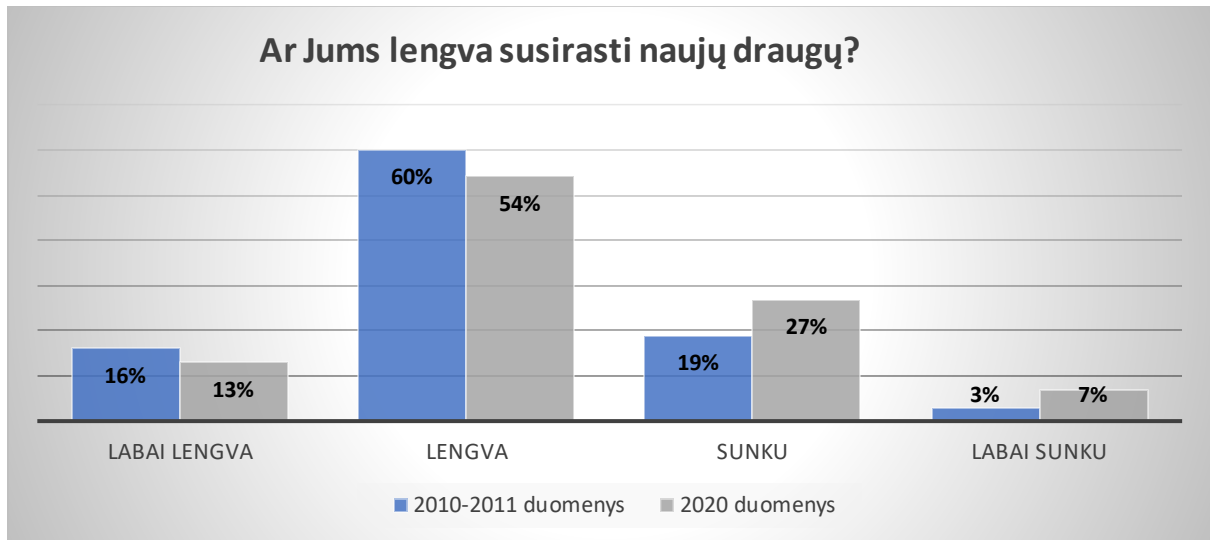
120 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklių palyginimas

Vertinant artimų draugų skaičiaus rodiklį, pastebėta, kad rodiklis dabar yra daug žemesnis nei ankstesniame tyrime. Pastebėta, kad respondentų, kurie turi du ir daugiau draugų, skaičius krito net 22 proc., taip pat neturinčių nei vieno draugo padaugėjo dvigubai (žr. 135 pav.).



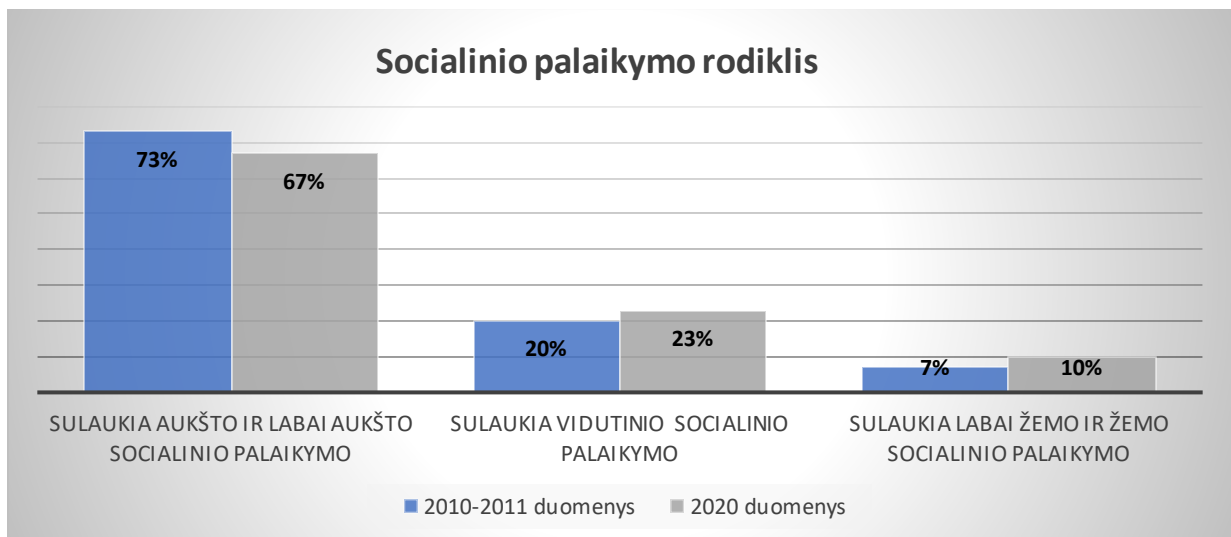
121 pav. Artimų draugų skaičiaus rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad jauniems žmonėms susirasti naujų draugų darosi vis sunkiau ir šis rodiklis žemėja (žr. 122 pav.).



122 pav. Gebėjimo surasti naujus draugus rodiklio palyginimas

Socialinio palaikymo rodiklis taip pat krenta, 6 proc. mažiau jaunuolių sulaukia aukšto ar labai aukšto socialinio palaikymo ir 3 proc. respondentų daugiau sulaukia žemo ar labai žemo socialinio palaikymo (žr. 123 pav.).



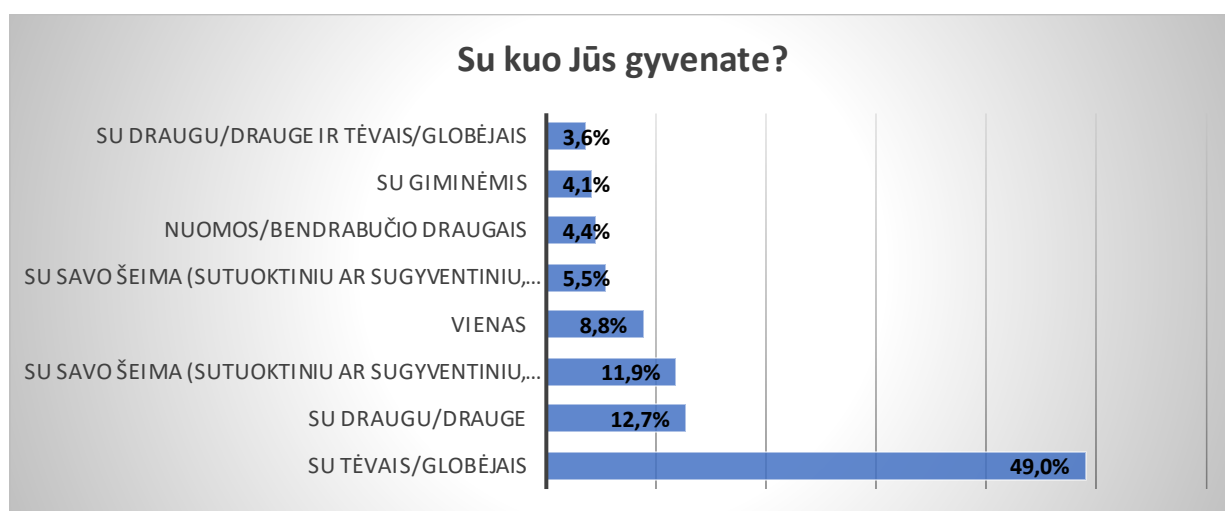
123 pav. Socialinio palaikymo rodiklis

## 6. GYVENIMO SĄLYGOS

### 6.1. Bendras aprašymas

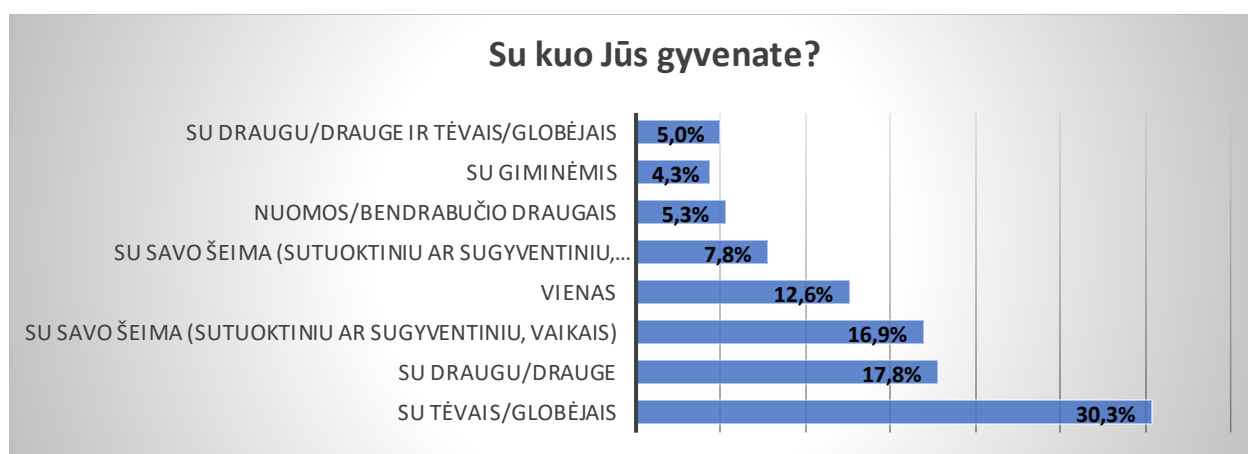
Šiame skyriuje bus nagrinėjami gyvenimų sąlygų rodikliai. Šioje klausimyno grupėje dalyvavo visa tyrimo imtis.

Nustatyta, kad beveik pusė respondentų (49 proc.) gyvena kartu su tėvais ar globėjais (žr. 144 pav.), vieni gyvena tik 8,8 proc. respondentų, tačiau tokius duomenis lemia mokyklinio amžiaus respondentai (14-19 m.), kurie įprastai gyvena su tėvais ar globėjais (žr. 124.1 pav.).



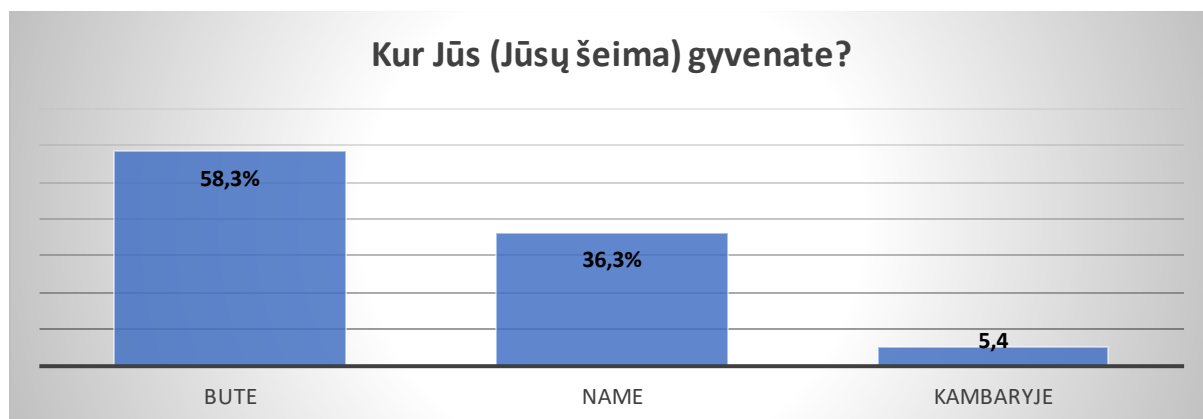
124.1 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis bendras rodiklis (N=1552)

Vertinant tik 20-29 m. amžiaus grupės gyvenimo su kitais asmenimis rodiklį nustatyta, kad trečdalis respondentų (30,3 proc.) gyvena su tėvais (žr. 124.2 pav.).



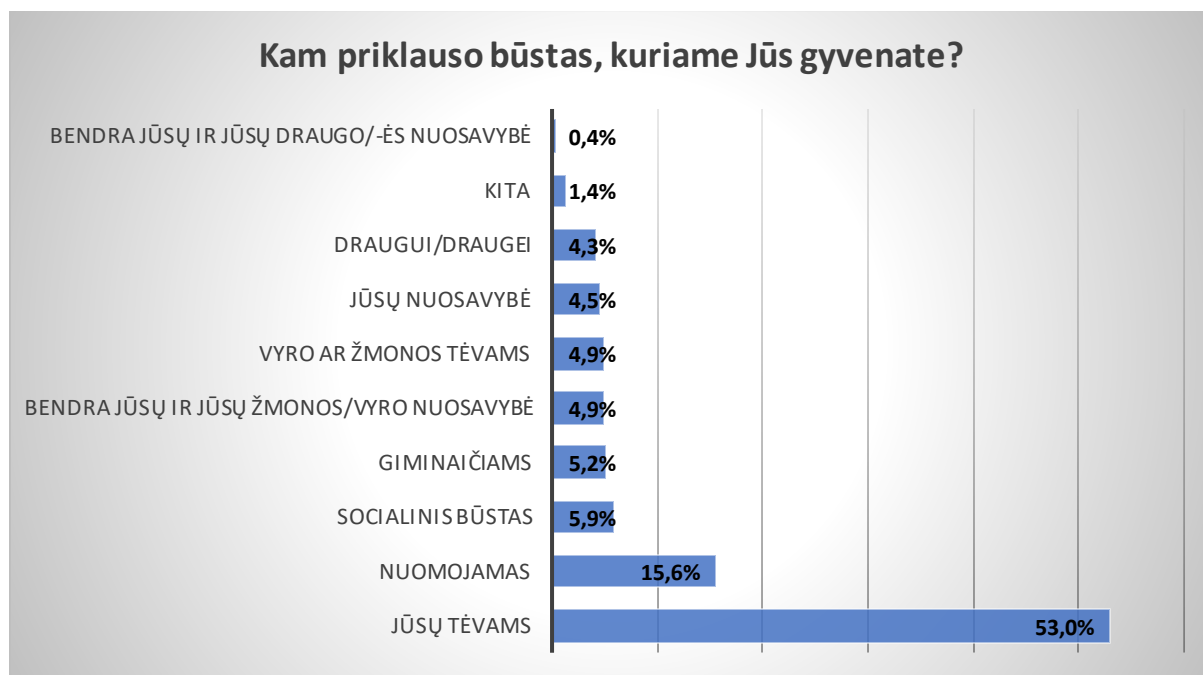
124.2 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis bendras rodiklis, tik 20-29 m. amžiaus grupės respondentų (N=1082)

Daugiausiai respondentų (58,3 proc.) gyvena bute, trečdalis (36,3 proc.) - name ir tik 5,4 proc. - kambaryje (žr. 125 pav.).



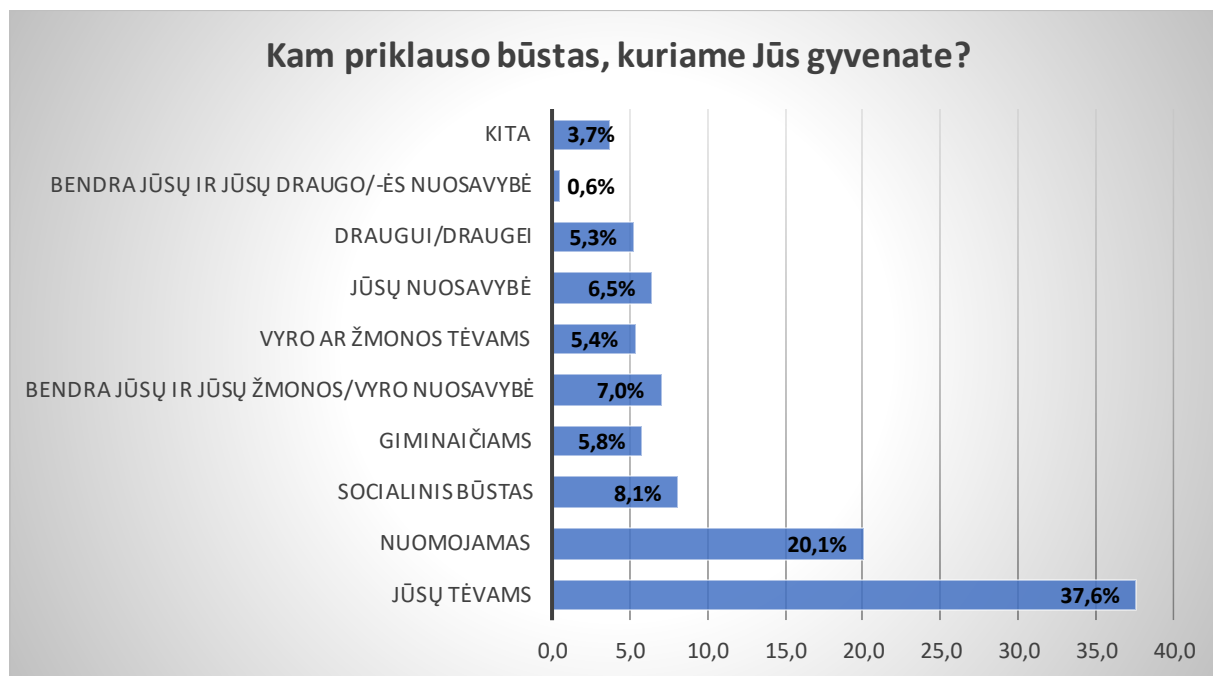
125 pav. Gyvenamojo būsto rodiklis (N=1552)

Pastebėta, kad dažniausiai (53 proc.) būstas, kuriame gyvena jaunimas, priklauso jų tėvams ar globėjams. Mažiau nei penktadalis jaunimo nuomoja būstus (15,6 proc.). Dešimtadalis jaunimo (9,8 proc.) turi savo nuosavą būstą, kuris jiems priklauso vieniems ar kartu su žmona/vyru/draugu/drauge (žr. 126.1. pav.).



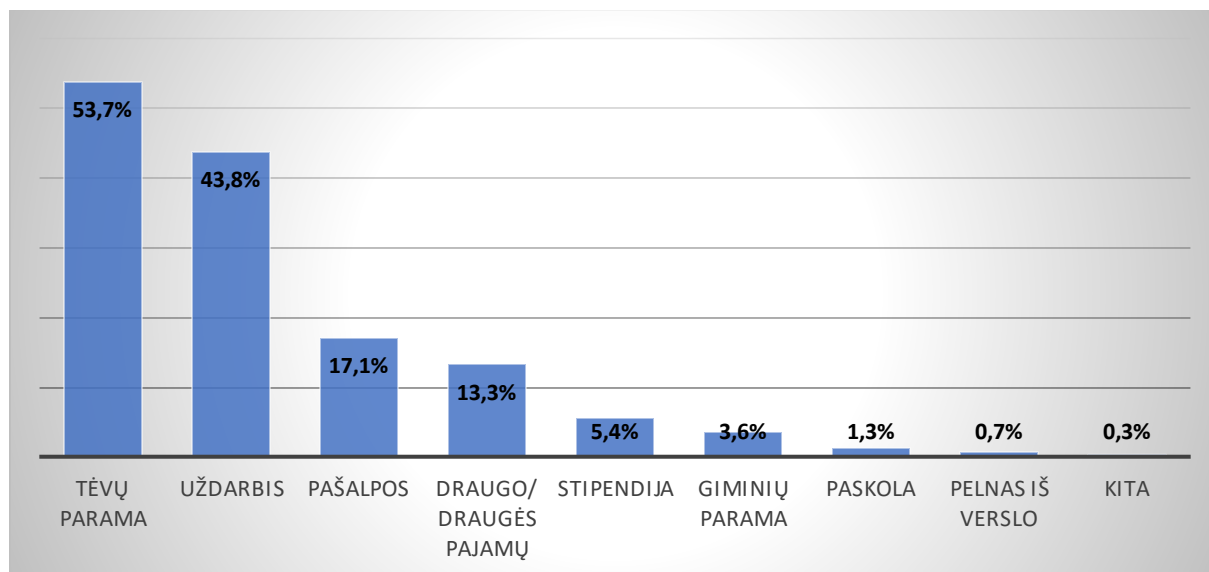
126.1. pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis (N=1552)

Vertinant tik 20-29 m. asmenis pastebėta, kad visgi nemažos dalies respondentų (37,6 proc.) gyvenamasis būstas priklauso tėvams, penktadalis respondentų (20,1 proc.) būstą nuomoja ir tik 14,1 proc. jaunų asmenų būstą turi pilnos ar dalinės nuosavybės teise (126.2. pav.)



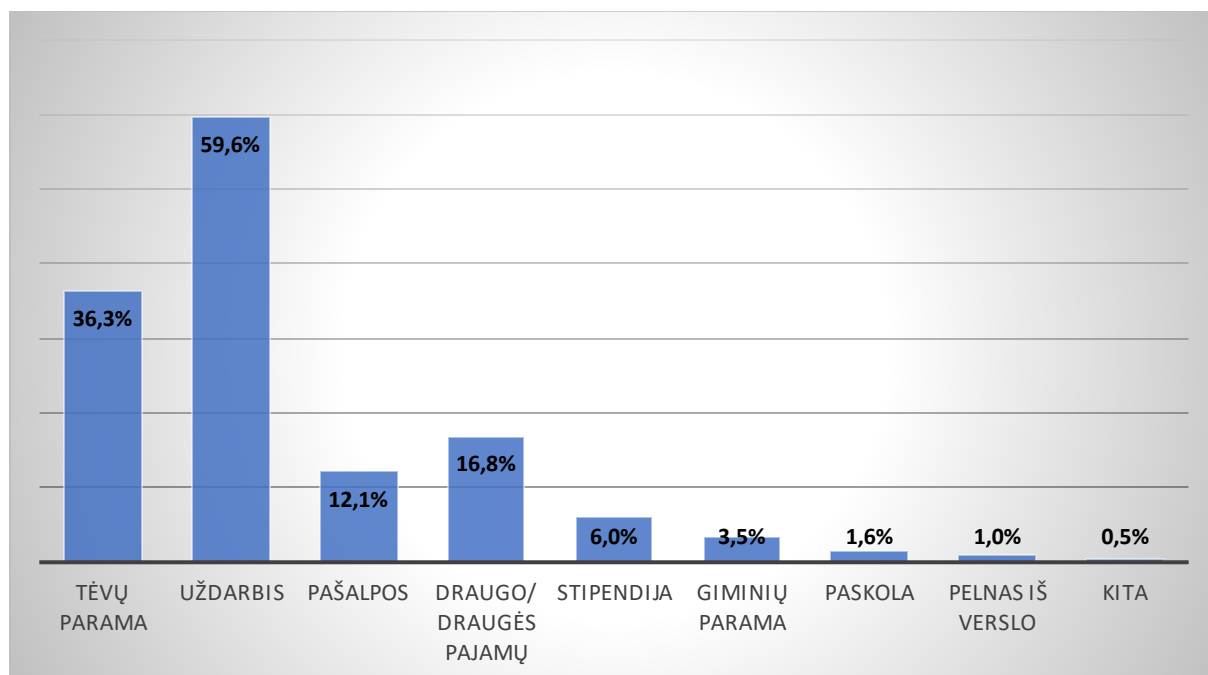
126.2. pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis 20-29 m. amžiaus grupės respondentų (N=1082)

Pastebėtina, kad pagrindiniai jaunimo pajamų šaltiniai yra tėvų parama (53,7 proc.) ir darbo užmokestis (43,8 proc.), kiti pajamų šaltiniai yra mažiau populiarūs (žr. 127.1 pav.).



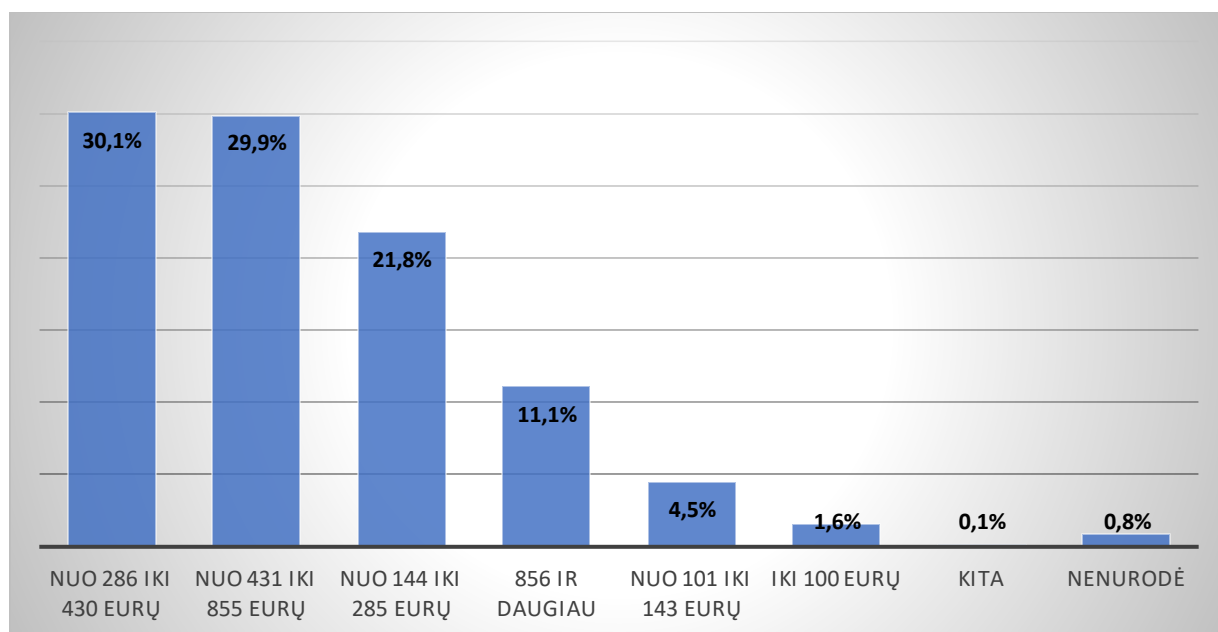
127.1 pav. Jaunimo pajamų šaltinių rodiklis (N=1552)

Respondentų, priklausančių 20-29 m. amžiaus grupei, populiariausias pajamų šaltinis yra darbo užmokestis (žr. 127.2 pav.)



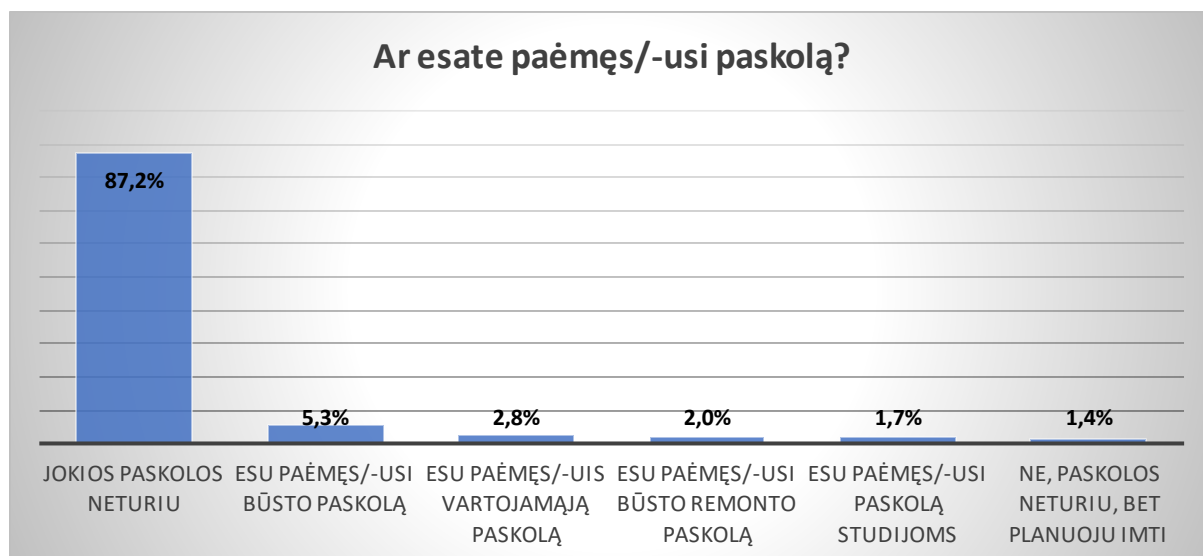
127.2. pav. Jaunimo (20-29 m.) pajamų šaltinių rodiklis (N=1082)

Daugumos respondentų (60 proc.) pajamos per mėnesį svyruoja nuo 286 iki 855 Eur, šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis (27,9 proc.) pajamos yra mažesnės ir šiek tiek daugiau nei dešimtadalis respondentų (11,1 proc.) pajamos yra didesnės (žr. 128 pav.).



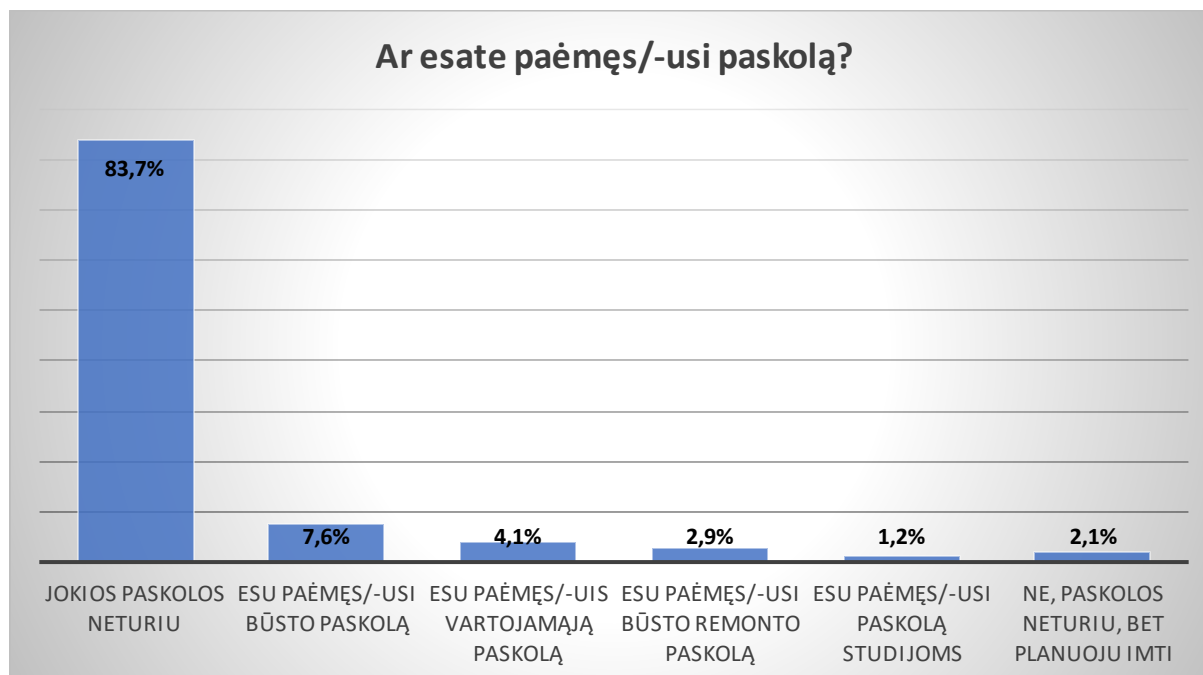
128 pav. Jaunimo vidutinių pajamų per mėnesį rodiklis (N=1552)

Pakankamai nedidelė dalis (11,8 proc.) jaunimo yra paėmusi paskolas, iš jų beveik pusė paėmusi būsto paskolą (5,3 proc.). Taip pat 1,4 proc. apklaustųjų ketina paimti paskolą, tačiau kol kas paskolos neturi (žr. 129.1. pav.)



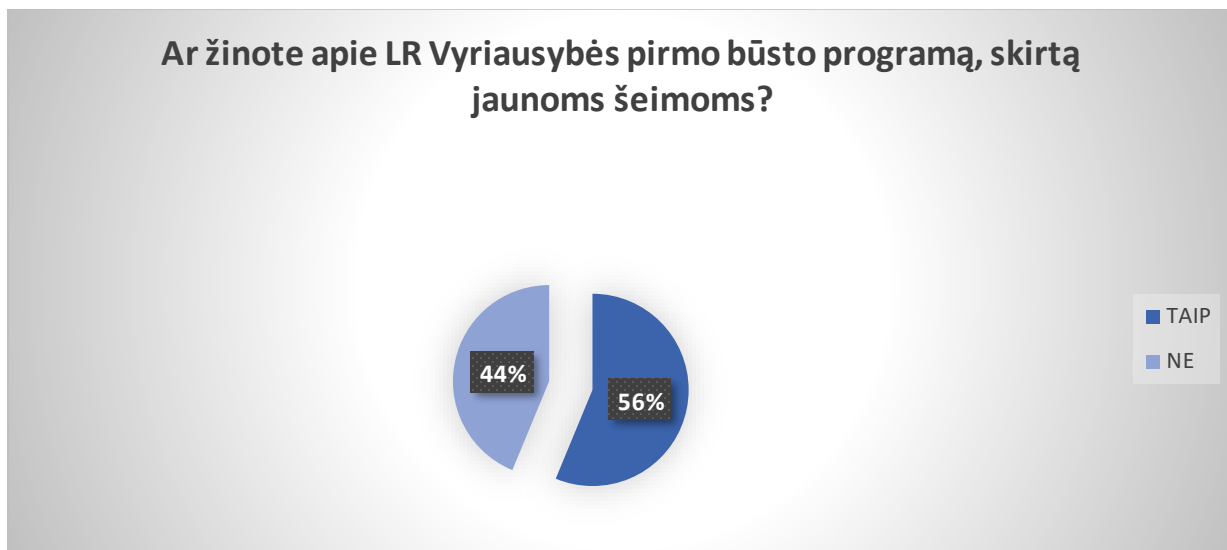
129.1 pav. Turimų paskolų rodiklis (N=1552)

Vertinant tik 20-29 m. respondentų atsakymus, nustatyta, kad didžioji dalis respondentų paskolos neturi (83,7 proc.) ir tik 2,1 proc. planuoja imti paskolą (žr. 129.2. pav.).



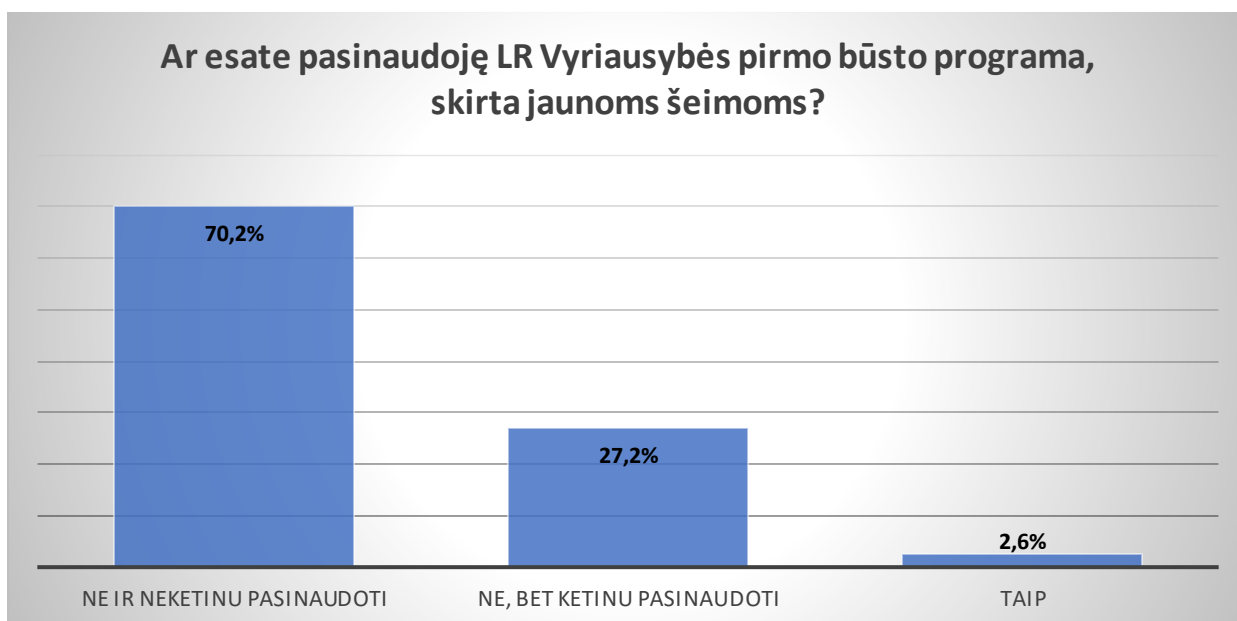
129.2. pav. Turimų paskolų rodiklis (N=1082)

Daugiau nei pusė respondentų (56 proc.) žino apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą pirmo būsto programą (žr. 130 pav.)



130 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis (N=1552)

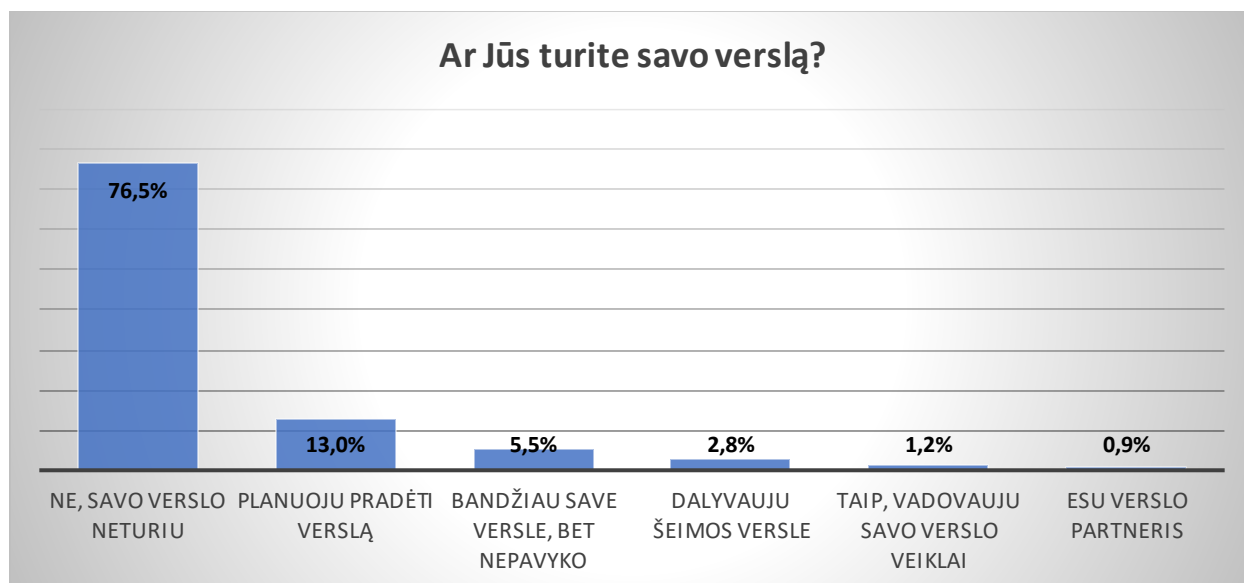
Vyriausybės siūloma programa pasinaudojo tik 2,6 proc., mažiau nei trečdalis (27,2 proc.) ketina pasinaudoti ateityje (žr. 131 pav.).



131 pav. Pasinaudojimo Vyriausybės pirmo būsto programa rodiklis (N=1552)

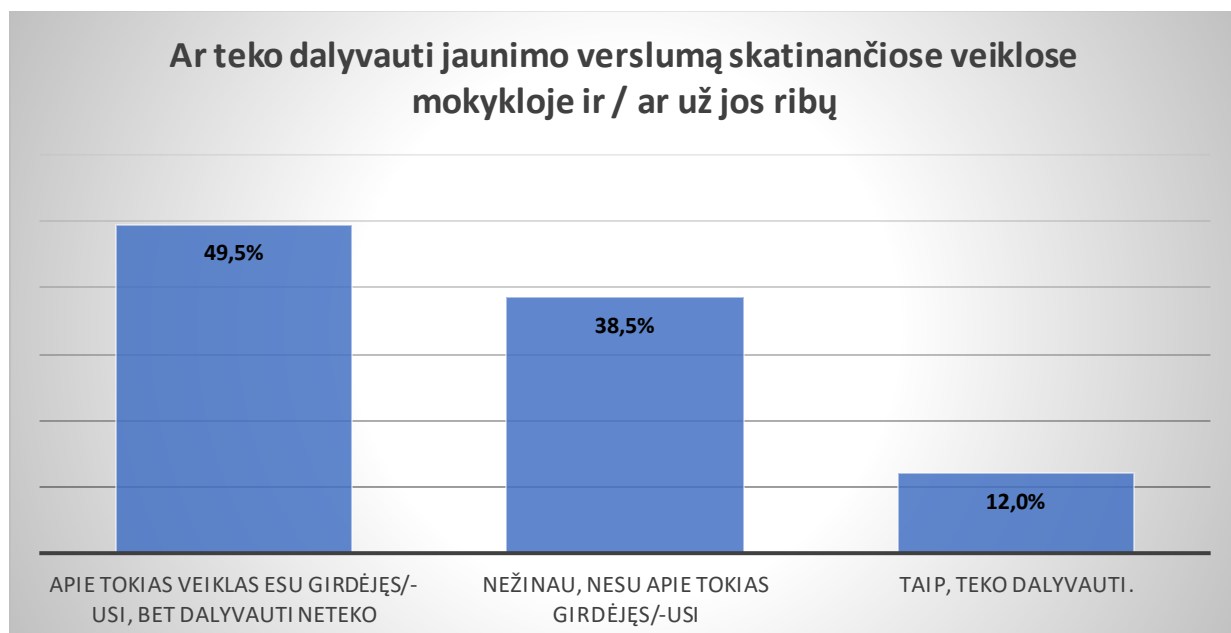


Tik nedidelė dalis jaunimo (4,9 proc.) turi savo verslą ar dalyvauja šeimos versle, 13 proc. respondentų planuoja pradėti savo verslą ateityje (žr. 132 pav.).



132 pav. Verslumo rodiklis (N=1552)

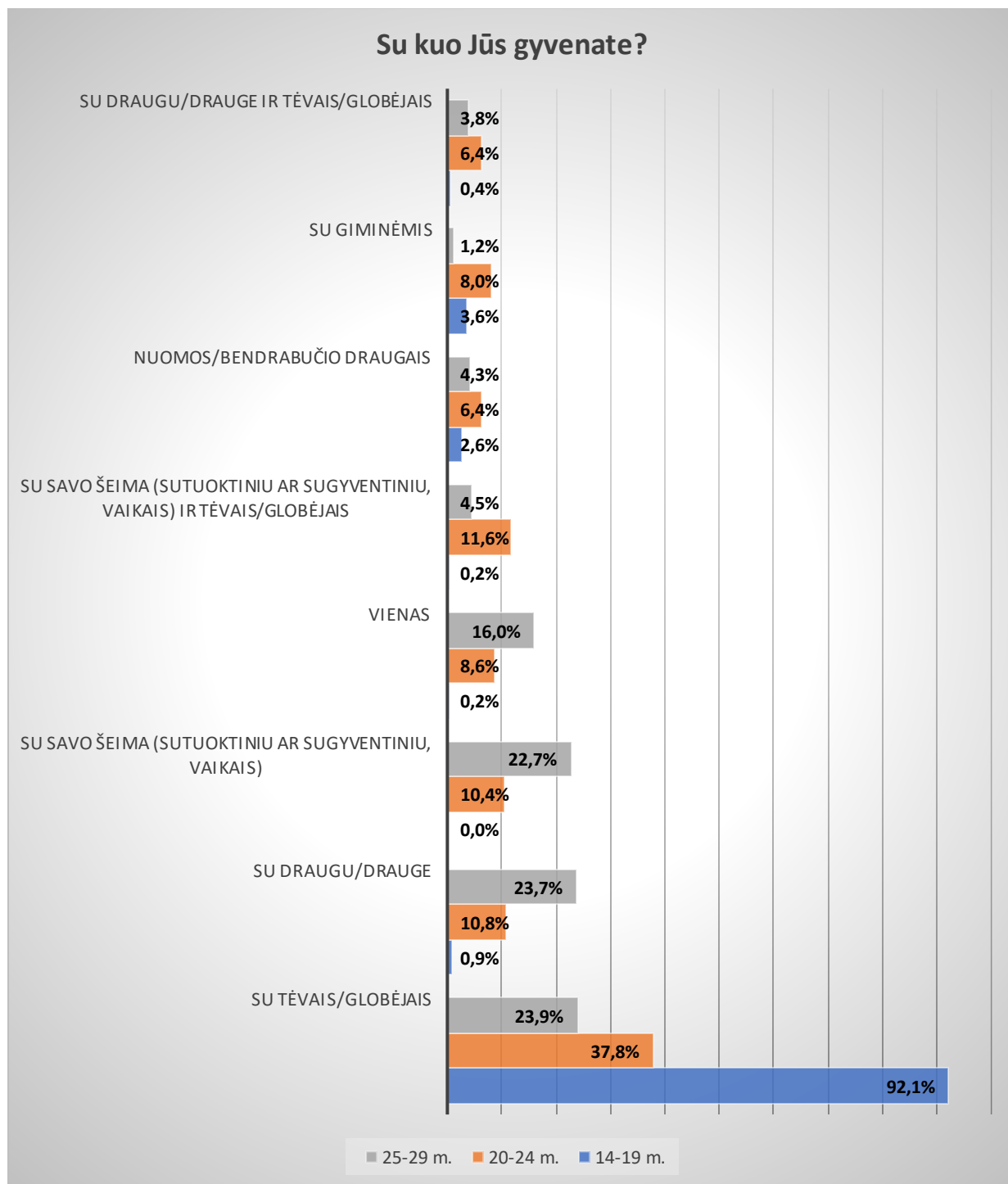
Verslumą skatinančiose veiklose yra dalyvavę tik 12 proc. respondentų, tačiau beveik pusė respondentų (49,5 proc.) apie tokias veiklas yra girdėję (žr. 133 pav.).



133 pav. Dalyvavimo verslumą skatinančiose mokyklose aktyvumo rodiklis (N=1552)

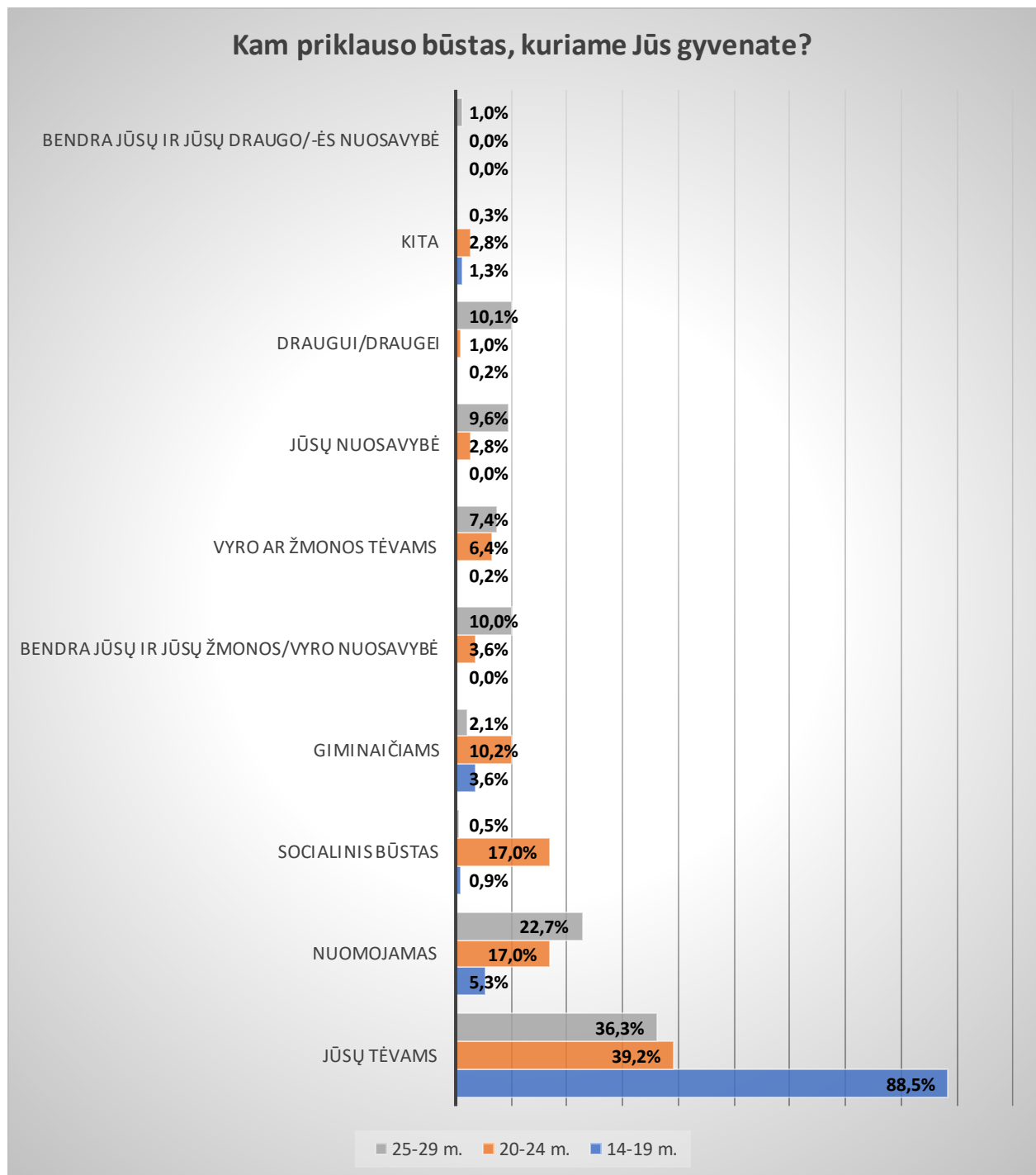
## 6.2. Lyginimas pagal amžių

Nustatyta, kad net 92,1 proc. 14-19 m. asmenų gyvena su tėvais, 20-24 m. jaunimo šis procentas yra gerokai mažesnis. 25-29 m. jaunimas dažniausiai gyvena su drauge / draugu, savo šeima arba tėvais (žr. 134 pav.).



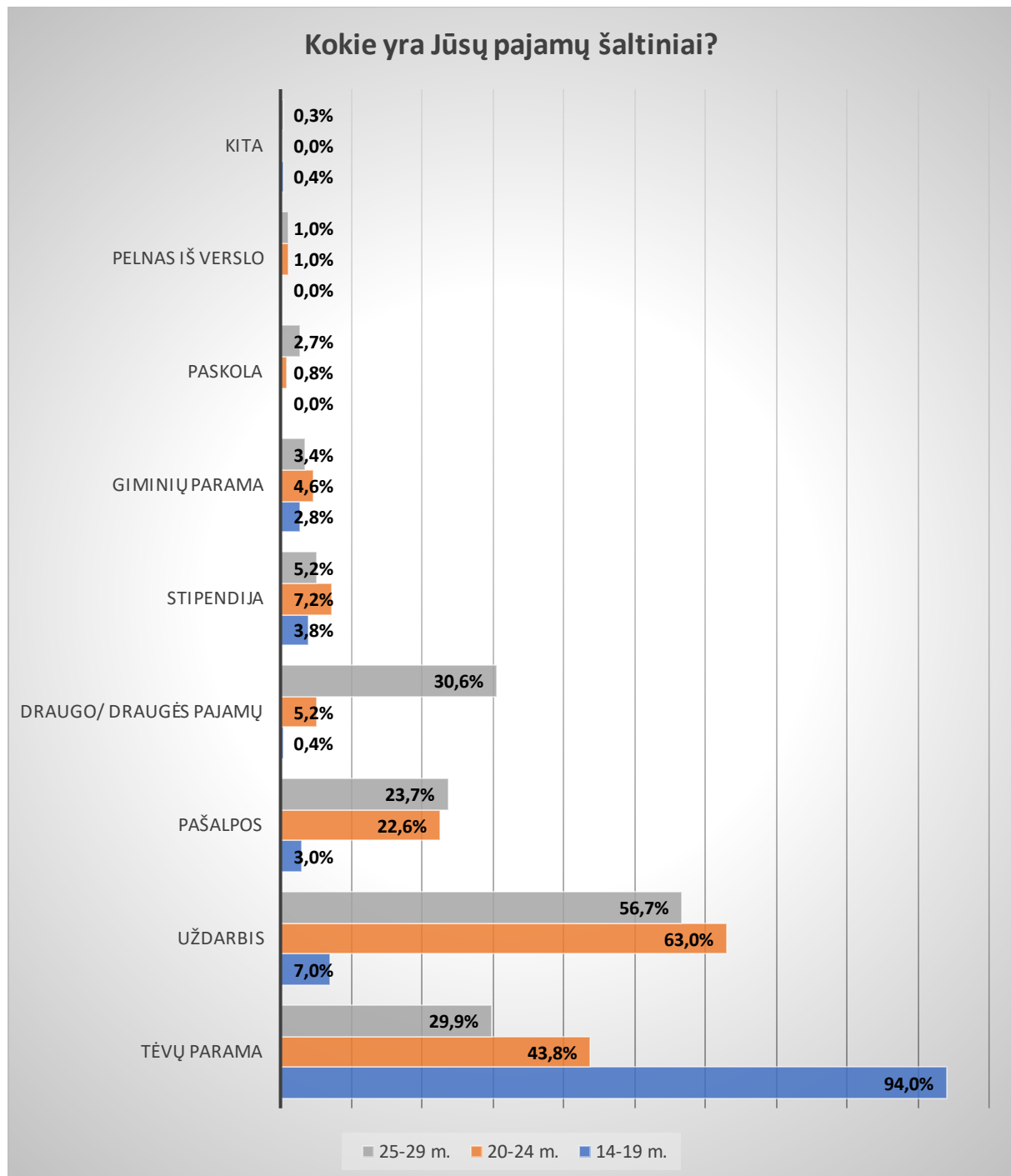
134 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Būstas, kuriame gyvena 14-19 m. amžiaus grupės respondentai, dažniausiai (88,5 proc.) priklauso tėvams. Lyginant su kitais respondentais, 25-29 m. amžiaus grupės respondentai dažniausiai nuomoja ar turi nuosavybės teisę būstą (žr. 135 pav.).



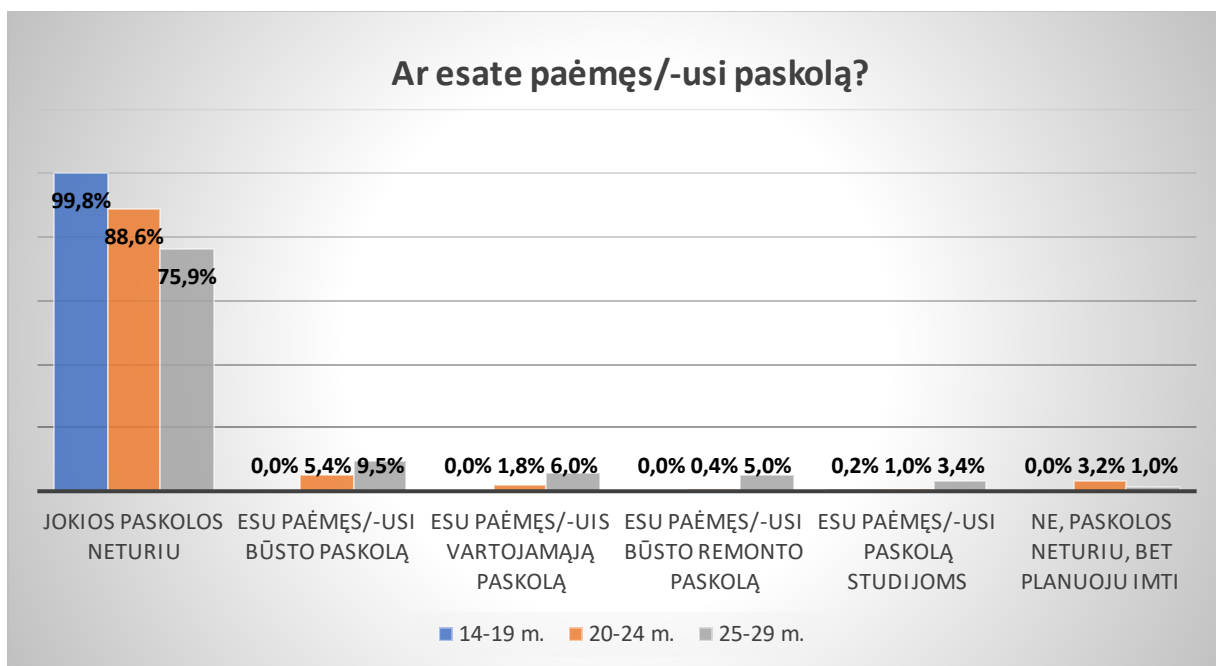
135 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Jaunų asmenų pajamų šaltiniai skiriasi pagal amžiaus grupes: 14-19 m. asmenų pagrindinis pajamų šaltinis - tėvų parama, 20-24 m. asmenų – darbo užmokestis. Beveik trečdalis (30,9 proc.) 25-29 m. asmenų gyvena iš draugo / draugės pajamų, tarp kitų amžiaus grupių šis pajamų šaltinis yra mažiau populiarus (žr. 136 pav.).



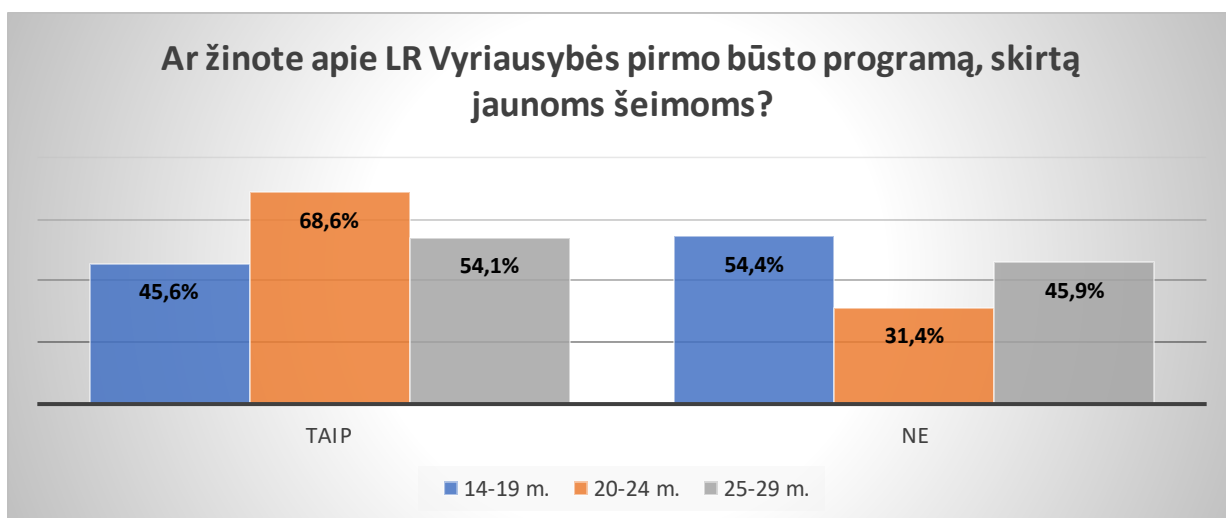
136 pav. Jaunimo pajamų šaltinių rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Daugiausiai paėmusių paskolą asmenų, priklauso 25-29 m. amžiaus grupei, mažiausiai - 14-19 m. amžiaus grupei (žr. 137 pav.).



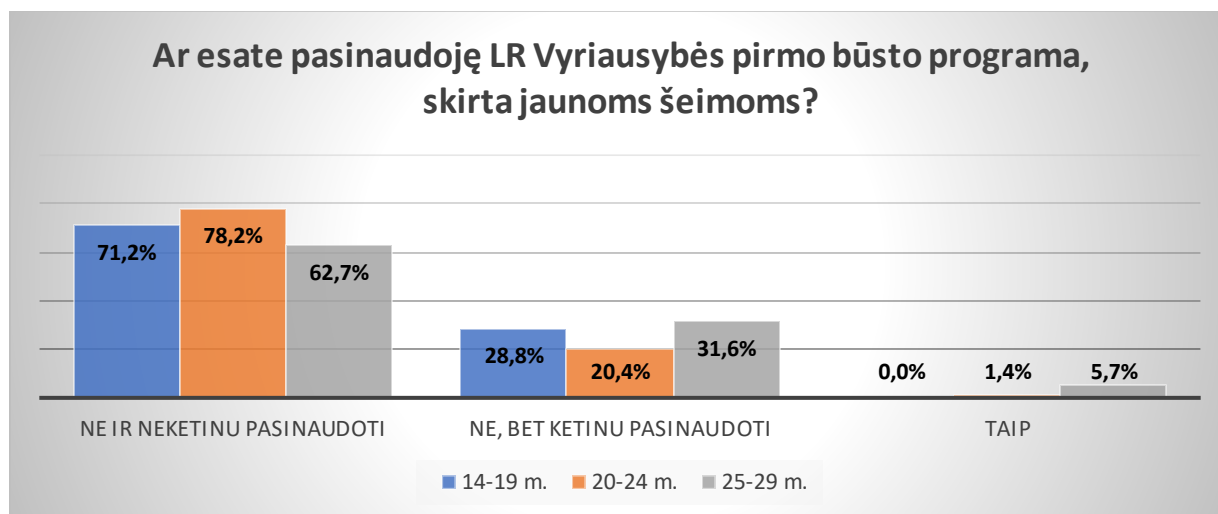
137 pav. Turimų paskolų rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Geriausiai informuota apie Vyriausybės pirmojo būsto programą yra 20-24 m. amžiaus grupė, net 68,6 proc. šios grupės respondentų žino apie tokią programą, mažiausiai informuota yra 14-19 m. amžiaus grupė, tačiau ši programa tokiai amžiaus grupei yra mažiausiai aktuali (žr. 138 pav.).



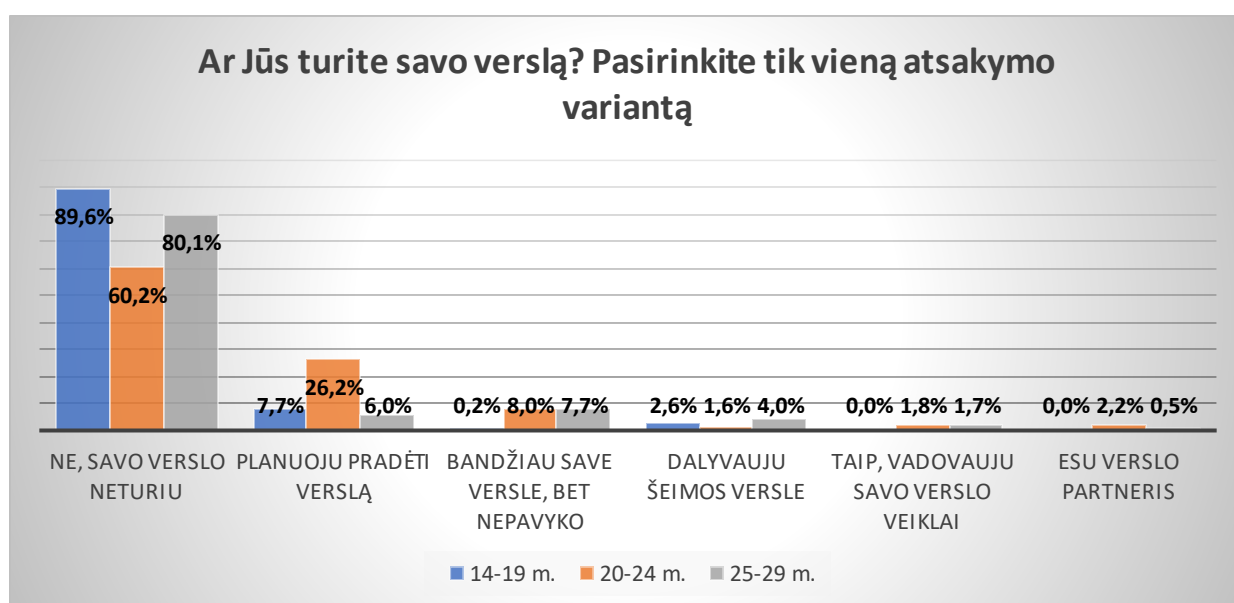
138 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Vyriausybės pirmojo būsto programa daugiausiai yra pasinaudojusi 25-29 m. amžiaus grupė (žr. 139 pav.).



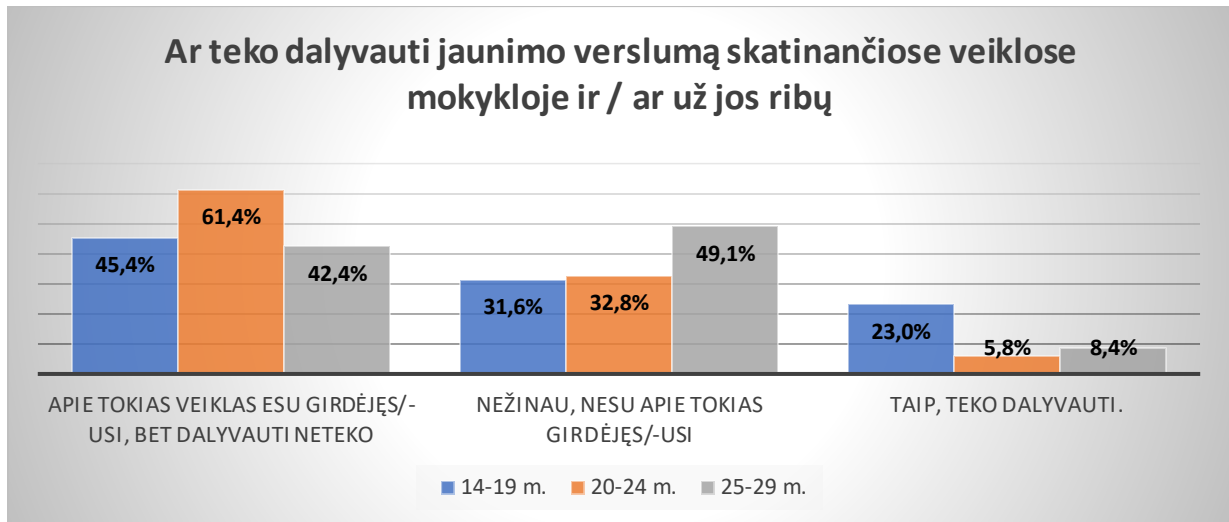
139 pav. Pasinaudojimo Vyriausybės pirmo būsto programa rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Pastebėta, kad 20-24 m. grupė išsiskiria iš kitų grupių noru pradėti verslą: daugiau nei ketvirtadalis (26,2 proc.) šios grupės respondentų planuoja pradėti verslą. Nors nežymiai, tačiau daugiausiai šios grupės (20-24 m.) asmenų vadovauja savo verslui arba yra verslo partneriai (4 proc.), taip pat 8 proc. yra bandę save versle, tačiau jiems nepavyko. Šeimos versle daugiausiai dalyvauja 25-29 m. amžiaus grupės respondentų (žr. 140 pav.)



140 pav. Verslumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

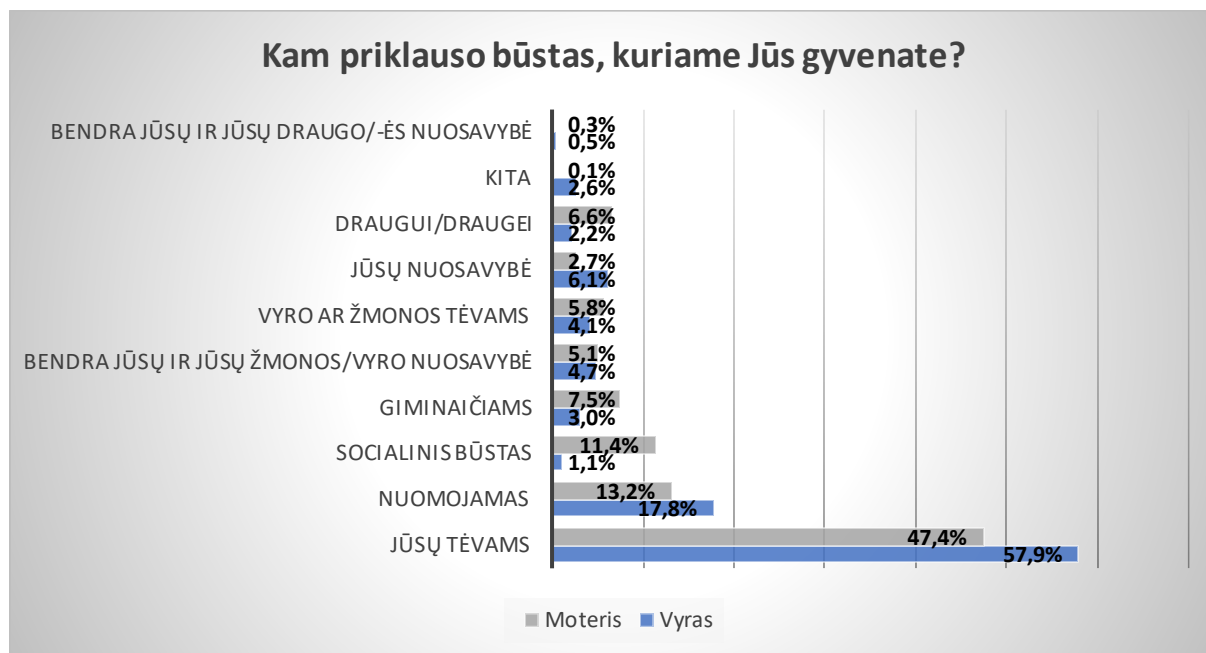
Verslumą skatinančiose veiklose daugiausiai teko dalyvauti 14-19 m. jaunimui. Įdomu tai, kad 20-24 m. amžiaus grupei mažiausiai teko dalyvauti šiose veiklose (tik 5,8 proc.), tačiau jų amžiaus grupė pagal ankstesnius rezultatus yra akivaizdžiai verslesnė už kitas grupes (žr. 141 pav.).



141 pav. Dalyvavimo verslumą skatinančiose mokyklose aktyvumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

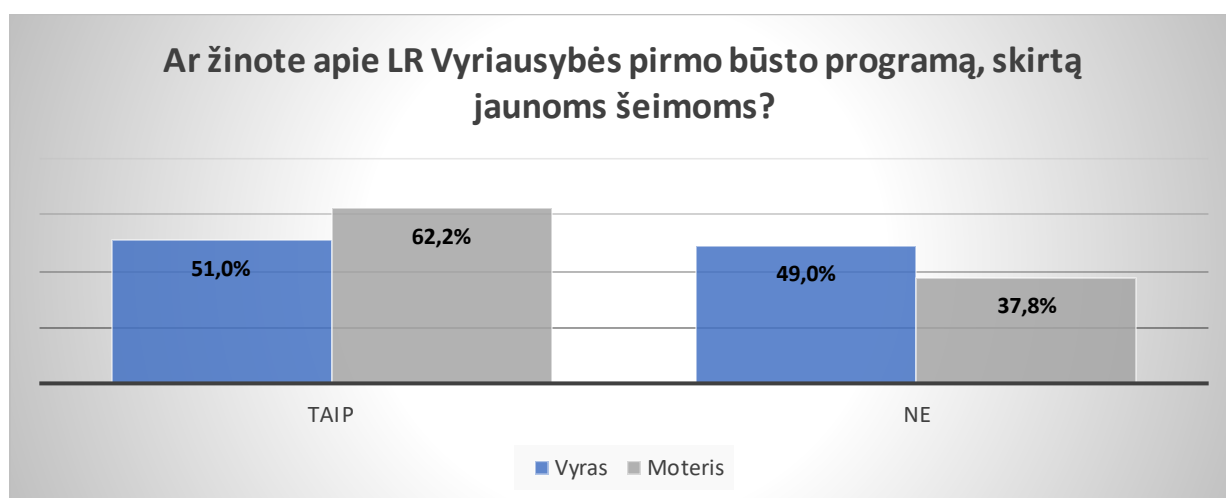
### 6.3. Lyginimas pagal lytį

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius pagal lytį, pastebėta, kad vyrų gyvenamasis būstas dažniau priklauso tėvams arba yra nuomojamas, lyginant su moterimis. Taip pat vyrai dažniau nei moterys nuosavybės teise turi būstą. Pastebėta, kad moterys dažniau turi socialinį būstą, gyvena pas giminaičius, pas vyro tėvus ar pas draugą (žr. 142 pav.).



142 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis, pagal lytį (N=1552)

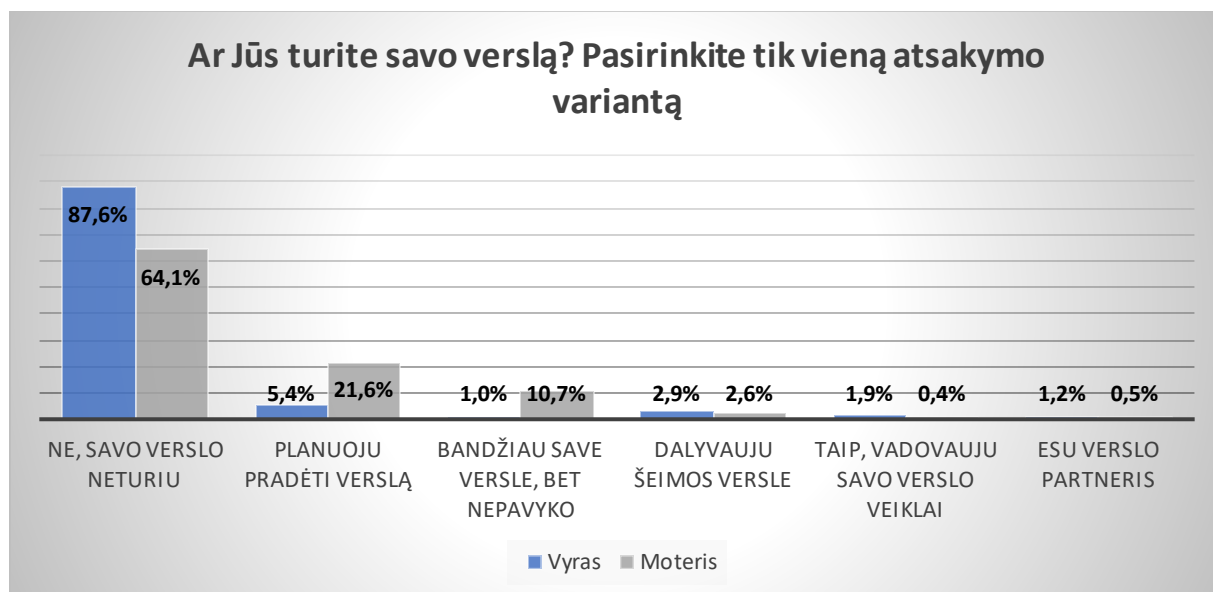
Pastebėta, kad moterys yra geriau informuotos nei vyrai apie Vyriausybės pirmojo būsto programą skirtą jaunoms šeimoms (žr. 143 pav.).



143 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

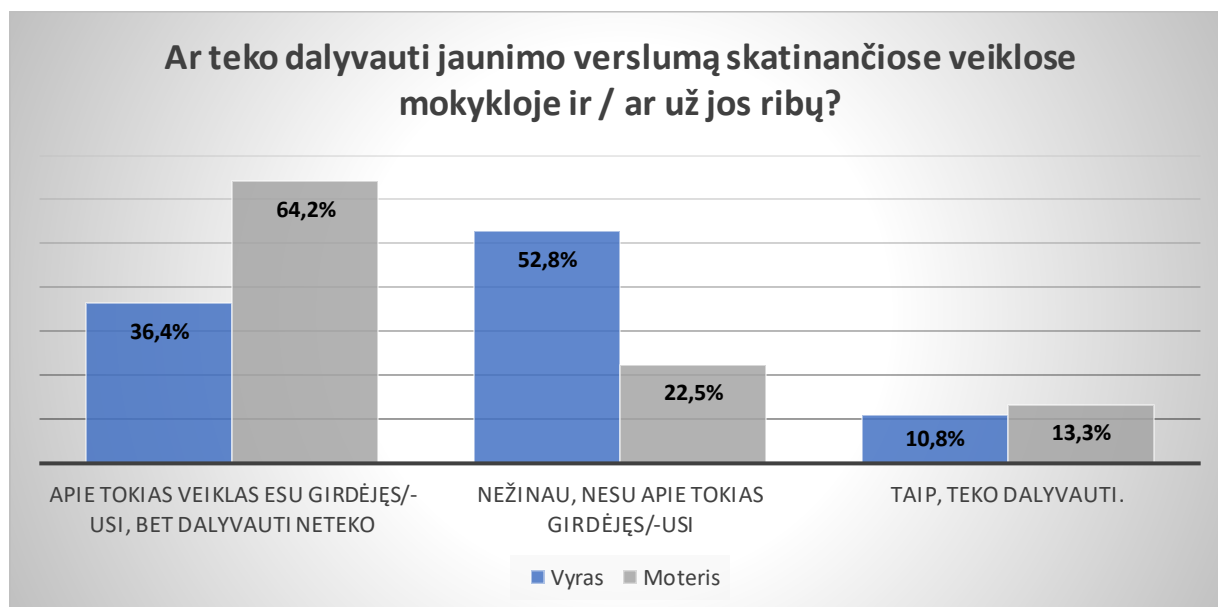


Paaikėjo, kad daugiau moterų nei vyrų planuoja pradėti verslą, taip pat didesnė dalis moterų jau bandė save versle (žr. 144 pav.)



144 pav. Verslumo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

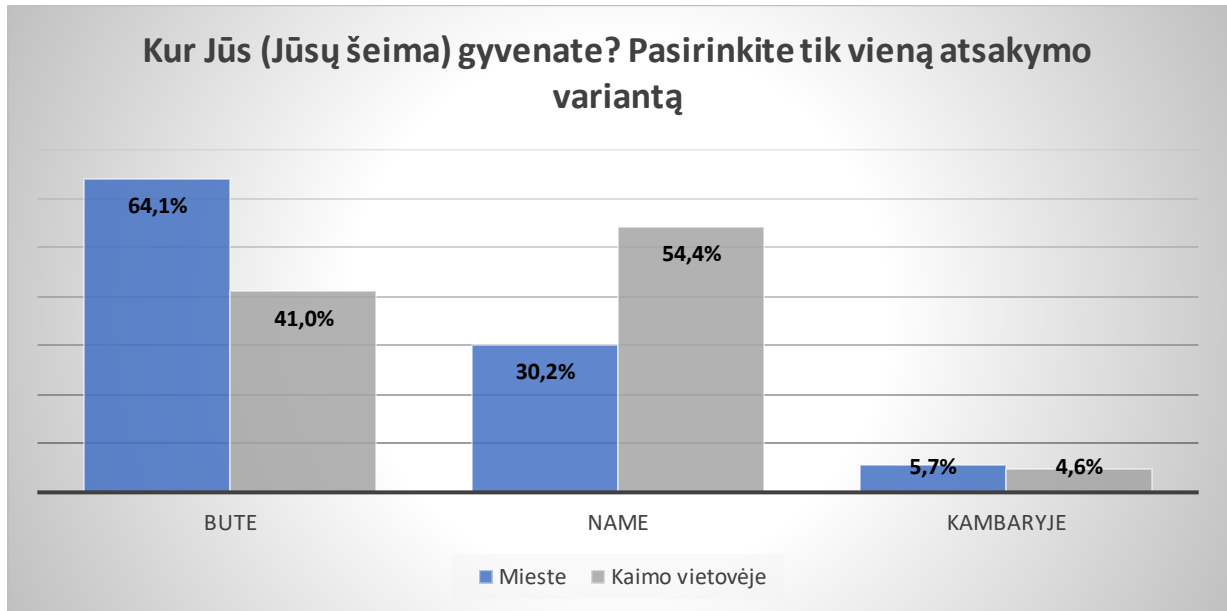
Moterys taip pat geriau informuotos apie verslumą skatinančias veiklas nei vyrai, tačiau dalyvavimo procentas tokiose veiklose gana panašus (žr. 160 pav.).



145 pav. Dalyvavimo verslumą skatinančiose mokyklose aktyvumo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

#### 6.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

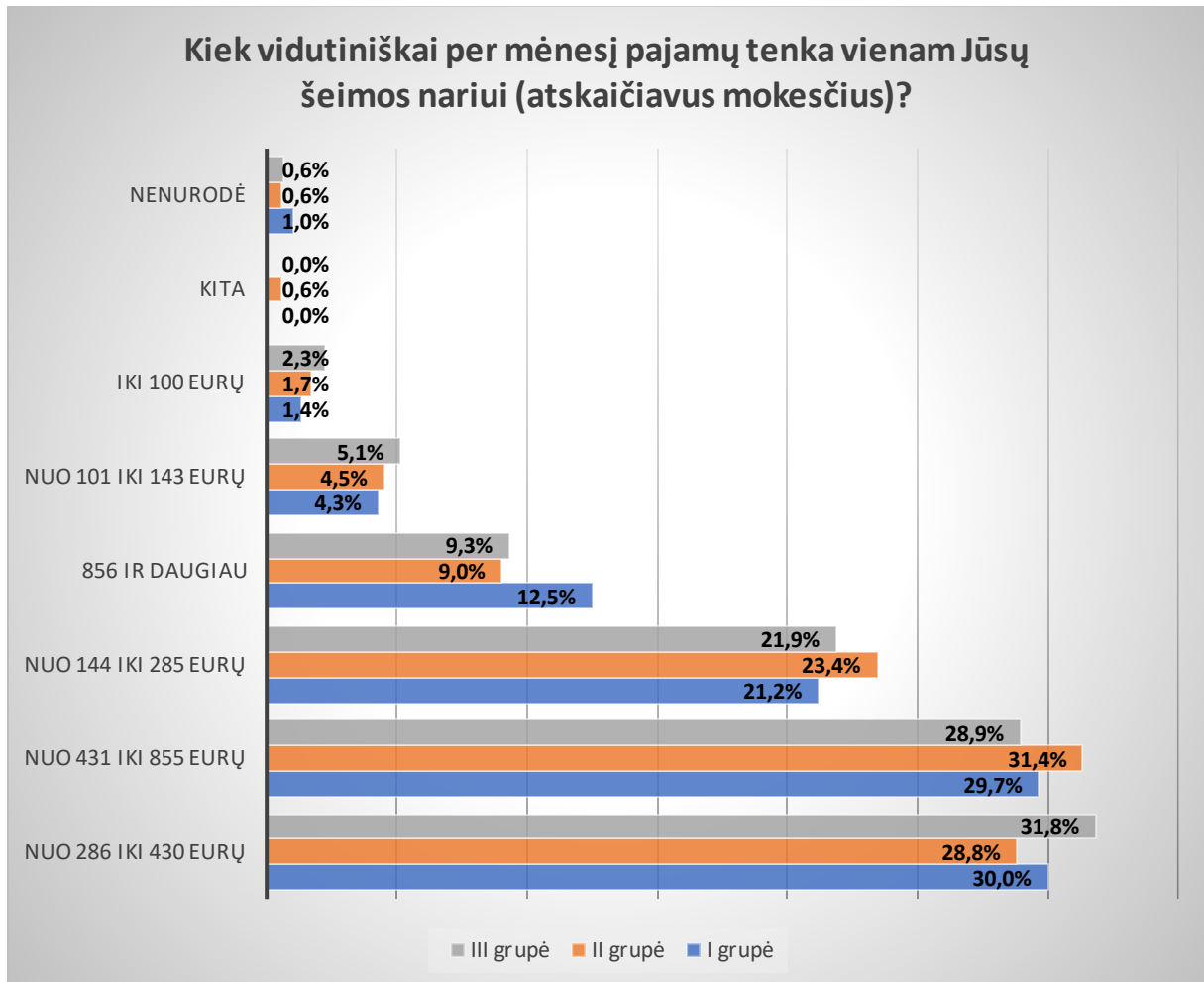
Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius pagal gyvenamąją vietą, pastebėta, kad kaime gyvenantys asmenys dažniau gyvena name nei bute (žr. 146 pav.).



146 pav. Gyvenamosios vietos rodiklis, pagal gyvenamąją vietovę (N=1552).

## 6.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

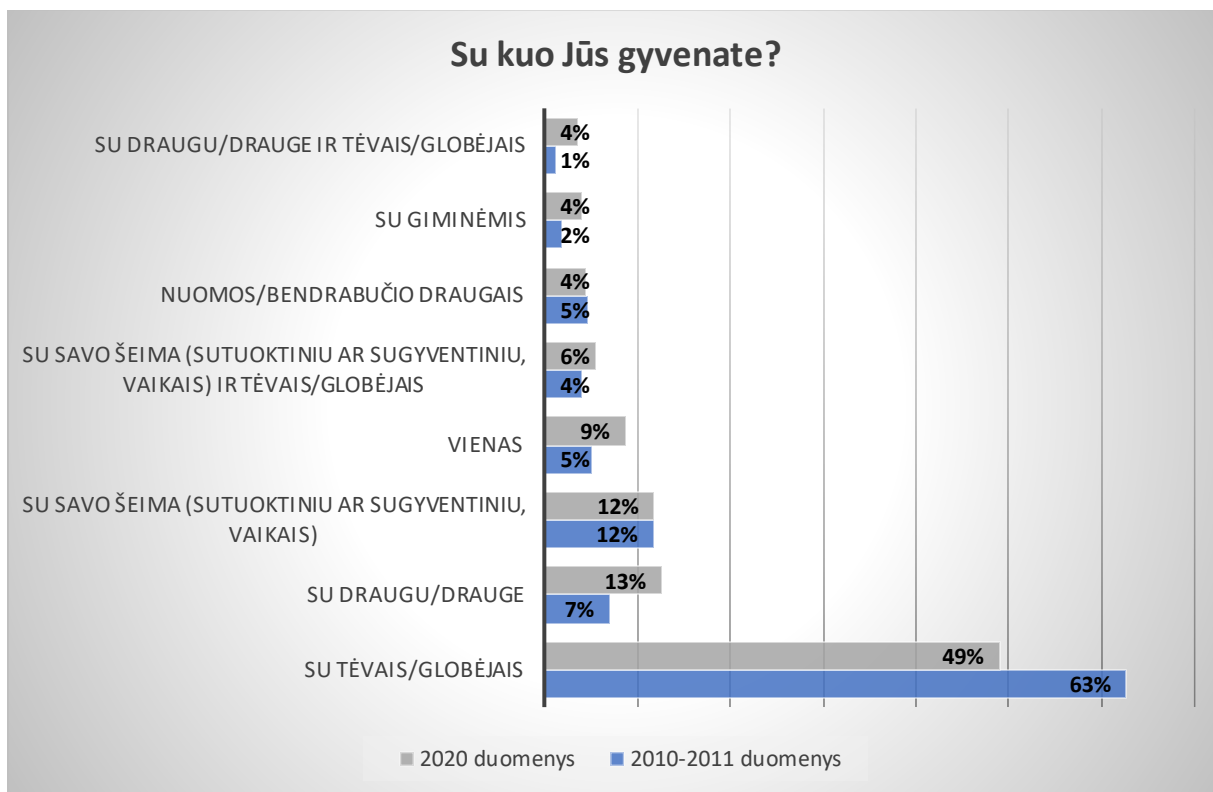
Vertinant vidutinį pajamų dydį per mėnesį pagal savivaldybių grupę, pastebėta, kad darbo užmokestis svyruoja vos keliais procentais (žr. 147 pav.).



147 pav. Jaunimo vidutinių pajamų per mėnesį rodiklis, pagal savivaldybių grupę (N=1552)

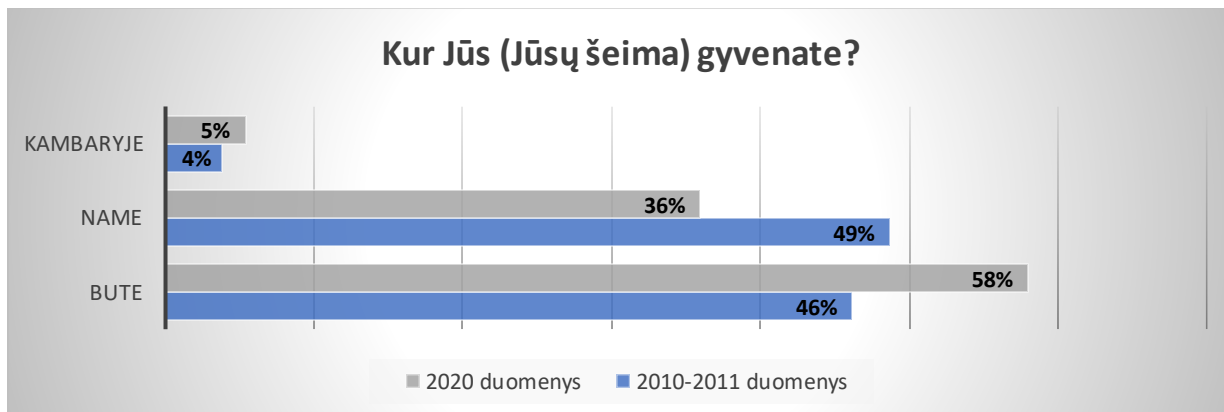
## 6.6. Lyginimas su Jaunimo problematikos tyrimų 2010-2011 metų duomenimis

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius su 2010-2011 m. tyrimų, pastebėta, kad vis daugėja jaunų asmenų, gyvenančių atskirai nuo tėvų, daugiau jaunimo renkasi gyventi su draugu / drauge, sutuoktiniu, taip pat - vieni (žr. 148 pav.).



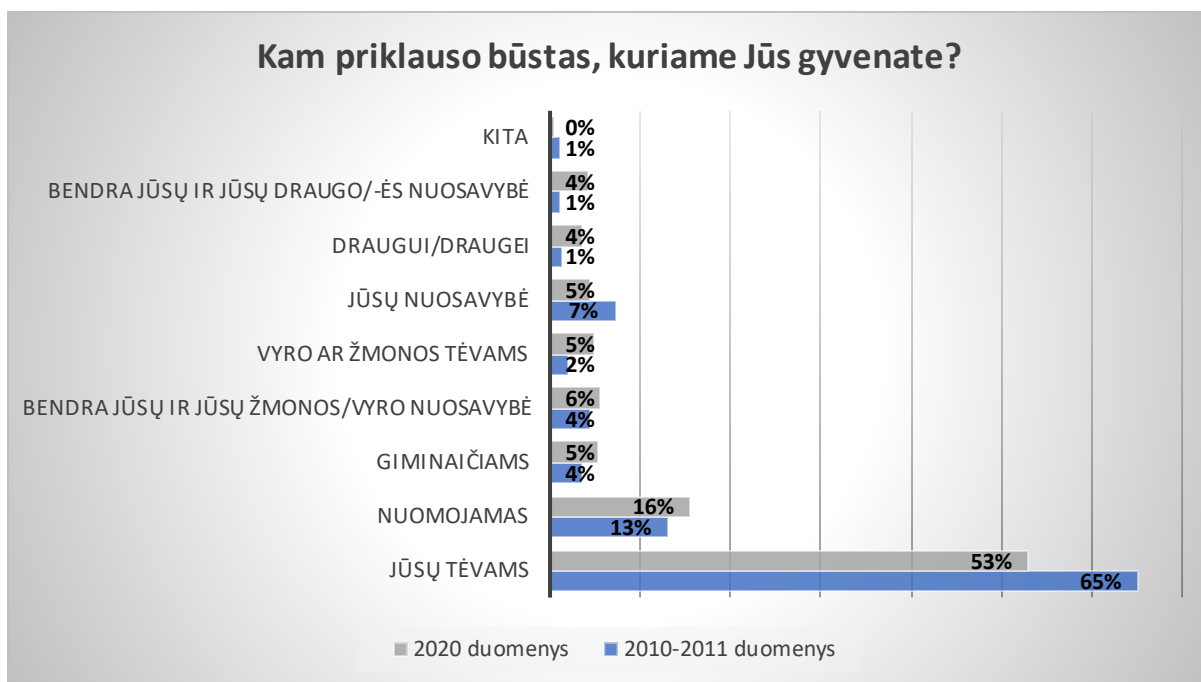
148 pav. Gyvenimo kartu su kita is asmenimis rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad vis daugiau jaunimo gyvena butuose nei nuosavuose namuose (žr. 149 pav.).



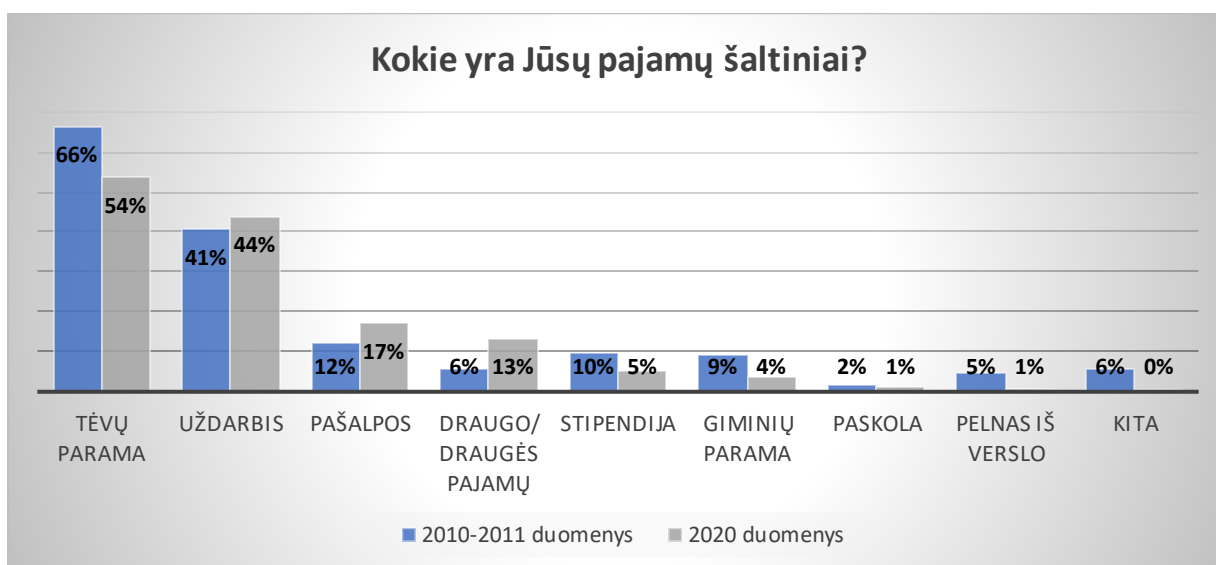
149 pav. Gyvenamosios vietos rodiklio palyginimas

Nustatyta, kad vis mažiau jaunimo gyvena būste, kuris priklauso tėvams, daugiau jaunimo nei aukščiau renkasi nuomą, perka būstą vieni ar su sutuoktiniu / sutuoktine ar draugu / drauge (žr. 150 pav.).



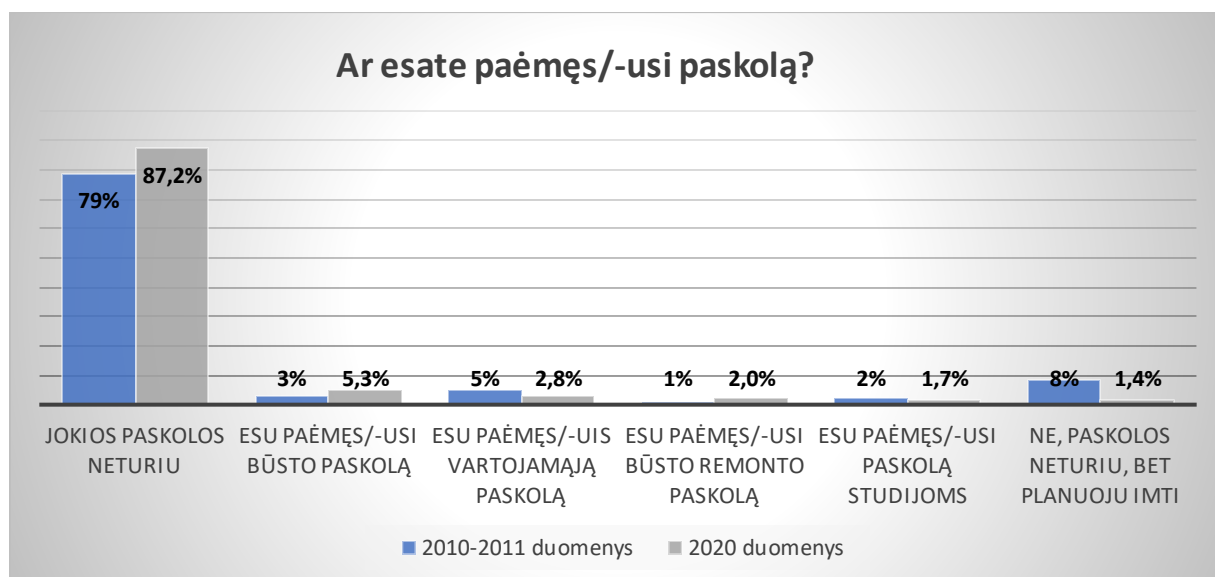
150 pav. Gyvenamojo būsto nuosa vybės rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad vis daugiau jaunimo gauna pajamų iš darbo užmokesčio, mažiau jaunų žmonių gauna paramos iš tėvų ar giminių. Vis mažiau jaunų žmonių gauna pajamas iš stipendijų, daugiau - iš draugo / draugės pajamų (žr. 151 pav.).



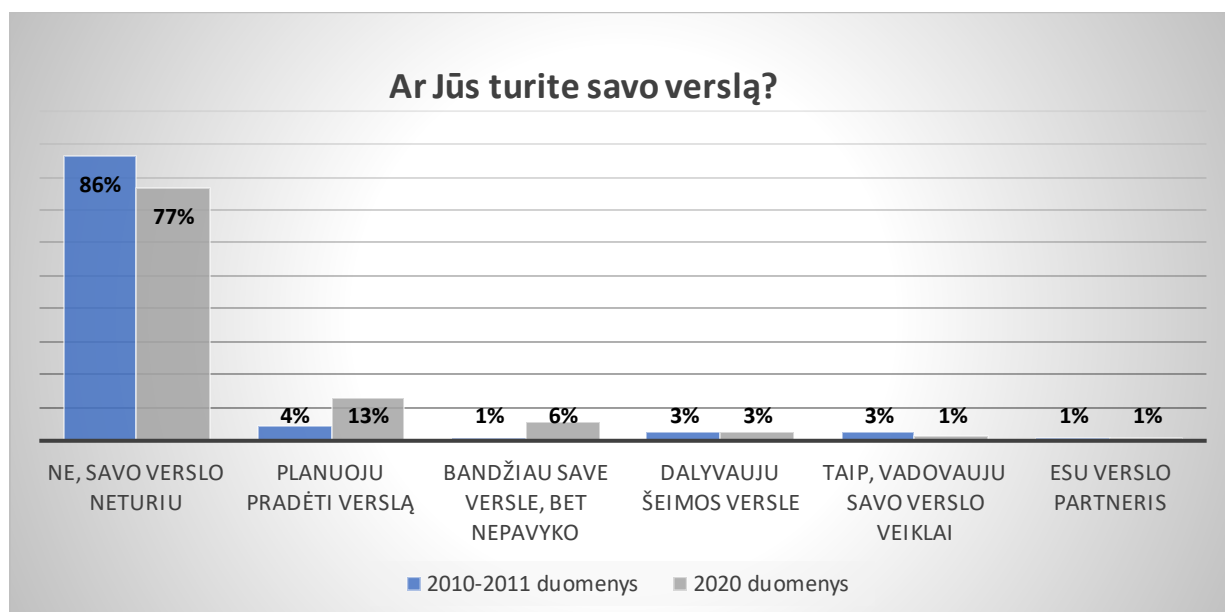
151 pav. Pajamų šaltinių rodiklių lyginimas

Vertinant turimų paskolų rodiklį, pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių ima būsto paskolas, mažiau – vartojimo bei remonto paskolas. 2010-2011 m. duomenimis buvo žymiai daugiau jaunų žmonių norinčių paimti paskolas, dabartiniais duomenimis šis rodiklis yra kritęs, paskolą ketina paimti tik 1,4 proc. apklaustųjų (žr. 152 pav.).



123 pav. Turimų paskolų rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių turi ar bent yra bandę save versle, taip pat žymiai daugiau jaunų žmonių planuoja pradėti savo verslą (žr. 153 pav.).



153 pav. Verslumo rodiklių palyginimas

## 7. DALYVAVIMAS

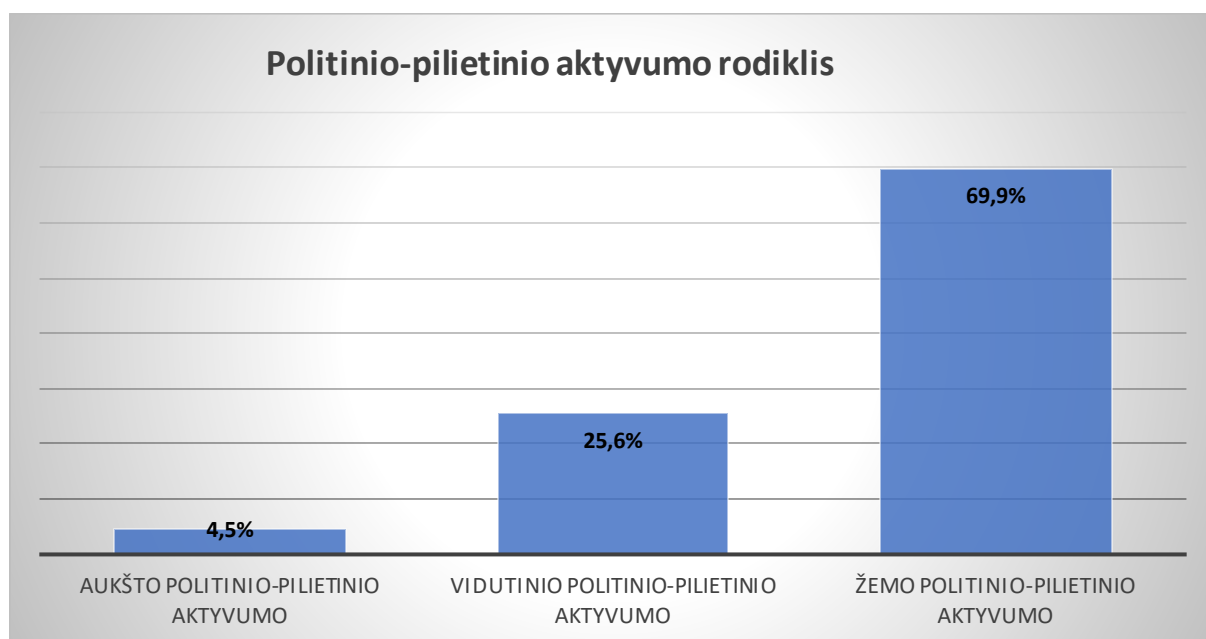
### 7.1. Bendras aprašymas

Šiame skyriuje bus aptariami jaunimo aktyvumo visuomenėje rodikliai, pilietinis aktyvumas. Šiame tyrime dalyvavo visa imtis.

**Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis** – tai suminis rodiklis, kuris buvo matuojamas 8 indikatoriais apie dalyvavimą rinkimuose, domėjimąsi politinių partijų programomis, politikų veikla, dalyvavimą politinių partijų veikloje ir pan. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas dichotomine skale, buvo prašoma respondentų nurodyti ar jie dalyvauja ar nedalyvauja tam tikrose veiklose.

Kiekvienam tiriamajam buvo suskaičiuojami teigiami atsakymai ir gaunamas suminis politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 0 iki 8. Kur 0 reiškia visišką pasyvumą, o 8 - visišką aktyvumą.

Pastebėta, kad dabartinis jaunimo politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis yra gana žemas, tik 4,5 proc. respondentų turi aukštą politinį-pilietinį aktyvumą ir 25,6 proc. respondentų – vidutinį (žr. 154 pav.)



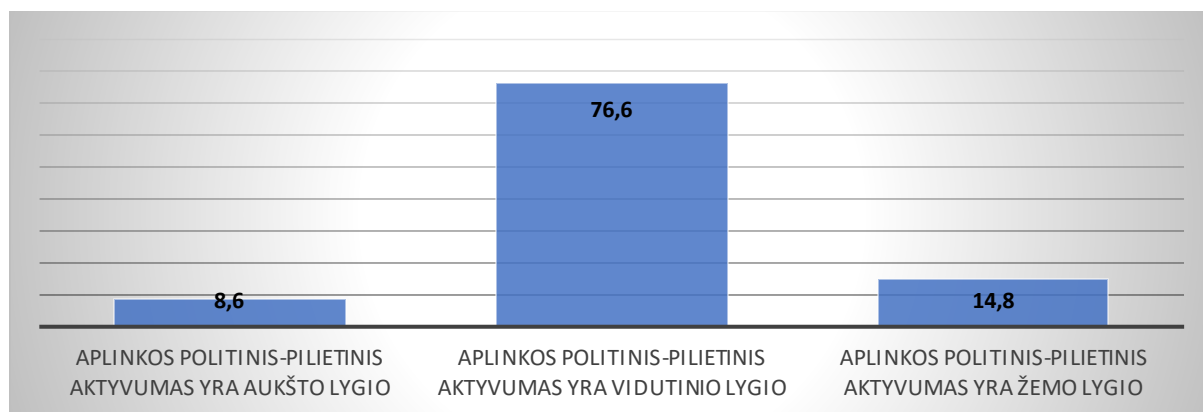
154 pav. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis (N=1552)

**Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 indikatoriais apie politinio-pilietinio aktyvumo apraiškas jaunuolių supančių žmonių (tėvų,

mokytojų, draugų) elgesyje, pokalbių temose. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politines temas pokalbiuose su tėvais, mokytojais, draugais ir pan., kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 5 iki 20. Kur 20 reiškia žemą, o 5 reiškia aukštą aplinkos politinį-pilietinį aktyvumą, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo mažesnis aplinkos politinis-pilietinis aktyvumas, mažesnis domėjimasis politika ir politiniais įvykiais.

Nustatyta, kad daugumos (76,6 proc.) aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis yra vidutinis (žr. 155 pav.).



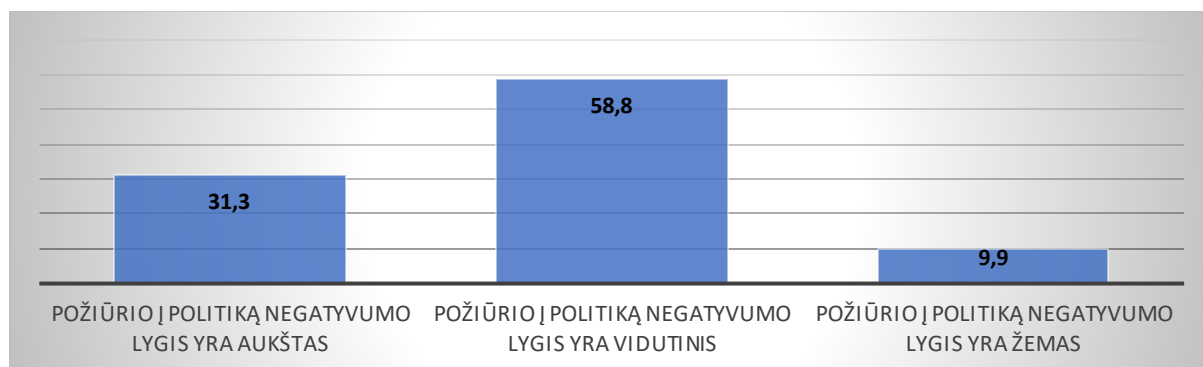
155 pav. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis (N=1552)

**Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, tiriančiais nuostatas į politiką, politikus, partijas ir jų veiksmus, kuris atspindi požiūrio į politiką negatyvumą. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politikus, politines partijas, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą požiūrio į politiką negatyvumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis požiūrio į politiką negatyvumo lygis.



Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra vidutinis. Beveik trečdalis respondentų (31,3 proc.) respondentų požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra aukštas (žr. 156 pav.).

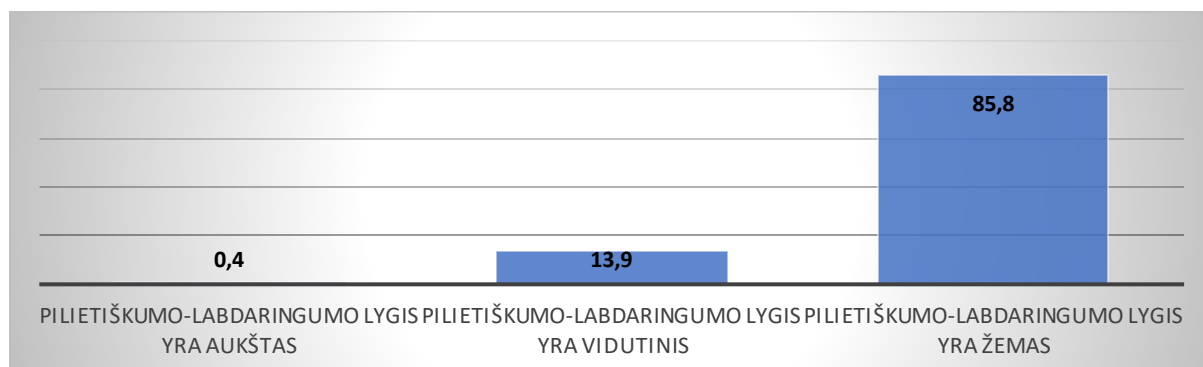


156 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis (N=1552)

**Pilietiškumo-labdarungumo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, atspindinčiais pilietinio aktyvumo ir labdarungumo apraiškas, pvz., dalyvavimą ir aukojimą labdaros paramos renginiuose, dalyvavimą kaimynystės gyventojų susirinkimuose ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, kaip dažnai per paskutinius 6 mėnesius jiems teko dalyvauti tam tikrose veiklose, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

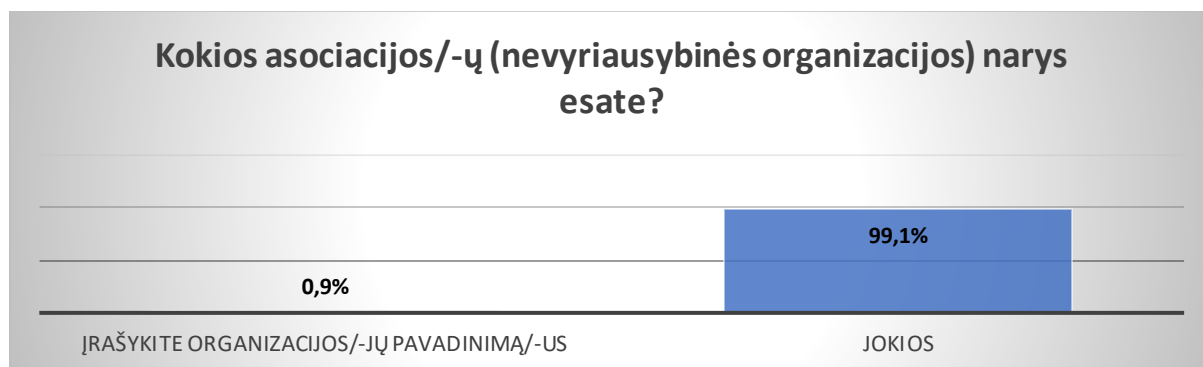
Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis pilietiškumo-labdarungumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą pilietiškumo-labdarungumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis pilietiškumo-labdarungumo lygis.

Pilietiškumo-labdarungumo rodiklis net 85,8 proc. respondentų yra žemas (žr. 157 pav.)



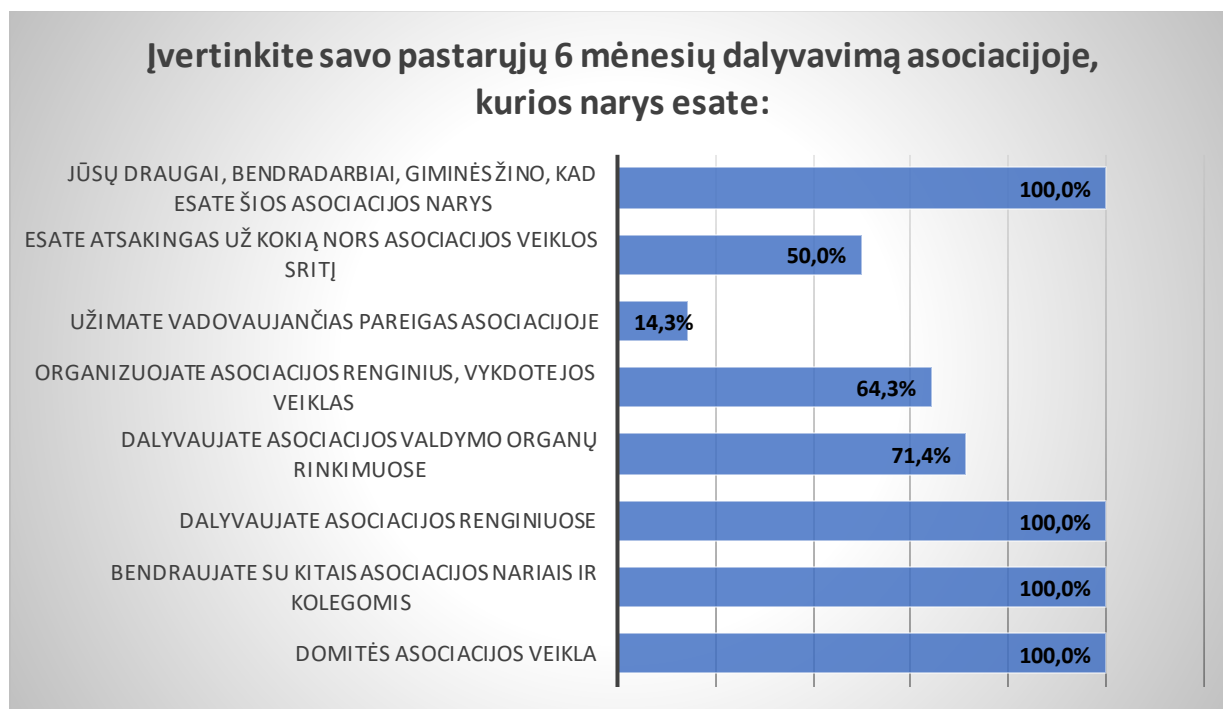
157 pav. Pilietiškumo-labdarungumo rodiklis (N=1552)

Nustatyta, kad net 99,1 proc. respondentų nepriklauso jokiai asociacijai ar nevyriausybinei organizacijai (žr. 158 pav.).



158 pav. Dalyvavimo asociacijose (nevyriausybines organizacijose) rodiklis (N=1552)

Respondentų, dalyvaujančių asociacijų bei nevyriausybinių organizacijų veikloje, buvo paprašyta įvertinti aštuonis teiginius apie asociacijos veiklą bei dalyvavimo joje aktyvumą. Pastebėta, kad jaunimas, priklausantis asociacijom, pakankamai aktyviai jose dalyvauja: domisi asociacijos veikla (100 proc.), bendrauja su kolegomis (100 proc.), dalyvauja asociacijos renginiuose (100 proc.), organų rinkimuose (71,4 proc.), organizuoja veiklas (64,3 proc.). Pusė respondentų (50 proc.) turi atsakomybę už konkrečią veiklos sritį ir 14,3 proc. respondentų užima vadovaujančias pareigas (žr. 159 pav.).

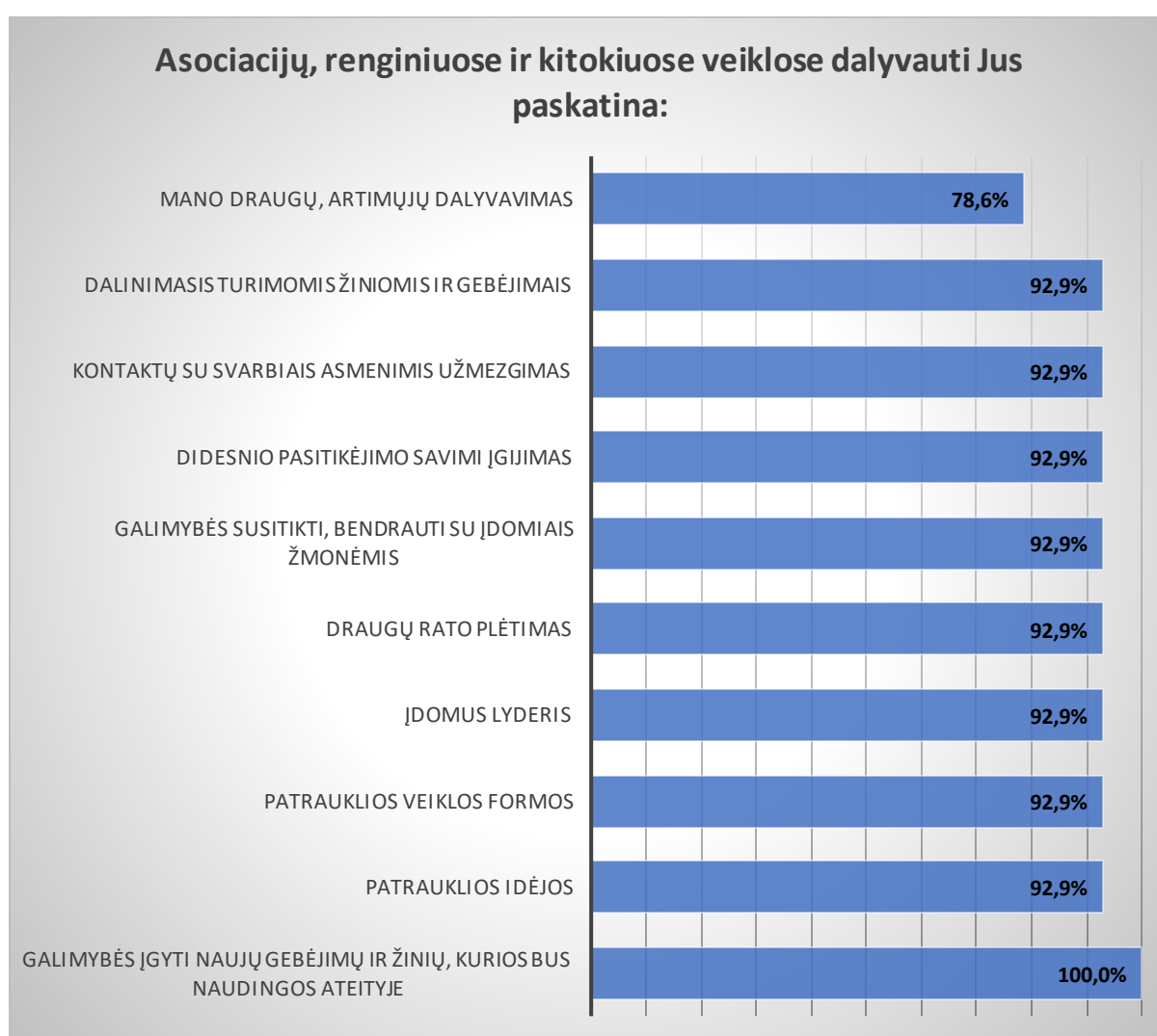


159 pav. Aktyvumo dalyvaujant asociacijų veikloje rodiklis (N=14)

**Motyvacinių priemonių dalyvauti asociacijų renginiuose ir kitose veiklose, rodiklis** – dešimt motyvacinių priemonių buvo vertinamos keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose derinami du aspektai: ar nurodyta priemonė motyvuoja dalyvauti asociacijos veikloje ar ne.

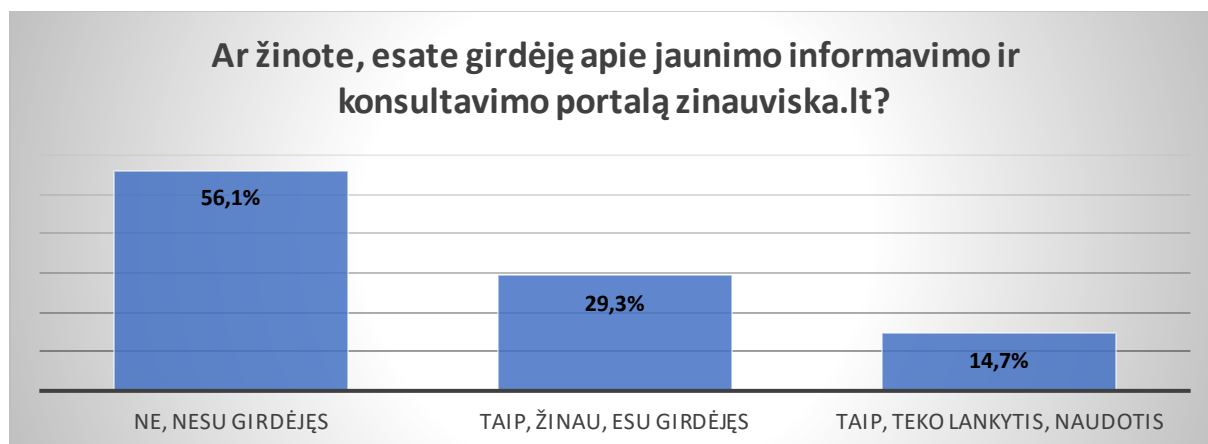
Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „motyvuoja“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „nemotyvuoja“.

Pastebėta, kad visos nurodytos priemonės gana stipriai motyvuoja jaunimą dalyvauti asociacijų veikloje, mažiausiai – draugų ir artimųjų dalyvavimas (žr. 160 pav.).



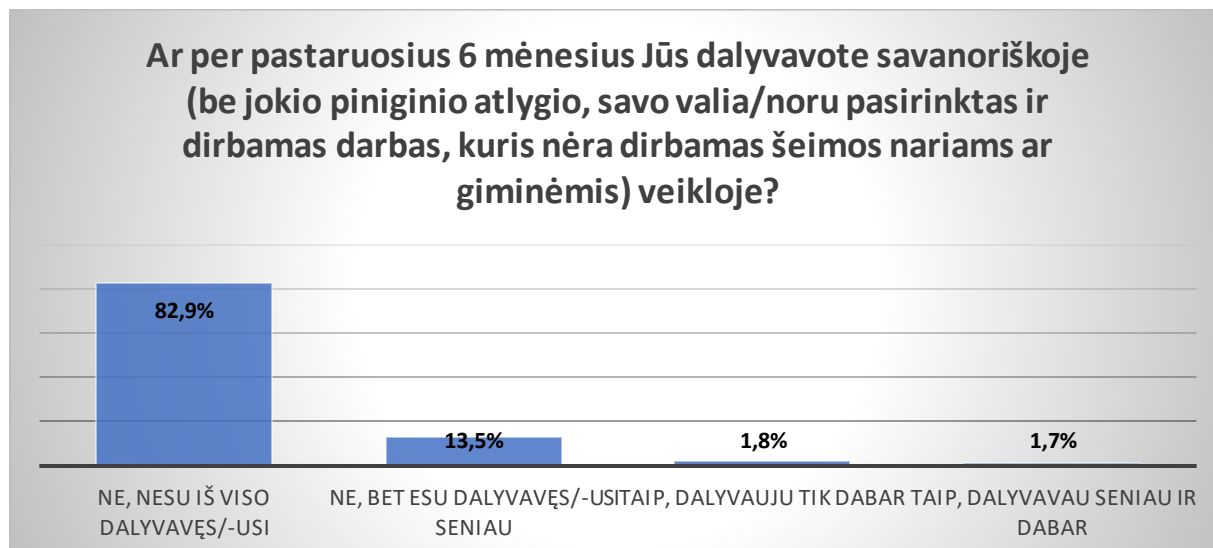
160 pav. Motyvacinių priemonių dalyvauti asociacijų renginiuose ir kitose veiklose rodiklis (N=14)

Nustatyta, kad šiek tiek mažiau nei trečdalis (29,3 proc.) yra tik girdėję apie portalą [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt), 14,7 proc. respondentų, šiuo portalu teko naudotis (žr. 161 pav.).



161 pav. Portalo [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) žinomumas (N=1552)

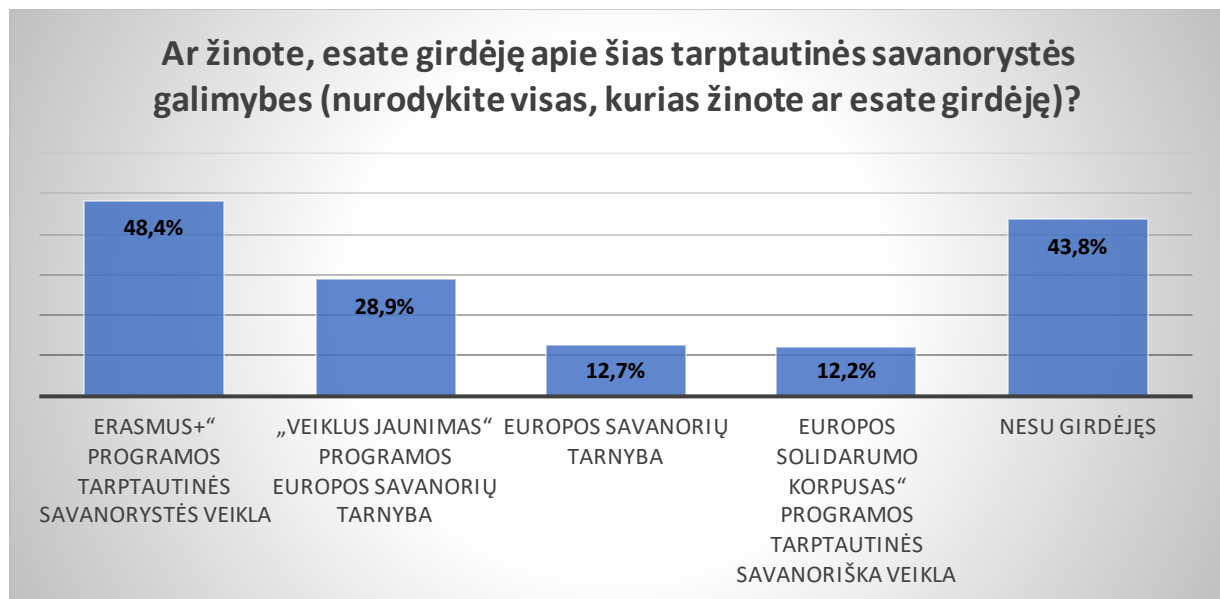
Respondentų aktyvumas dalyvaujant savanoriškose veiklose yra pakankamai žemas, tik 3,5 proc. respondentų per pastaruosius šešis mėnesius dalyvavo savanoriškoje veikloje ir 13,5 proc. respondentų, savanoriškoje veikloje yra dalyvavę anksčiau (žr. 162 pav.).



162 pav. Aktyvumas dalyvaujant savanoriškoje veikloje (N=1552)

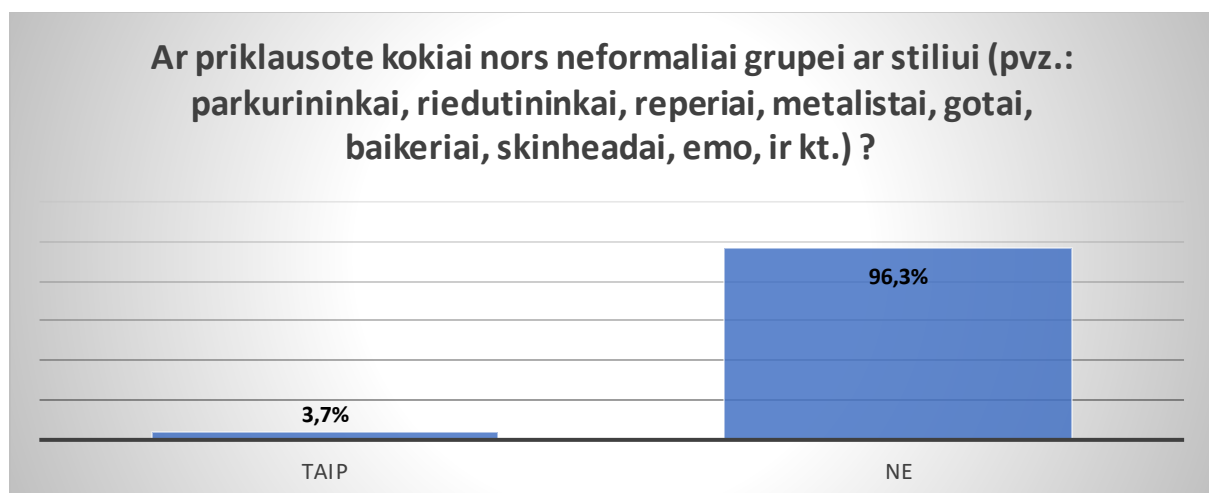
Pastebėta, kad beveik pusė respondentų (48,4 proc.) žino Erasmus+ programos tarptautinės savanorystės veiklą, kitos nurodytos galimybės yra mažiau žinomos. Nemaža dalis

respondentų (43,8 proc.) nežino jokių savanorystės veiklų iš viso (žr. 163 pav.). Ilgiausio respondentų savanorystės laikotarpio mediana – 15 dienų, moda – 1 mėnesis.



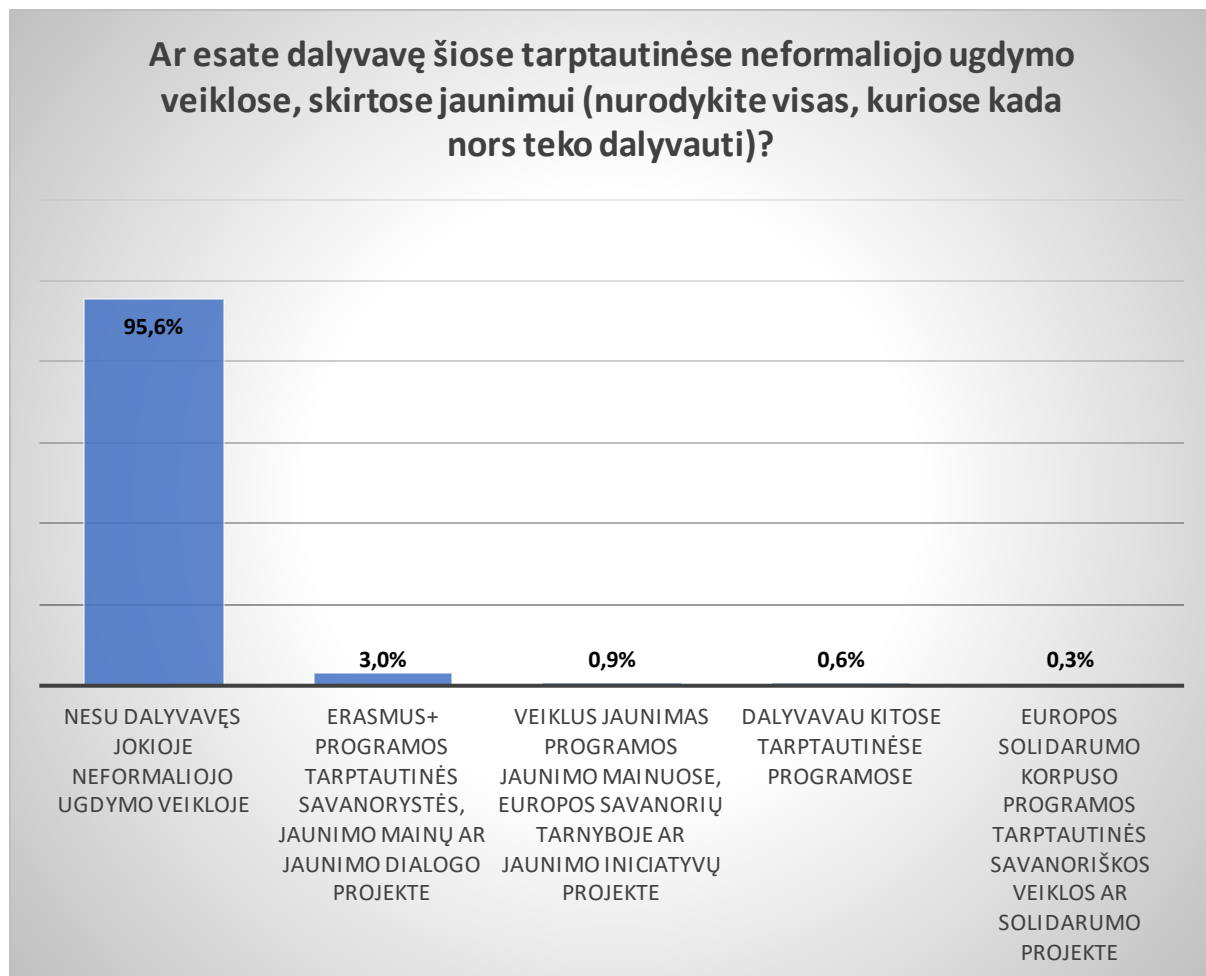
163 pav. Tarptautinės savanorystės galimybių žinomumo rodiklis (N=1552)

Tik 3,7 proc. respondentų nurodė, kad priklauso kokiam nors neformaliai grupei ar stiliui (žr. 164 pav.). Net 35 proc. nurodžiusių, kad priklauso neformaliai grupei, nurodė, kad priklauso baikerių grupei, 14 proc. respondentų nurodė, kad priklauso reperių grupei bei 7 proc. respondentų yra gotai. Kitų stilių populiarumo procentas yra mažesnis.



164 pav. Neformalių grupių bei stilių populiarumo rodiklis (N=1552)

Jaunimo aktyvumo rodiklis tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose, taip pat labai žemas, tik 4,4 proc. apklaustų respondentų yra dalyvavę tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose (žr. 165 pav.).

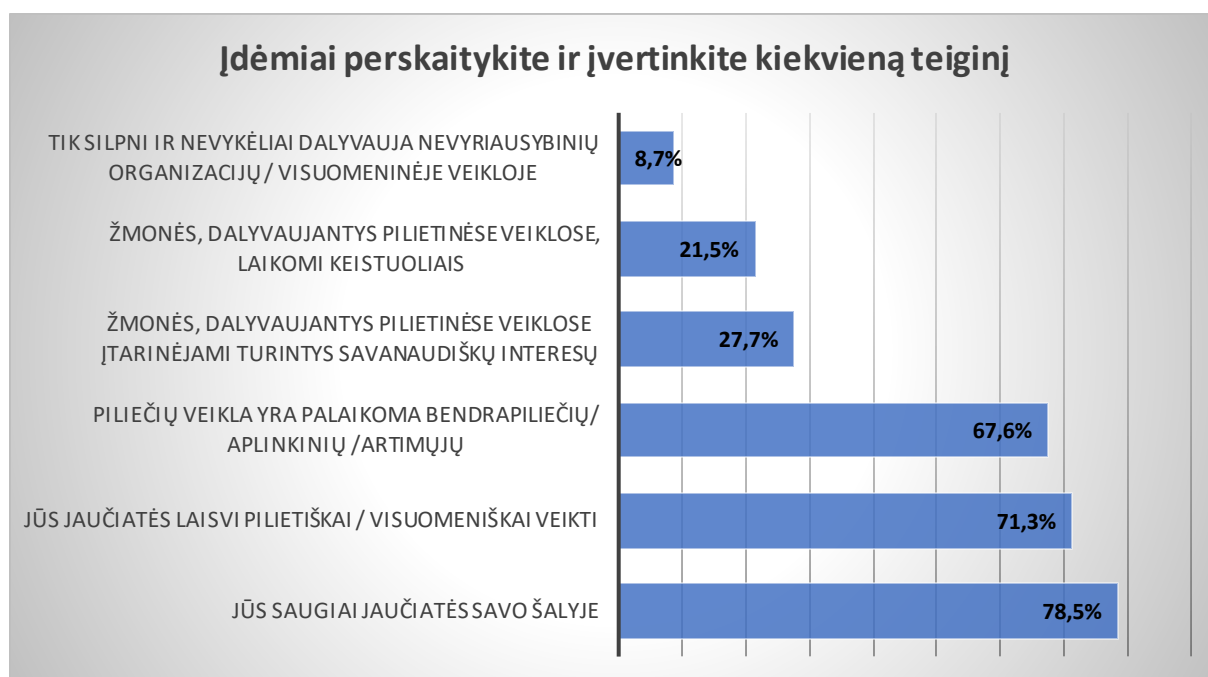


165 pav. Jaunimo aktyvumo rodiklis tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose (N=1552)

**Nuostatų, pilietinės visuomenės atžvilgiu, rodiklis** – septyni teiginiai buvo vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose derinami du aspektai: ar respondentas pritaria nurodytam teiginiam, ar nepitaria.

Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „pritariu“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „nepritariu“.

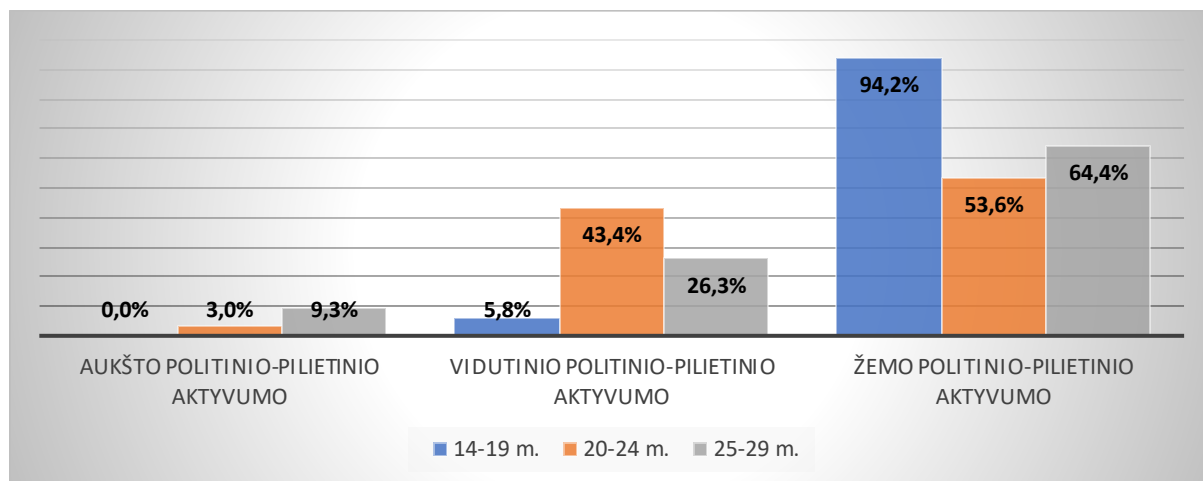
Pastebėta, kad respondentų nuostatos visuomenės atžvilgiu yra pakankamai teigiamos (67,6 –78,5 proc.), neigiamos nuostatos yra tik mažiau nei trečdalis respondentų (8,7 – 27,7 proc.) (žr. 166 pav.).



166 pav. Nuostatų, pilietinės visuomenės atžvilgiu, rodiklis (N=1552)

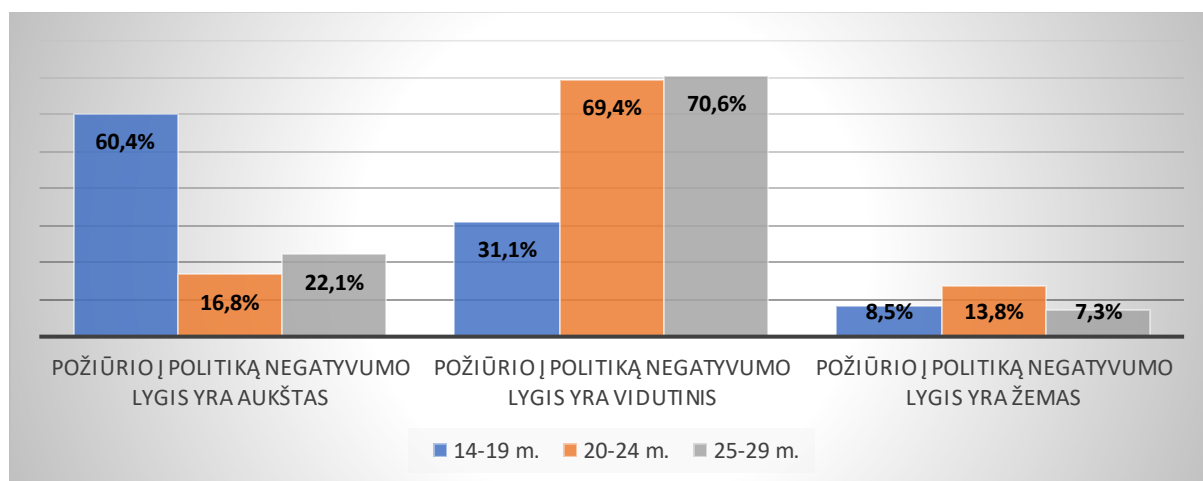
## 7.2. Lyginimas pagal amžių

Pastebėta, kad didžiausiu politiniu – pilietiniu aktyvumu pasižymi 25-29 m. amžiaus grupė, taip pat beveik pusė 20-24 m. amžiaus grupės (43,4 proc.) jaunimo turi vidutinį politinį – pilietinį aktyvumą. Žemiausiais politinis aktyvumas yra 14-19 m. amžiaus grupės (žr. 167pav.).



167 pav. Politinio – pilietinio aktyvumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

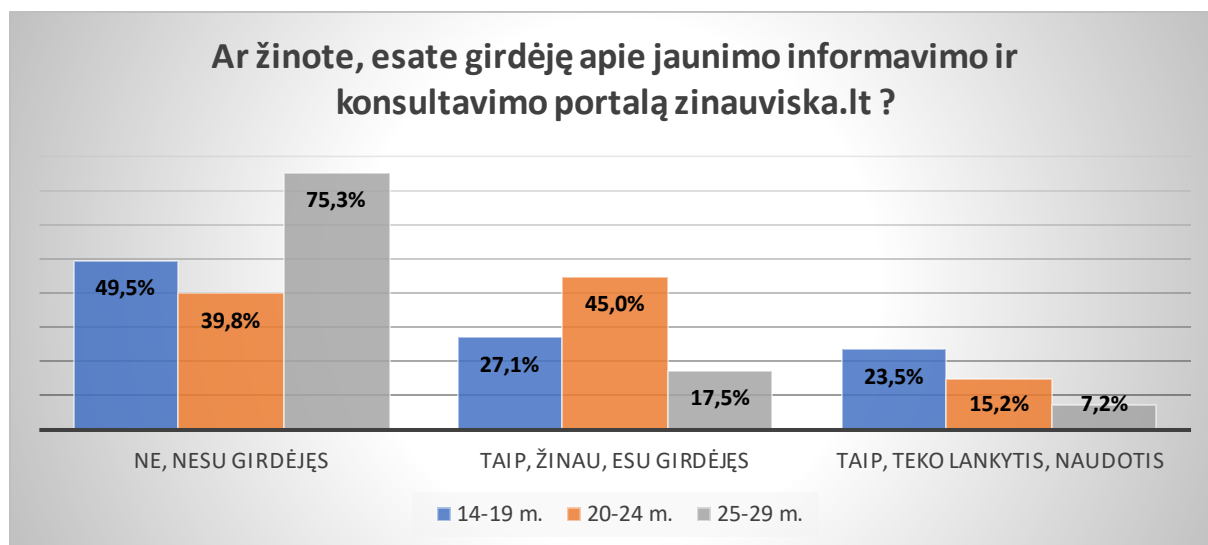
Aukščiausias požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra 14 – 19 m. amžiaus respondentų, net 60,4 proc. šios grupės respondentų negatyvumo lygis yra aukštas (žr. 168 pav.).



168 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

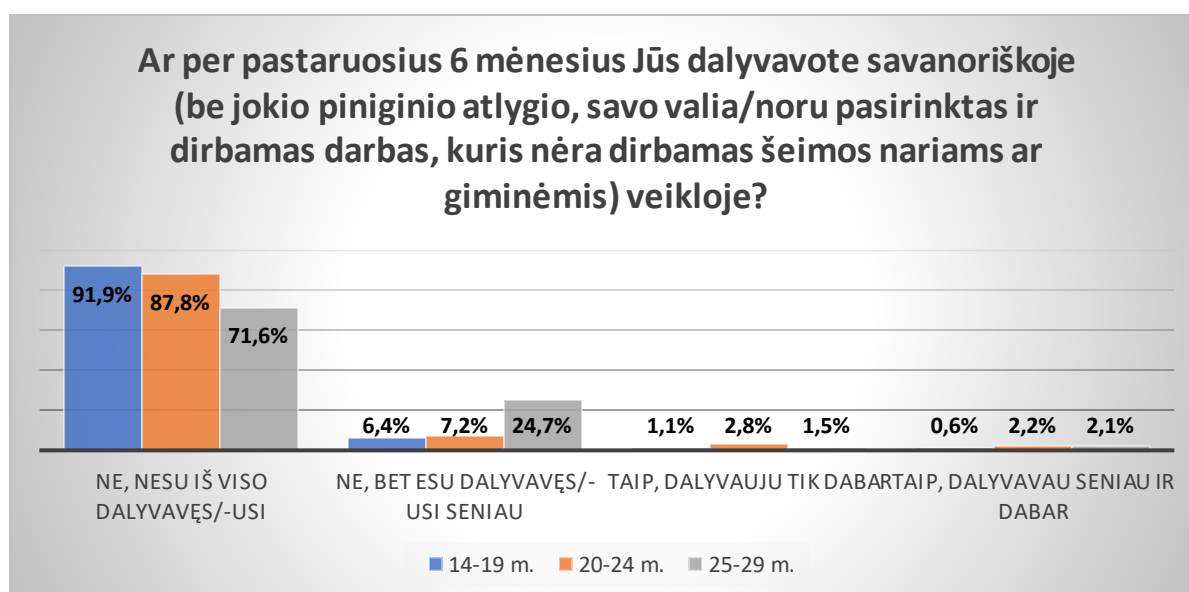


Daugiausiai (net 45 proc.) žinančių portalą [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) yra 20-24 m. amžiaus grupėje, tačiau daugiausiai juo teko naudotis 14-19 m. amžiaus grupės respondentam, beveik ketvirtadalis (23,5 proc.) šios amžiaus grupės respondentų naudojosi šiuo portalu (žr. 169 pav.).



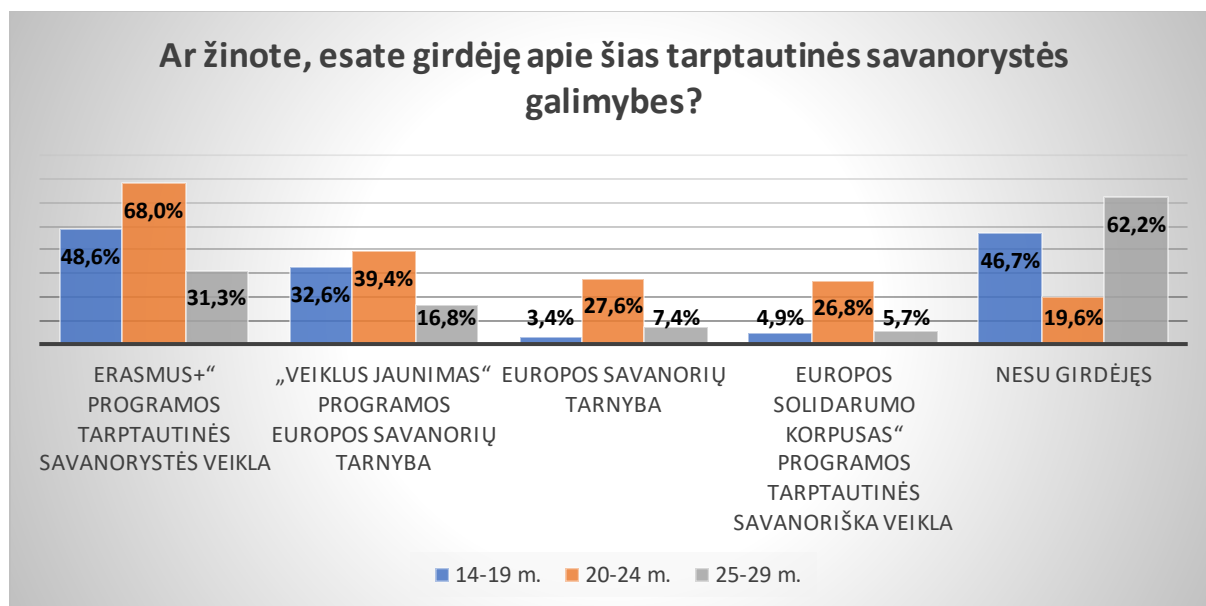
169 pav. Portalo [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) žinomumas, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Daugiausiai per pastaruosius 6 mėnesius savanoriavo 20-24 m. amžiaus grupės respondentų (5 proc. nuo visos šios grupės respondentų). Tačiau matyti, kad anksčiau yra savanoriavęs net ketvirtadalis (24,7 proc.) 25 – 29 m. asmenų. Taigi savanorystės rodiklis vis mažėja (žr. 170 pav.).



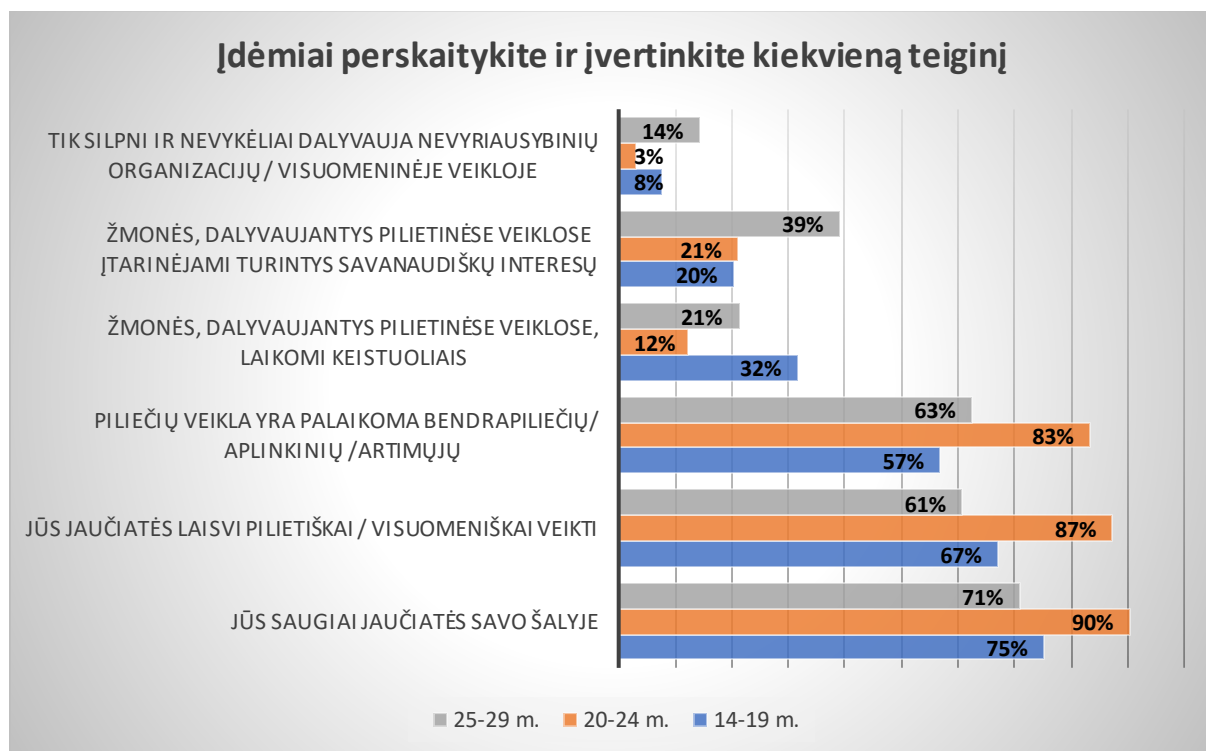
170 pav. Savanorystės rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Geriausiai informuota apie įvairias tarptautines savanorystės galimybes yra 20 – 24 m. amžiaus grupė (žr. 171 pav.).



171 pav. Tarptautinių savanorystės galimybių žinomumas, pagal amžiaus grupes (N=1552)

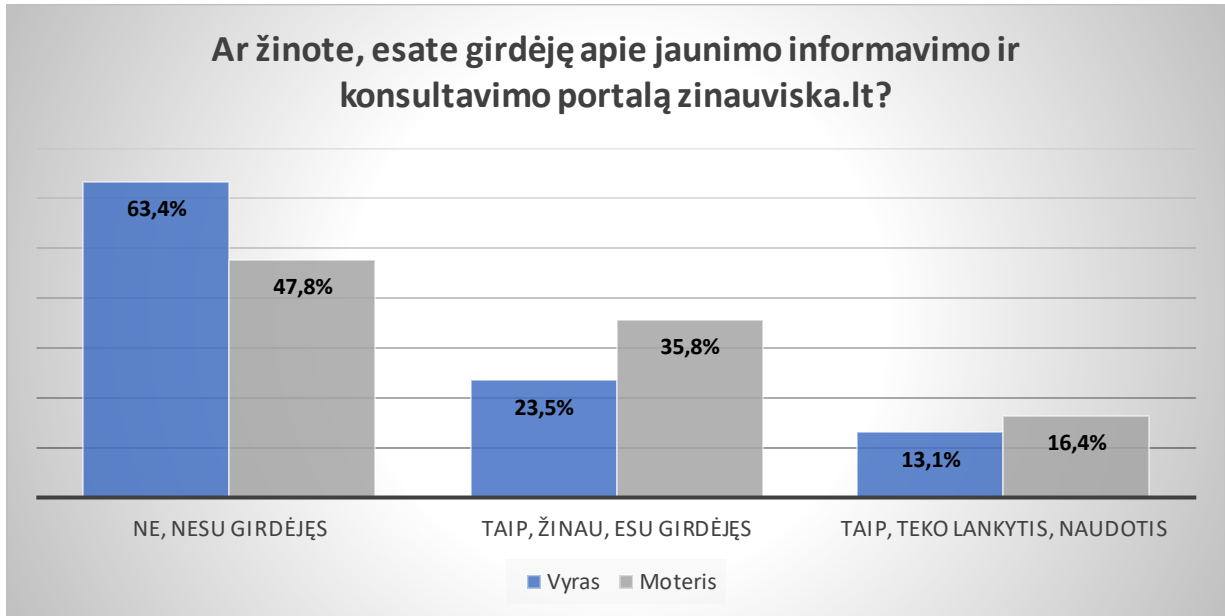
Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis yra aukščiausias 20-24 m. asmenų, prasčiausias - 25- 29 m. asmenų (žr. 172 pav.).



172 pav. Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

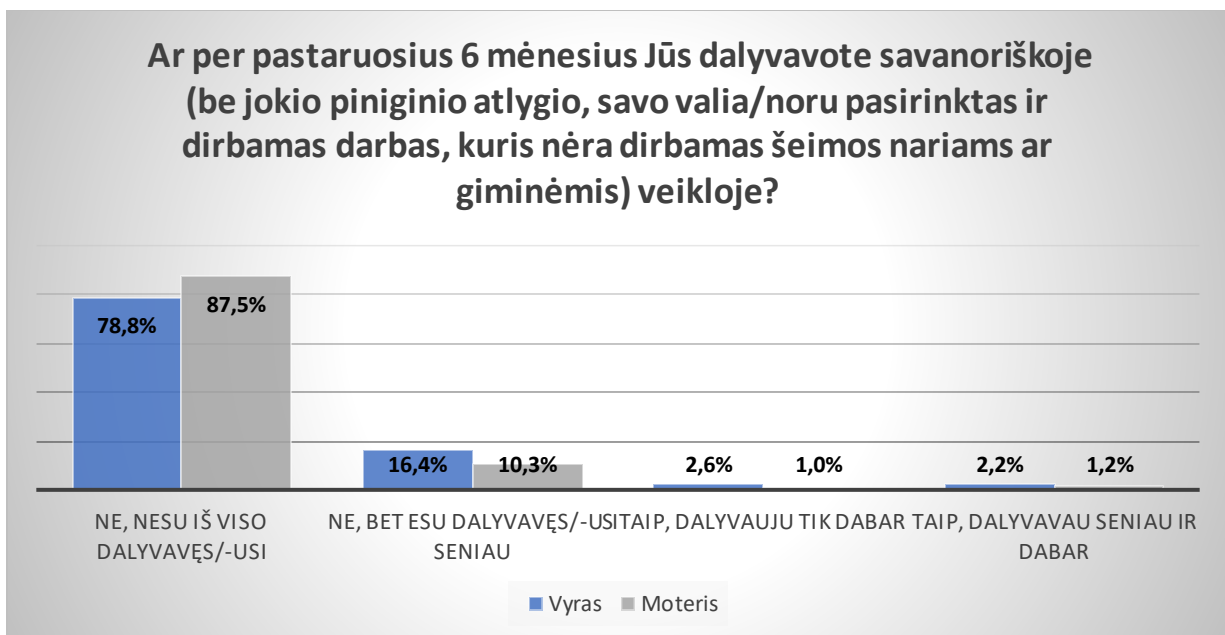
### 7.3. Lyginimas pagal lytį

Pastebėta, kad daugiau moterų nei vyrų žino portalą [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) (žr. 173 pav.)



173 pav. Portalo [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) portalo populiarumas, pagal lytį (N=1552)

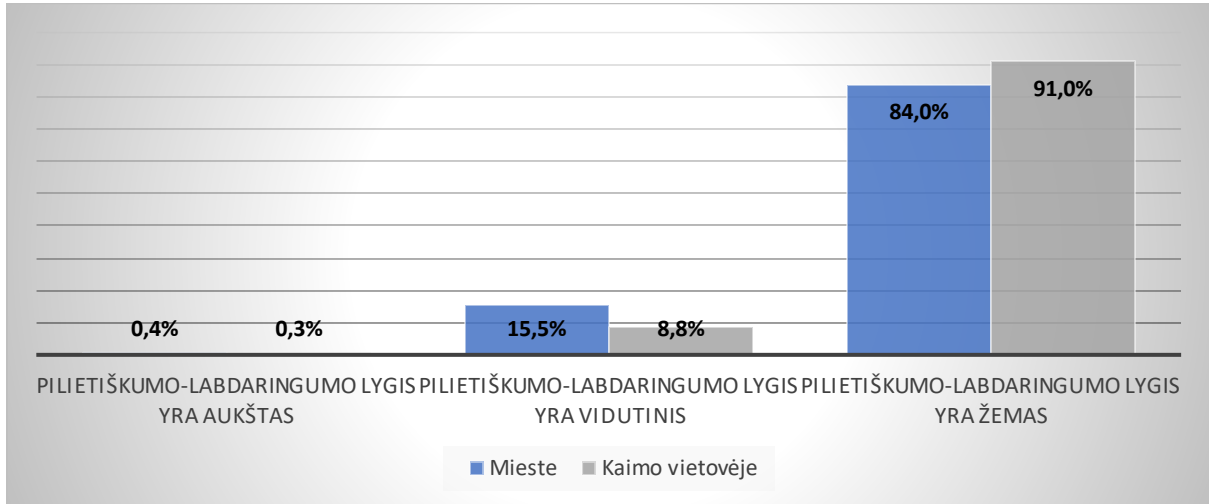
Pastebėta, kad vyrai šiek tiek aktyviau nei moterys dalyvauja savanoriškoje veikloje (žr. 174 pav.).



174 pav. Dalyvavimo savanoriškoje veikloje rodiklis, pagal lytį (N=1552)

#### 7.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

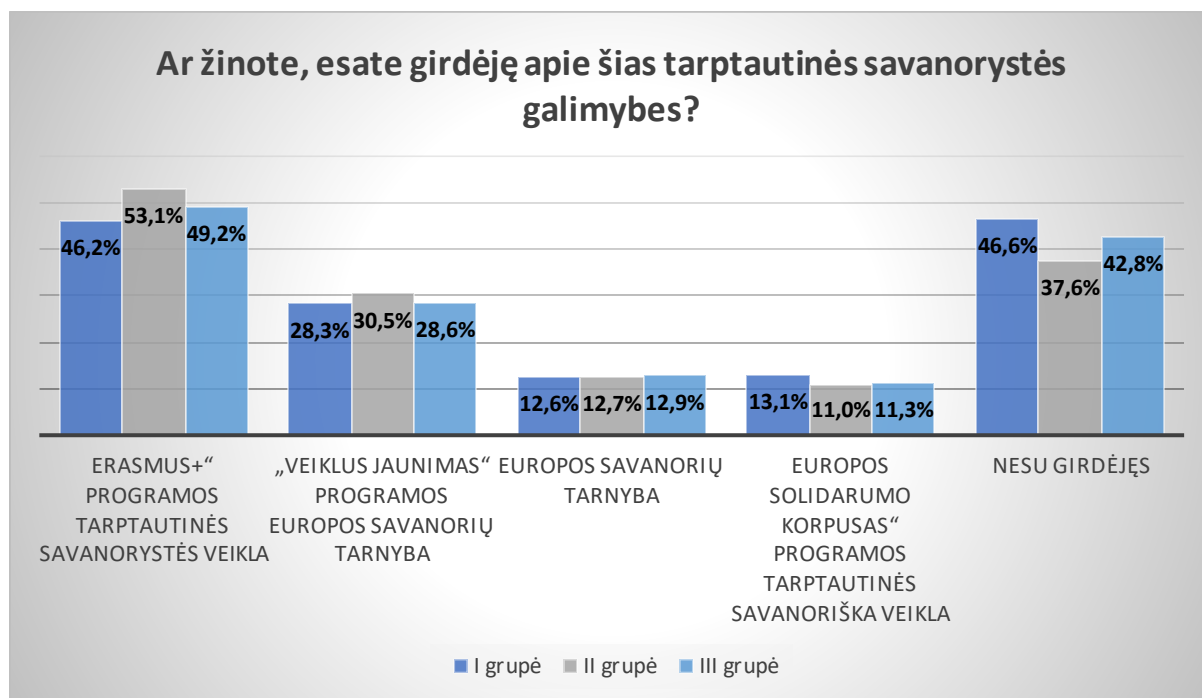
Nustatyta, kad mieste yra šiek tiek aukštesnis pilietiškumo-labdarungumo rodiklis nei kaime (žr. 175 pav.).



175 pav. Pilietiškumo-labdarungumo rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

## 7.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

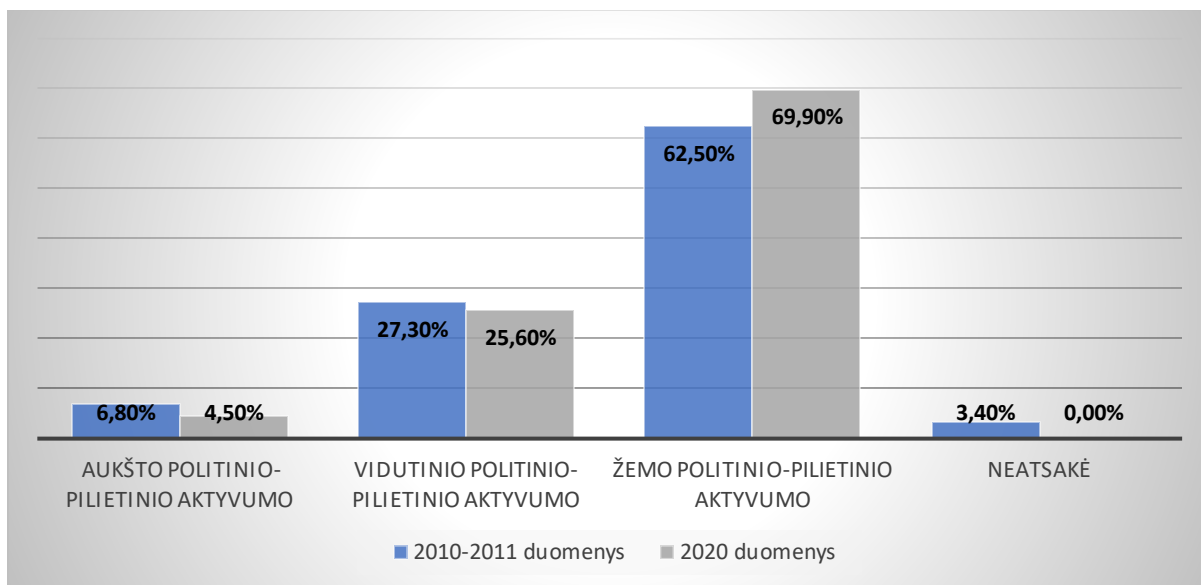
Pastebėta, kad daugiausiai tarptautinių savanorystės galimybių žino II-ojoje savivaldybių grupėje gyvenantys respondentai, mažiausiai – I-ojoje. Tačiau šio rodiklio skirtumai nėra statistiškai reikšmingi (žr. 176 pav.).



176 pav. Žinių apie tarptautinių savanorystės galimybes rodiklis, pagal savivaldybių grupes (N=1552)

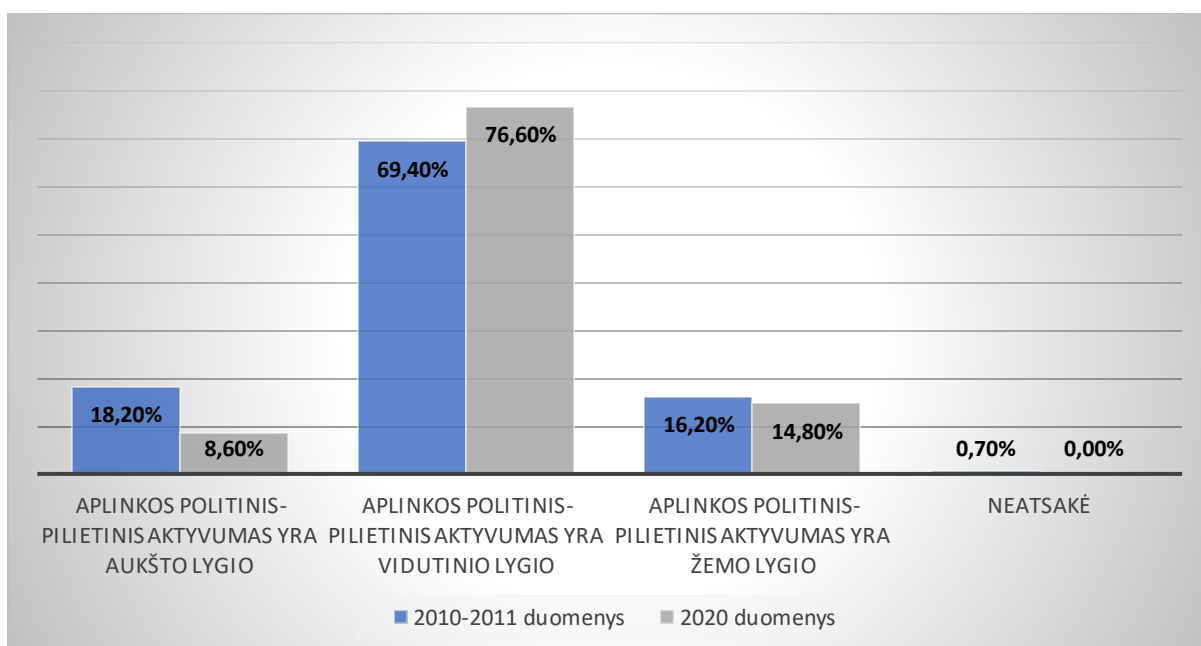
## 7.6. Lyginimas su Jaunimo problematikos tyrimų 2010-2011 metų duomenimis

Lyginant surinktus tyrimo duomenis apie dalyvavimą su 2010-2011 m. duomenimis, pastebėta, kad politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis žemėja (žr. 177 pav.).



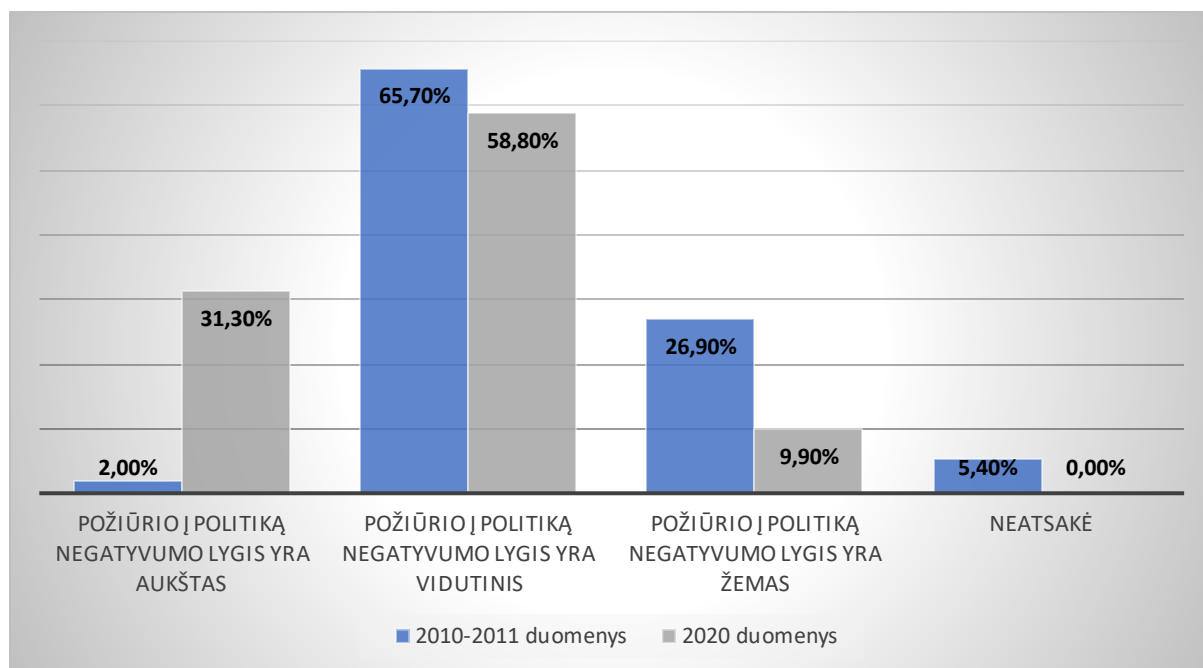
177 pav. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklių palyginimas

Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis taip pat mažėja (žr. 178 pav.)



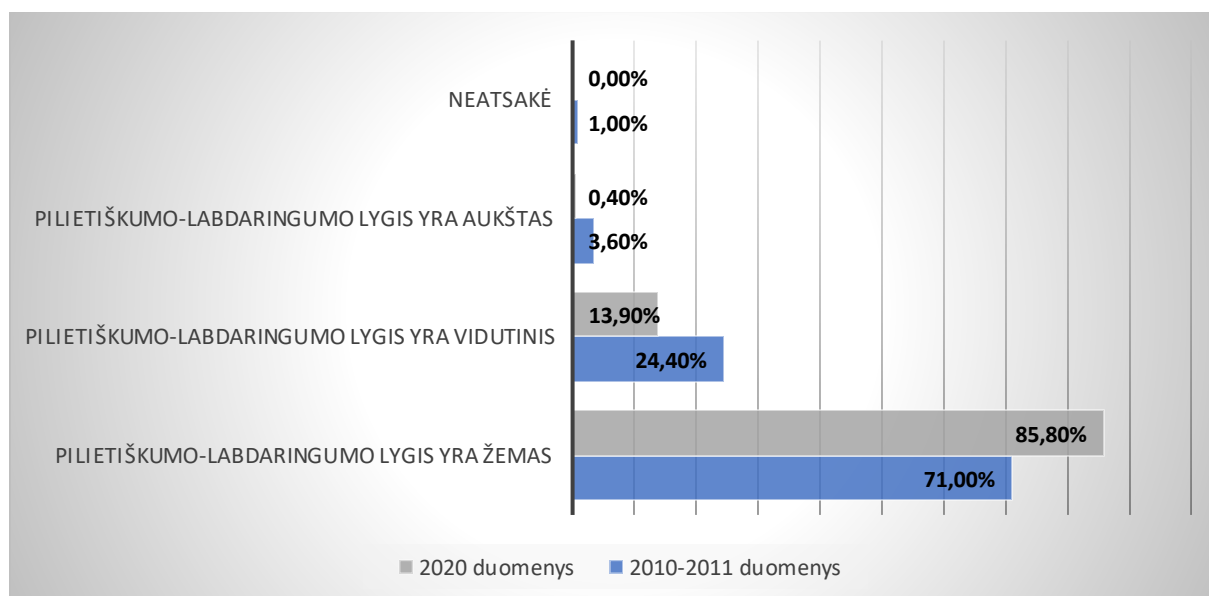
178 pav. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra smarkiai pakilęs, 2010-2011 m. tyrimo duomenimis vos 2 proc. respondentų požiūrio į politiką negatyvumo lygis buvo aukštas, dabar beveik trečdalis (31,3 proc.) respondentų (žr. 179 pav.).



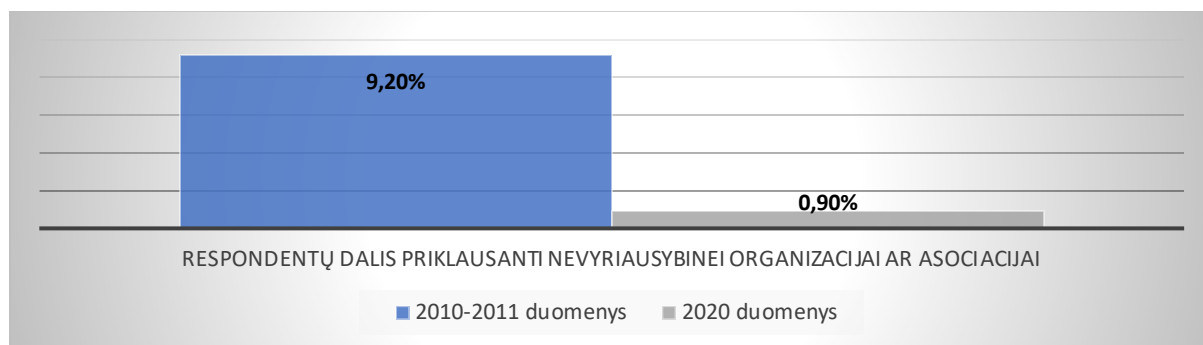
179 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklių palyginimas

Pilietiškumo – labdaringumo rodiklis taip pat krenta, žemo pilietiškumo-labdaringumo rodiklio padaugėjo 14,8 proc. (žr. 180 pav.).



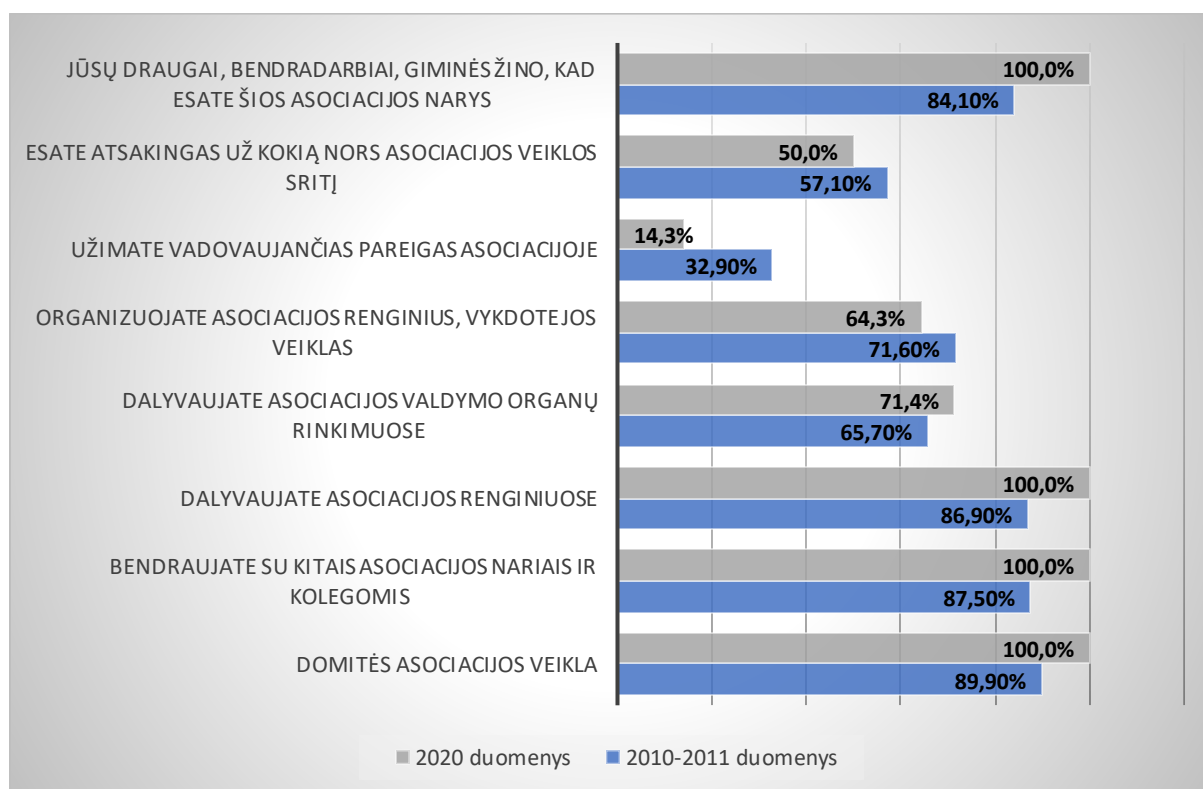
180 pav. Pilietiškumo – labdaringumo rodiklio palyginimas

Pastebėta, kad jaunimo, kuris priklauso nevyriausybinėms organizacijoms bei asociacijoms, skaičius krito (žr. 181 pav.).



181 pav. Dalyvavimo nevyriausybinių organizacijų ir asociacijų veikloje rodiklio palyginimas

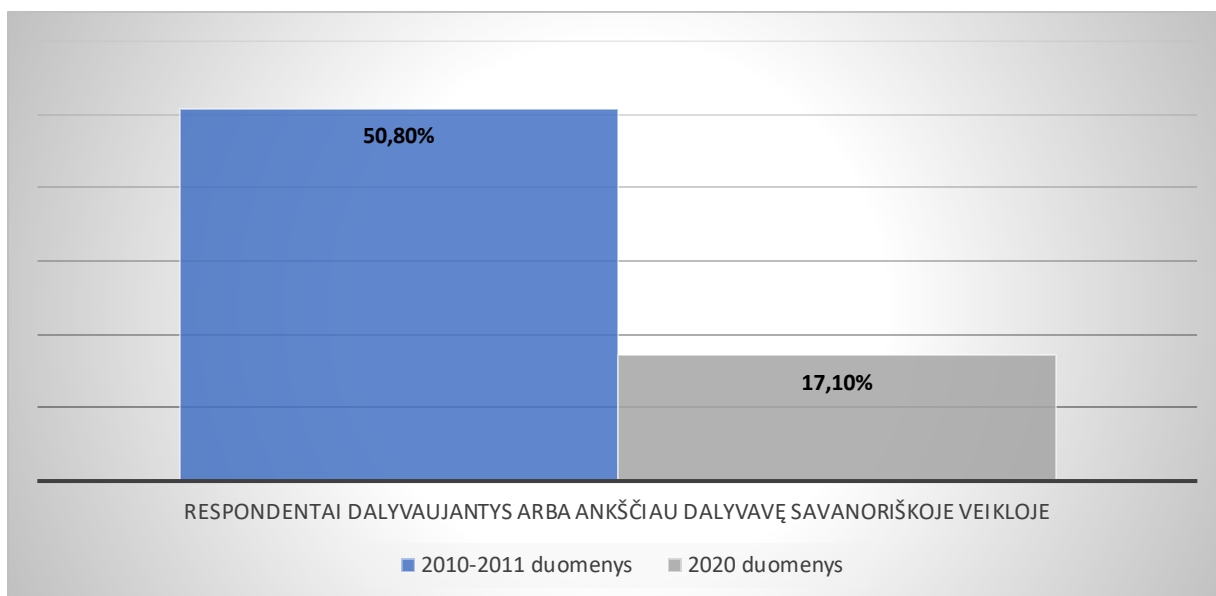
Pastebėta, kad aktyvumo dalyvaujant asociacijų ir nevyriausybinių organizacijų veikloje rodiklis yra pakilęs, asmenys aktyviau įsitraukia į asociacijų / nevyriausybinių organizacijų veiklą: dalyvauja renginiuose, rinkimuose, domisi asociacijų veikla. Tačiau, pastebėta, kad sumažėjo skaičius asmenų, užimančių vadovaujančias pareigas, atsakingų už konkrečias sritis bei organizuojančių renginius, rodiklis. Papildomai pažymėtina, kad šiuos teiginius vertino tik tie asmenys, kurie priklauso nevyriausybiniomis organizacijomis (žr. 182 pav.).



182 pav. Aktyvumo dalyvaujant asociacijų veikloje rodiklio palyginimas

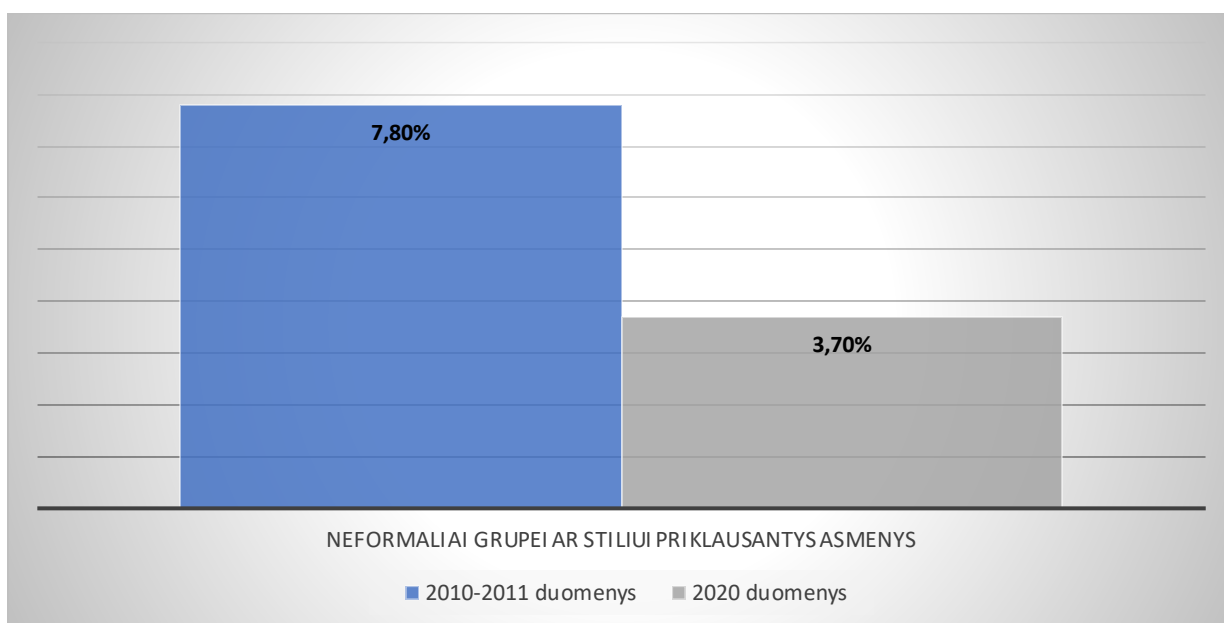


Pastebėta, kad žymiai krito savanorystės rodiklis, 2010-2011 m. duomenimis daugiau nei pusė respondentų (50,8 proc.) respondentų dalyvauja arba yra dalyvavę savanoriškoje veikloje, šių metų rodikliai rodo, kad tokių asmenų yra tik 17,1 proc. (žr. 183 pav.).



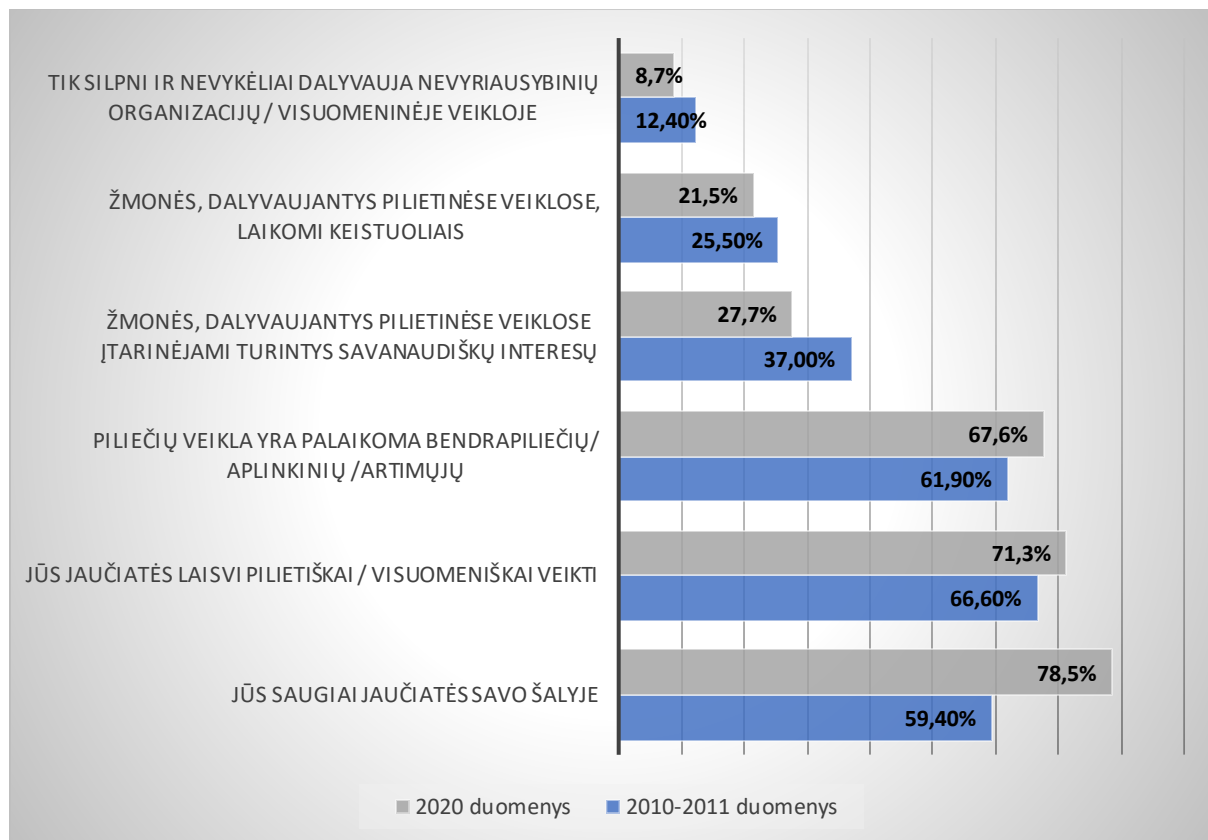
183 pav. Aktyvumo dalyvaujant savanoriškoje veikloje palyginimas

Neformaliai grupei priklausančių asmenų skaičius taip pat yra beveik per pusę sumažėjęs (žr. 184 pav.).



184 pav. Jaunimo priklausymo neformaliai grupei ar stiliui rodiklio palyginimas

Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis gerėja. Mažiau respondentų turi negatyvias nuostatas ir daugiau respondentų – pozityvias (žr. 185 pav.).



185 pav. Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklių palyginimas

## 8. ĮPROČIAI

### 8.1. Bendras aprašymas

Šioje tyrimo dalyje aptariami žalingų įpročių, t. y. priklausomybių nuo alkoholio, narkotikų, rūkymo, interneto, migdomųjų ir kt., rodikliai. Šioje dalyje buvo apklausta visa tyrimo imtis.

**Alkoholio vartojimo rodiklis** – matuojamas alkoholio vartojimo per paskutinius 6 mėnesius dažnumo 6 rangų skale, kuri kinta nuo „visiškai nevartoju“ iki „keturis ir daugiau kartų per savaitę“.

Pastebėta, kad net 13,7 proc. jaunimo alkoholio apskritai nevartoja, taip pat 13,7 proc. neteko vartoti per pastaruosius 6 mėnesius. Daugiausiai respondentų (38,5 proc.) vartoja alkoholį kartą per mėnesį bei rečiau, ketvirtadalis (24,3 proc.) du-keturis kartus per mėnesį ir 9,7 proc. respondentų – du ar tris kartus per savaitę (žr. 186 pav.).

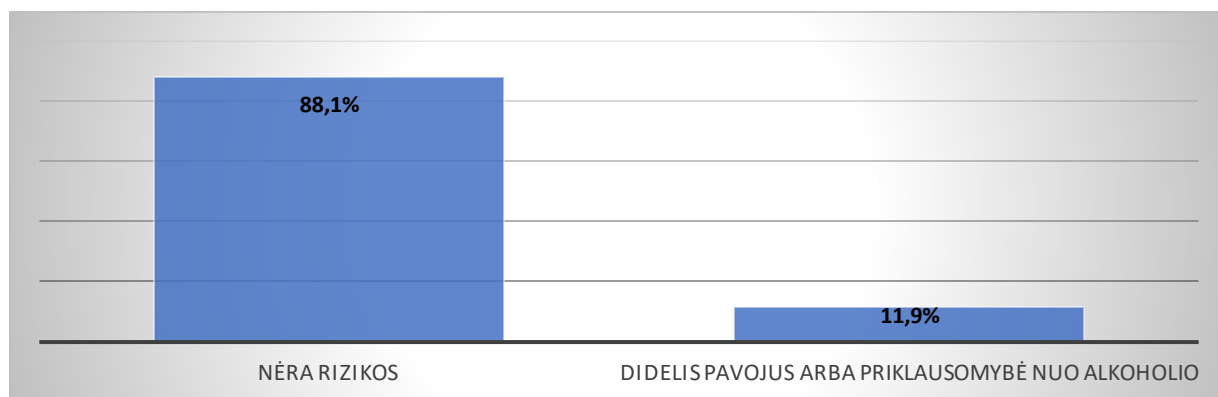


186 pav. Alkoholio vartojimo rodiklis (N=1552)

**Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 dichotominiais teiginiais apie alkoholio vartojimo įpročius.

Buvo skaičiuojami visi atsakymai „taip“, iš kurių buvo gaunamas rodiklis kintantis nuo 0 iki 5, kur 5 rodo priklausomybę nuo alkoholio. 0 – nėra rizikos, 1–2 – riziką, 3–5 didelį pavojų arba priklausomybę nuo alkoholio.

Pastebėta, kad net 88,1 proc. respondentų neturi priklausomybės nuo alkoholio ir net nepatenka ir rizikos grupę. Tačiau nustatyta, kad 11,9 proc. respondentų yra dideliame pavojuje arba jau turi priklausomybę nuo alkoholio (žr. 187 pav.).



187 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis (N=1552)

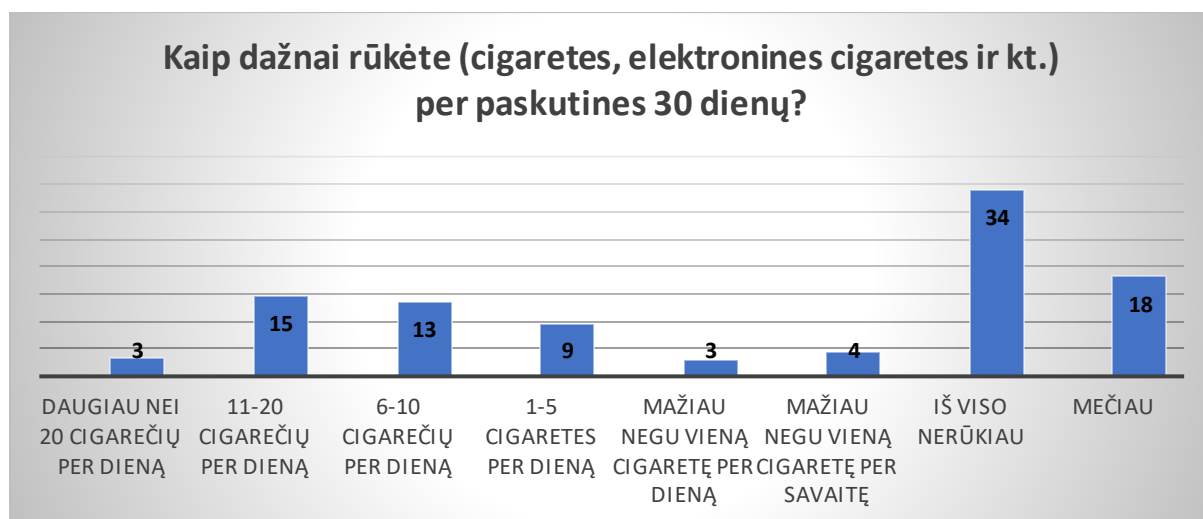
**Santykio su narkotikų vartojimu rodiklis** – matuojama šešių rangų skale kintančia nuo „vartoju pastoviai“ iki „nenoriu atsakyti“.

Nustatyta, kad vartojančių pastoviai yra vos 1 proc. respondentų, 8 proc. respondentų yra bandę keletą kartų, 14 proc. respondentų bandė vieną kartą. Pastebėta, kad sąlyginai nemaža dalis (22 proc.) respondentų atsisakė atsakyti į šį klausimą (žr. 229 pav.).



188 pav. Santykio su narkotikų vartojimu rodiklis (N=1552)

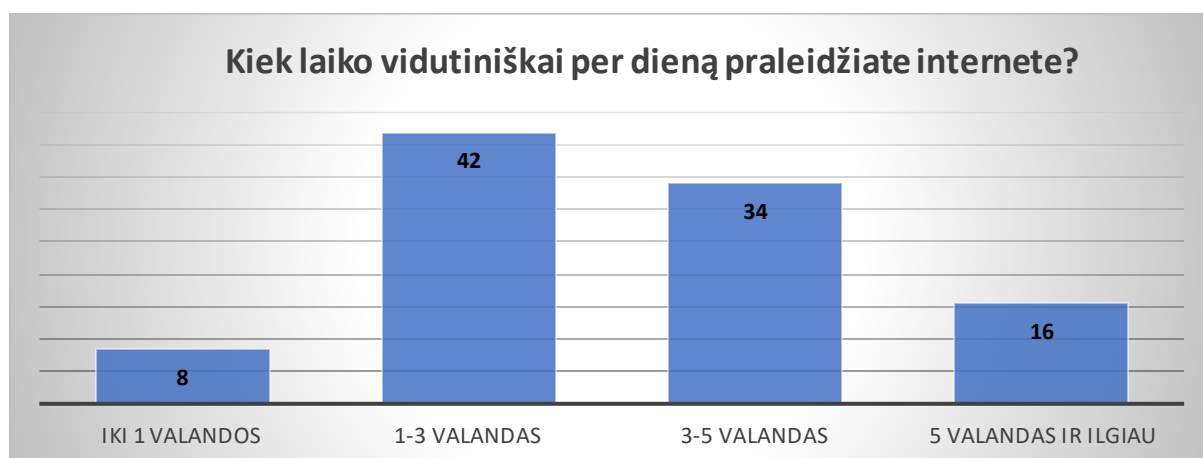
**Rūkymo įpročių rodiklis** – matuojamas rūkymo per paskutines 30 dienų dažnumo 8 rangų skale, kuri kinta nuo „iš viso nerūkiu“ iki surūkau „daugiau negu 20 cigarečių per dieną“. Pastebėta, kad vos trečdalis jaunimo (34 proc.) nerūko išvis, 18 proc. yra metę rūkyti, likę respondentai (48 proc.) yra daugiau ar mažiau rūkantys (žr. 189 pav.)



189 pav. Rūkymo įpročių rodiklis (N=1552)

**Interneto naudojimo įpročiai** – matuojamas rodikliu, kiek vidutiniškai laiko per dieną respondentas praleidžia internete, matuojama 4 rangų skale nuo „iki 1 val.“ iki „5 valandas ir ilgiau“.

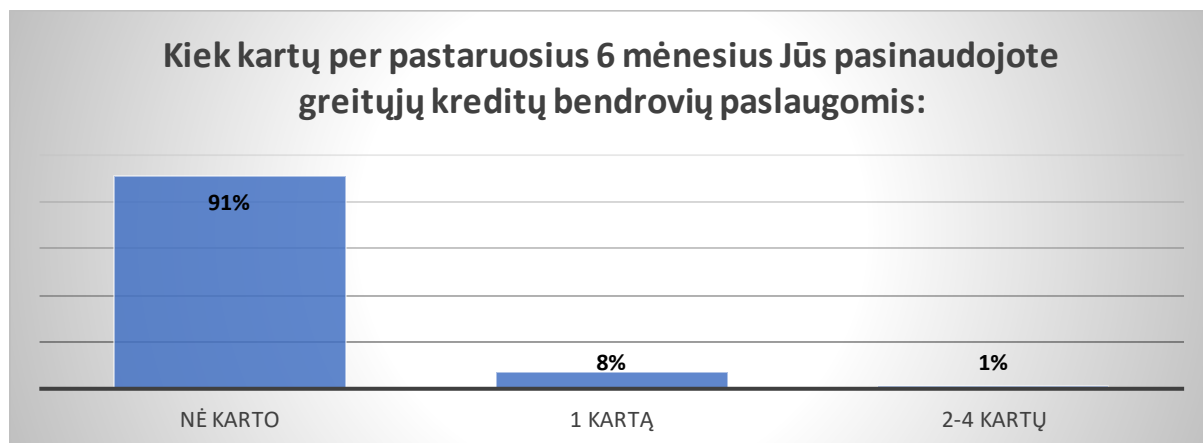
Pastebėta, kad daugiausiai atsakiusiųjų (42 proc.) vidutiniškai praleidžia 1-3 val. internete per dieną, taip pat daugiau nei trečdalis (34 proc.) 3-5 val. (žr. 190 pav.).



190 pav. Interneto naudojimo įpročiai (N=1552)

**Naudojimosi greitaisiais kreditais rodiklis** – matuojamas trijų rangų skale nuo „nei karto“ iki „2-4 kartų“.

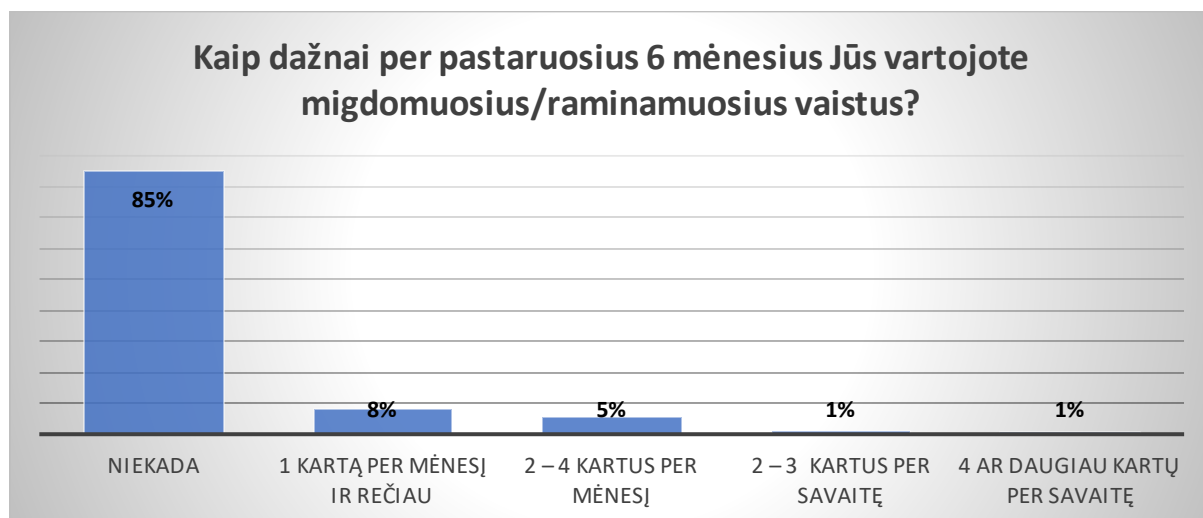
Pastebėta, kad didžioji dalis respondentų (91 proc.) ne karto per 6 mėnesius nesinaudojo greituųjų kreditų paslaugomis, 8 proc. respondentų naudojami kartą ir tik 1 proc. - 2-4 kartus (žr. 191 pav.).



191 pav. Naudojimosi greitaisiais kreditais rodiklis (N=1552)

**Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis** – matuojamas migdomųjų/ raminamųjų vaistų vartojimo per paskutinius 6 mėnesius 5 rangų dažnumo skale, kuri kinta nuo „niekada“ iki „keturis ir daugiau kartų per savaitę“

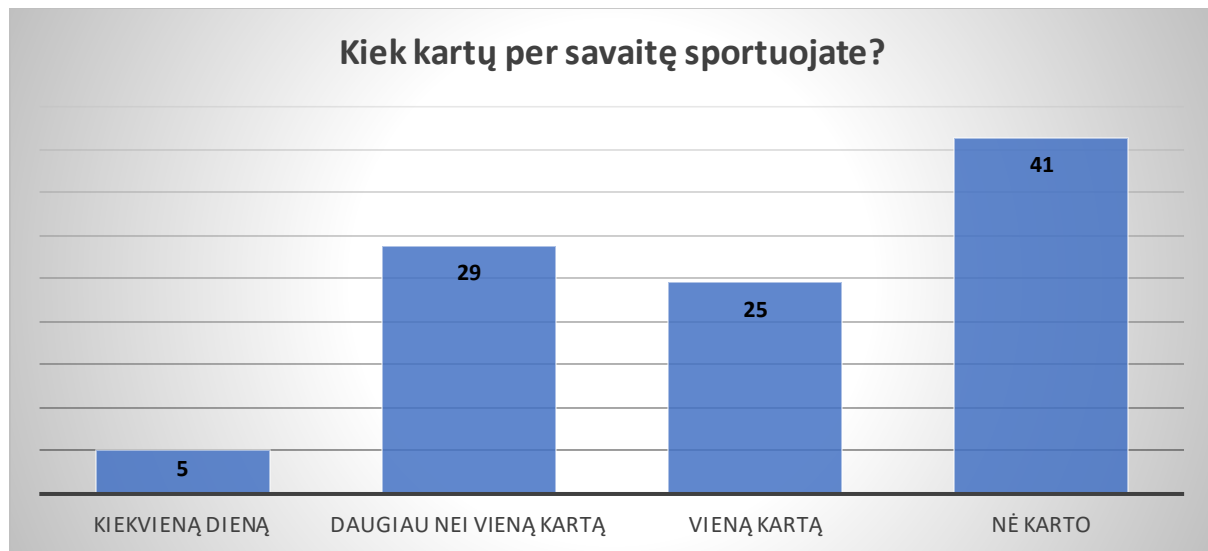
Didžioji dalis (85 proc.) jaunimo per pastaruosius 6 mėnesius migdomųjų / raminamųjų vaistų nevartojo iš viso, 8 proc. vartojo vieną kartą per mėnesį ir rečiau (žr. 192 pav.).



192 pav. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis (N=1552)

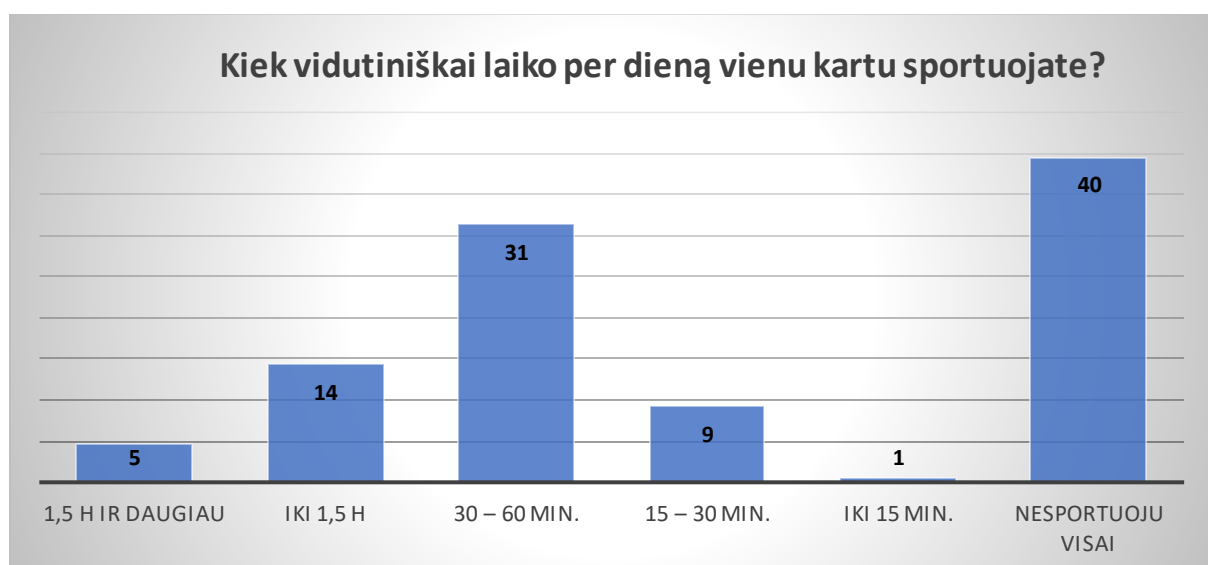
**Fizinis aktyvumo rodiklis** - matuojamas dviem rodikliais. Pirmas, kiek kartų per savaitę sportuoja, keturių rangų skalė nuo „niekada“ iki „kiekvieną dieną“. Antras, kiek vidutiniškai laiko vienu kartu sportuoja, šešių rangų skalė nuo „nesportuoju“ iki „1,5 val. ir daugiau“.

Kasdien sportuoja vos 5 proc. respondentų, tačiau beveik trečdalis (29 proc.) sportuoja daugiau nei vieną kartą per savaitę ir ketvirtadalis (25 proc.) - vieną kartą. 41 proc. respondentų nesportuoja iš viso (žr. 193 pav.)



193 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis, pagal dažnumą (N=1552)

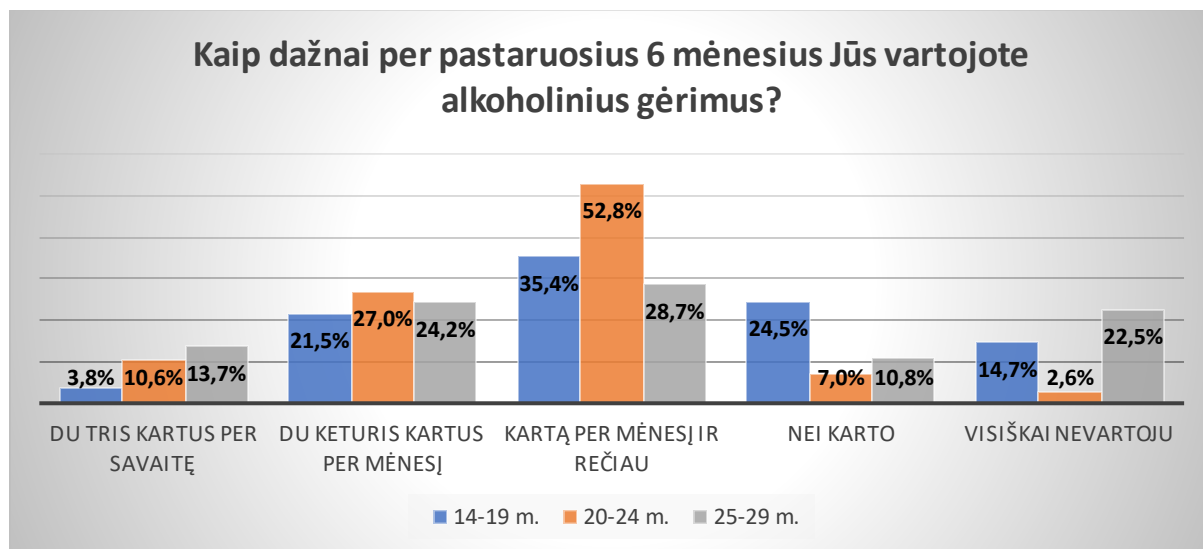
Vidutinė sporto trukmė yra 30-60 min per dieną (žr. 194 pav.)



194 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis, pagal trukmę (N=1552)

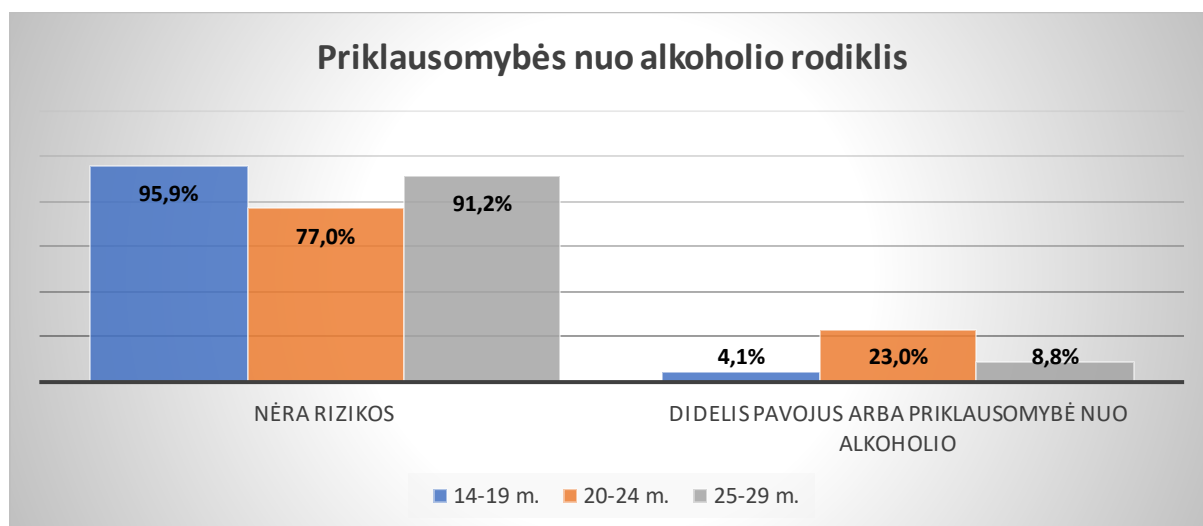
## 8.2. Lyginimas pagal amžių

Vertinant alkoholio suvartojimo rodiklį pagal amžių, pastebėta, kad rečiausiai alkoholi vartoja 14-19 m. respondentai. Pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus grupės visiškai nevartoja tik 14,7 proc. (žr. 195 pav.).



195 pav. Alkoholio suvartojimo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

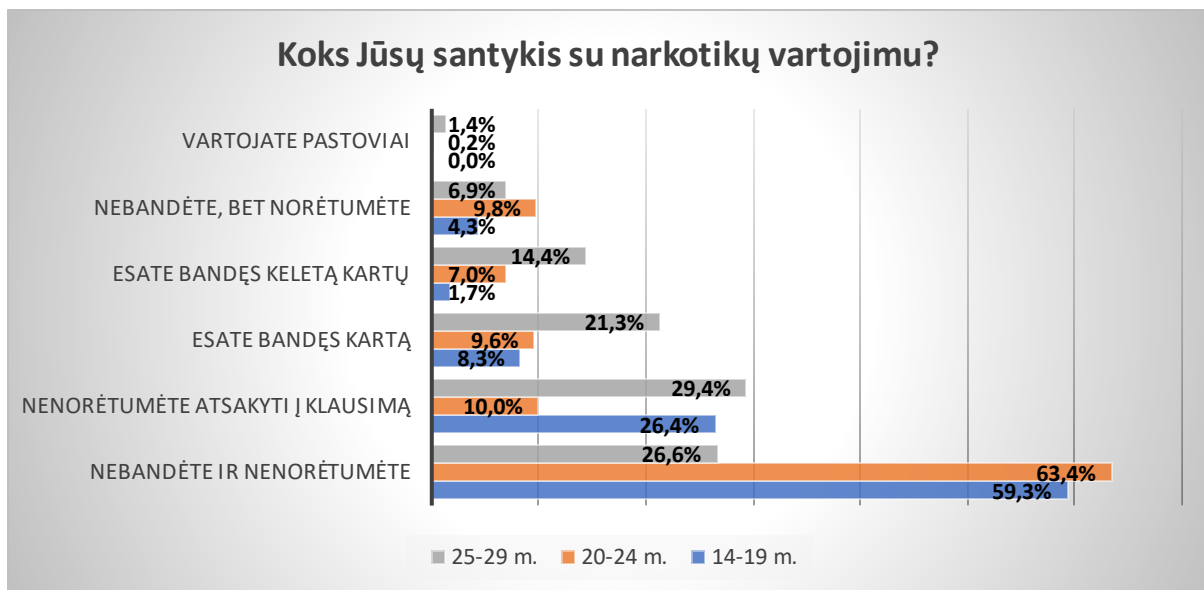
Daugiausiai iš visų grupių (beveik ketvirtadalis – 23 proc.) rizikos grupei priklauso 20-24 m. amžiaus grupės jaunuoliai (žr. 196 pav.).



196 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

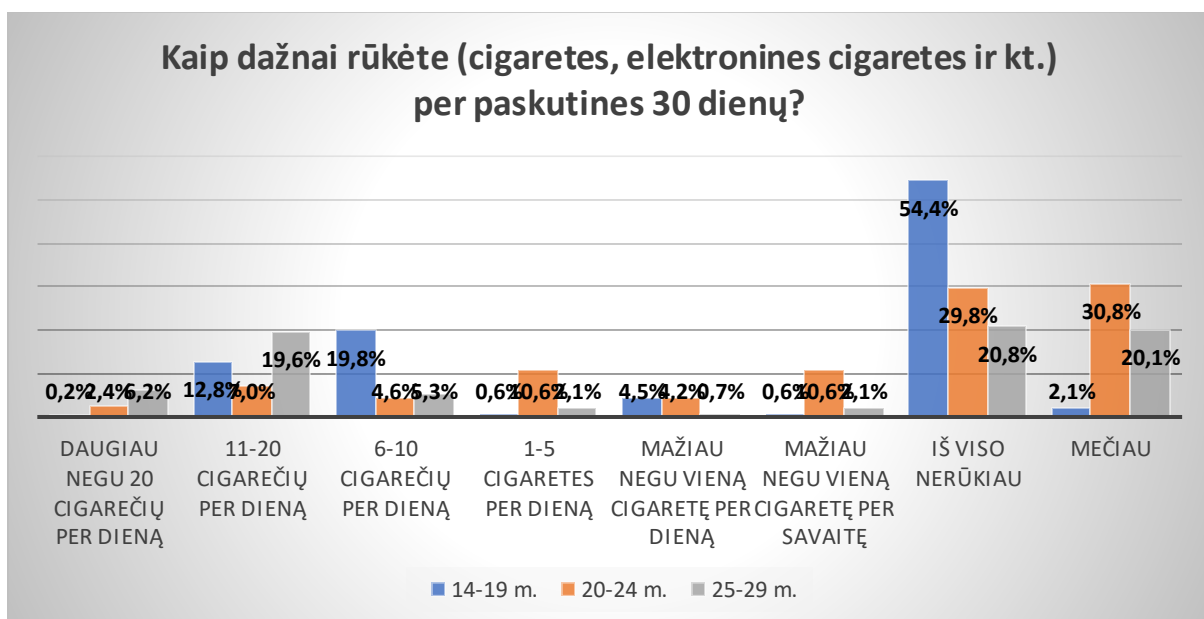


Vertinant respondentų santykį su narkotikų vartojimu, pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad daugiausiai bandžusių narkotikus asmenų priklauso 25-29 m. amžiaus grupei (žr. 197 pav.).



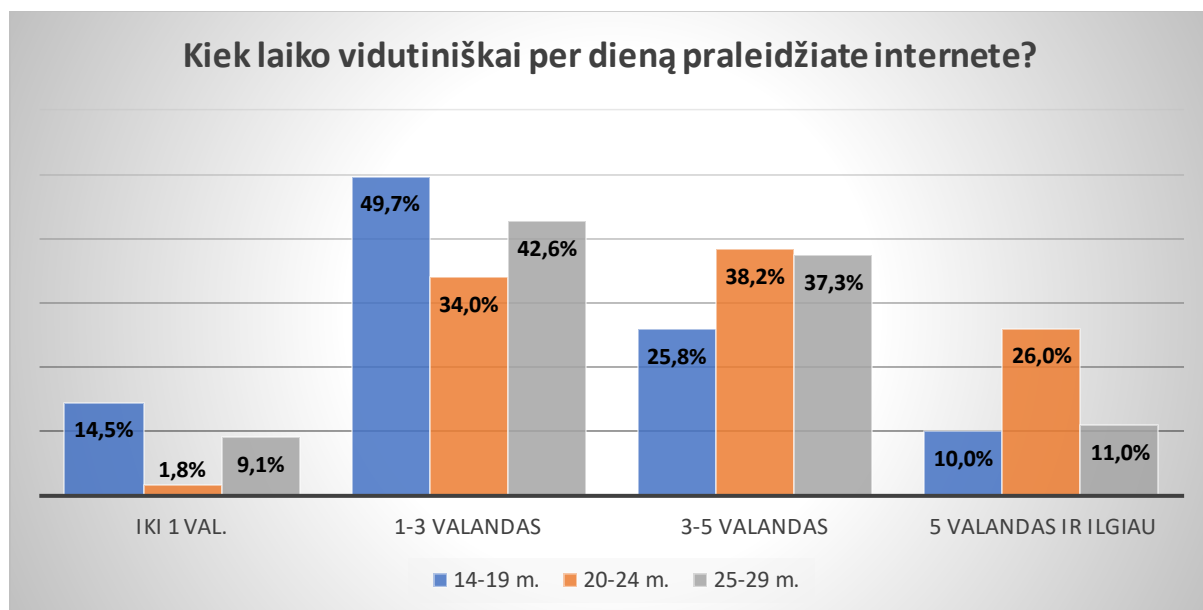
197 pav. Santykis su narkotiku vartojimu, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Daugiausiai nerūkančiųjų yra 14-19 m. amžiaus grupėje. Daugusiai rūko 25-29 m. jaunuoliai (žr. 198 pav.)



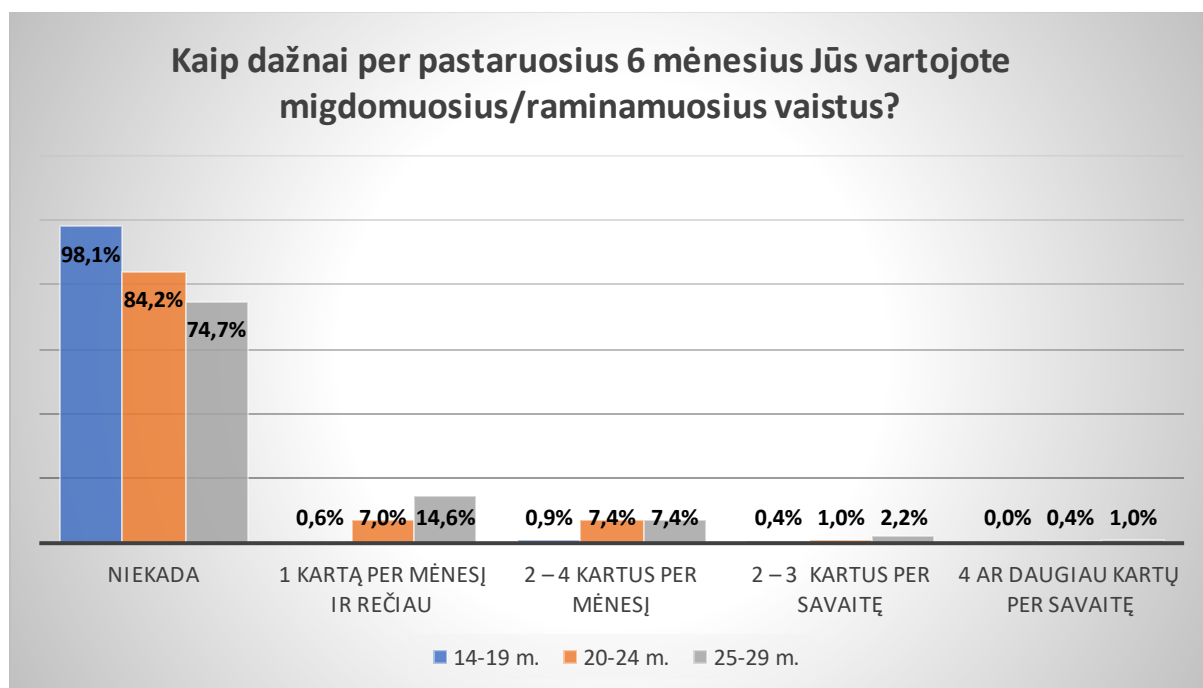
198 pav. Rūkymo įpročių rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Internetė daugiausiai laiko praleidžia 20-24 m. jaunuoliai, mažiausiai – 14 – 19 m. amžiaus grupės respondentai (žr. 199 pav.).



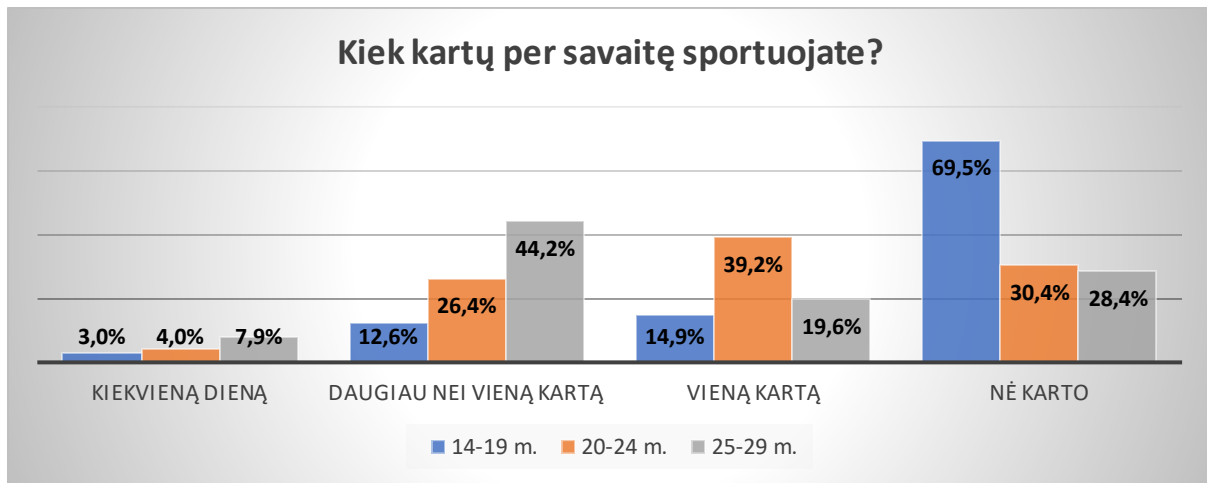
199 pav. Interneto naudojimo įpročiai, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Pastebėta, kad mažiausiai migdomuosius vartoja 14-19 m., dažniausiai 25-29 m. amžiaus grupės respondentai (žr. 200 pav.).



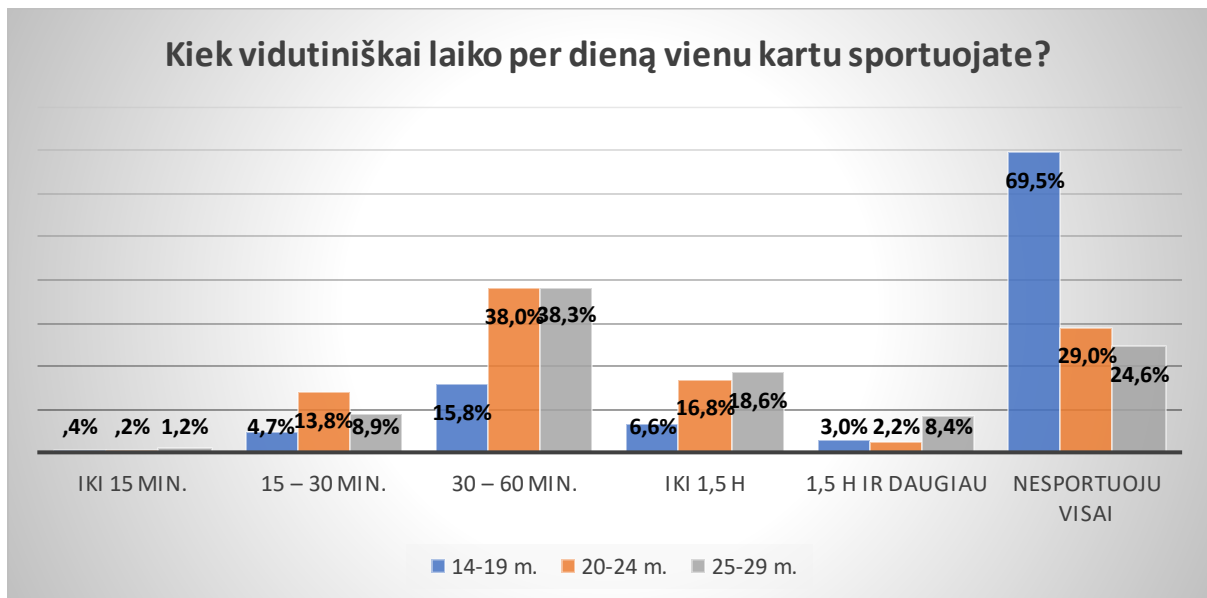
200 pav. Migdomųjų/raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis (N=1552)

Pastebėta, kad daugiausiai nesportuojančių nei karto (69,5 proc.) yra 14-19 m. amžiaus grupės respondentų. Aktyviausiai sportuoja 25-29 m. amžiaus grupės respondentai (žr. 201 pav.)



201 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis, pagal dažnumą, pagal amžiaus grupes (N=1552)

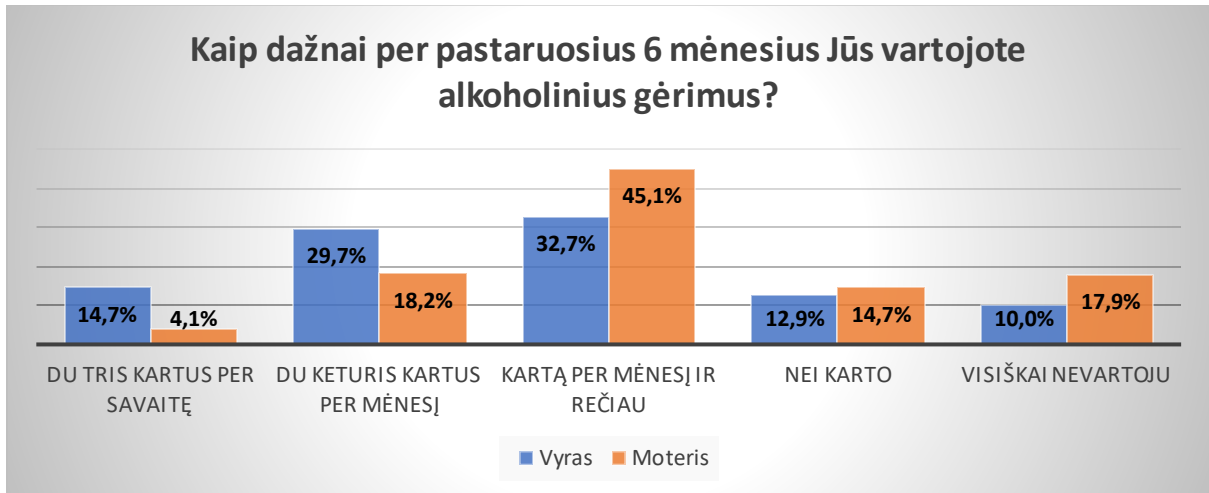
Ilgiausiai sportuoja, taip pat 25-29 m. respondentai, trumpiausiai 14-19 m. amžiaus grupės respondentai (žr. 202 pav.).



202 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis, pagal dažnumą, pagal amžiaus grupes (N=1552)

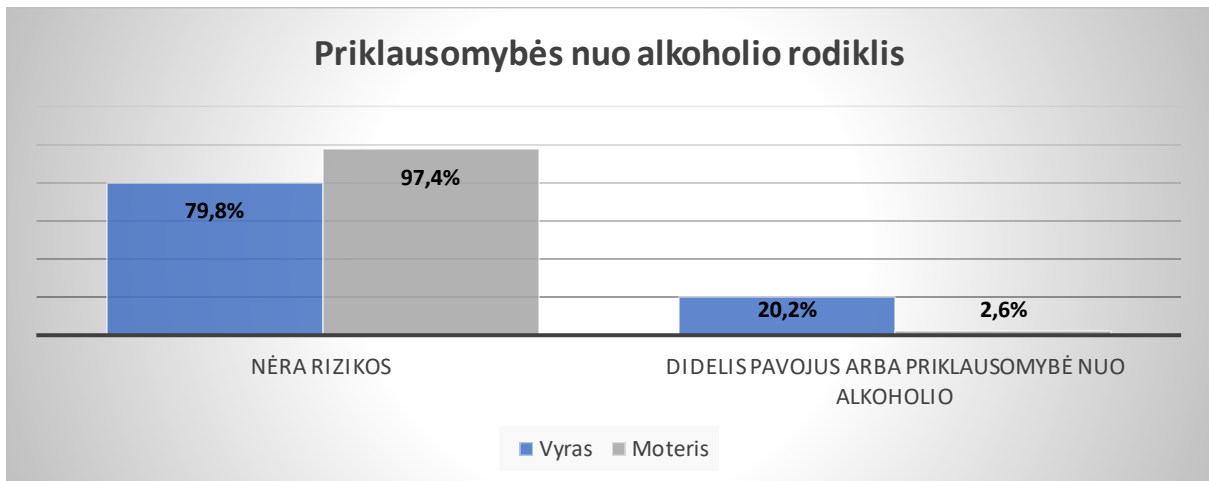
### 8.3. Lyginimas pagal lytį

Vyrai dažniau vartoja alkoholį nei moterys (žr. 203 pav.).



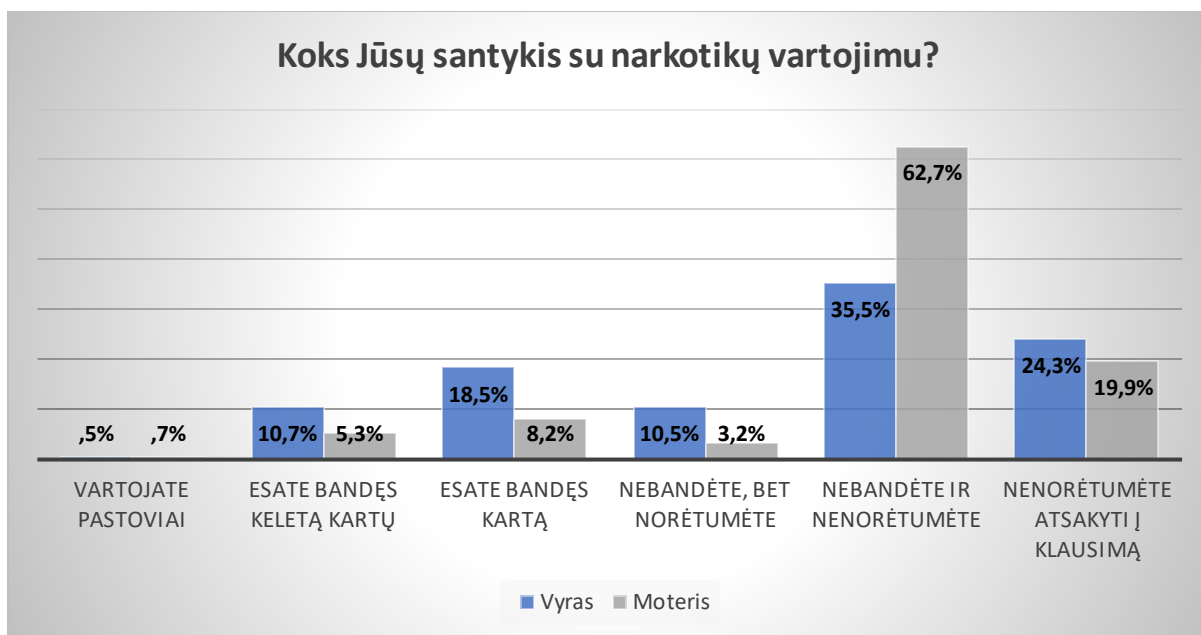
203 pav. Alkoholio vartojimo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

Taip pat daugiau vyrų priklauso rizikos grupei būti priklausomiems nuo alkoholio (žr. 204 pav.).



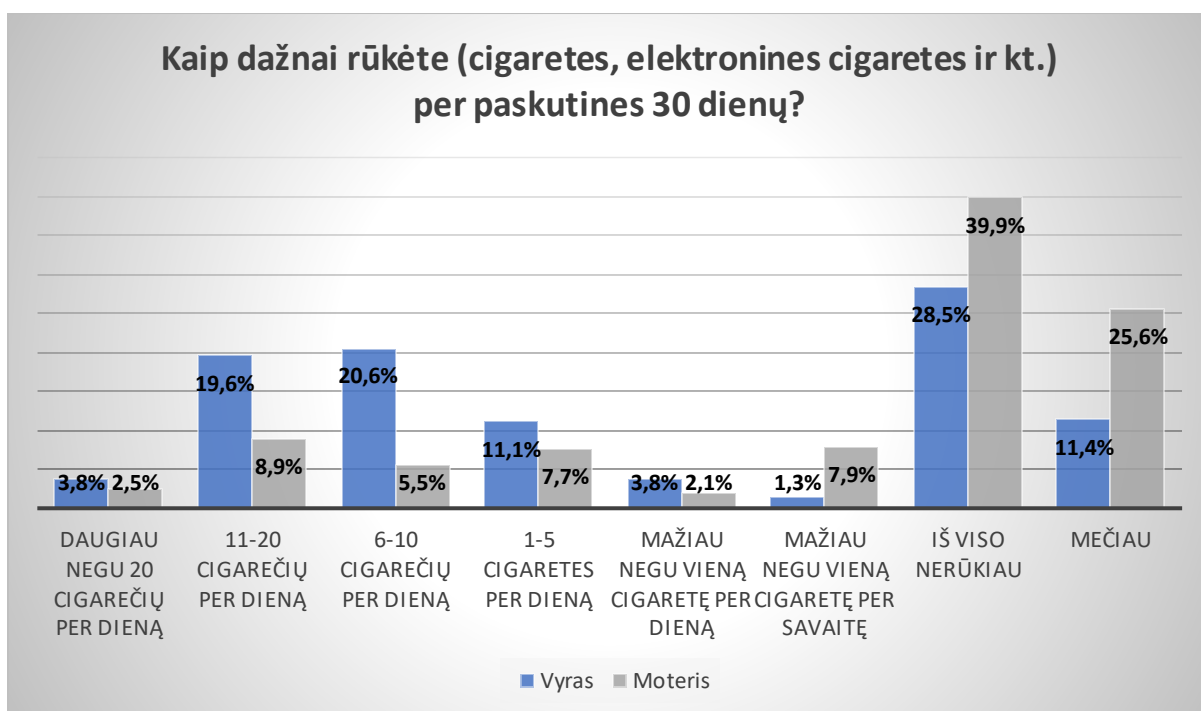
204 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis, pagal lytį (N=1552)

Vyrai dažniau vartoja narkotikus bei yra juos bandę nei moterys (žr. 205 pav.).



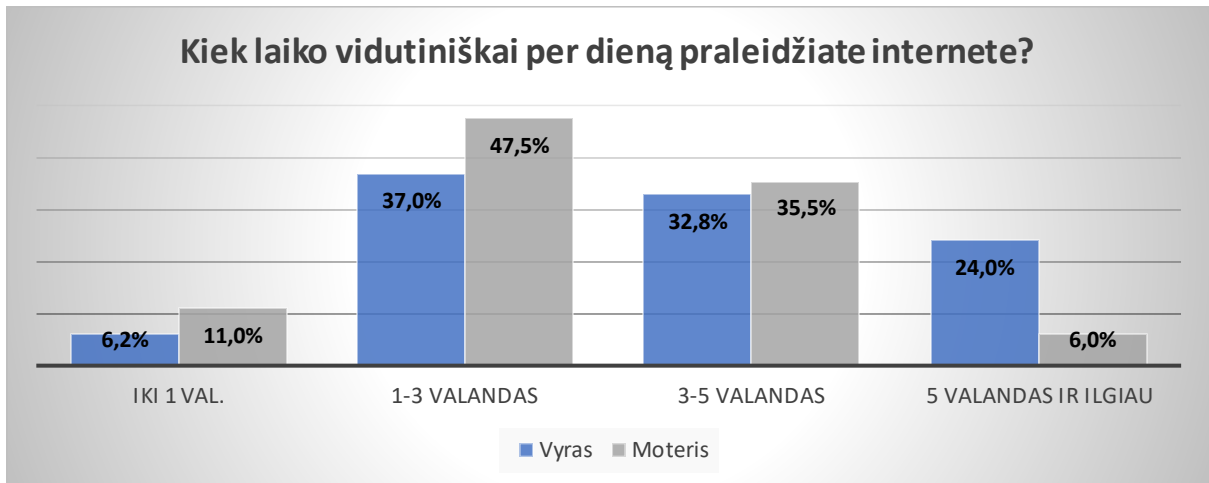
205 pav. Santykis su narkotikų vartojimu, pagal amžiaus grupes (N=1552)

Nustatyta, kad vyrų yra daugiau rūkančių nei moterų bei vyrai surūko didesnę kiekį cigarečių nei moterys. Taip pat pastebėta, kad metusių rūkyti moterų skaičius 2,2 karto didesnis nei vyrų (žr. 206 pav.).



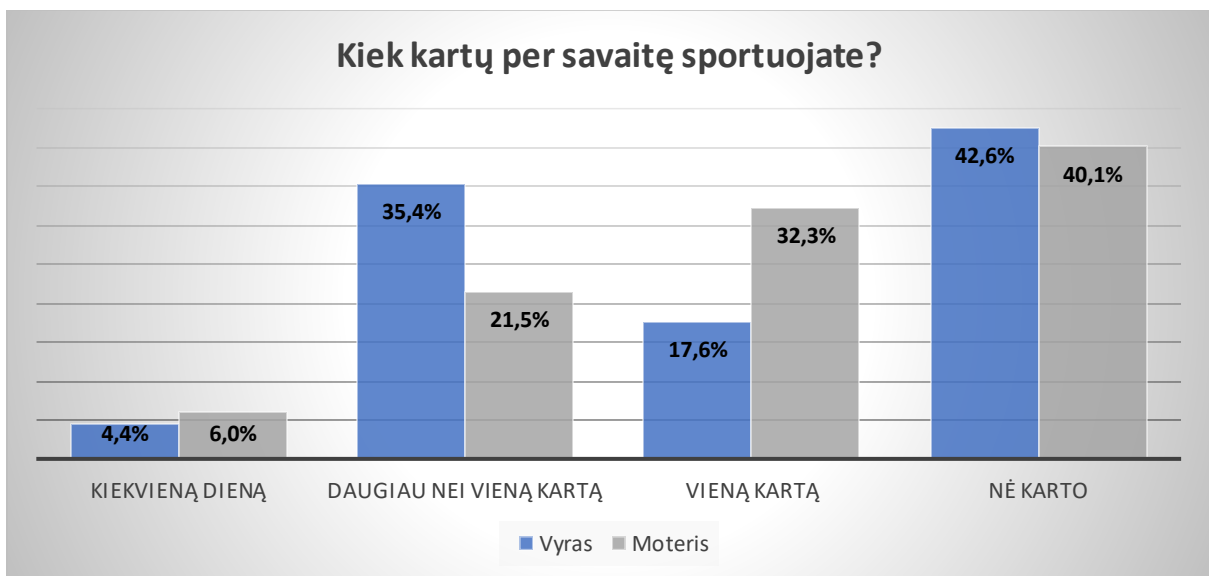
206 pav. Rūkymo įpročių rodiklis, pagal lytį (N=1552)

Pastebėta, kad vyrai daugiau laiko praleidžia internete, nei moterys (žr. 207 pav.)



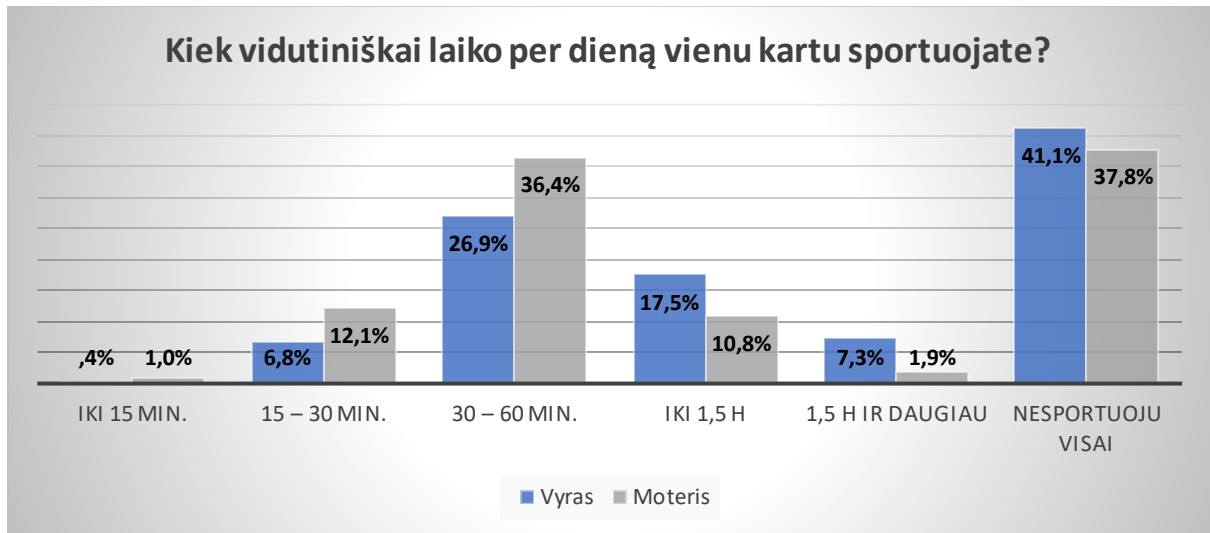
207 pav. Interneto naudojimo įpročiai, pagal lytį (N=1552)

Vertinant fizinio aktyvumo rodiklį pagal lytį, pastebėta, kad moterys sportuoja šiek tiek daugiau nei vyrai, taip pat daugiau moterų sportuoja kiekvieną dieną. Tačiau vertinant bendrai, vyrai sportuoja dažniau nei moterys, daugiausiai sportuojančių vyrų (35,4 proc.) sportuoja daugiau nei vieną kartą per savaitę, o daugiausiai sportuojančių moterų (32,3 proc.) tik kartą per savaitę (žr. 208 pav.).



208 pav. Fizinis aktyvumas pagal dažnumą, pagal respondentų lytį (N=1552)

Vetrinant fizinio aktyvumo rodiklį pagal trukmę, pastebėta, kad vyrai sportuoja ilgiau nei moterys (žr. 209 pav.)



209 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis pagal trukmę pagal respondentų lytį (N=1552)

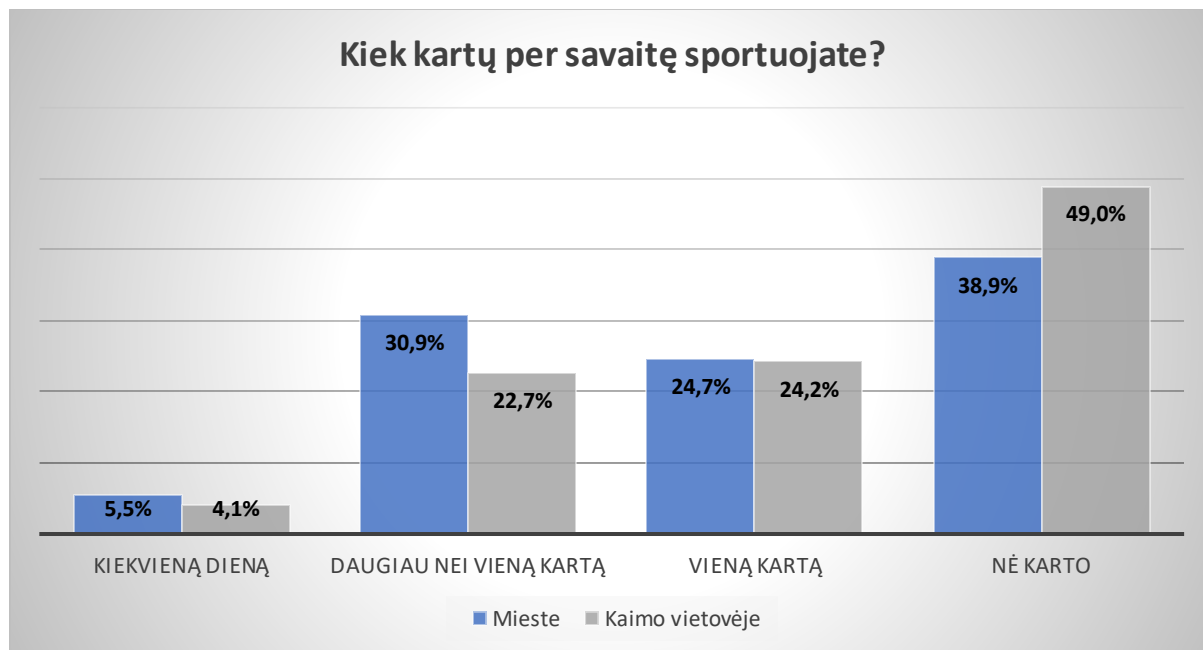
#### 8.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Vertinant respondentų alkoholio suvartojimą, pagal gyvenamąją vietovę ryškių skirtumų nepastebėta. (žr. 210 pav.).



210 pav. Alkoholio vartojimo rodiklis pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

Pastebėta, kad mieste yra daugiau sportuojančių asmenų nei kaime (žr. 211 pav.).

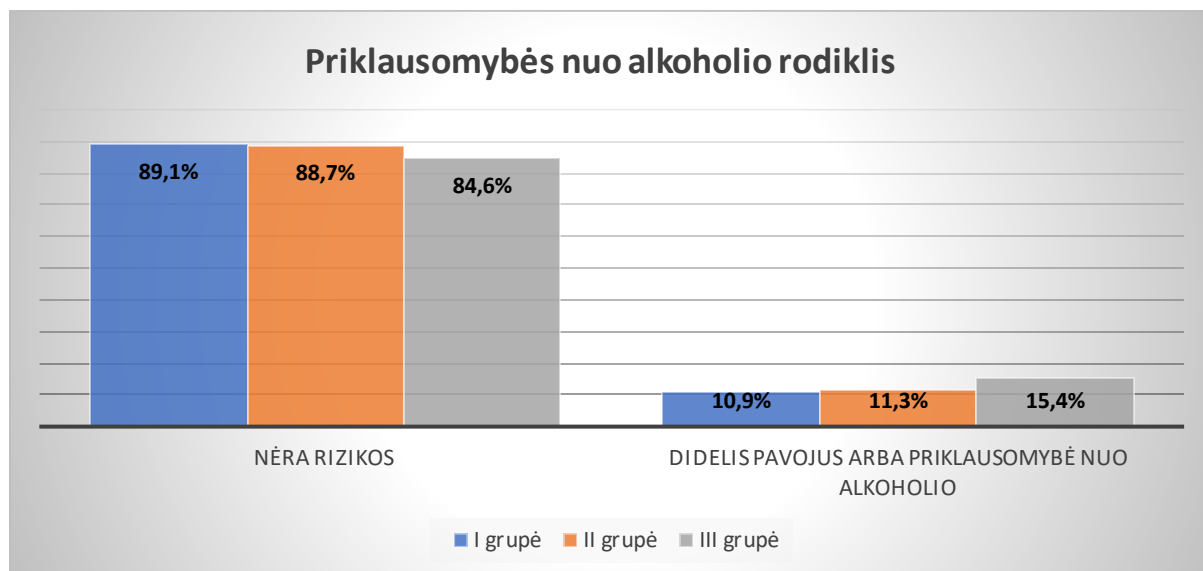


211 pav. Fizinis aktyvumas pagal dažnumą pagal respondentų gyvenamąją vietą (N=1552)



## 8.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupę

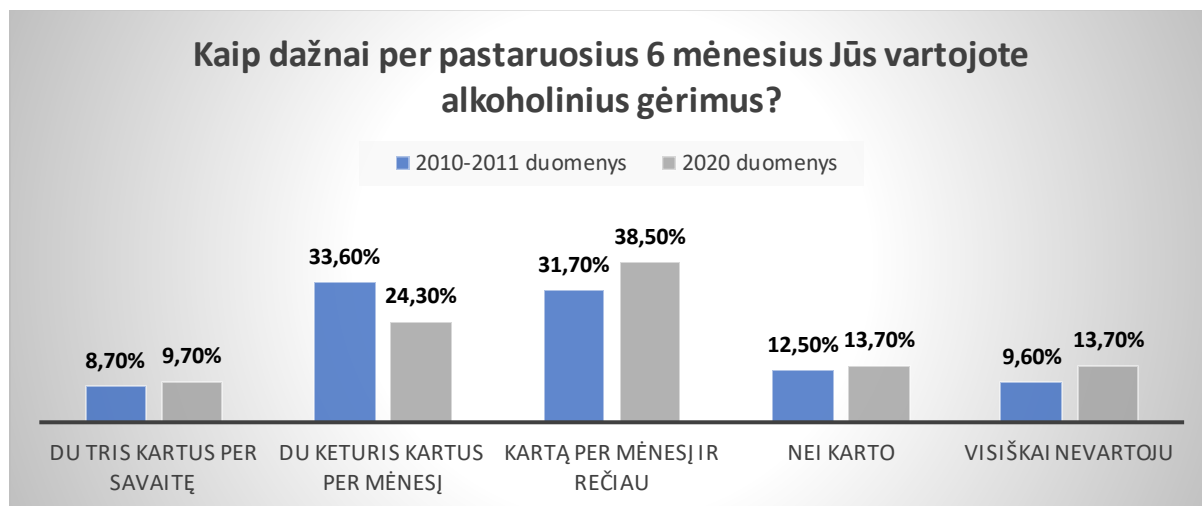
Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis lyginant pagal savivaldybių grupes beveik nesiskiria (žr. 212 pav.).



212 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis pagal savivaldybių grupę (N=1552)

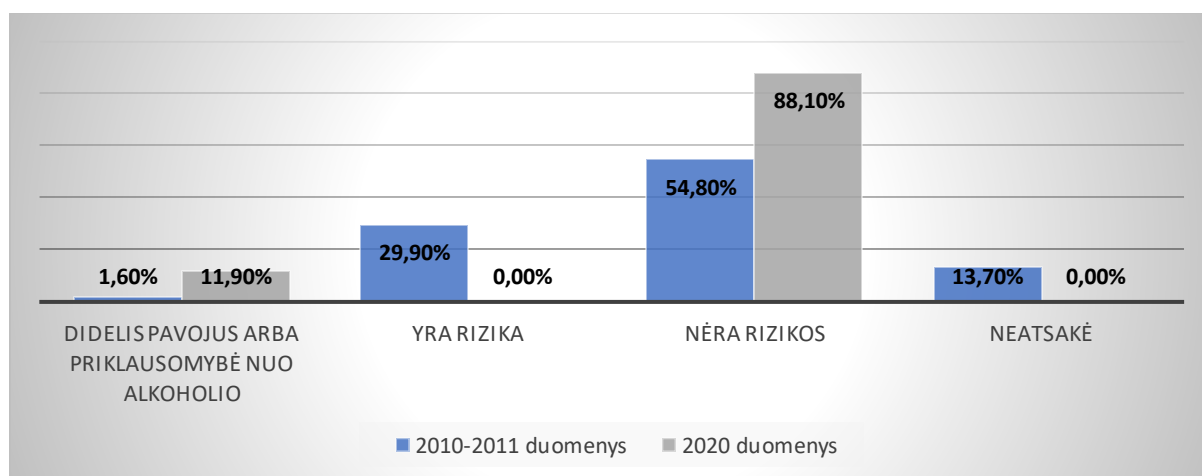
## 8.6. Lyginimas su 2010-2011 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant surinktus duomenis su 2010-2011 m. tyrimo duomenimis, pastebėta, kad yra kritęs alkoholio suvartojimo rodiklis, padaugėjo iš vis alkoholio nevartojančio asmenų (žr. 213 pav.).



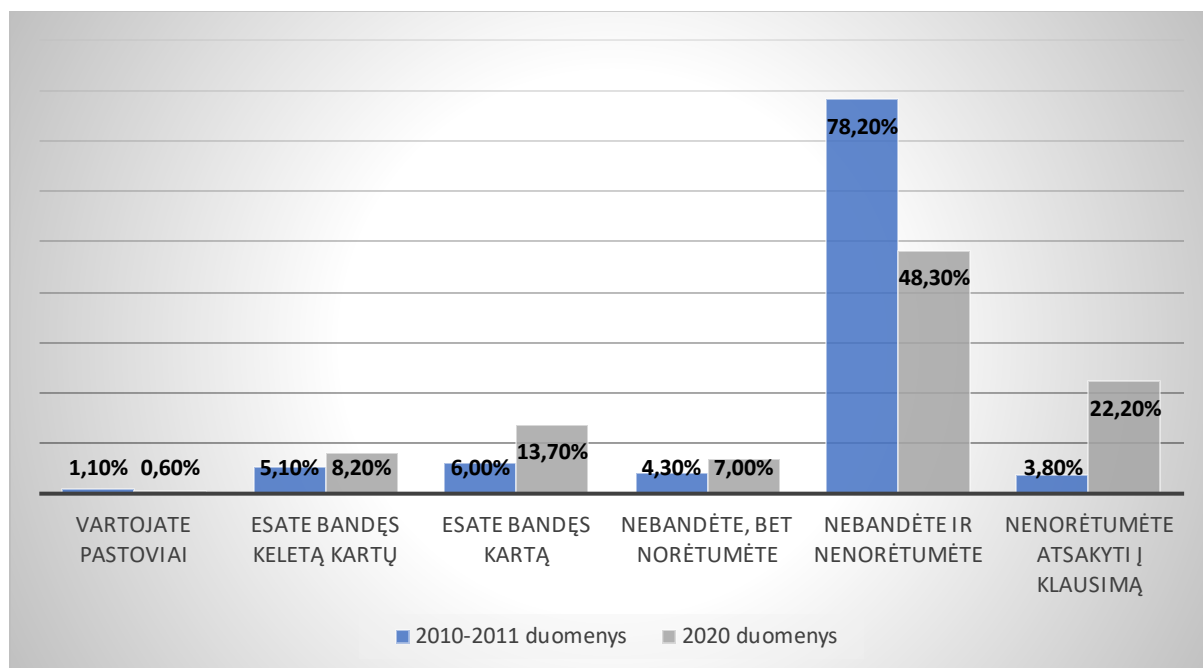
213 pav. Alkoholio suvartojimo rodiklio palyginimas

Pastebėta, kad bendrai priklausomybės nuo alkoholio rodiklis yra stipriai sumažėjęs (net 34,7 proc. daugiau asmenų nepriklauso rizikos grupei), tačiau padaugėjo asmenų, priklausančių dideliai rizikos grupei ar jau turinčių priklausomybę. Taip pat pastebėta, kad 2010-2011 m. tyrimo duomenimis net 13,70 proc. nesutiko atsakyti į šį klausimą, 2020 m. duomenimis visi respondentai atsakė į klausimą, todėl galimai neatsakiusiųjų dalis ir buvo didelės rizikos grupėje (žr. 214 pav.).



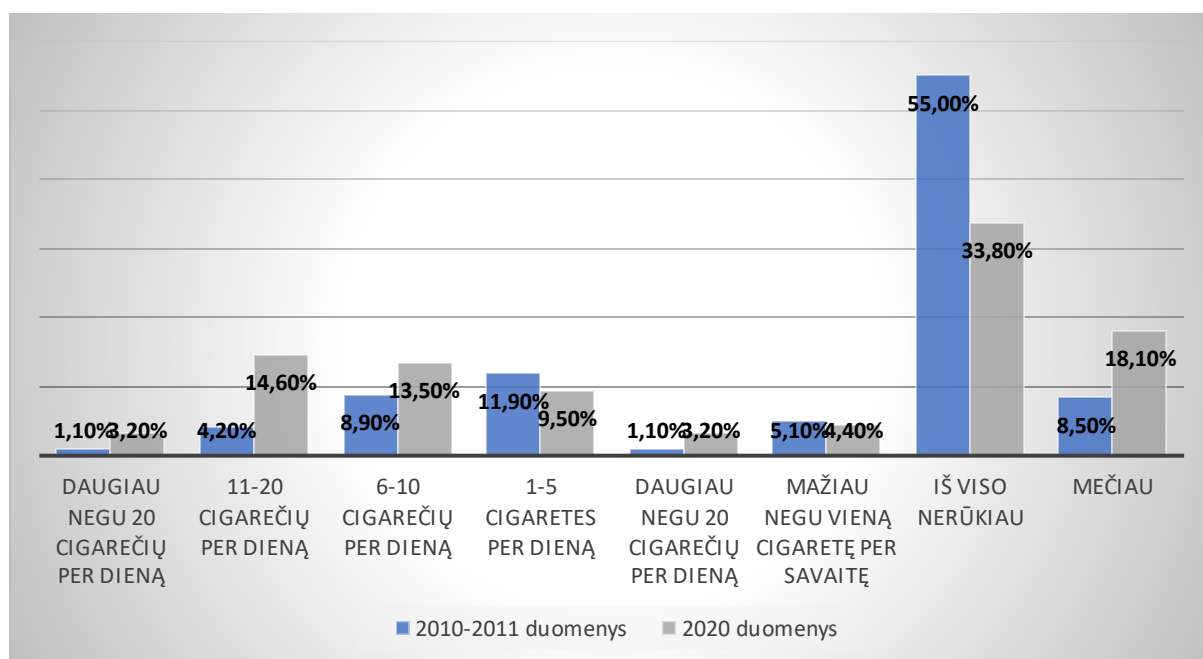
214 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklio palyginimas

Lyginant abiejų tyrimų respondentų santykį su narkotikų vartojimu, pastebėta, kad vis daugiau asmenų išbando narkotikus (žr. 215 pav.).



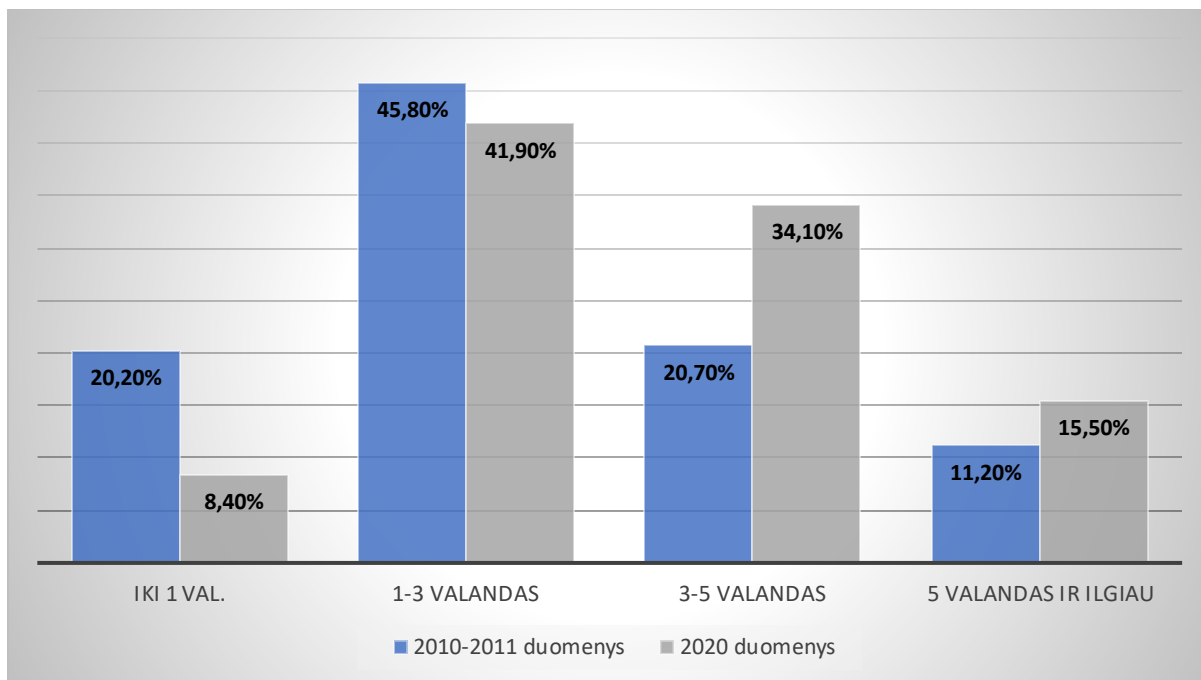
215 pav. Santykio su narkotikų vartojimu palyginimas

Pastebėta, kad rūkančių asmenų, kaip ir surūkomų cigarečių kiekis per dieną, padaugėjo (žr. 216 pav.).



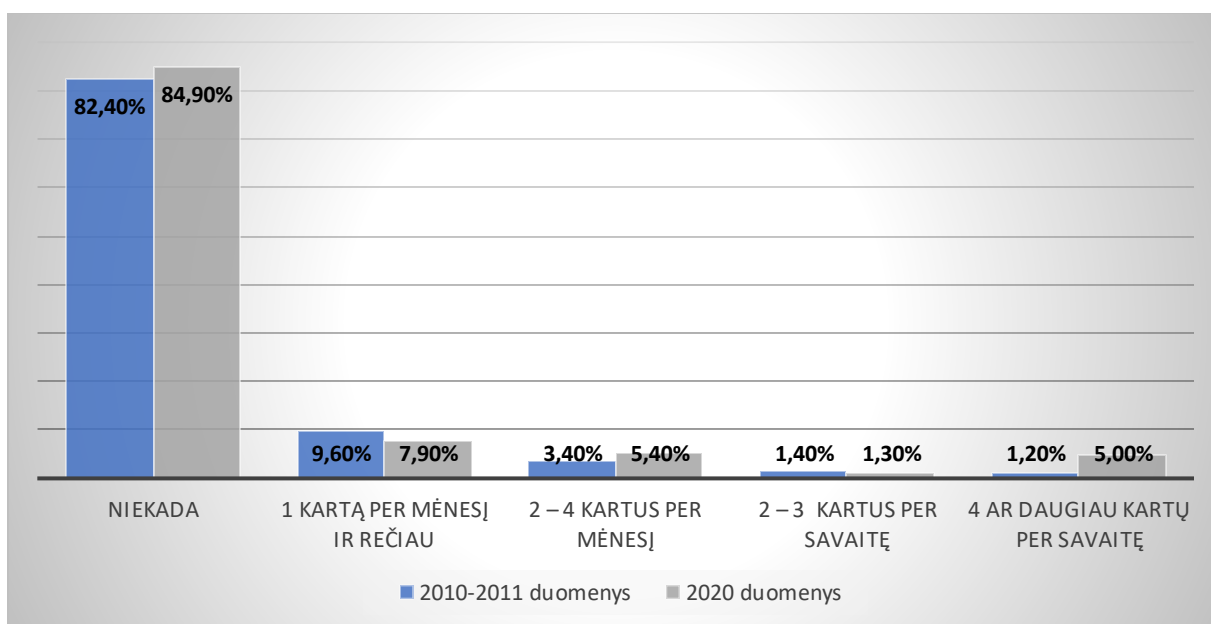
216 pav. Rūkymo įpročių rodiklio palyginimas

Lyginant interneto naudojimo įpročius, pastebėta, kad jaunimas vis daugiau laiko praleidžia internete (žr 217 pav.).



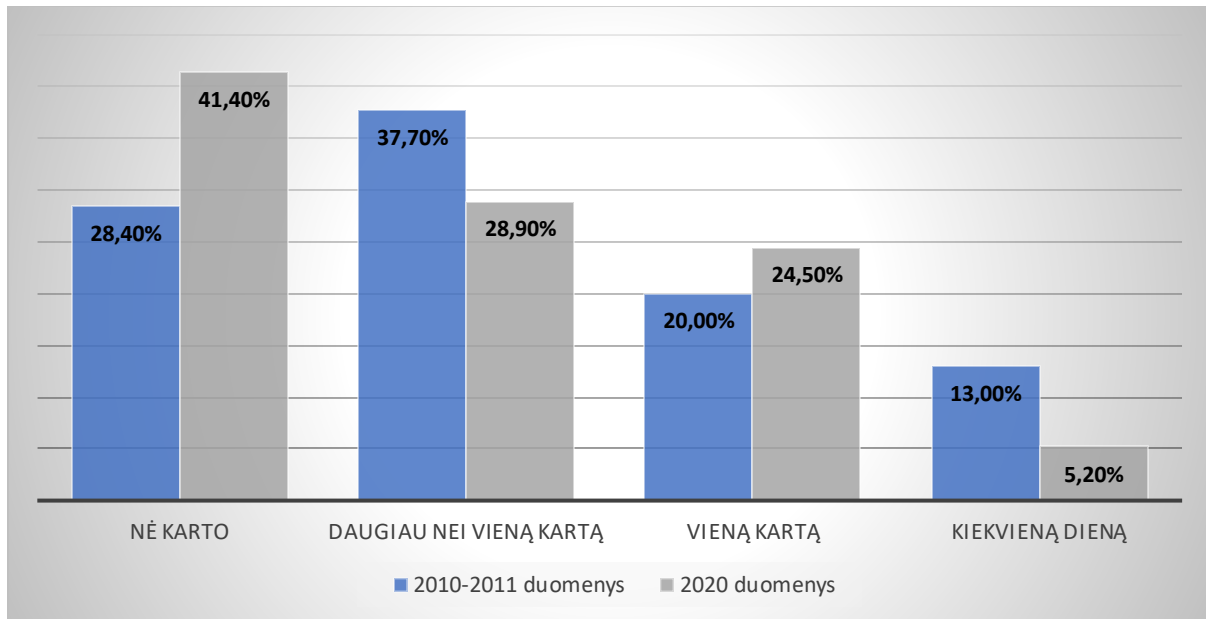
217 pav. Interneto naudojimo įpročių palyginimas

Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis šiek tiek mažėja, tačiau pastebėta, kad tie kurie vartoja vaistus, juos vartoja dažniau (žr. 218 pav.).



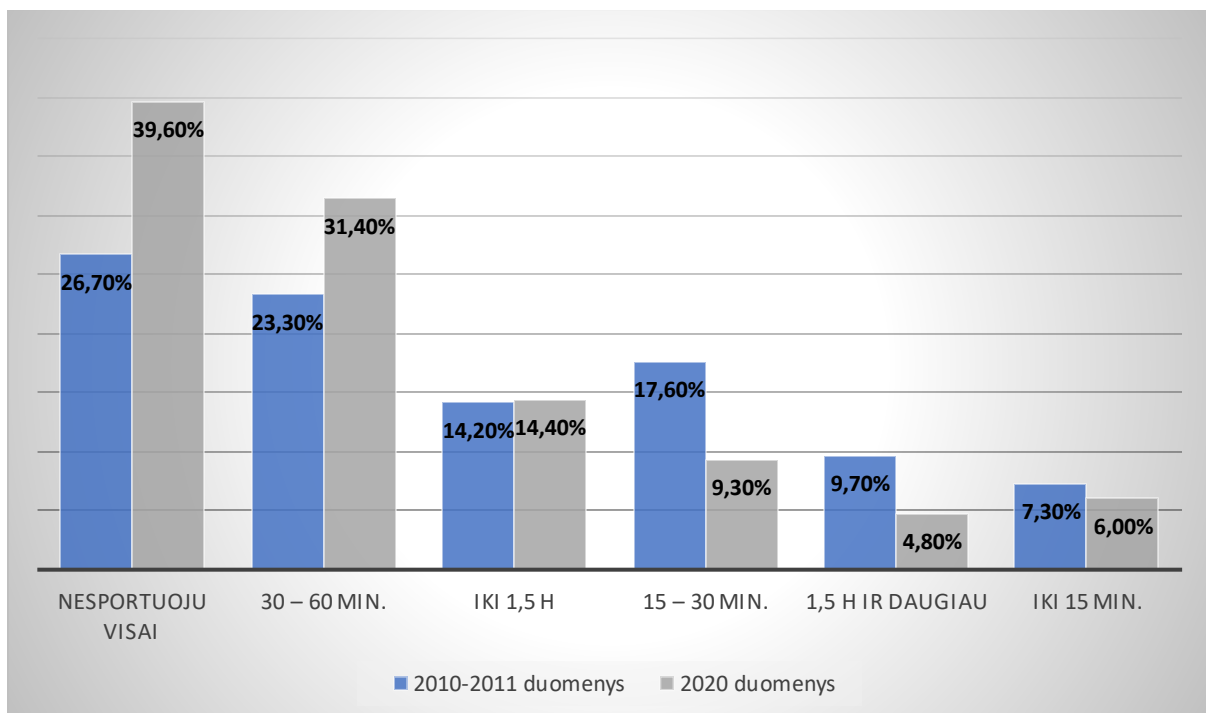
218 pav. Migdomųjų/raminamųjų vaistų vartojimo rodiklio palyginimas

Pastebėta, kad fizinio aktyvumo rodiklis yra sumažėjęs: mažiau jaunuolių sportuoja, o tie kurie sportuoja, sportuoja rečiau (žr. 269 pav.).



219 pav. Fizinio aktyvumo rodiklio pagal dažnumą palyginimas

Pastebėta ir tai, kad jaunimas ne tik rečiau sportuoja, bet trumpesnė ir pati treniruotė (žr. 220 pav.).



220 pav. Fizinio aktyvumo rodiklio pagal trukmę palyginimas

## 9. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

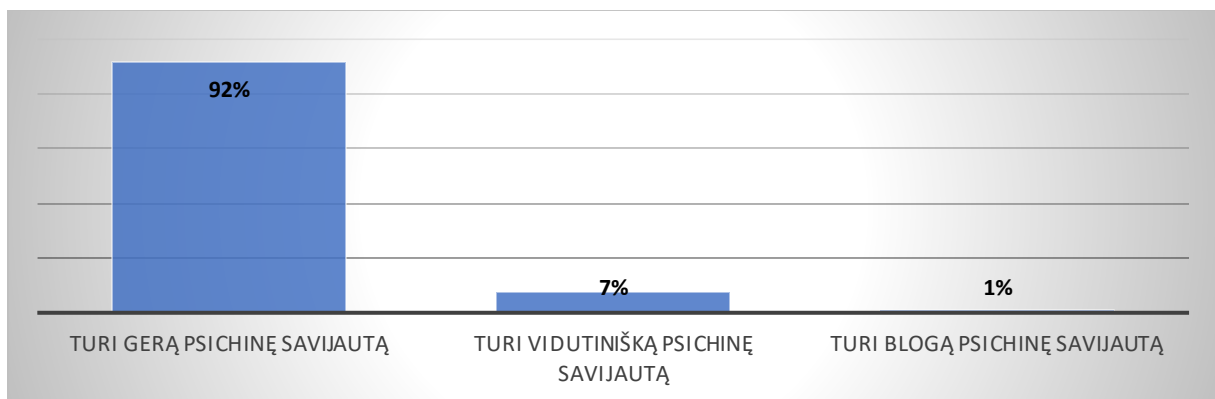
### 9.1. Bendras aprašymas

Šiame skyriuje aptariami psichologinę ir fizinę savijautą apibūdinantys rodikliai, asmeninis savo sveikatos vertinimas, šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis.

**Psichinės savijautos suminis rodiklis** – tai suminis rodiklis, kurį sudaro tokie 8 indikatoriai apie įvairius emocinius, psichinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį juos kankino nerimas, nemiga, liūdesys ir pan., kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis psichinės savijautos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 8 reiškia blogą / silpną, o 24 – gerą psichinę savijautą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė psichinė savijauta.

Nustatyta, kad net 92 proc. apklaustųjų turi gerą psichinę savijautą, 7 proc. vidutinę ir 1 proc. blogą psichinę savijautą (žr. 221 pav.).



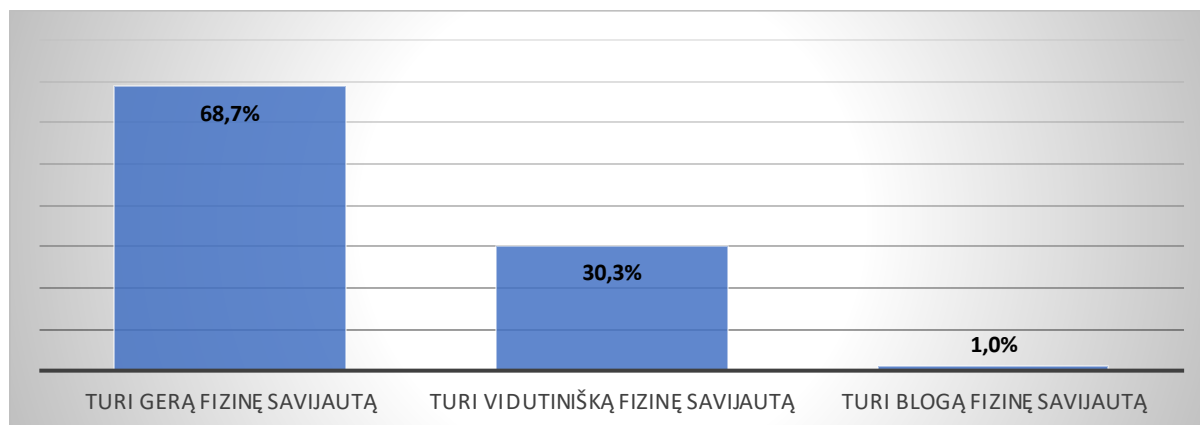
221 pav. Psichologinės savijautos suminis rodiklis (N=1552)

**Fizinės savijautos rodiklis** – tai suminis rodiklis, kurį sudaro tokie 4 indikatoriai apie patiriamus skausmus ar fizinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį jiems skaudėjo arba teko vartoti vaistus, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis fizinės savijautos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 4 iki 16. Kur 4 reiškia blogą /

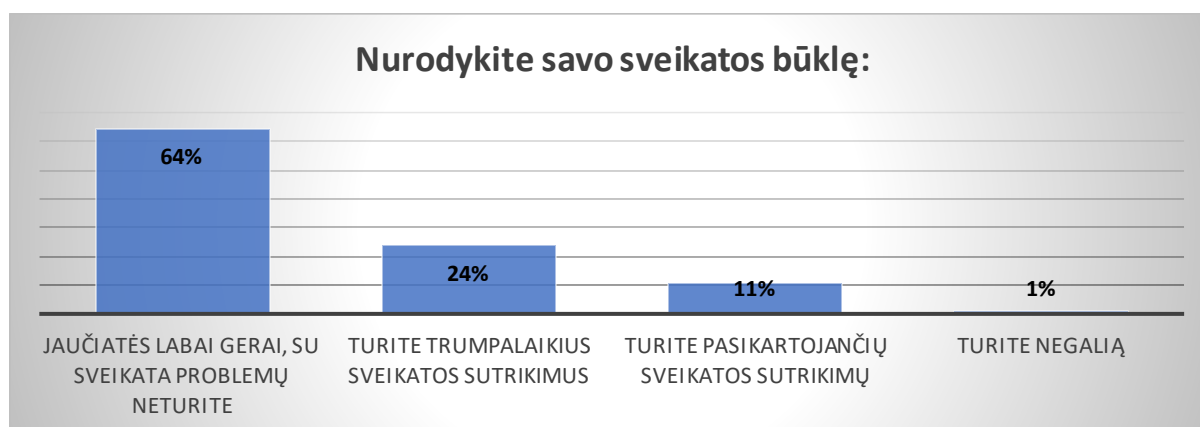
silpną, o 16 – gerą fizinę savijautą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė fizinė savijauta.

Pastebėta, kad šiek tiek daugiau nei du trečdaliai respondentų (68,7 proc.) turi gerą fizinę savijautą, beveik trečdalis respondentų (30,3 proc.) fizinė savijauta yra vidutiniška ir 1 proc. – bloga (žr. 222 pav.)



222 pav. Fizinės savijautos rodiklis (N=1552)

Beveik du trečdaliai (64 proc.) respondentų savo sveikatą vertina labai gerai bei nurodo, kad sveikatos problemų neturi, ketvirtadalis (24 proc.) nurodo, kad turi trumpalaikių sutrikimų, o 11 proc. nurodo, kad turi pasikartojančių sveikatos sutrikimų (žr. 223 pav.).

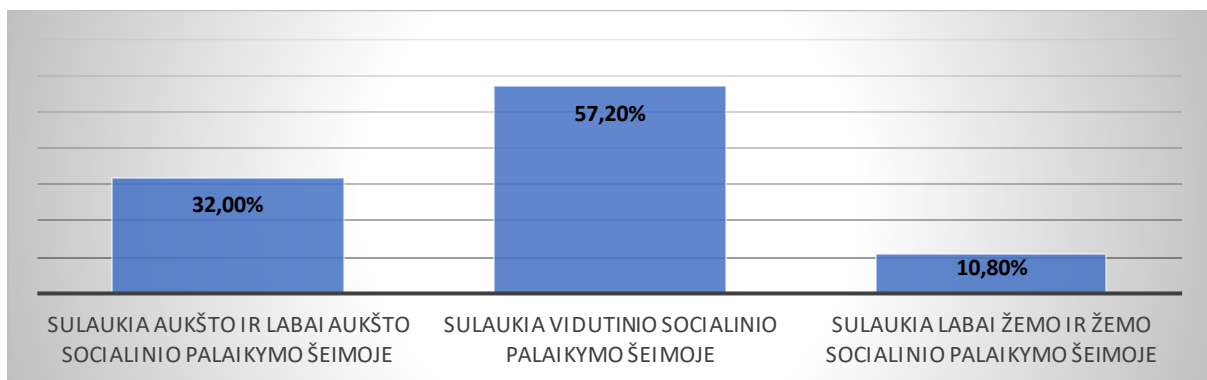


223 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis (N=1552)

**Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis** – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais apie tam tikrą palaikymą išreiškiančias patirtis iš šeimos narių. Jie rodo, kad tiriamasis gyvena jį palaikančioje, pripažįstančioje, mylinčioje ir vertinančioje namų aplinkoje.

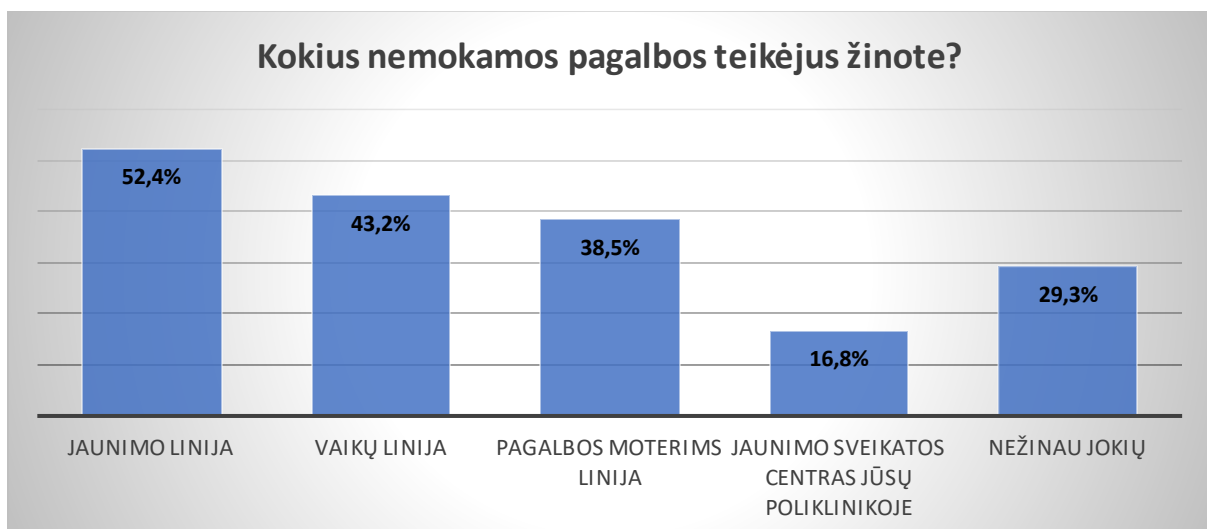
Kiekvienas indikatorius vertinamas trijų rangų skale, tiriamieji prašomi nurodyti, kaip dažnai per paskutines 30 dienų jų šeimos nariai (globos namų darbuotojai) išvardytais būdais išreiškė palaikymą, kur „niekada“ = 1, „kartais“ = 2, o „dažnai“ = 3.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis socialinio palaikymo šeimoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 7 iki 21. Kur 7 reiškia socialinio palaikymo šeimoje trūkumą, o 21 reiškia stipriai išreikštą socialinį palaikymą šeimoje, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš šeimos narių.



224 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis (N=1552)

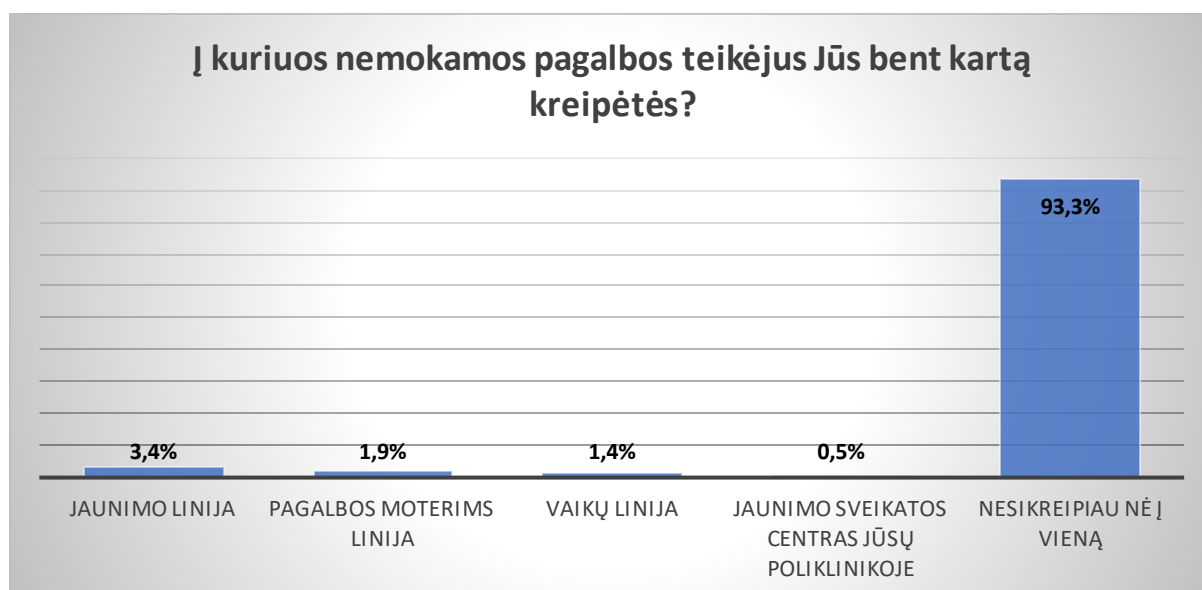
Pastebėta, kad daugiau nei pusė (52,4 proc.) respondentų žino jaunimo liniją, 43,2 proc. vaikų liniją ir 38,5 proc. pagalbos moterims liniją. Tik 16,8 proc. žino jaunimo sveikatos centrą poliklinikoje ir beveik trečdalis (29,3 proc.) nežino jokių pagalbos teikėjų (žr. 275 pav.).



225 pav. Pagalbos teikėjų žinomumo rodiklis (N=1552)



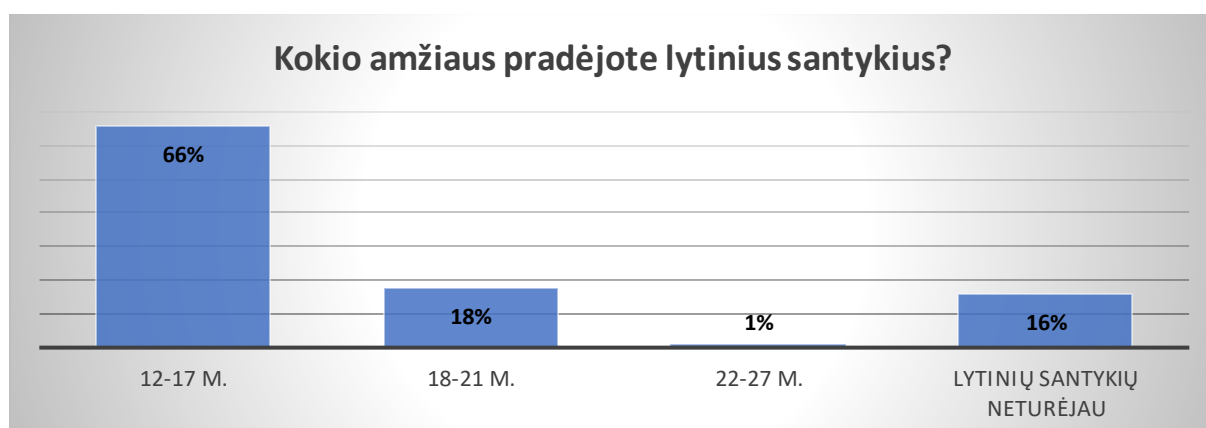
Tik 6,7 proc. respondentų yra nors kartą pasinaudoję nemokamais pagalbomis teikėjais. Daugiausiai respondentų (3,4 proc.) yra kreipęsi į jaunimo liniją (žr. 276 pav.).



226 pav. Nemokamų pagalbos teikėjų paklausimo rodiklis (N=1552)

**Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis** – matuojamas metais, kada turėjo pirmus lytinius santykius, atsakyti jei tokius turėjo. Pateikiamas amžiaus vidurkis, tiriamieji skirstomi į grupes pagal metus, kada turėjo pirmus lytinius santykius.

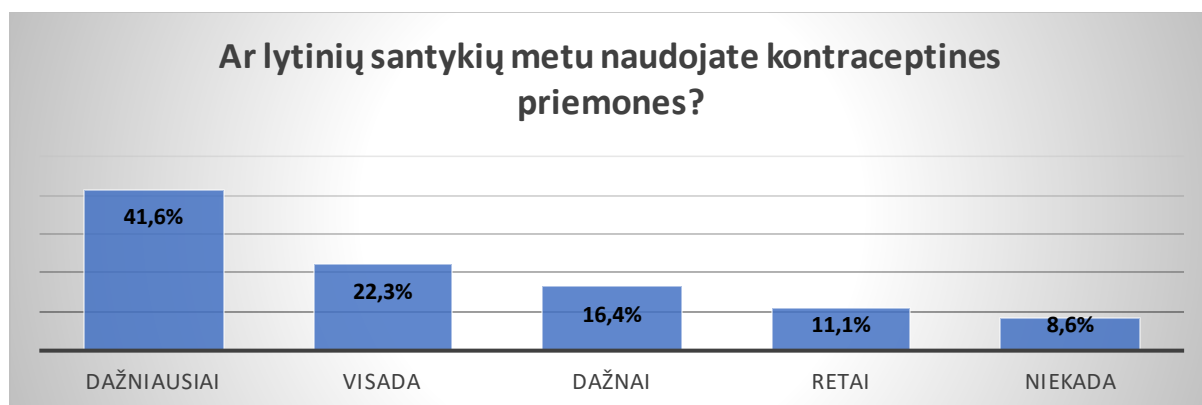
Pastebėta, kad didžioji dalis jaunimo (66 proc.) pradeda lytinius santykius 12-17 m. amžiuje (žr. 227 pav.).



227 pav. Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis (N=1552)

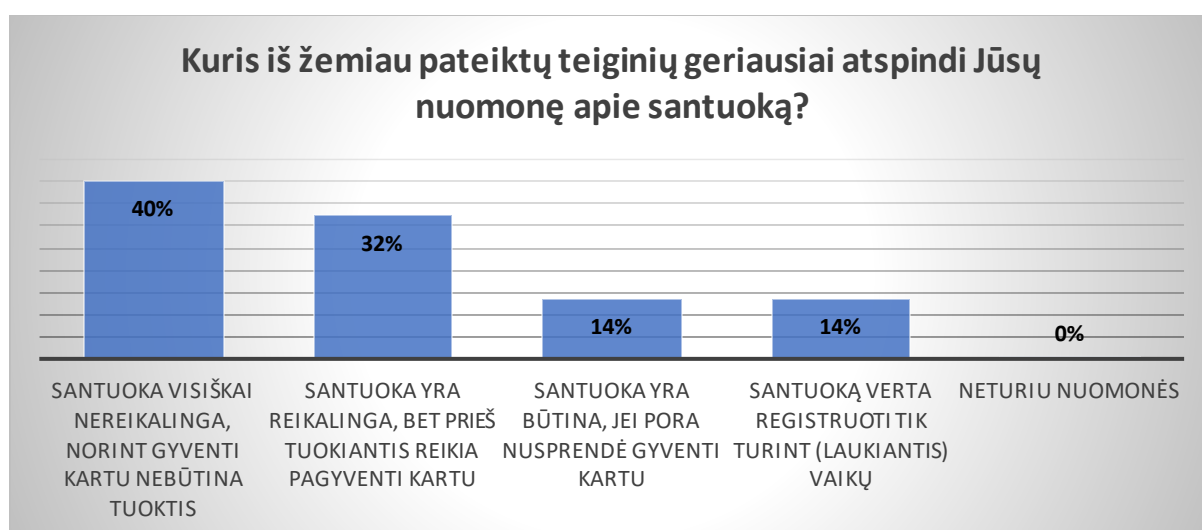
**Naudojimosi kontraceptinėmis priemonėmis lytinių santykių metu rodiklis** – buvo matuojamas 5 rangų skale pagal dažnumą, nuo „visada“ iki „niekada“. Pateikiamas procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

Kontraceptines priemones visada naudoja vos 22,3 proc. jaunimo, 58 proc. nurodo, kad naudoja dažniausiai arba dažnai ir beveik penktadalis (19,7 proc.) retai arba niekada (žr. 228 pav.).



228 pav. Naudojimosi kontraceptinėmis priemonėmis, lytinių santykių metu rodiklis (N=1552)

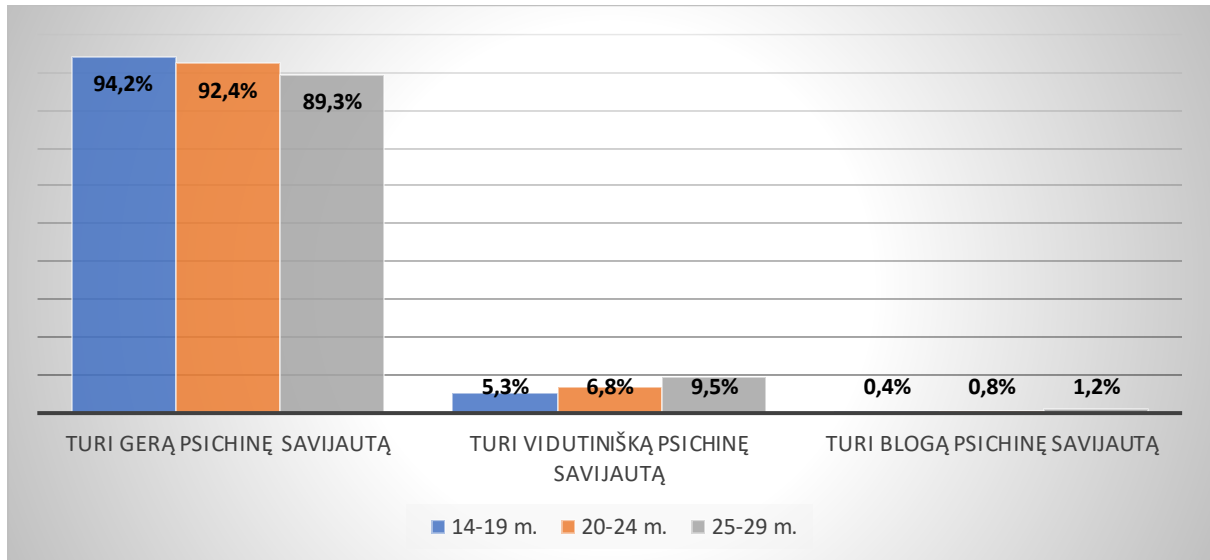
**Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis** – matuojamas nominaline skale, atspindinčia skirtingas nuostatas į santuokos reikalingumą ir aplinkybes, kurioms esant santuoka yra reikalinga. Pateikiamas procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus. Daugiausiai respondentų (40 proc.) laikosi nuomonės, kad santuoka yra visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūtina tuoktis. Taip pat beveik trečdalis (32 proc.) galvoja, kad prieš tuokiantis reiktų pagyventi kartu, tačiau pati santuoka yra reikalinga (žr. 229 pav.).



229 pav. Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis (N=1552)

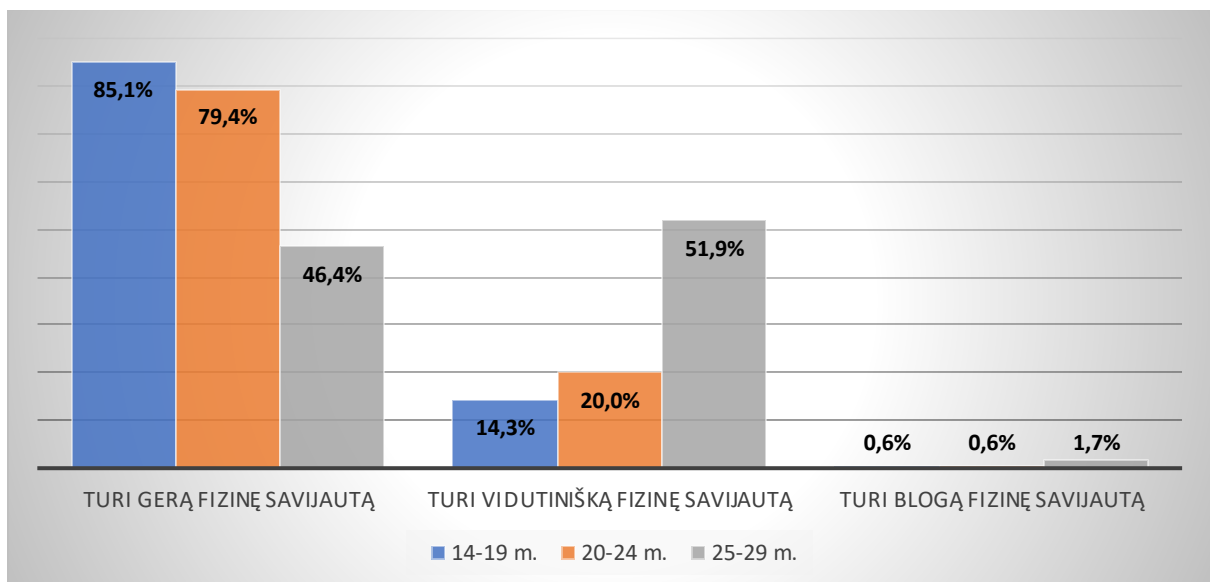
## 9.2. Lyginimas pagal amžių

Psichinės savijautos rodiklis tarp amžiaus grupių žymiai nesiskiria ir statistinės reikšmės neturi (žr. 230 pav.).



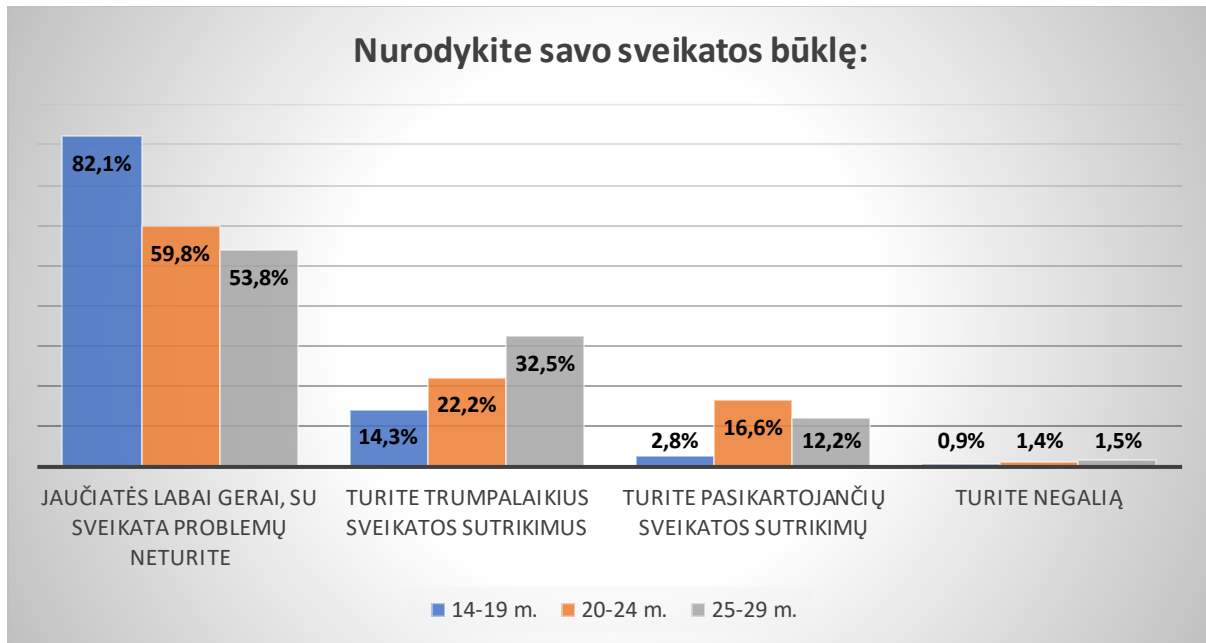
230 pav. Psichinės savijautos rodiklis, pagal amžių (N=1552)

Fizinės savijautos rodiklis 25-29 m. respondentų grupės yra prasčiausias, o 14-19 m. amžiaus grupės – geriausias (žr. 231 pav.).



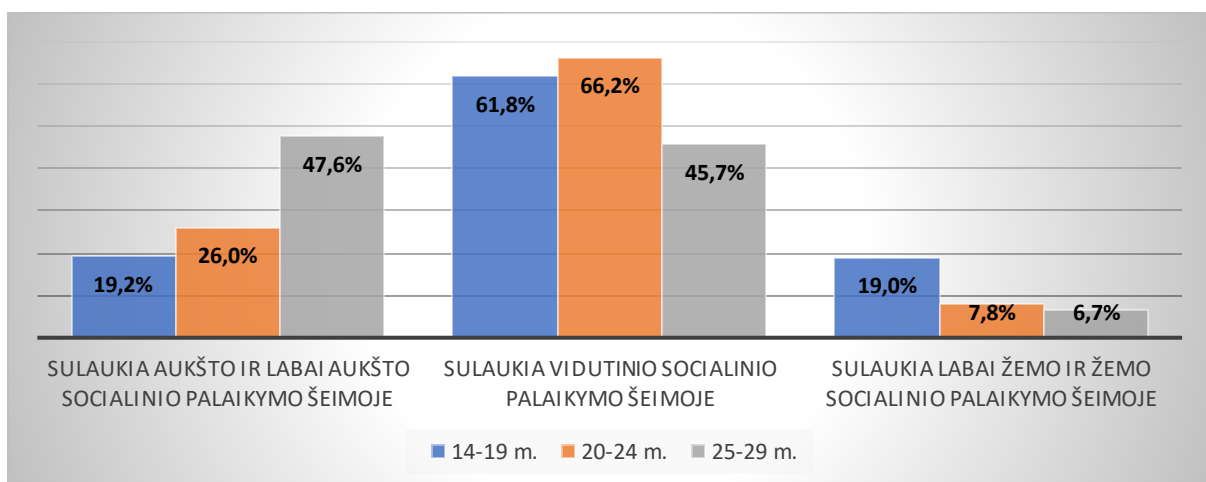
231 pav. Fizinės sveikatos rodiklis, pagal amžių (N=1552)

Pastebėta, kad 25-29 m. amžiaus grupės respondentai savo sveikatos būklę vertina prasčiausiai, 14-19 m. respondentai – geriausiai (žr. 232 pav.).



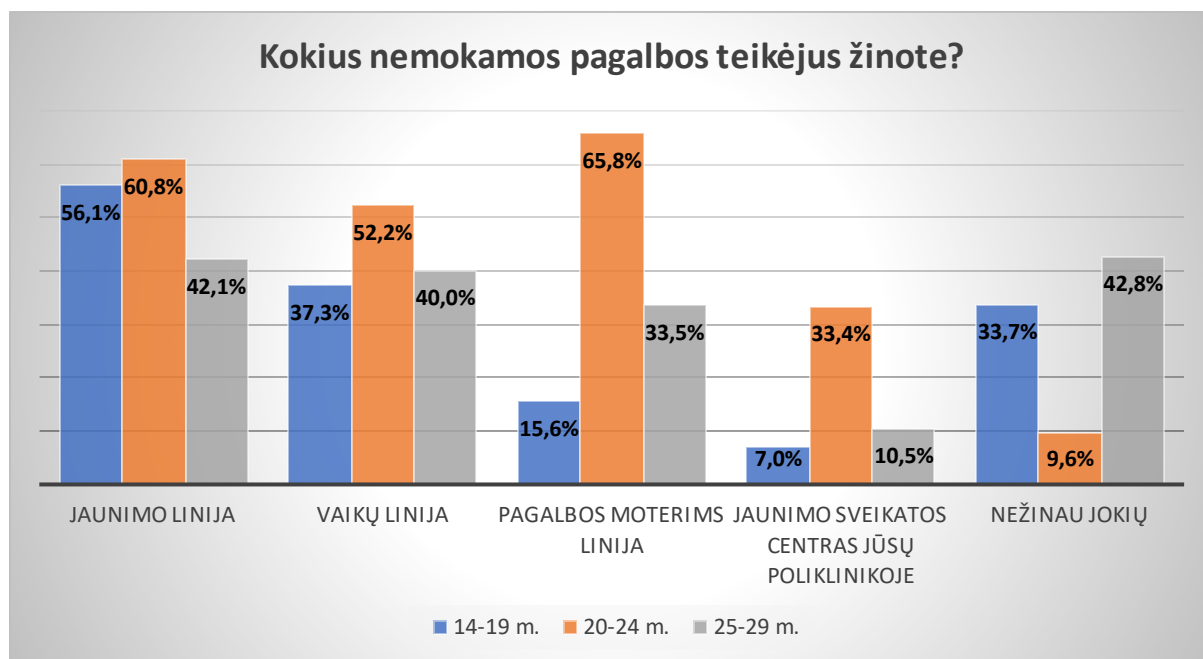
232 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis, pagal amžiaus grupę (N=1552)

Nustatyta, kad 25-29 m. amžiaus respondentai sulaukia didžiausio socialinio palaikymo iš šeimos narių, mažiausiai jo sulaukia 14-19 m. amžiaus asmenys (žr. 233 pav.).



233 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis (N=1552)

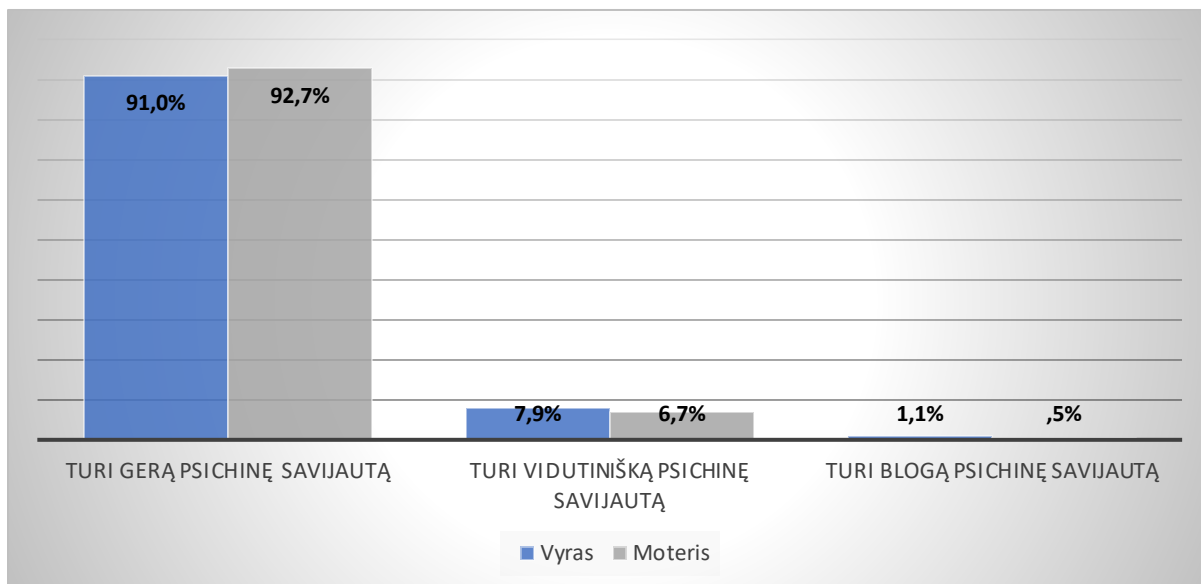
Pastebėta, kad 20-24 m. jaunuoliai yra geriausiai informuoti apie nemokamos pagalbos teikėjus, nei kitų amžiaus grupių respondentai. Prasčiausiai informuota yra 25-29 m. amžiaus grupė (žr. 234 pav.).



234 pav. Pagalbos tiekėjų žinomumo rodiklis, pagal amžiaus grupes (N=1552)

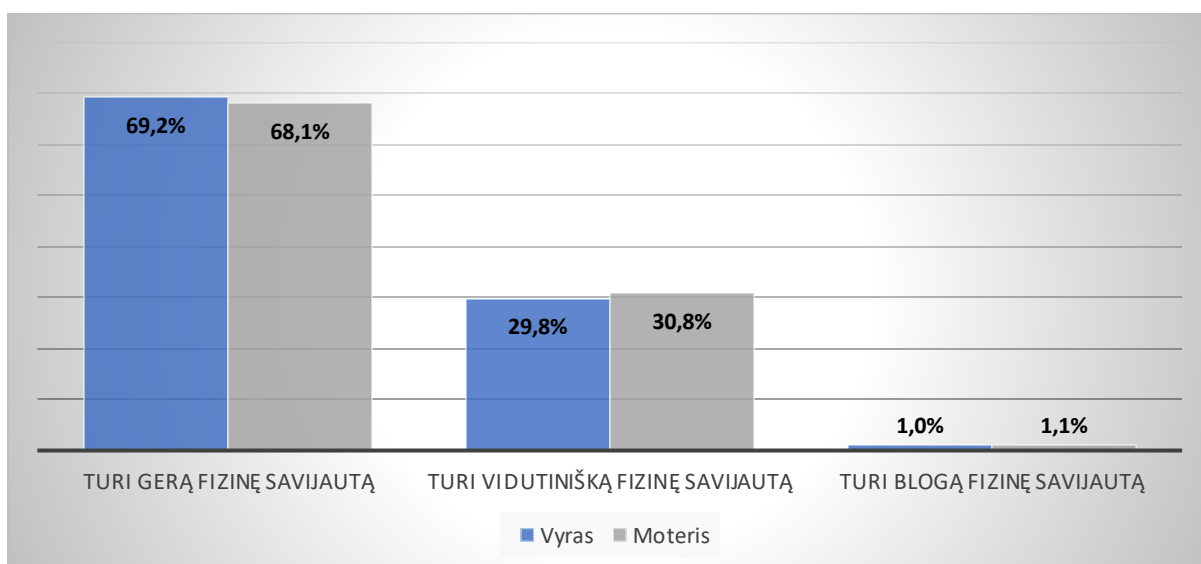
### 9.3. Lyginimas pagal lytį

Psichinė savijauta respondentų lyčių grupėse skiriasi nežymiai ir statistinės reikšmės neturi (žr. 235 pav.).



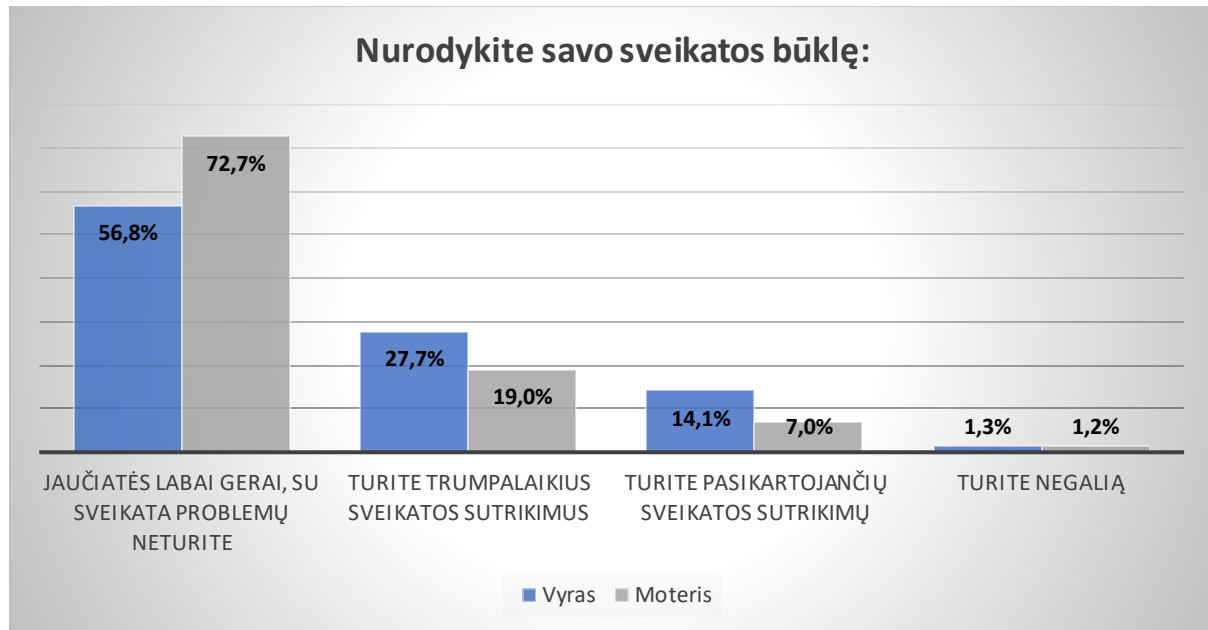
235 pav. Psichinė savijauta, pagal respondentų lytį (N=1552)

Fizinės respondentų savijautos skirtumai tarp lyčių yra nežymūs (žr. 236 pav.).



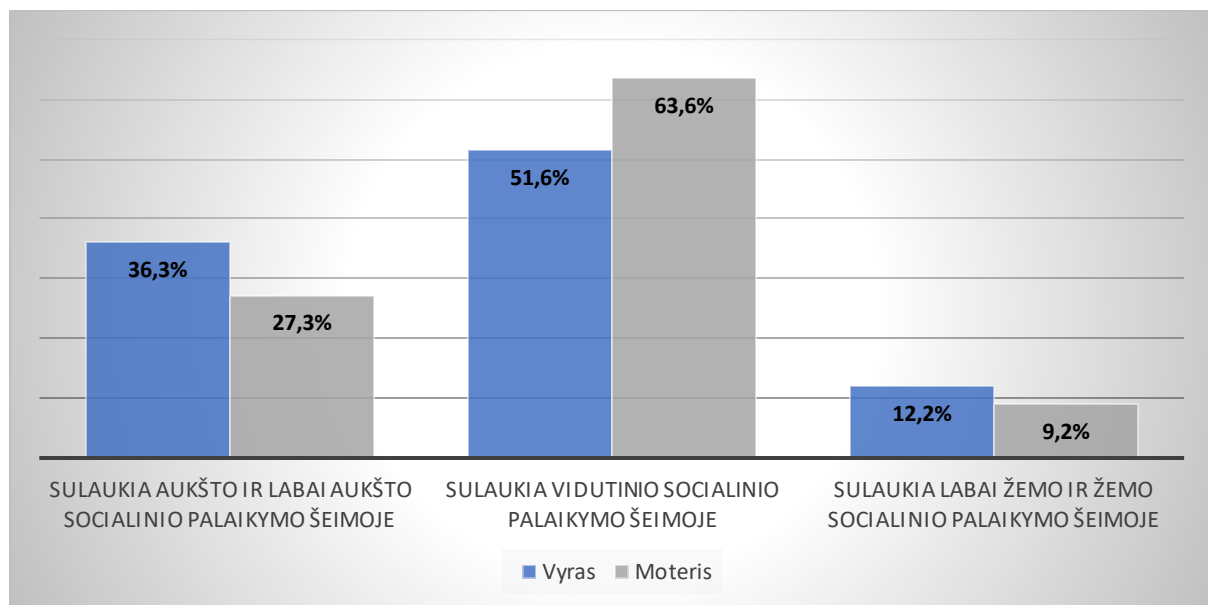
236 pav. Fizinė savijauta, pagal respondentų lytį (N=1552)

Savo sveikatos būklę moterys vertina geriau nei vyrai, nors psichologinė ir fizinė savijauta tarp lyčių buvo gana panaši (žr. 237 pav.).



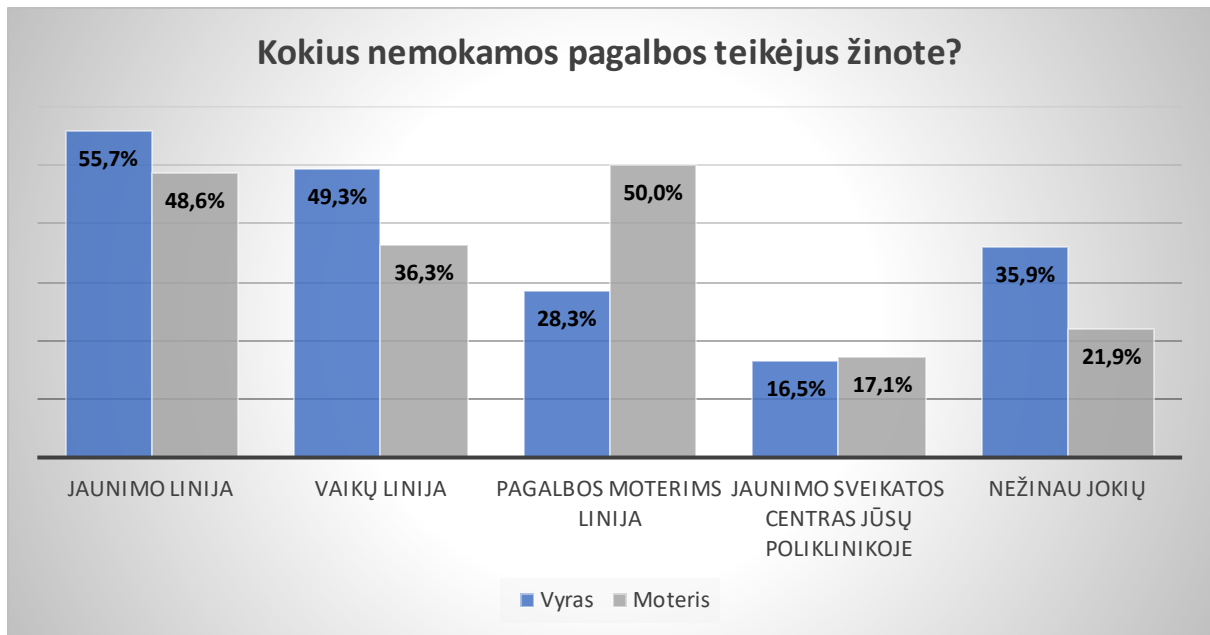
237 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis, pagal lytį (N=1552)

Pastebėta, kad vyrai sulaukia didesnio palaikymo iš šeimos, nei moterys (žr. 238 pav.).



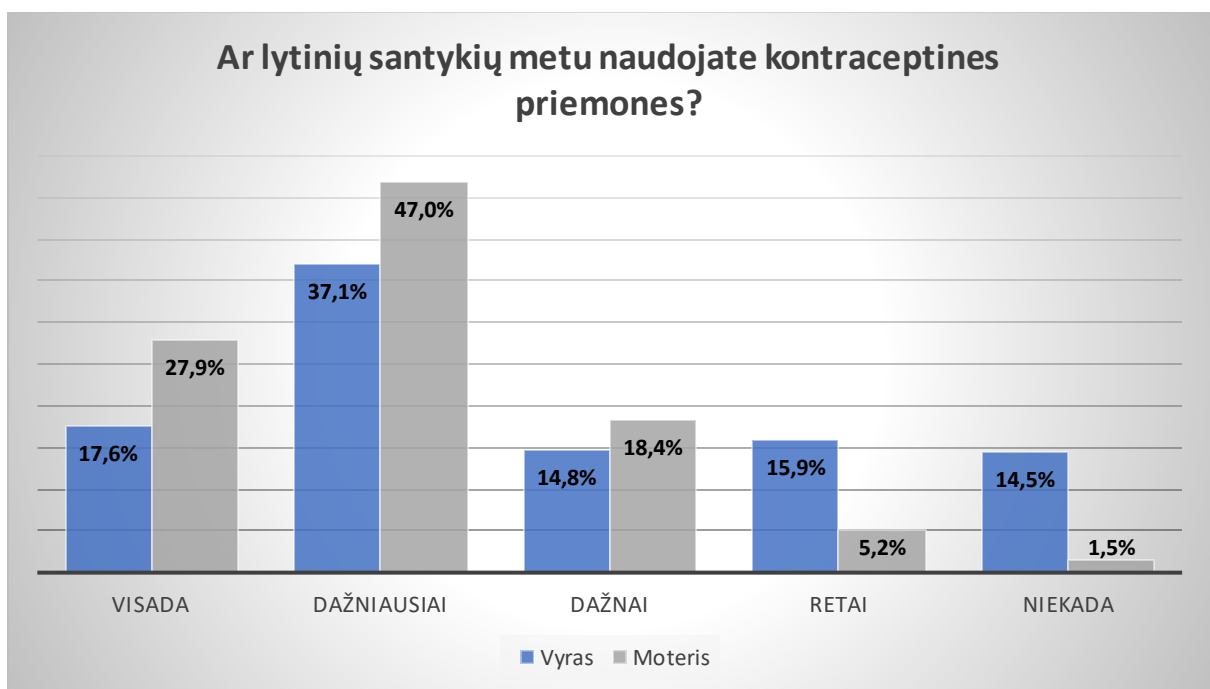
238 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

Vertinant pagalbos teikėjų žinomumą tarp lyčių, pastebėta, kad vyrai yra geriau informuoti apie jaunimo ir vaikų linijas, tačiau daugiau moterų žino pagalbos moterims liniją. Daugiau vyrų nei moterų, nežino jokių nemokamos pagalbos teikėjų (žr. 239 pav.).



239 pav. Pagalbos teikėjų žinomumo rodiklis, pagal lytį (N=1552)

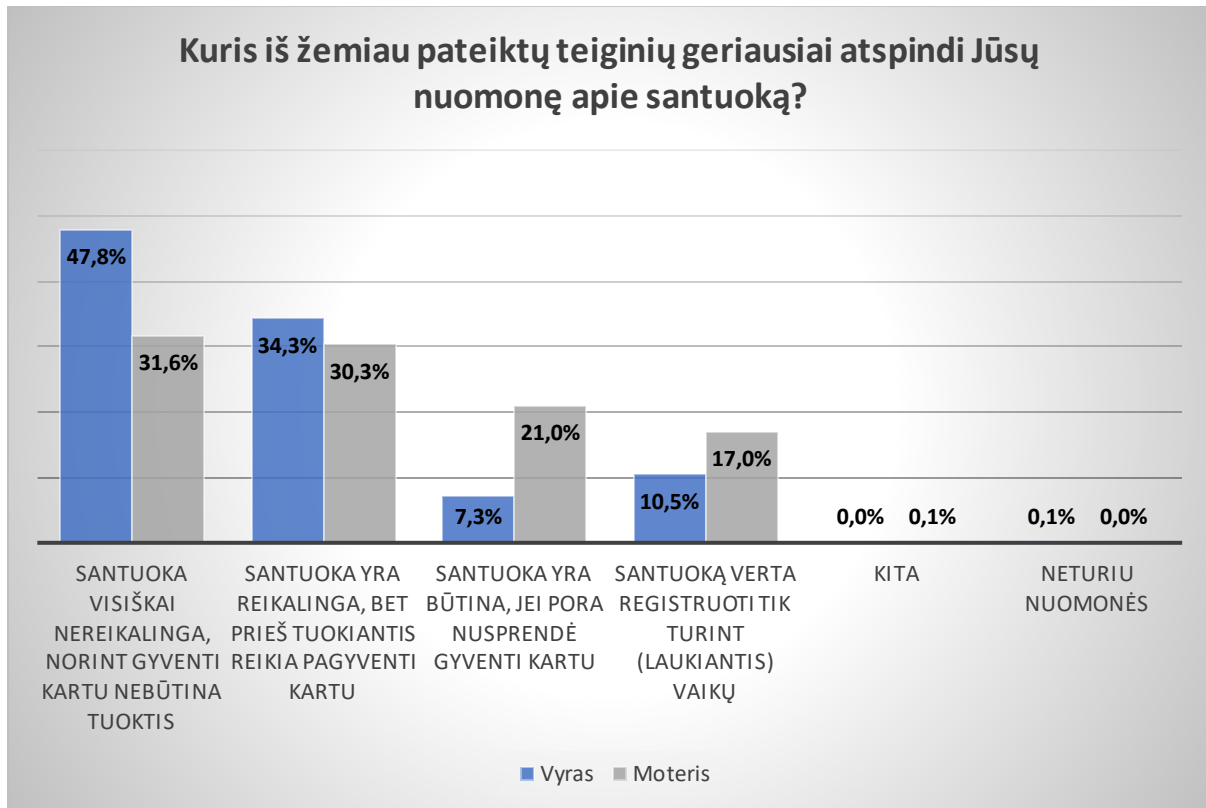
Nustatyta, kad moterys dažniau naudoja kontraceptines priemones nei vyrai (žr. 240 pav.).



240 pav. Kontraceptinių priemonių naudojimo rodiklis (N=1552)



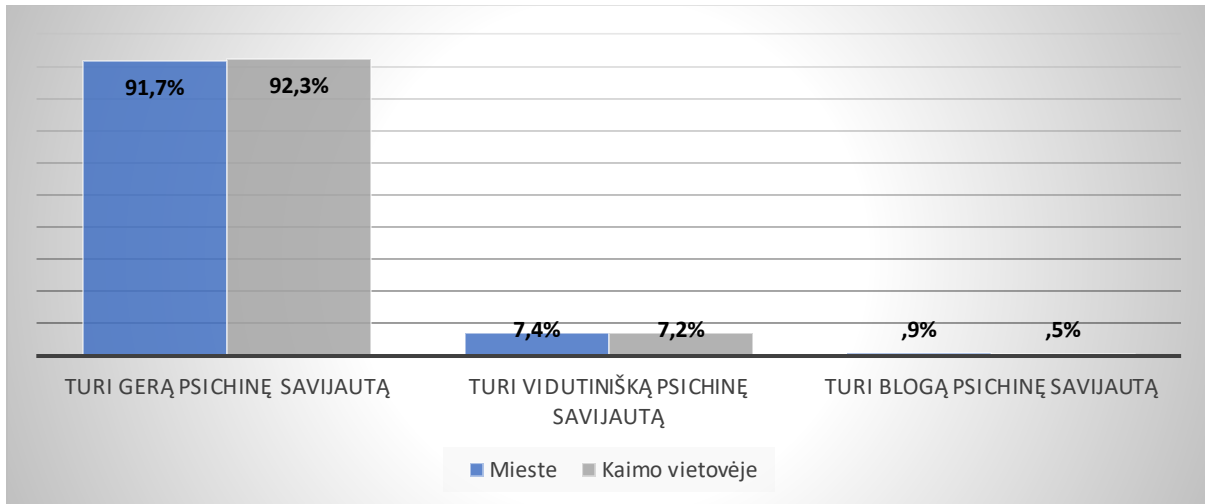
Pastebėta, kad moterims santuoka atrodo reikalingesnė nei vyrams, vos 7,3 proc. vyrų mano, kad santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu (žr. 241 pav.).



241 pav. Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis, pagal lytį (N=1552)

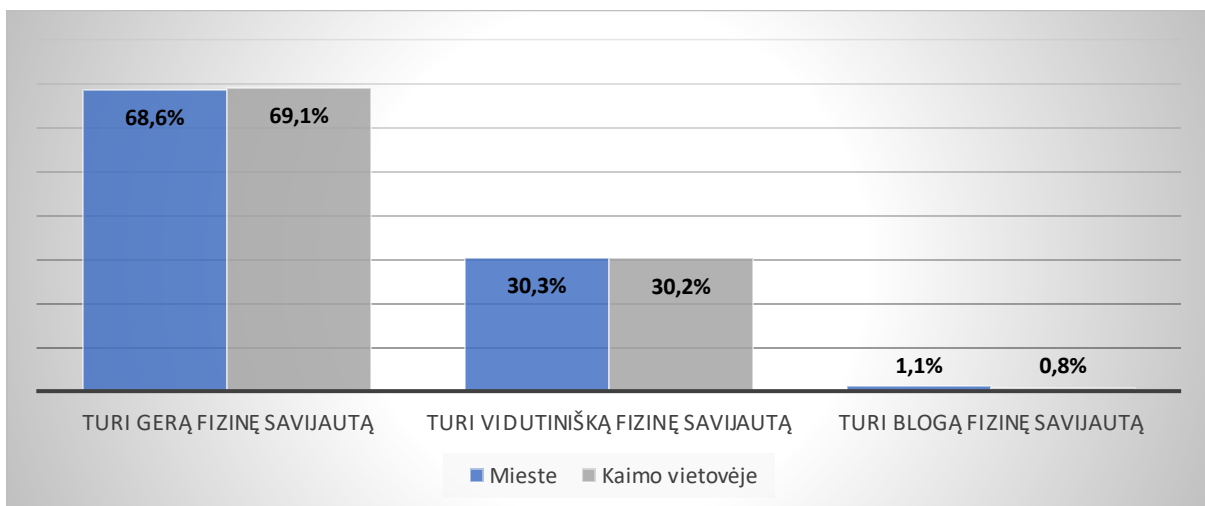
#### 9.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Lyginant psichinę savijautą pagal gyvenamąją vietovę, didesnių skirtumų neužfiksuota. Gautais duomenimis vos 0,6 proc. daugiau kaimo gyventojų turi gerą psichinę sveikatą, taip pat 0,4 proc. daugiau miesto gyventojų turi blogą psichinę sveikatą (žr. 243 pav.).



243 pav. Psichinės savijautos rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

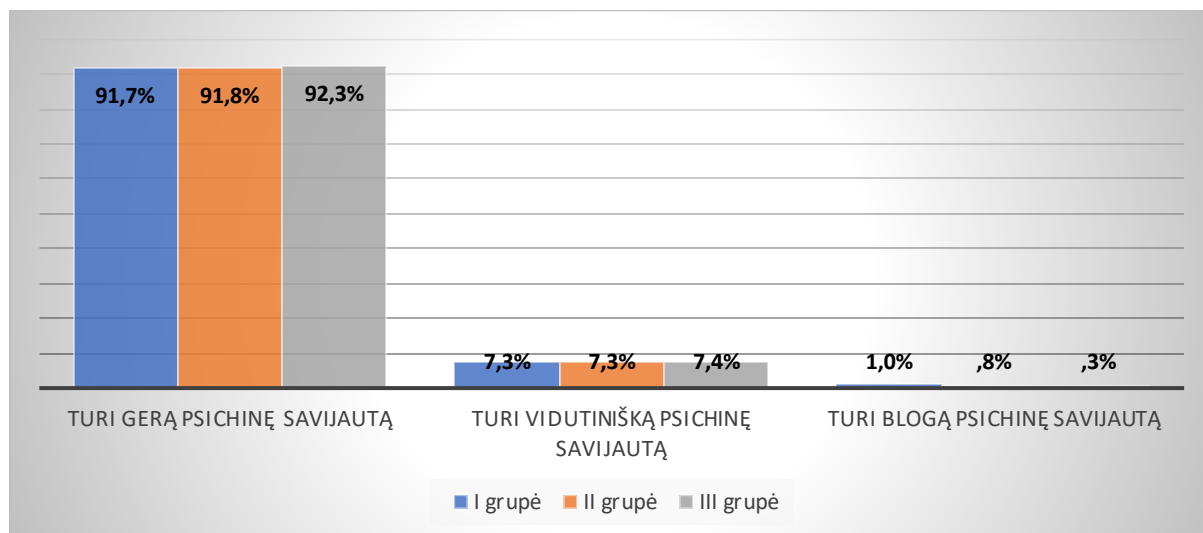
Fizinės savijautos rodikliai taip pat skiriasi pagal gyvenamąją vietą vos iki 0,5 proc. (žr. 244 pav.).



244 pav. Fizinės savijautos rodiklis, pagal gyvenamąją vietą (N=1552)

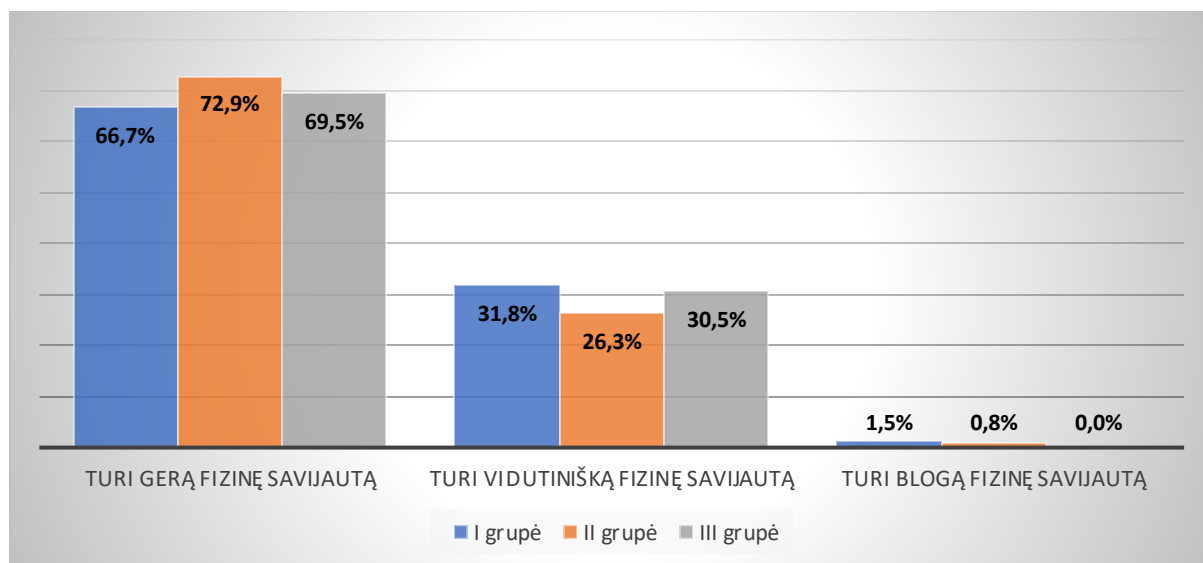
## 9.5. Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupę

Vertinant psichinę savijautą pagal savivaldybių grupę, pastebėta, kad respondentų atsakymai skiriasi vos iki 0,7 proc. (žr. 245 pav.)



245 pav. Psichinės savijautos rodiklis, pagal savivaldybių grupę (N=1552)

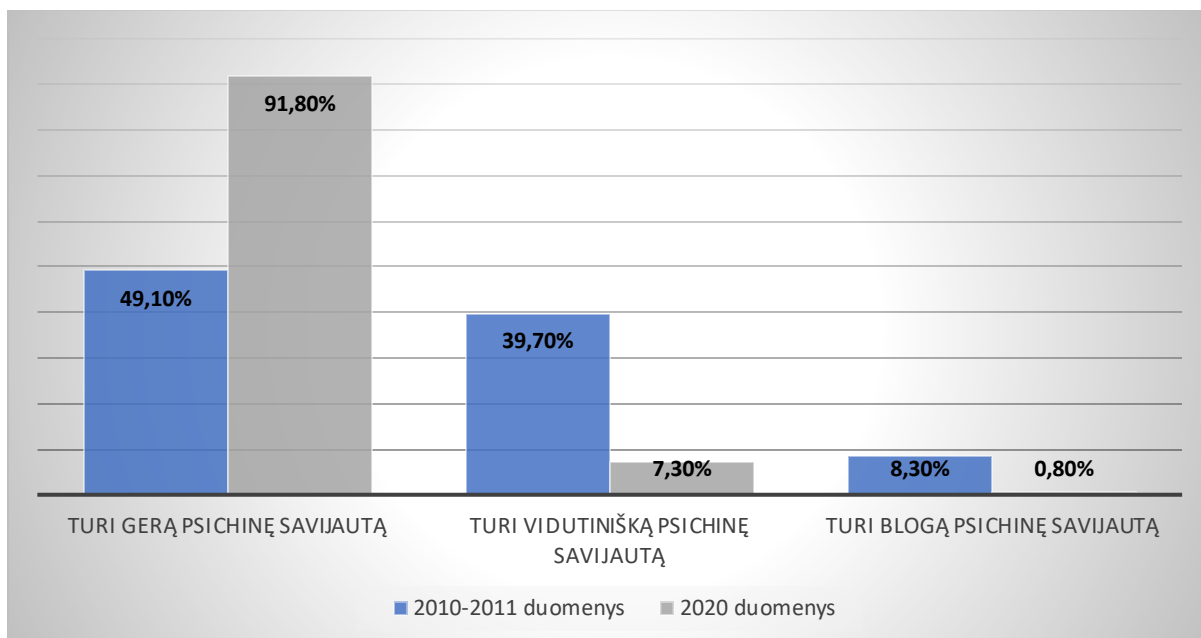
Fizinės savijautos skirtumai tarp savivaldybių grupių skiriasi šiek tiek daugiau. Pastebėta, kad II-oji savivaldybių grupė išsiskiria geresne fizine savijauta nei kitos savivaldybių grupės, I-oji savivaldybių grupė turi prasčiausią fizinės savijautos rodiklį (žr. 246 pav.)



246 pav. Fizinės savijautos rodiklis, pagal savivaldybių grupę (N=1552)

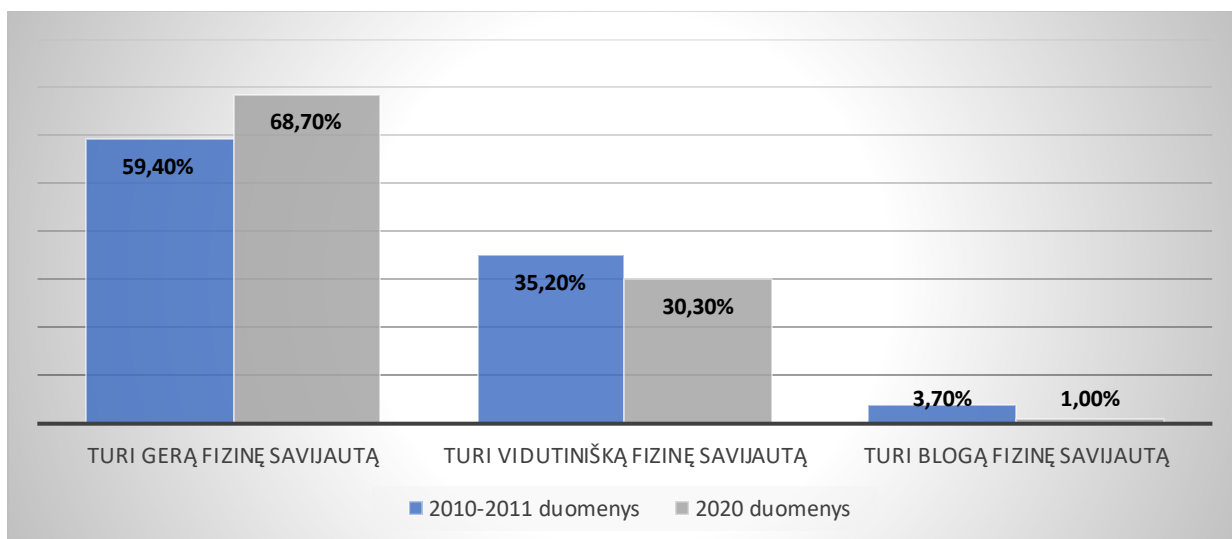
## 9.6. Lyginimas su 2010-2011 m. jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant psichinę savijautą su 2010-2011 m. duomenimis, pastebėta, kad psichinė savijauta žymiai pagerėjusi (žr. 247 pav.).



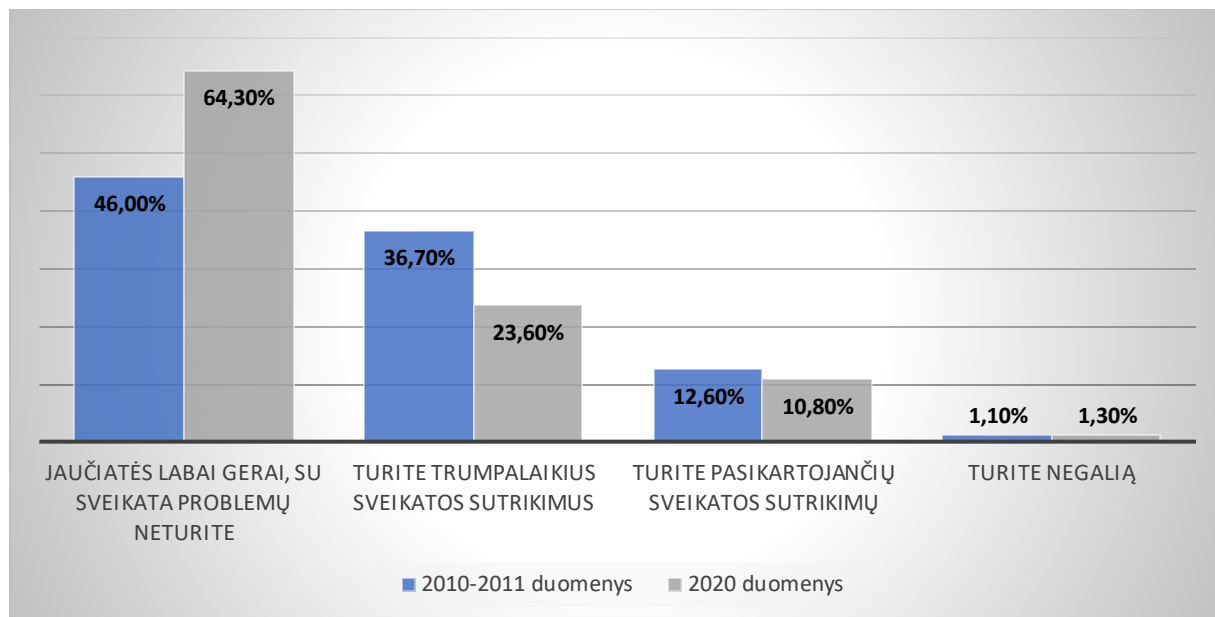
247 pav. Psichinės savijautos rodiklio palyginimas

Nustatyta, kad fizinės savijautos vertinimas taip pat geresnis, lyginant su 2010-2011 m. tyrimu (žr. 248 pav.).



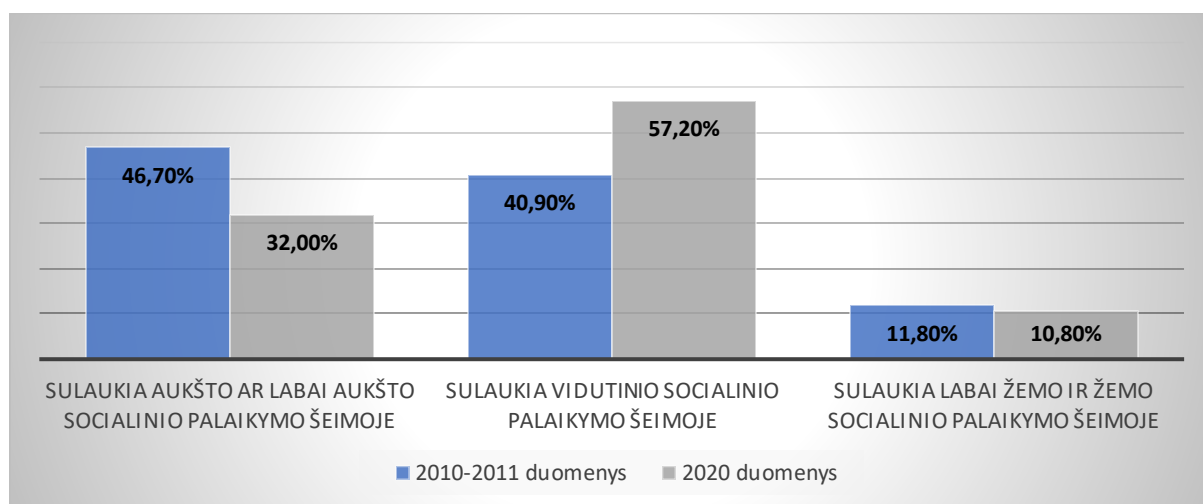
248 pav. Fizinės savijautos rodiklio palyginimas

Sveikatos būklės subjektyvus vertinimo rodiklis irgi geresnis, lyginant su 2010-2011 m. tyrimo duomenimis (žr. 249 pav.).



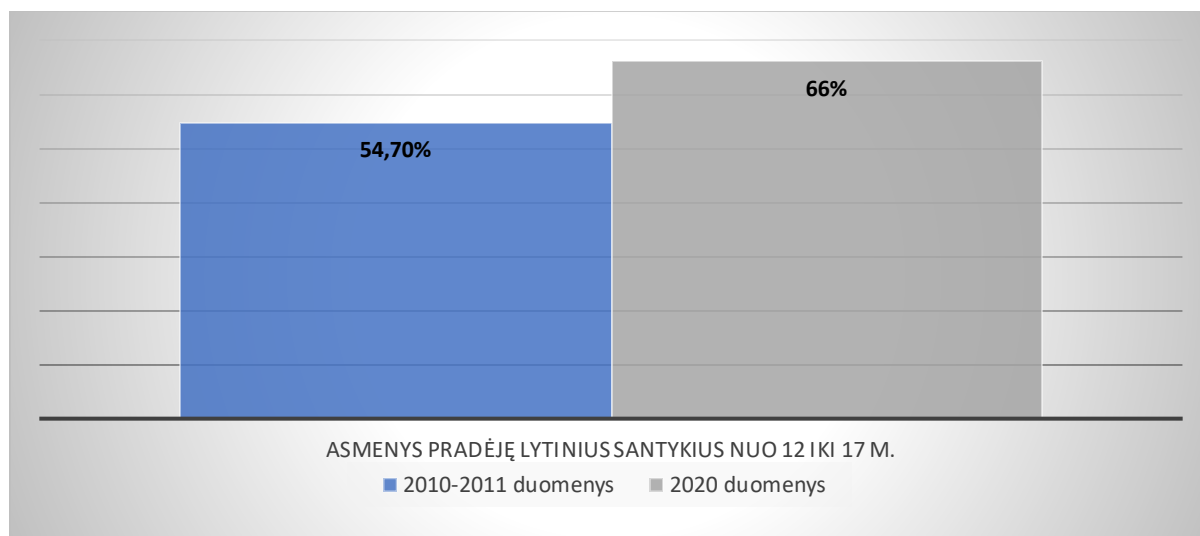
249 pav. Sveikatos būklės subjektyvių rodiklių palyginimas

Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis krenta, lyginant su 2010-2011 m. duomenimis ir vis mažiau jaunuolių sulaukia aukšto ar labai aukšto palaikymo šeimoje (žr. 250 pav.).



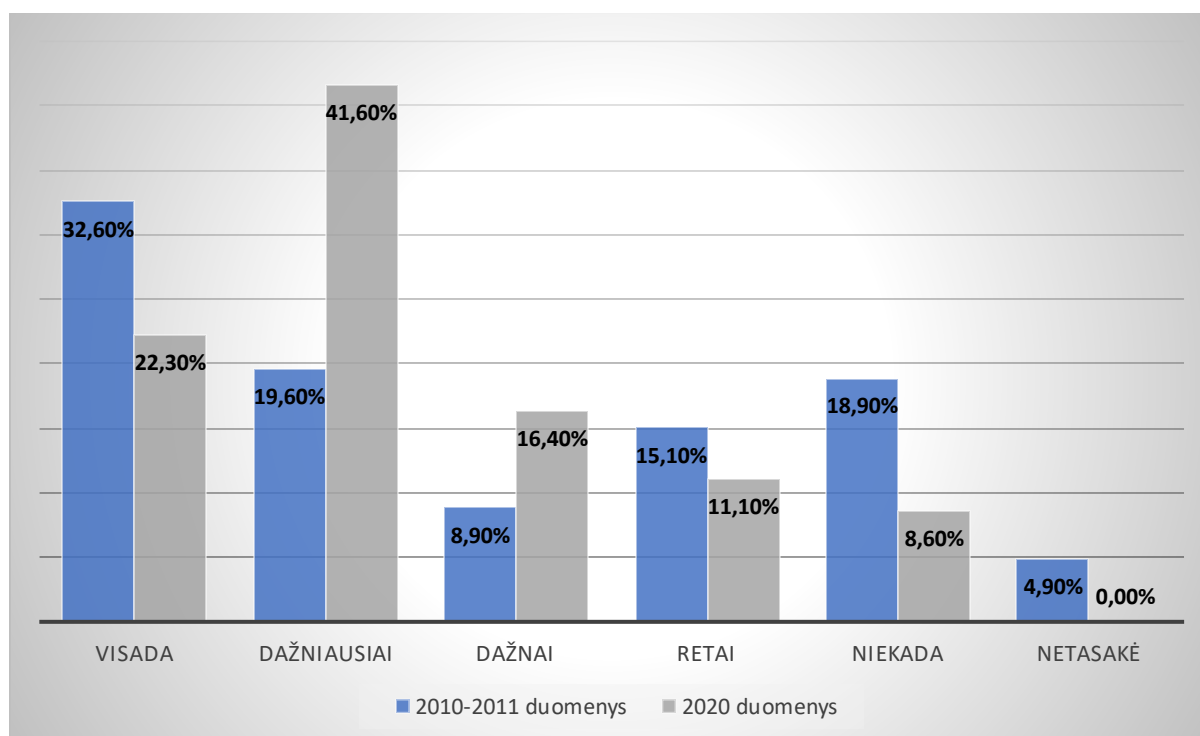
250 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklių palyginimas

Vertinant pirmųjų lytinių santykių amžiaus rodiklį, pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių pradeda santykius dar būdami nepilnamečiai (žr. 251 pav.).



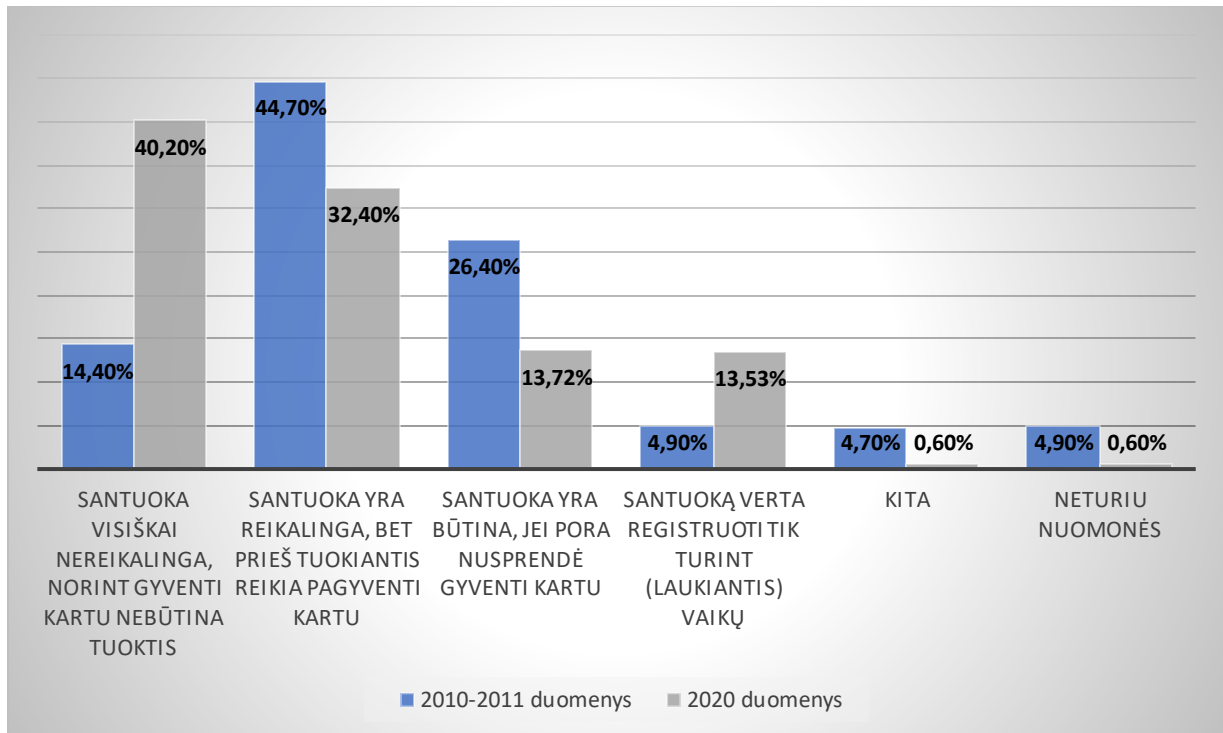
251 pav. Asmenų, pradėjusių lytinius santykius nuo 12 iki 17 m. rodiklio palyginimas

Vertinant kontraceptinių priemonių naudojimą, pastebėta, kad mažiau asmenų (10,3 proc.) naudojami kontraceptinėmis priemonėmis visada. Tačiau taip pat sumažėjo asmenų (10,3 proc.), kurie kontraceptinėmis priemonėmis nesinaudojo niekada (žr. 252 pav.).



252 pav. Kontraceptinių priemonių naudojimo rodiklių, palyginimas

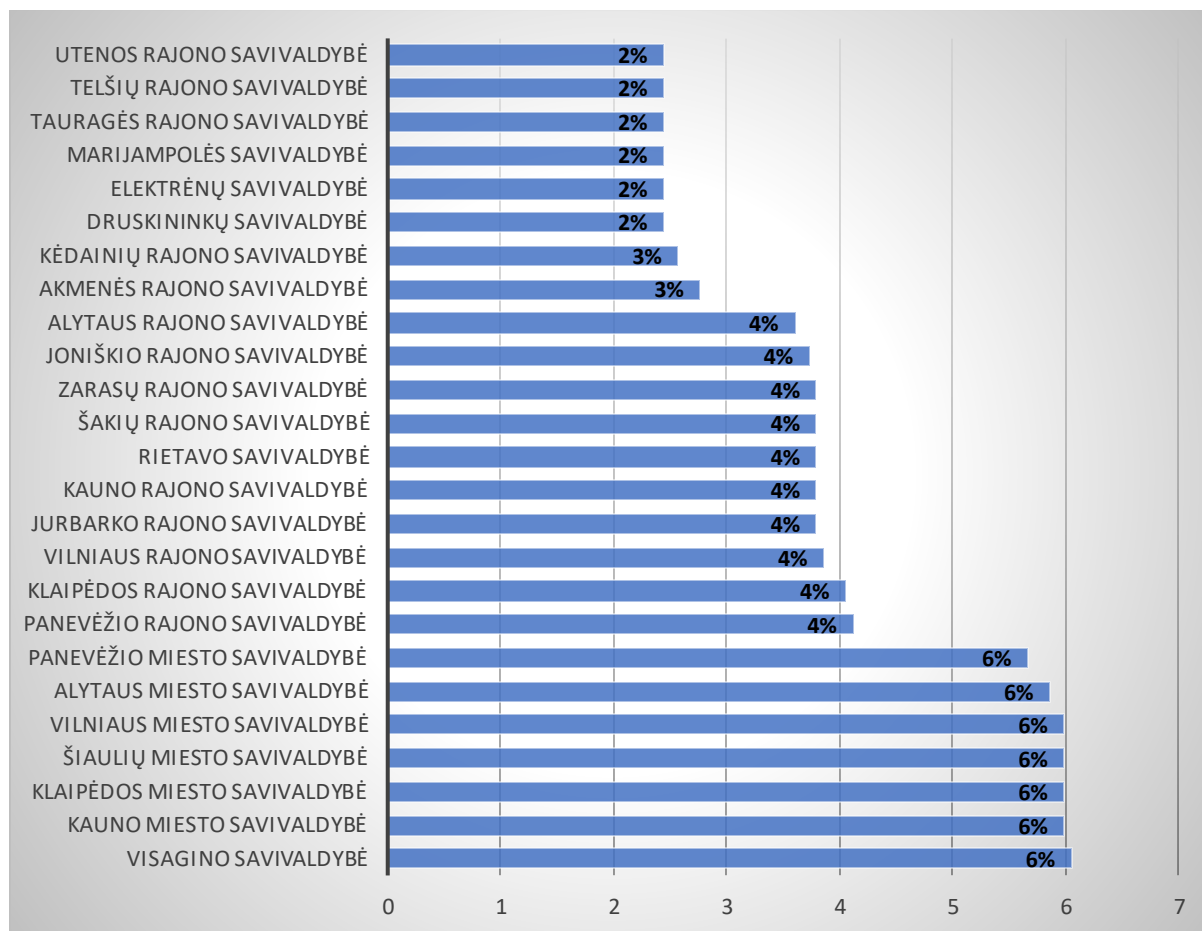
Požiūris į santuoką keičiasi, vis daugiau jaunų asmenų mąsto, kad santuoka nėra reikalinga (žr. 253 pav.).



253 pav. Požiūrio į santuoką rodiklio palyginimas

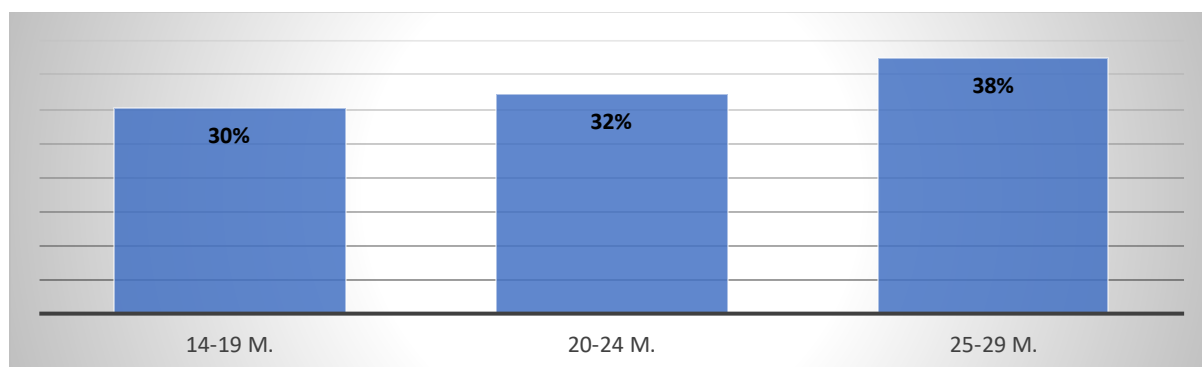
## 10. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

Apklausoje dalyvavo respondentai iš 25 skirtingų savivaldybių (žr. 254 pav.).



254 pav. Respondentų pasiskirstymas, pagal savivaldybes (N=1552)

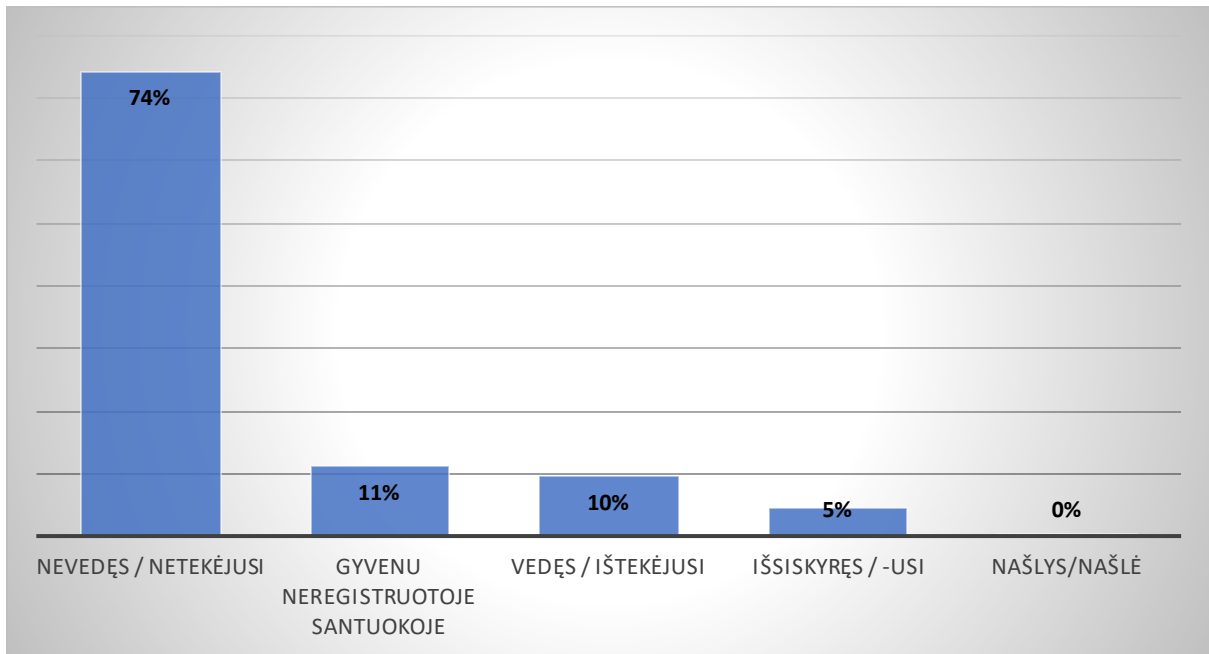
Tyrime dalyvavo šių amžiaus grupių respondentai (žr. 255 pav.).



255 pav. Respondentų pasiskirstymas, pagal amžiaus grupes (N=1552)

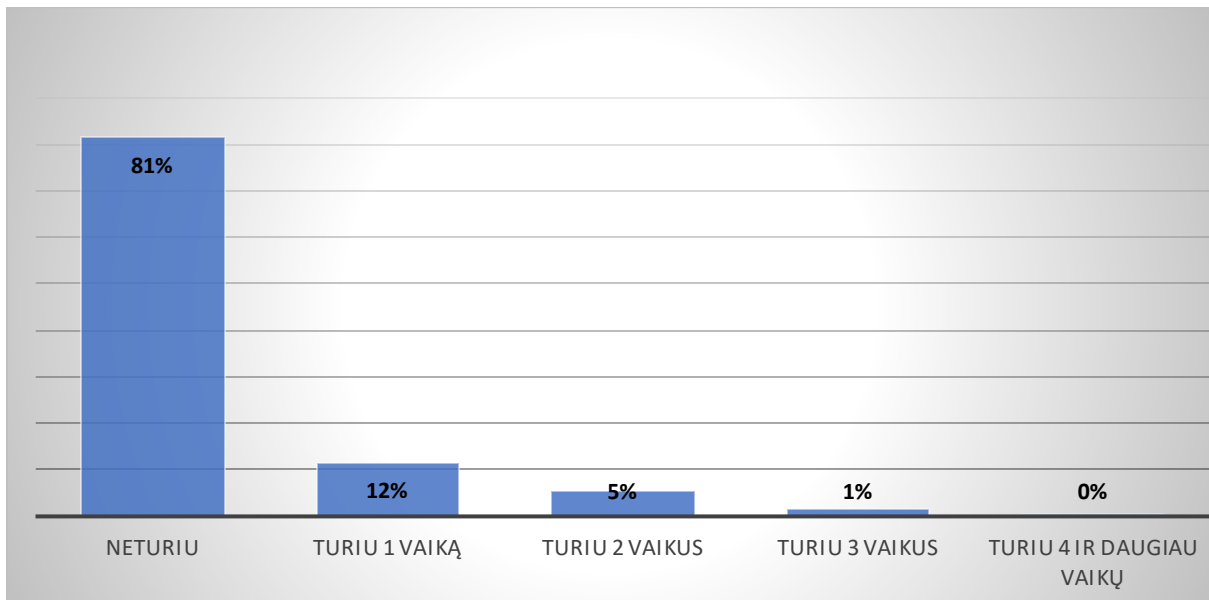


Dauguma apklaustų respondentų (74 proc.) buvo nevedę / netekę (žr. 256 pav.).



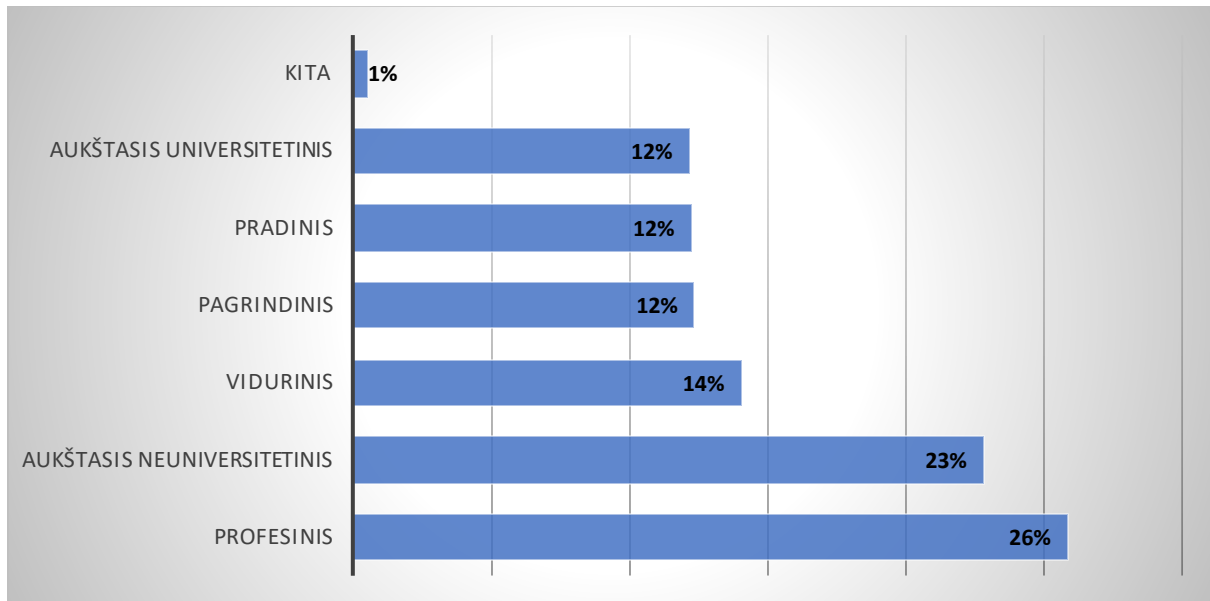
256 pav. Respondentų šeimyninė padėtis (N=1552)

Dauguma respondentų nurodė, kad neturi vaikų. Tie, kurie turi vaikų, daugiausiai nurodė turintys tik vieną vaiką (žr. 257 pav.).



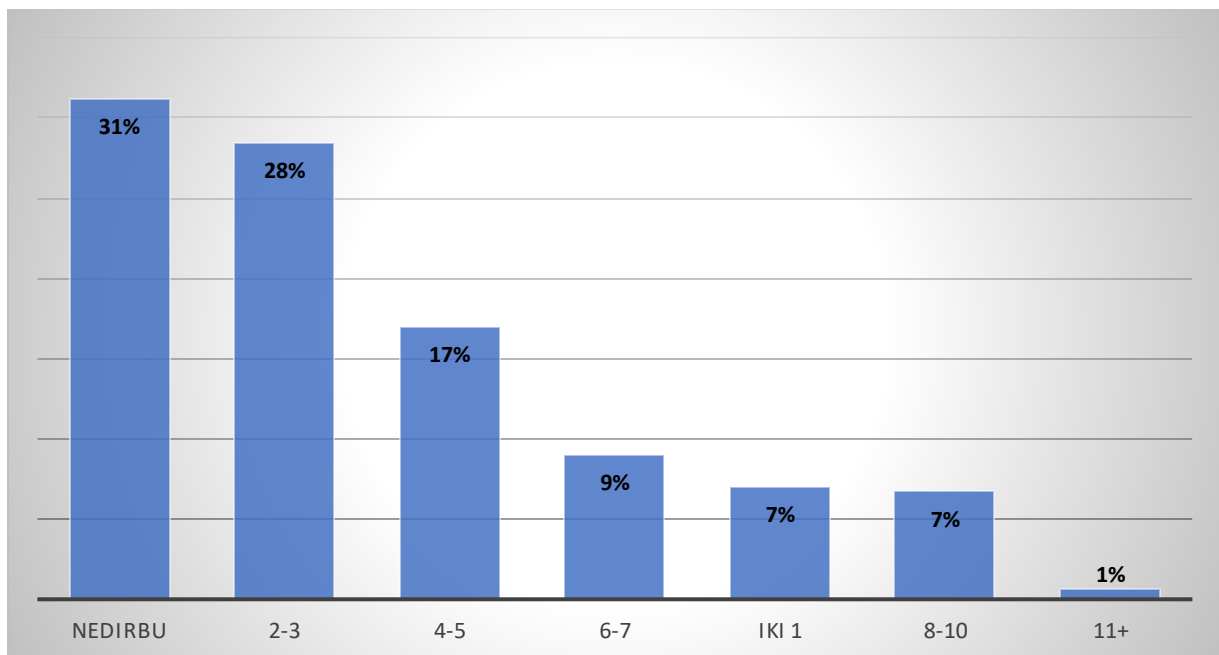
257 pav. Respondentų turimų vaikų skaičius (N=1552)

Apklausoje dalyvavo skirtingo išsilavinimo asmenys, daugiausiai asmenų turėjo profesinį, aukštąjį neuniversitetinį arba vidurinį išsilavinimą (žr. 258 pav.).



258 pav. Respondentų išsilavinimas (N=1552)

Daugiausiai respondentų (31 proc.) nedirba ir 28 proc. turi 2-3 m. darbo stažą (žr. 259 pav.).



259 pav. Respondentų darbo stažas (N=1552)

## IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

### MOKYKLA:

1. Nustatyta, kad tik 2,1 proc. mokinių sunkiai sekasi kontroliuoti įvykius mokykloje ir jų gebėjimai įveikti problemas yra žemi. Mergaitėms sekasi geriau kontroliuoti įvykius nei berniukams. Taip pat nustatyta, kad mieste šis rodiklis yra geresnis, nei kaimo vietovėse. Pastebėta, kad rodiklis yra pagerėjęs, lyginant su 2010-2011 m. vykdytu tyrimu.
2. Mokyklos saugumo rodiklis yra gana aukštas bei nustatyta nedidelė rizika mokyklose. Rodiklis yra žymiai geresnis, lyginant su 2010-2011 m. duomenimis.
3. Mokinių pamokų lankomumo rodiklis yra gana aukštas bei geresnis nei 2010-2011 metais.
4. Mokinių pažangumo rodiklis yra kritęs, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Rekomenduojama Užsakovui išsiaiškinti kritusio pažangumo priežastis, išsiaiškinti ar mokinių pažangumui turi įtakos pasikeitusi švietimo sistema, asmeninis mokinių / mokinių tėvų požiūris į mokslą ar kitos priežastys.
5. Mokinių domėjimosi būsima profesija rodiklis taip pat yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Užsakovui vertėtų užtikrinti, kad informaciją bei konsultacijas apie profesijos pasirinkimą gautų ugdymo institucijose bei būtų skatinami atsakingai rinktis būsimą profesiją.
6. Mokinių aktyvumo rodiklis yra paaugęs, vis daugiau mokinių aktyviai dalyvauja mokinių savivaldoje.

### STUDIJOS:

7. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis auga, studentai daugiau domisi būsimomis studijomis bei ateities perspektyvomis jas baigus. Tačiau pastebėta, kad tik maža dalis respondentų dirba pagal įgytą išsilavinimą. Darbo ne pagal įgytą išsilavinimą problema gali būti reikalingų specialistų poreikio darbo rinkoje neįvertinimas, taip pat polinkis rinktis populiariausią profesiją, kurioje yra didelis specialistų kiekis bei konkurencija.
8. Nustatyta, kad ketinimo tęsti studijas rodiklis yra sumažėjęs. Rekomenduojama Užsakovui išsiaiškinti aukštesnių kvalifikacinių laipsnių privalumus darbo rinkoje ir nustatyti, kodėl vis mažiau studentų nusprendžia nebetęsti studijų. Teikti jaunimui

informaciją apie visas studijų pakopas bei jų suteikiamus privalumus, teikti konsultacijas studijų klausimais;

9. Studentų aktyvumo rodiklis yra akivaizdžiai paaugęs. Nustatytas didesnis moterų, 20-24 m. amžiaus grupės aktyvumas, taip pat pastebėta, kad I-oje savivaldybių grupėje šis rodiklis buvo aukštesnis, nei kitose savivaldybių grupėse.

#### DARBAS:

10. Pastebėta, kad dirbančiųjų pagal įgytą specialybę rodiklis yra žemas, vos 31 proc. (iš tų kurie turi specialybę), dirba pagal įgytą specialybę. Daugiau pagal specialybę dirba vyrų, nei moterų. Nustatyta, kad reikėtų skirti dėmesį profesinių bei aukštųjų mokyklų ruošiamų specialistų skaičiaus reguliavimui, tam, kad įgijusiam specialybę jaunam žmogui būtų užtikrinama darbo vieta. Užsakovui rekomenduojama kreiptis į kompetentingas institucijas ir spręsti darbo ne pagal kvalifikaciją problemas;
11. Gebėjimo kontroliuoti įvykius bei įveikti problemas darbe rodiklis yra žymiai pakilęs. Spręsti problemas darbe geriau sekasi vyrams, nei moterims.
12. Pastebėta, kad mažiau jaunų žmonių ketina keisti darbo vietą. Pagrindinė darbo vietos keitimo priežastis yra netenkinantis darbo užmokestis.
13. Daugiausiai asmenų nori dirbti kitame mieste dėl didesnių galimybių pasirinkti darbą, užsienyje – dėl didesnio darbo užmokesčio. Užsakovui rekomenduojama informuoti jaunimą apie galimybes dirbti nuotoliniu būdu, organizuoti kompiuterinio raštingumo mokymus savivaldybėse, kur yra sudėtingesnės įsidarbinimo galimybės.
14. Nustatyta, kad beveik pusė respondentų nesutiktų užsienyje dirbti jokio darbo.
15. Pastebėta, kad jaunų žmonių nedarbo trukmė trumpėja. Daugiausiai nedirbančių nurodo, kad nedirba, nes jų netenkina darbo pobūdis arba siūlomas darbo užmokestis.
16. Siūloma praktiką bei savanorystę laikyti lygiaverte darbo patirtimi, tam, kad jaunas žmogus tiek atitiktų darbdavio keliamus kvalifikacinius reikalavimus, tiek galėtų pretenduoti į patrauklesnį darbo užmokestį.

#### LAISVALAIKIS:

17. Didžioji dalis jaunimo leidžia laisvalaikį būdami su draugais ar eidami pasivaikščioti. Pastebėta, kad lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis, mažiau jaunų žmonių praleidžia laisvalaikį skaitydami knygas, mažiau lankosi naktiniuose klubuose / kavinėse, parduotuvėse. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad kai kurių laisvalaikio veiklų populiarumas galėjo sumažėti dėl su Covid-19 pandemija susijusių ribojimų.

18. Nustatyta, kad tik nedidelė dalis jaunimo leidžia laisvalaikį eidami į teatrą / koncertus / parodas. Nors šios laisvalaikio formos taip pat buvo paveiktos dėl su Covid-19 pandemija susijusių ribojimų ir rezultatai gali būti neviseškai tikslūs, tačiau pastebėta, kad jos nebuvo populiarios ir anksčiau. Manytina, kad turėtų būti labiau skatinamas laisvalaikio praleidimas, susijęs su kultūriniu lavinimu. Jauniems žmonėms galėtų būti suteikiamos nuolaidos ar kitokios lengvatos dalyvauti kultūriniuose renginiuose. Rūpintis kultūriniu lavinimu turėtų ir mokyklos, universitetai, organizuodami jaunimo veiklas, tokios veiklos turėtų būti įtrauktos į švietimo sistemą.
19. Pastebėta, kad dauguma respondentų yra patenkinti savo laisvalaikiu bei mano, kad turi daug galimybių įdomiai jį praleisti. Tačiau dalis respondentų mano, kad turi nepakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą.

### DRAUGAI

20. Nustatyta, kad santykių su draugais kokybės rodiklis yra kritęs. Pastebėta, kad moterų rodiklis yra šiek tiek geresnis, nei vyrų.
21. Turimų draugų skaičius yra taip pat sumažėjęs, 53,1 proc. jaunimo turi du arba daugiau draugų. Taip pat nustatyta, kad jauniems žmonėms vis sunkiau susirasti naujų draugų. Tarp mieste gyvenančių respondentų šis rodiklis yra aukštesnis.
22. Socialinio palaikymo rodiklis yra sumažėjęs. Žemiausio socialinio palaikymo sulaukia asmenys, esantys 14-19 m. amžiaus grupėje.
23. Užsakovui rekomenduojama skirti daugiau dėmesio jaunų asmenų socialinių įgūdžių ugdymui, teikti pasiūlymus kompetentingoms institucijoms, koncentruotis į psichologinę bei socialinę pagalbą jauniems žmonėms.

### GYVENIMO SALYGOS

24. Pastebėta, kad mažiau jaunų žmonių gyvena kartu su tėvais, daugiau jaunų žmonių renkasi nuomą ar įsigyti nuosavą būstą. Su tėvais dažniausiai gyvena 14-19 m. asmenys.
25. Pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių gyvena butuose, mažiau namuose, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis.
26. Nors sumažėjo jaunų žmonių, gyvenančių iš tėvų paramos, daugiau nei pusė (53,7 proc.) respondentų gyvena iš tėvų paramos. Pastebėta, kad daugiau moterų gyvena iš darbo užmokesčio ar draugo pajamų nei vyrai. Vidutinės jaunų žmonių pajamos svyruoja nuo 286 iki 855 Eur per mėnesį.

27. Bendras paskolų skaičius nėra didelis ir ne visi jauni asmenys pagal savo finansines galimybes yra pajėgūs paimti paskolas. Rekomenduojama suteikti lengvatines paskolas jaunimui, reikalauti mažesnio pradinio įnašo būsto paskoloms, suteikti galimybes gražinti paskolas baigus studijas bei tokiu būdu padėti įsitvirtinti jauniems žmonėms Lietuvoje.
28. Pastebėta, kad apie pusę respondentų žino apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmojo būsto programą, tačiau tik mažiau nei trečdalis (27,2 proc.) jaunų žmonių ketina šia programa pasinaudoti. Rekomenduojama Užsakovui rūpintis informacijos sklaida apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmojo būsto programą, padėti jauniems žmonėms teikti paraiškas bei pildyti dokumentaciją siekiant gauti paramą būstui.
29. Nustatyta, kad verslumo rodiklis auga, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Pastebėta, kad verslesnės yra moterys nei vyrai;
30. Verslumą skatinančiose veiklose mokyklose teko dalyvauti vos 12 proc. respondentų ir 49 proc. respondentų žino apie šias veiklas.

#### DALYVAVIMAS

31. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnių metų duomenimis. Ypač žemo politinio-pilietinio aktyvumo yra 14-19 m. asmenys. Taip pat pastebėtina, kad kaime politinis-pilietinis aktyvumas yra žemesnis nei mieste.
32. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis taip pat yra sumažėjęs, lyginant ankstesnio tyrimo duomenis.
33. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra smarkiai pakilęs. Pastebėta, kad šis rodiklis yra aukštesnis vyrų, nei moterų. Aukščiausias rodiklis yra 14-19 m. asmenų amžiaus grupėje.
34. Nustatyta, kad pilietiškumo-labdarumo rodiklis taip pat sumažėjęs. Pastebėta, kad šis rodiklis yra žemesnis kaimo vietovėse.
35. Asociacijoms ir nevyriausybinėms organizacijoms priklauso vis mažiau jaunuolių, šio tyrimo duomenimis vos 1 proc..
36. Internetinį portalą [www.zinauviska.lt](http://www.zinauviska.lt) žino beveik trečdalis respondentų, juo pasinaudoję yra 14,7 proc. respondentų.
37. Pastebėta, kad vis mažiau jaunų žmonių renkasi savanorystę, net 82,9 proc. apklaustųjų niekada nėra dalyvavę savanoriškoje veikloje. Tačiau svarbu atkreipti dėmesį, kad dėl Covid-19 pandemijos jau devynis mėnesius Lietuvoje egzistuoja tam tikri ribojimai

nemažai organizacijų atsisako priimti savanorius. Dėl to galėjo sumažėti ir savanoriaujančių asmenų skaičius.

38. Tarptautinės savanorystės galimybes žino pakankamai nedidelė dalis respondentų. Reikėtų rūpintis informacijos sklaida bei skatinti jaunos žmonės dalyvauti tarptautinėje veikloje, organizuoti šios tematikos renginius, kviesti jose dalyvauti buvusius savanorius, dalintis patirtimi bei galimybėmis po savanorystės.
39. Neformaliai stiliui priklauso vis mažesnė dalis jaunimo, šio tyrimo duomenimis vos 3,7 proc.
40. Nustatyta, kad tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose dalyvavo vos 4,4 proc. apklaustų respondentų.
41. Pastebėta, kad jaunimo dalyvavimas įvairiose srityse yra labai mažas, ir žymiai sumažėjęs nuo ankstesnio tyrimo, tačiau tam įtaką galėjo daryti su Covid-19 pandemija susiję ribojimai.

## I PROČIAI

42. Nustatyta, kad alkoholio suvartojimo rodiklis yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnių metų duomenimis. Pastebėta, kad vyrai suvartoja daugiau alkoholio nei moterys.
43. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis yra taip pat kritęs. Vis mažiau jaunų žmonių yra priklausomi nuo alkoholio ar priklauso rizikos grupei.
44. Pastebėta, kad vis daugiau jaunų žmonių išbando narkotikus. Daugiausiai asmenų vartojusių narkotikus, priklauso 25-29 m. amžiaus grupei. Siūloma šviesti jaunas asmenis apie narkotikų žalą bei sugriežtėjusią atsakomybę už jų turėjimą / vartojimą ar platinimą.
45. Nustatyta, kad padaugėjo rūkančių asmenų, lyginant gautus duomenis su ankstesnio tyrimo duomenimis. Rekomenduojama šviesti jaunimą apie įvairius tabako gaminius (tiek kaitinamuosius, tiek elektroninius) bei akcentuoti jų kenksmingumą sveikatai.
46. Nustatyti ir pasikeitę interneto vartojimo įpročiai. Jaunimas žymiai daugiau laiko praleidžia internete, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis.
47. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis yra šiek tiek sumažėjęs, tačiau pastebėta, kad vartojantys vaistus asmenys juos vartoja kur kas dažniau.
48. Nustatyta, kad vos 9 proc. respondentų yra pasinaudoję greitųjų kreditų bendrovių paslaugomis ir tik 1 proc. respondentų daugiau negu vieną kartą.
49. Pastebėta, kad jaunimas vis rečiau sportuoja bei trumpėja ir pačios treniruotės laikas. Mieste gyvenantys asmenys sportuoja daugiau, nei kaime. Vyrai sportuoja dažniau nei

moterys. Nustatyta, kad mažiausiai sportuoja 14-19 m. asmenys. Rekomenduojama organizuoti daugiau kūno kultūros pamokų mokyklose, tam kad būtų padidintas jaunimo fizinis aktyvumas, organizuoti sporto renginius konkrečiuose miestuose / savivaldybėse (bėgimus / varžybas).

## PSICHINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

50. Pastebėta, kad jaunų žmonių psichinė savijauta yra pagerėjusi, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Net 92 proc. jaunų žmonių turi gerą psichinę savijautą. Pastebėta, kad moterų psichinė savijauta yra šiek tiek geresnė nei vyrų.
51. Nustatyta, kad respondentų fizinė savijauta taip pat yra pagerėjusi, lyginant su ankstesnių metų duomenimis. Prasčiausias fizinės savijautos rodiklis yra 25-29 m. amžiaus grupėje. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad asmenys vis mažiau sportuoja, tikėtina, kad fizinė savijauta neatspindi esamos fizinės sveikatos.
52. Subjektyvus sveikatos vertinimo rodiklis yra aukštesnis, lyginant su ankstesniu tyrimu. Pastebėta, kad moterys vertina savo sveikatą žymiai geriau nei vyrai.
53. Nustatyta, kad šeimos socialinio palaikymo rodiklis yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Vis mažiau jaunuolių sulaukia aukšto ar labai aukšto palaikymo šeimoje. Pastebėta, kad I-ojoje savivaldybių grupėje gyvenantys respondentai sulaukia mažiausiai palaikymo iš šeimos.
54. Pastebėta, kad bent vieną nemokamos pagalbos teikėją žino pusė respondentų. Daugiausiai respondentų (3,4 proc.) yra kreipęsi į jaunimo pagalbos liniją. Siūloma skirti didesnę dėmesį nemokamos pagalbos teikėjų reklamai bei informacijos sklaidai.
55. Nustatyta, kad vis daugiau asmenų pradeda lytinius santykius dar būdami nepilnamečiai. Pastebėta, kad mažiau jaunų žmonių naudojami kontraceptinėmis priemonėmis nuolatos, tačiau daugiau jaunuolių bent retkarčiais jas naudoja. Reikėtų skirti didesnę dėmesį jaunimo lytiniam švietimui, mokyti jaunimą apie kontraceptinių priemonių naudą bei saugius lytinius santykius, organizuoti šios tematikos seminarus.
56. Taip pat nustatyta, kad santuokos reikšmė yra sumažėjusi. Vis daugiau asmenų mano, kad santuoka yra nereikalinga ir norint gyventi kartu nebūtina tuoktis.





## KLAUSIMYNAS JAUNIMUI

**Mielas Jaunime,**

Maloniai kviečiame Jus bendradarbiauti vykdant tyrimą ir atsakyti į šį klausimyną, kuriuo siekiama išsiaiškinti jaunų žmonių požiūrį į santykius su šeima, studijas ir mokslą, laisvalaikį ir užimtumą, draugų tinklą, gyvenimo sąlygas ir kt. Apklausa yra anonimiška, Jūsų atsakymai ir surinkti tyrimo duomenys bus naudojami moksliniams apibendrinimams bei jaunimo politikos rekomendacijų rengimui.

Į pateiktus klausimus prašome atsakyti remiantis savo nuomone. Jūsų nuoširdūs ir atviri atsakymai padės geriau suprasti Lietuvos jaunimo situaciją ir parengti ilgalaikės jaunimo problematikos tyrimų koncepcijos metmenis.

Tyrimas vykdomas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros užsakymu.

Iš anksto dėkingi,

Tyrimo  
organizatoriai

**Kaip pildyti klausimyną?**

Prašome atidžiai perskaityti kiekvieną klausimą bei pildymo sąlygas ir pasirinkti labiausiai Jums tinkantį atsakymo variantą.

Lentelėse yra pateikiami klausimų blokai. Įvertinkite **kiekvieną** lentelėje pateiktą teiginį/sąlygą arba klausimą, apibraudami pasirinktą skaičių.

**Pavyzdys:**

	Niekada	Kartais	Dažnai
Pirmas teiginys / sąlyga	1	2	3
Antras teiginys / sąlyga	1	2	3
Trečias teiginys / sąlyga	1	2	3
Ir t.t. ....	1	2	3



Jeigu Jūs esate mokyklos moksleivis/-ė, klausimyną prašome pradėti pildyti nuo **I dalies – MOKYKLA, 1 klausimo** (2 puslapis).

Jeigu Jūs esate bet kokios studijų formos studentas/-ė aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), prašome pradėti pildyti nuo **II dalies – STUDIJOS, 9 klausimo** (4 puslapis).

Jeigu Jūs dirbate, ir nestudijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), bei nesimokote mokykloje, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 12 klausimo** (6 puslapis).

Jeigu Jūs nei studijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), nei mokotės mokykloje, ir šiuo metu nedirbate, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 21 klausimo** (8 puslapis).

**1. Šiuo metu Jūs:** *pasirinkite vieną, Jums geriausiai tinkantį, atsakymo variantą*

- 1.1. Dirbate, esate nėštumo ir vaiko gimdymo, vaiko priežiūros atostogose (pradėti nuo 12 klausimo)
- 1.2. Studijuojate universitete arba kolegijoje (pradėti nuo 9 klausimo)
- 1.3. Studijuojate universitete arba kolegijoje ir dirbate (pradėti nuo 9 klausimo)
- 1.4. Mokotės pagrindinėje, vidurinėje, jaunimo, profesinėje mokykloje arba gimnazijoje (pradėti nuo 1 klausimo)
- 1.5. Mokotės pagrindinėje, vidurinėje, jaunimo, profesinėje mokykloje arba gimnazijoje ir dirbate (pradėti nuo 1 klausimo)
- 1.6. Nei dirbate, nei mokotės, nei studijuojate (pradėti nuo 21 klausimo)

## 1.7. Atliekate privalomą karo tarnybą (pradėti nuo 27)

### I. MOKYKLA



Šią klausimyno dalį pildo tik pagrindinių, vidurinių, jaunimo, profesinių mokyklų ir gimnazijų mokiniai.

2. Įvertinkite savo savijautą mokykloje. Jei teiginys labai tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.

	Man labai tinka	Man šiek tiek tinka	Man netinka
2.1. Kai kalbu su mokytojais ar mokiniais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta	1	2	3
2.2. Mokykloje jaučiuosi labai gerai	1	2	3
2.3. Aš tikiuosi mokykloje išmokti daug naujų ir naudingų dalykų	1	2	3
2.4. Mokykloje dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis	1	2	3
2.5. Kai mokykloje iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti	1	2	3
2.6. Aš noriai einu į mokyklą	1	2	3
2.7. Iškilus sunkumams mokykloje, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos	1	2	3
2.8. Mokykloje dažnai jaučiuosi pasimetęs/-usi, sutrikęs/-usi	1	2	3

3. Pažymėkite kaip dažnai per pastarąsias 30 dienų Jums mokykloje nutiko išvardinti atvejai. Jei nurodyti atvejai įvyko daugiau nei 2 kartus – apibraukite 1, jei vieną ar du kartus – apibraukite 2, jei neįvyko - apibraukite 3.

	Daugiau nei 2 kartus	1- 2 kartus	Neįvyko
3.1. Kiti mokiniai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą)	1	2	3
3.2. Kiti mokiniai Jus aprėkė, apšaukė, užgauliojo	1	2	3
3.3. Kiti mokiniai liepė už juos kažką daryti	1	2	3
3.4. Kiti mokiniai prie Jūsų seksualiai priekabiavo	1	2	3
3.5. Kiti mokiniai reketavo daiktų/pinigų	1	2	3
3.6. Mokytojai Jus užgauliojo	1	2	3

3.7. Mokytojai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą) 1 2 3

3.8. Kita (prašome parašyti kitus įvykius mokykloje, dėl kurių nenorėsite eiti į mokyklą arba nesijautėte joje saugus) 1 2 3

**4. Pažymėkite, kaip dažnai per paskutines 30 dienų Jums teko:** *Jeigu neteko – apibraukite 1, jei teko 1-3 kartus – apibraukite 2, jei teko 4-10 kartų – apibraukite 3 ir jeigu 11 kartų ir daugiau – apibraukite 4.*

	Neteko	1-3 kartus	4-10 kartų	11 kartų ir daugiau
4.1. Pavėluoti į pamokas	1	2	3	4
4.2. Be pateisinimo praleisti vieną dienos pamoką	1	2	3	4
4.3. Praleisti keletą pamokų dėl rimtos priežasties	1	2	3	4
4.4. Be pateisinimo praleisti visas dienos pamokas	1	2	3	4
4.5. Praleisti visas dienos pamokas dėl šeimyninių aplinkybių	1	2	3	4
4.6. Praleisti visas dienos pamokas dėl ligos	1	2	3	4

**5. Koks Jūsų paskutinio semestro pažymių vidurkis? Prašome įrašyti** \_\_\_\_\_

**6. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius.** *Jeigu visiškai sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.*

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
6.1. Esu apsisprendęs/-usi kokią profesiją, studijų sritį pasirinksiu	1	2	3	4
6.2. Domiuosi būsima profesija, studijų sritimi	1	2	3	4
6.3. Pasirinkau dalykus reikalingus būsimei profesijai/susijusius su būsima profesija ar studijomis	1	2	3	4
6.4. Žinau būsimei profesijai keliamus reikalavimus	1	2	3	4
6.5. Domiuosi situacija darbo rinkoje ir jos poreikiais	1	2	3	4
6.6. Mokykloje konsultavausi su mokytojais/ mokyklos specialistais dėl profesijos, studijų pasirinkimo	1	2	3	4

6.7. Žinau kur kreiptis dėl profesinio informavimo ir konsultavimo 1 2 3 4

**7. Kokie Jūsų ketinimai ateityje? Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.**

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
7.1. Ketinate studijuoti užsienyje	1	2	3	4
7.2. Ketinate po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą	1	2	3	4

**8. Kaip dažnai Jūsų klasėje vyksta žemiau išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs dalyvaujate tose veiklose? Jei dažnai – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3 ir jeigu nežinote – apibraukite 4.**

	Dažnai	Kartais	Niekada	Nežinau
8.1. Klasėje vyksta seniūno rinkimai	1	2	3	4
8.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant klasės seniūną	1	2	3	4
8.3. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkat mokinių savivaldą	1	2	3	4
8.4. Jūs esate buvęs/-usi klasės seniūnu/-e	1	2	3	4
8.5. Jūs dalyvaujate mokykloje vykstančiuose renginiuose	1	2	3	4
8.6. Jūs prisidedate prie mokinių savivaldos veiklų organizavimo ir vykdymo	1	2	3	4
8.7. Jūs buvote išrinktas į moksleivių parlamentą/mokinių tarybą, mokyklos tarybą	1	2	3	4
8.8. Jūsų mokykloje vyksta mokinių savivaldos rinkimai	1	2	3	4



**Jeigu Jūs dirbate, toliau prašome pereiti prie 12 klausimo, 6 puslapyje.**

**Jeigu nedirbate, toliau prašome prie 27 klausimo, 9 puslapyje.**

## II. STUDIJOS



Šią klausimyno dalį pildo aukštųjų mokyklų (universitetų, kolegijų), visų studijų formų studentai.

**9. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie studijų programos ir aukštosios mokyklos pasirinkimą. Jei visiškai nesutinkate - apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4**

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
9.1. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų tų pačių studijų siūlomas programas	1	2	3	4
9.2. Rinkausi aukštąją mokyklą tą, kurioje lengva studijuoti	1	2	3	4
9.3. Domėjausi aukštųjų mokyklų siūlomomis galimybėmis dalį studijų vykdyti užsienyje, klausyti vizituojančių dėstytojų paskaitų	1	2	3	4
9.4. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų studijų kainas	1	2	3	4
9.5. Lyginau skirtingų Lietuvos ir užsienio aukštųjų mokyklų tų pačių studijų kainas	1	2	3	4
9.6. Domėjausi aukštųjų mokyklų materialine technine baze, pvz., mokymosi, gyvenimo sąlygomis, bibliotekų galimybėmis ir pan.	1	2	3	4
9.7. Rinkausi aukštąją mokyklą pagal jos prestižą visuomenėje	1	2	3	4
9.8. Domėjausi studentų atsiliepimais, įspūdziais apie studijas įvairiose aukštosiose mokyklose	1	2	3	4

**10. Kokie Jūsų ketinimai ateityje? Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.**

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
10.1. Ketinate studijas tęsti toje pačioje srityje Lietuvoje	1	2	3	4

10.2. Kintate studijas tęsti toje pačioje srityje užsienyje	1	2	3	4
10.3. Kintate studijas tęsti, tačiau kitoje srityje Lietuvoje	1	2	3	4
10.4. Kintate studijas tęsti kitoje srityje užsienyje	1	2	3	4
10.5. Kita ( <i>įrašykite</i> ) _____	1	2	3	4

**11. Kaip dažnai Jūsų aukštojoje mokykloje vyksta išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs jose dalyvaujate? Jei Jūsų atsakymas dažnai – apibraukite 1, jeigu kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3, jei nežinote – apibraukite 4.**

	Dažnai	Kartais	Niekada	Nežinau
11.1. Jūsų grupėje / kurse vyksta seniūno (atstovo, kontaktinio asmens) rinkimai	1	2	3	4
11.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant savo kurso / grupės seniūną (atstovą, kontaktinį asmenį)	1	2	3	4
11.3. Jūs esate buvęs/-usi savo kurso / grupės seniūnu/-e (atstovu/-e, kontaktiniu asmeniu)	1	2	3	4
11.4. Jūs dalyvavote renkant savo fakulteto, instituto ir kt. studentų atstovybės pirmininką / atstovą	1	2	3	4
11.5. Jūs dalyvaujate universitete/kolegijoje vykstančiuose renginiuose	1	2	3	4
11.6. Jūs prisidedate prie studentų atstovybės veiklų organizavimo ir vykdymo	1	2	3	4
11.7. Jūs esate / buvote prisijungęs/-usi prie savo universiteto / kolegijos studentų atstovybės kaip jos narys	1	2	3	4
11.8. Domitės Jūsų fakulteto studentų atstovybės veikla	1	2	3	4
11.9. Jūs dalyvaujate Jūsų fakultete vykstančioje ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje	1	2	3	4
11.10. Jūs esate / buvote išrinktas/-a į savo universiteto/kolegijos ir (ar) fakulteto valdymo, studijų kokybės užtikrinimo ar kt. organus / darinius kaip studentų atstovas	1	2	3	4



**Jeigu Jūs dirbate, prašome pildyti toliau (eiti prie 12 klausimo).**

**Jeigu nedirbate, toliau prašome pildyti nuo 27 klausimo, 9 puslapyje.**



### III. DARBAS



Šią klausimyno dalį pildo tik dirbantys.

**12. Ar dirbate pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją? Pasirinkite vieną atsakymo variantą.**

- 12.1. Taip (*prašome pereiti prie 14 klausimo*)
  - 12.2. Ne
  - 12.3. Neturiu išsilavinimo / specialybės / profesijos (*prašome pereiti prie 15 klausimo*)
  - 12.4. Kita (*įrašykite*)
- 

**13. Nurodykite priežastis, kodėl nedirbate pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją.**

*Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.*

- 13.1. Darbas pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją būtų mažiau apmokamas
  - 13.2. Darbas pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją man neįdomus
  - 13.3. Pradėjau dirbti ne pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją dar studijuodamas
  - 13.4. Neradau darbo pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją
  - 13.5. Neturiu jokios specialybės / profesijos
  - 13.6. Kita (*įrašykite*)
- 

**14. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius apie savo studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimą. Jei visiškai nesutinkate apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4.**

	Visiškai nesutink u	Nesutinku	Sutink u	Visiškai sutinku
14.1. Dar mokykloje apsisprendžiau, kokią studijų programą / specialybę / profesiją pasirinksiu	1	2	3	4
14.2. Domėjausi būsimą studijų programą / specialybę / profesiją, jai keliamais reikalavimais	1	2	3	4
14.3. Mokykloje konsultavausi su mokytojais/ kitais specialistais dėl studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimo	1	2	3	4
14.4. Rinkdamasis studijų programą / specialybę / profesiją domėjausi įvairiomis specialybėmis / profesijomis ir įsidarbinimo galimybėmis baigus studijas	1	2	3	4

14.5. Dalykus mokykloje rinkausi pagal būsimą studijų programą / specialybę / profesiją 1 2 3 4

14.6. Tariausi su tėvais dėl studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimo 1 2 3 4

**15. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.**

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
15.1. Kai kalbu su darbdaviais ar bendradarbiais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta	1	2	3
15.2. Darbe jaučiuosi labai gerai	1	2	3
15.3. Darbas, kurį dirbu, man yra įdomus	1	2	3
15.4. Darbe dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis	1	2	3
15.5. Kai darbe iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti	1	2	3
15.6. Aš noriai einu į darbą	1	2	3
15.7. Iškilus sunkumams darbe, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos	1	2	3
15.8. Darbe jaučiuosi pasimetęs/-usi ir sutrikęs/-usi	1	2	3

**16. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.**

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
16.1. Ketinate keisti darbą tame pačiame mieste	1	2	3
16.2. Ketinate ieškotis darbo kitame mieste	1	2	3
16.3. Ketinate mokytis / tęsti pradėtus mokslus, studijas	1	2	3
16.4. Ketinate važiuoti užsidirbti į užsienį	1	2	3
16.5. Ketinate persikvalifikuoti	1	2	3
16.6. Kita (įrašykite) _____	1	2	3

**17. Ar planuojate keisti darbo vietą?**

17.1. Taip

17.2. Ne (prašome pereiti prie 27 klausimo)

17.3. Kita

(įrašykite) \_\_\_\_\_

**18. Dėl kokių priežasčių planuojate keisti darbo vietą? Pasirinkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausius motyvus.**

- 18.1. Šiame darbe nematau karjeros perspektyvų
- 18.2. Noriu įdomesnio darbo
- 18.3. Noriu didesnio darbo apmokėjimo
- 18.4. Siekiu geresnių darbo sąlygų
- 18.5. Noriu patobulinti kvalifikaciją
- 18.6. Patiriu diskriminaciją (dėl lyties, amžiaus ir pan.)
- 18.7. Kita

(įrašykite) \_\_\_\_\_

**19. Jeigu darbo ketinate ieškoti kitame mieste, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausias priežastis.**

- 19.1. Didesnės galimybės pasirinkti darbą
- 19.2. Negaliu rasti darbo savo gyvenamojoje vietovėje
- 19.3. Dabartinėje gyvenamojoje vietoje nuobodu, norisi intensyvesnio kultūrinio gyvenimo
- 19.4. Geresnės sąlygos užtikrinti vaikams kokybišką mokymąsi
- 19.5. Geresnės vaikų priežiūros paslaugos
- 19.6. Pokyčiai šeimoje (skyrybos/vedybos, vyro/ žmonos darbo vietos kaita)
- 19.7. Kita (įrašykite) \_\_\_\_\_

**20. Jeigu darbo ketinate ieškoti užsienyje, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris pagrindines priežastis.**

- 20.1. Lietuvoje nematau karjeros perspektyvų
- 20.2. Sunku rasti darbą
- 20.3. Užsienyje galima uždirbti daugiau pinigų
- 20.4. Kitose šalyse geresnės darbo sąlygos
- 20.5. Siekiu įgyti vakarietiškos darbo kultūros
- 20.6. Noriu patobulinti kalbą
- 20.7. Noriu pakeliauti po šalį
- 20.8. Noriu geresnių socialinių garantijų
- 20.9. Draugas/draugė/ vyras/žmona yra emigravęs
- 20.10. Planuoju susituokti su užsieniečiu
- 20.11. Kita

(įrašykite) \_\_\_\_\_



**Toliau prašome pereiti prie 27 klausimo (9 puslapis)**



Šią klausimyno dalį pildo nestudijuojantys, nesimokantys mokykloje ir šiuo metu neturintys darbo.

**21. Kiek laiko neturite jokio darbo?**

- 21.1. Iki 6 mėnesių
- 21.2. Nuo 6 mėnesių iki 1 metų
- 21.3. Nuo 1 iki 3 metų
- 21.4. Virš 3 metų
- 21.5. Nedirbau niekada

**22. Kiek laiko išdirbote paskutinėje savo darbovietėje?**

- 22.1. Iki 1 metų
- 22.2. 1 – 3 metus
- 22.3. 3 – 5 metus
- 22.4. Virš 5 metų
- 22.5. Niekur nedirbau

**23. Dėl kokių priežasčių šiuo metu nedirbate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 23.1. Negaunate darbo, kurio pobūdis / turinys / užduotys Jus tenkintų,
  - 23.2. Esate vaiko priežiūros atostogose
  - 23.3. Nerandate jokio darbo
  - 23.4. Negaunate darbo už Jus tenkinantį darbo užmokestį
  - 23.5. Slaugote sergantį giminaitį
  - 23.6. Kita (*įrašykite*)
- 

**24. Koku būdu ieškote darbo? Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymo variantus.**

- 24.1. Per užimtumo tarnybą (buvusi darbo birža)
  - 24.2. Per jaunimo darbo centrą
  - 24.3. Internete per darbo skelbimus
  - 24.4. Laikraštyje per darbo skelbimus
  - 24.5. Per pažįstamus ir draugus
  - 24.6. Per įdarbinimo agentūras
  - 24.7. Darbo neieškau
  - 24.8. Bandau pats sau susikurti darbo vietą
  - 24.9. Kita (*įrašykite*)
- 

**25. Kokį darbą sutiktumėte dirbti Lietuvoje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.**

- 25.1. Pagal specialybę
- 25.2. Tik gerai apmokamą
- 25.3. Bet kokį darbą
- 25.4. Jokio

25.5. Kita (jrašykite)

---

26. Kokį darbą sutiktumėte dirbti užsienyje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.

- 26.1. Pagal specialybę  
26.2. Tik gerai apmokamą  
26.3. Bet kokį darbą  
26.4. Jokio  
26.5. Kita (jrašykite)
- 



Nuo šios klausimyno dalies toliau pildo visi.

## IV. LAISVALAIKIS

*Laisvalaikis - tai laisvas laikas liekantis Jums nuo darbo, studijų, mokslo*

27. Kaip dažniausiai Jūs leidžiate savo laisvalaikį? Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai - apibraukite 3, jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
27.1. Skaitau knygą	1	2	3	4
27.2. Žiūriu TV	1	2	3	4
27.3. Žaidžiu kompiuteriu	1	2	3	4
27.4. Sportuoju namie/klube	1	2	3	4
27.5. Einu pasivaikščioti	1	2	3	4
27.6. Einu į teatrą, koncertus, parodas	1	2	3	4
27.7. Einu į parduotuves	1	2	3	4
27.8. Lankau saviraškos užsiėmimus/būrelius	1	2	3	4
27.9. Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	1	2	3	4
27.10. Susitinku su draugais	1	2	3	4
27.11. Skiriu laiką savo hobiui	1	2	3	4
27.12. Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	1	2	3	4

27.13. Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	1	2	3	4
---	---	---	---	---

27.14. Kita (įrašykite) _____	1	2	3	4
-------------------------------	---	---	---	---

**28. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite pateiktus teiginius apie Jūsų laisvalaikį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.**

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
28.1. Esu patenkintas savo laisvalaikiu	1	2	3	4
28.2. Turiu daug galimybių įdomiai praleisti laisvalaikį	1	2	3	4
28.3. Turiu pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą	1	2	3	4

## V. DRAUGAI

**29. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie Jūsų draugus. Jei visiškai su teiginiu nesutinkate – apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate - apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4**

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
29.1. Esu patenkintas tuo, kaip draugai su manimi bendrauja	1	2	3	4
29.2. Esu patenkintas tuo, kaip aš ir mano draugai praleidžiame laisvalaikį	1	2	3	4
29.3. Aš galiu kreiptis į savo draugus pagalbos	1	2	3	4
29.4. Su savo draugais galiu bendrauti atvirai ir išsakyti tai ką jaučiu	1	2	3	4
29.5. Aš pasitikiu savo draugais	1	2	3	4

**30. Kiek artimų draugų Jūs turite?**

- 30.1. Nė vieno
- 30.2. Vieną
- 30.3. Du ir daugiau

**31. Ar Jums lengva susirasti naujų draugų?**

- 31.1. Labai lengva

- 31.2. Lengva  
 31.3. Sunku  
 31.4. Labai sunku

**32. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius šiais būdais bendrauji su artimiausiais draugais?**  
 (Jvertinkite kiek kartų vidutiniškai)

	Niekada	Keletą kartų per mėnesį	Keletą kartų per savaitę	Kartą per dieną	Keletą kartų per dieną
32.1. Susirašote tekstinėmis žinutėmis	1	2	3	4	5
32.2. Skambinate telefonu	1	2	3	4	5
32.3. Susitinkate video pokalbiui internetinėse platformose	1	2	3	4	5
32.4. Susitinkate tiesioginiam bendravimui (fiziškai)	1	2	3	4	5

**33. Ar yra tokių žmonių kurie:**

	Taip	Ne
33.1. Išklauso Jus neteisdamis ir neduodami patarimų	1	2
33.2. Parodo, jog vertina Jūsų pastangas	1	2
33.3. Padrąsina Jus	1	2
33.4. Patvirtina, jog Jus palaiko ar yra Jūsų pusėje	1	2
33.5. Priverčia susimąstyti apie Jūsų jausmus, vertybes	1	2
33.6. Padeda Jums duodami ar paskolindami pinigų	1	2
33.7. Kaip nors kitaip padeda ( <i>prašome parašyti kaip</i> )	1	2

**34. Kaimynystėje, kurioje gyvenate yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti jaunimas**

- 34.1. Visiškai sutinku  
 34.2. Sutinku  
 34.3. Nesutinku  
 34.4. Visiškai nesutinku

## VII. GYVENIMO SĄLYGOS

**35. Su kuo Jūs gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 35.1. Vienas
- 35.2. Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikai)
- 35.3. Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikai) ir tėvais/globėjais
- 35.4. Su tėvais/globėjais
- 35.5. Su giminėmis
- 35.6. Su draugu/drauge
- 35.7. Su draugu/drauge ir tėvais/globėjais
- 35.8. Nuomos/bendrabučio draugais
- 35.9. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**36. Kur Jūs (Jūsų šeima) gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 36.1. Kambaryje
- 36.2. Bute
- 36.3. Name
- 36.4. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**37. Kam priklauso būstas, kuriame Jūs gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 37.1. Jūsų nuosavybė
- 37.2. Bendra Jūsų ir Jūsų žmonos/vyro nuosavybė
- 37.3. Bendra Jūsų ir Jūsų draugo/-ės nuosavybė
- 37.4. Jūsų tėvams
- 37.5. Vyro ar žmonos tėvams
- 37.6. Draugui/draugei
- 37.7. Giminaičiams
- 37.8. Nuomojamas
- 37.9. Socialinis būstas
- 37.10. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**38. Kokie yra Jūsų pajamų šaltiniai? Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymų variantus.**

- 38.1. Tėvų parama
- 38.2. Uždarbis
- 38.3. Stipendija
- 38.4. Pašalpos
- 38.5. Pelnas iš verslo
- 38.6. Paskola
- 38.7. Giminių parama
- 38.8. Draugo/ draugės pajamų
- 38.9. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**39. Kiek vidutiniškai per mėnesį pajamų tenka vienam Jūsų šeimos nariui (atskaičiavus mokesčius)? Sudėkite pajamas iš visų anksčiau išvardintų šaltinių ir padalinkite iš šeimos narių skaičiaus).**

- 39.1. Iki 100 eurų
- 39.2. Nuo 101 iki 143 eurų
- 39.3. Nuo 144 iki 285 eurų
- 39.4. Nuo 286 iki 430 eurų



- 39.5. Nuo 431 iki 855 eurų
  - 39.6. 856 ir daugiau
  - 39.7. Kita (*įrašykite*)
- 

**40. Ar esate paėmęs/-usi paskolą? Pažymėkite visus jums tinkančius atsakymo variantus.**

- 40.1. Esu paėmęs/-usi būsto paskolą
  - 40.2. Esu paėmęs/-uis vartojamąją paskolą
  - 40.3. Esu paėmęs/-usi būsto remonto paskolą
  - 40.4. Esu paėmęs/-usi paskolą studijoms
  - 40.5. Jokios paskolos neturiu
  - 40.6. Ne, paskolos neturiu, bet planuoju imti (*įrašykite kokią*) \_\_\_\_\_
  - 40.7. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_
- 

**41. Ar žinote apie LR Vyriausybės pirmo būsto programą, skirtą jaunoms šeimoms?**

- 41.1. Taip
- 41.2. Ne

**42. Ar esate pasinaudoję LR Vyriausybės pirmo būsto programa, skirta jaunoms šeimoms?**

- 42.1. Taip
- 42.2. Ne, bet ketinu pasinaudoti
- 42.3. Ne ir neketinu pasinaudoti

**43. Ar Jūs turite savo verslą? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 43.1. Taip, vadovauju savo verslo veiklai
- 43.2. Esu verslo partneris
- 43.3. Dalyvauju šeimos versle
- 43.4. Bandžiau save versle, bet nepavyko
- 43.5. Planuoju pradėti verslą
- 43.6. Ne, savo verslo neturiu
- 43.7. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**44. Ar teko dalyvauti jaunimo verslumą skatinančiose veiklose mokykloje ir / ar už jos ribų**

- 44.1. Nežinau, nesu apie tokias girdėjęs/-usi
- 44.2. Apie tokias veiklas esu girdėjęs/-usi, bet dalyvauti neteko
- 44.3. Taip, teko dalyvauti.

## IX. DALYVAVIMAS

### 45. Atsakykite į kiekvieną pateiktą klausimą, ar Jūs:

	Taip	Ne
45.1. Dalyvavote paskutiniuose vykusiuose rinkimuose	1	2
45.2. Eidami balsuoti jau žinojote už kokį kandidatą ir kodėl balsuosite	1	2
45.3. Domitės Jūsų apylinkėje išrinktų Seimo narių veikla/darbais Seime	1	2
45.4. Esate kokios nors politinės partijos ar jaunimo politinės organizacijos narys	1	2
45.5. Prieš rinkimus domėjotės politinių partijų programomis	1	2
45.6. Domitės politiniais įvykiais / visuomenės aktualijomis šalyje ir pasaulyje	1	2
45.7. Per paskutinius dalyvavote rinkiminėje kampanijoje palaikant kandidatą	1	2
45.8. Per pastaruosius metus dalyvavote diskusijose su politiku, valstybės valdymo institucijų atstovais ar kandidatais į valdžios institucijas	1	2

### 46. *Jdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną pateiktą teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.*

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
46.1. Jūsų vienas iš tėvų yra / buvo politinės partijos narys	1	2	3	4
46.2. Jūsų tėvai kalbasi / kalbėdavosi tarpusavyje apie politinius įvykius šalyje, aktualijas	1	2	3	4
46.3. Jūs su savo tėvais / globėjais kalbatės / kalbėdavotės apie politinius įvykius šalyje, aktualijas	1	2	3	4
46.4. Jūsų mokytojai / dėstytojai skatina / skatino domėtis politiniais įvykiais šalyje, aktualijomis	1	2	3	4
46.5. Su savo draugais kalbatės, diskutuojate apie politinius įvykius šalyje	1	2	3	4
46.6. Apie politinius įvykius šalyje diskutavote jaunimo organizacijoje arba atvirame jaunimo centre / erdvėje?	1	2	3	4

### 47. *Jdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį atspindintį Jūsų nuomonę apie politiką. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4*

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku	Neturiu nuomonės
47.1. Politika yra „nešvarus“ reikalas	1	2	3	4	5
47.2. Į politiką žmonės eina siekdami tarnauti visuomenei	1	2	3	4	5
47.3. Visos partijos vienodai blogos	1	2	3	4	5
47.4. Manote, kad galite pakeisti, valdyti savo gyvenimą, įsijungdami į politines veiklas	1	2	3	4	5
47.5. Jūsų gerove turi pasirūpinti valstybė	1	2	3	4	5
47.6. Jei patektumėte į valdžią elgtumėtės taip pat, kaip ir dabar valdžioje esantys asmenys	1	2	3	4	5

**48. Įvertinkite, kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs: Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3, ir jei niekada – apibraukite 4.**

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
48.1. Dalyvavote pilietinėse akcijose	1	2	3	4
48.2. Dalyvavote labdaros renginiuose	1	2	3	4
48.3. Dalyvavote viešose diskusijose ar susirinkimuose gyvenamojoje /mokymosi vietoje, darbe	1	2	3	4
48.4. Dalyvavote gyvenamosios vietos, miesto renginiuose	1	2	3	4
48.5. Siuntėte sms/skambinote aukodami įvairių paramos / labdaros akcijų metu.	1	2	3	4
48.6. Pasirašėte peticiją (elektroninį ar popierinį variantą)	1	2	3	4

**49. Kokios asociacijos/-ų (nevyriausybinių organizacijų) narys esate?**

49.1. Įrašykite organizacijos/-jų pavadinimą/-  
us \_\_\_\_\_

49.2. Jokios (pereiti prie 52 klausimo)

**50. Įdėmiai perskaitykite kiekvieną teiginį ir įvertinkite savo pastarųjų 6 mėnesių dalyvavimą asociacijoje, kurios narys esate.**

	Taip	Ne
50.1. Domėtės asociacijos veikla	1	2

50.2. Bendraujate su kitais asociacijos nariais ir kolegomis	1	2
50.3. Dalyvaujate asociacijos renginiuose	1	2
50.4. Dalyvaujate asociacijos valdymo organų rinkimuose	1	2
50.5. Organizuojate asociacijos renginius, vykdate jos veiklas	1	2
50.6. Užimate vadovaujančias pareigas asociacijoje	1	2
50.7. Esate atsakingas už kokią nors asociacijos veiklos sritį		
50.8. Jūsų draugai, bendradarbiai, giminės žino, kad esate šios asociacijos narys	1	2

**51. Asociacijų, renginiuose ir kitokiuose veiklose dalyvauti Jus paskatina:**

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
51.1. Patrauklios idėjos	1	2	3	4
51.2. Patrauklios veiklos formos	1	2	3	4
51.3. Mano draugų, artimųjų dalyvavimas	1	2	3	4
51.4. Įdomus lyderis	1	2	3	4
51.5. Draugų rato plėtimas	1	2	3	4
51.6. Galimybės įgyti naujų gebėjimų ir žinių, kurios bus naudingos ateityje	1	2	3	4
51.7. Galimybės susitikti, bendrauti su įdomiais žmonėmis	1	2	3	4
50.8. Didesnio pasitikėjimo savimi įgijimas	1	2	3	4
51.9. Kontaktų su svarbiais asmenimis užmezgimas	1	2	3	4
51.10. Dalinimasis turimomis žiniomis ir gebėjimais	1	2	3	4
51.11. Kita ( <i>rašykite</i> ) _____	1	2	3	4

**52. Ar žinote, esate girdėję apie jaunimo informavimo ir konsultavimo portalą zinauviska.lt?**

- 52.1. Taip, žinau, esu girdėjęs
- 52.2. Taip, teko lankytis, naudotis
- 52.3. Ne, nesu girdėjęs

**53. Ar per pastaruosius 6 mėnesius Jūs dalyvavote savanoriškoje (be jokio piniginio atlygio, savo valia/noru pasirinktas ir dirbamas darbas, kuris nėra dirbamas šeimos nariams ar giminėms) veikloje? Pasirinkite vieną, Jums tinkantį atsakymo variantą.**

- 53.1. Taip, dalyvavau seniau ir dabar
- 53.2. Taip, dalyvauju tik dabar
- 53.3. Ne, bet esu dalyvavęs/-usi seniau
- 53.4. Ne, nesu iš viso dalyvavęs/-usi

**54. Ar žinote, esate girdėję apie šias tarptautinės savanorystės galimybes (Nurodykite visas, kurias žinote ar esate girdėję)?**

- 54.1. Europos savanorių tarnyba
- 54.2. „Veiklus jaunimas“ programos Europos savanorių tarnyba
- 54.3. Erasmus+“ programos tarptautinės savanorystės veikla
- 54.4. Europos solidarumo korpusas“ programos tarptautinės savanoriška veikla
- 54.5. Kita (prašome parašyti kokias)

**55. Kiek laiko truko jūsų ilgiausia savanorystė, prašome įrašyti skaičių \_**

55.1. \_\_\_\_\_ dienų arba

55.2. \_\_\_\_\_ mėnesių

**56. Ar priklausote kokiam nors neformaliai grupei ar stiliui (pvz.: parkurininkai, riedutininkai, reperiai, metalistai, gotai, baikeriai, skinhedai, emo, ir kt.) ?**

- 56.1. Taip (parašykite kokias) \_\_\_\_\_
- 56.2. Ne

**57. Ar esate dalyvavę šiose tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose, skirtose jaunimui (nurodykite visas, kuriose kada nors teko dalyvauti)?**

- 57.1. Erasmus+ programos tarptautinės savanorystės, jaunimo mainų ar jaunimo dialogo projekte
- 57.2. Europos solidarumo korpuso programos tarptautinės savanoriškos veiklos ar solidarumo projekte
- 57.3. Veiklus jaunimas programos jaunimo mainuose, Europos savanorių tarnyboje ar jaunimo iniciatyvų projekte
- 57.4. Dalyvavau kitose tarptautinėse programose

**58. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.**

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
57.1. Jūs saugiai jaučiatės savo šalyje	1	2	3	4
57.2. Jūs jaučiatės laisvi pilietiškai / visuomeniškai veikti	1	2	3	4
57.3. Piliečių veikla yra palaikoma bendrapiliečių/ aplinkinių /artimųjų	1	2	3	4
57.4. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose, laikomi keistuoliais	1	2	3	4

57.5. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose įtarinėjami turintys savanaudiškų interesų 1 2 3 4

57.6. Tik silpni ir nevykėliai dalyvauja nevyriausybių organizacijų / visuomeninėje veikloje 1 2 3 4

## X. ĮPROČIAI

**59. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote alkoholinius gėrimus? Pasirinkite tik vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.**

- 59.1. Nei karto
- 59.2. Kartą per mėnesį ir rečiau
- 59.3. Du keturis kartus per mėnesį
- 59.4. Du tris kartus per savaitę
- 59.5. Keturis ar daugiau kartų per savaitę
- 59.6. Visiškai nevartoju

**60. Atsakykite į kiekvieną žemiau pateiktą klausimą.**

	Taip	Ne
59.1. Ar Jums kada nors kilo mintis, kad reikėtų mažiau vartoti alkoholinių gėrimų ?	1	2
59.2. Ar aplinkinių kritika dėl alkoholinių gėrimų vartojimo Jus kada nors erzino?	1	2
59.3. Ar kada nors jautėtės kaltas dėl to, kad vartojate alkoholinius gėrimus?	1	2
59.4. Ar esate kada nors ryte pirmiausiai išgėręs, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?	1	2
59.5. Ar Jūsų giminaitis, draugas, gydytojas kada nors buvo sunerimę dėl Jūsų gėrimo arba siūlęs gerti mažiau?	1	2

**61. Koks Jūsų santykis su narkotikų vartojimu? Pasirinkite vieną, Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą**

- 61.1. Vartojate pastoviai
- 61.2. Esate bandęs keletą kartų
- 61.3. Esate bandęs kartą
- 61.4. Nebandėte, bet norėtumėte
- 61.5. Nebandėte ir nenorėtumėte
- 61.6. Nenorėtumėte atsakyti į klausimą
- 61.7. Kita (įrašykite) \_\_\_\_\_

**62. Kaip dažnai rūkėte (cigaretės, elektroninės cigaretės ir kt.) per paskutines 30 dienų? Pasirinkite tik vieną, Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.**

- 62.1. Iš viso nerūkiau

- 62.2. Mečiau
- 62.3. Mažiau negu vieną cigaretę per savaitę
- 62.4. Mažiau negu vieną cigaretę per dieną
- 62.5. 1-5 cigaretes per dieną
- 62.6. 6-10 cigarečių per dieną
- 62.7. 11-20 cigarečių per dieną
- 62.8. Daugiau negu 20 cigarečių per dieną

**63. Kiek laiko vidutiniškai per dieną praleidžiate internete?**

- 63.1. Iki 1 val.
- 63.2. 1-3 valandas
- 63.3. 3-5 valandas
- 63.4. 5 valandas ir ilgiau

**64. Kiek kartų per pastaruosius 6 mėnesius Jūs pasinaudojote greitųjų kreditų bendrovių paslaugomis:**

- 64.1. nė karto
- 64.2. 1 kartą
- 64.3. 2-4 kartų

**65. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote migdomuosius/raminamuosius vaistus ?**

- 65.1. Niekada
- 65.2. 1 kartą per mėnesį ir rečiau
- 65.3. 2 – 4 kartus per mėnesį
- 65.4. 2 – 3 kartus per savaitę
- 65.5. 4 ar daugiau kartų per savaitę

**66. Kiek kartų per savaitę sportuojate? *Mokiniamis ir studentams ne pamokų, ne paskaitų metu.***

- 66.1. Nė karto
- 66.2. Vieną kartą
- 66.3. Daugiau nei vieną kartą
- 66.4. Kiekvieną dieną

**67. Kiek vidutiniškai laiko per dieną vienu kartu sportuojate?**

- 67.1. Iki 15 min.
- 67.2. 15 – 30 min.
- 67.3. 30 – 60 min.
- 67.4. Iki 1,5 h
- 67.5. 1,5 h ir daugiau
- 67.6. Nesportuoju visai

## XII. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

**68. Įvertinkite, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį Jūs: jei Jūsų atsakymas labai dažnai – apibraukite 1, jeigu dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3 ir jei niekada – apibraukite 4.**

	Labai dažnai	Dažnai	Kartais	Niekada
67.1. Jautėtės nervingas ar sudirgęs	1	2	3	4
67.2. Patyrėte sunkumų užmiegant	1	2	3	4
67.3. Skaudėjo galvą	1	2	3	4
67.4. Skaudėjo nugarą	1	2	3	4
67.5. Skaudėjo skrandį	1	2	3	4
67.6. Vartojote vaistus nuo skausmo	1	2	3	4
67.7. Jautėtės nedarbingas	1	2	3	4
67.8. Jautėtės blogos nuotaikos	1	2	3	4
67.9. Skundėtės apetito trūkumu	1	2	3	4
67.10. Jautėtės liūdnas /-a	1	2	3	4
67.11. Jautėte nerimą	1	2	3	4
67.12. Buvote nepatenkintas/-a tuo, ką darote	1	2	3	4

**69. Nurodykite savo sveikatos būklę: Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 69.1. Jaučiatės labai gerai, su sveikata problemų neturite
- 69.2. Turite trumpalaikius sveikatos sutrikimus
- 69.3. Turite pasikartojančių sveikatos sutrikimų
- 69.4. Turite negalią
- 69.5. Kita (jrašykite) \_\_\_\_\_

**70. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų suaugusieji šeimos, kurioje gyvenate, nariai (globos namų darbuotojai) Jus palaikė? Jei nurodyti įvykiai nepasitaikė – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei dažnai – apibraukite 3.**

	Niekada	Kartais	Dažnai
69.1. Padėjo išspręsti problemą	1	2	3
69.2. Pagyrė	1	2	3
69.3. Parodė Jums savo meilę	1	2	3
69.4. Palaikė Jūsų idėją ar sumanymą	1	2	3
69.5. Leido pasijusti svarbiam ir reikšmingam	1	2	3
69.6. Jus iš klausė ir pagudė	1	2	3
69.7. Praleido su Jumis laisvalaikį	1	2	3



**71. Kokius nemokamos pagalbos teikėjus žinote? Pažymėkite visus jums žinomus**

- 71.1. Vaikų linija
- 71.2. Jaunimo linija
- 71.3. Pagalbos moterims linija
- 71.4. Jaunimo sveikatos centras Jūsų poliklinikoje
- 71.5. Kita (prašome įrašyti) \_\_\_\_\_

**72. Į kuriuos nemokamos pagalbos teikėjus Jūs bent kartą kreipėtės? Pažymėkite visus į kuriuos Jūs kreipėtės:**

- 72.1. Vaikų linija
- 72.2. Jaunimo linija
- 72.3. Pagalbos moterims linija
- 72.4. Jaunimo sveikatos centras Jūsų poliklinikoje
- 72.5. Kita (prašome įrašyti) \_\_\_\_\_
- 72.6. Nesikreipiau nė į vieną

**73. Kokio amžiaus pradėjote lytinius santykius?**

- 73.1. Įrašykite amžių \_\_\_\_\_
- 73.2. Lytinių santykių neturėjau (*pereiti prie 75 klausimo*)

**74. Ar lytinių santykių metu naudojate kontraceptines priemones? Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 74.1. Visada
- 74.2. Dažniausiai
- 74.3. Dažnai
- 74.4. Retai
- 74.5. Niekada

**75. Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atspindi Jūsų nuomonę apie santuoką? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 75.1. Santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu
- 75.2. Santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu
- 75.3. Santuoką verta registruoti tik turint (laukiantis) vaikų
- 75.4. Santuoka visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūtina tuoktis
- 75.5. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

## XIV. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

**76. Savivaldybė, kurioje gyvenate. Savivaldybė nurodoma pagal gyvenamosios vietos adresą, pvz., jei dirbate arba mokėtės Vilniuje, bet gyvenate Vilniaus rajone ir į darbą arba ugdymo įstaigą važinėjate, tai pasirinkite Vilniaus rajono savivaldybę: Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.**

- 76.1. Akmenės rajono savivaldybė

- 76.2. Alytaus miesto savivaldybė
- 76.3. Alytaus rajono savivaldybė
- 76.4. Anykščių rajono savivaldybė
- 76.5. Birštono savivaldybė
- 76.6. Biržų rajono savivaldybė
- 76.7. Druskininkų savivaldybė
- 76.8. Elektrėnų savivaldybė
- 76.9. Ignalinos rajono savivaldybė
- 76.10. Jonavos rajono savivaldybė
- 76.11. Joniškio rajono savivaldybė
- 76.12. Jurbarko rajono savivaldybė
- 76.13. Kaišiadorių rajono savivaldybė
- 76.14. Kalvarijos savivaldybė
- 76.15. Kauno miesto savivaldybė
- 76.16. Kauno rajono savivaldybė
- 76.17. Kazlų Rūdos savivaldybė
- 76.18. Kėdainių rajono savivaldybė
- 76.19. Kelmės rajono savivaldybė
- 76.20. Klaipėdos miesto savivaldybė
- 76.21. Klaipėdos rajono savivaldybė
- 76.22. Kretingos rajono savivaldybė
- 76.23. Kupiškio rajono savivaldybė
- 76.24. Lazdijų rajono savivaldybė
- 76.25. Marijampolės savivaldybė
- 76.26. Mažeikių rajono savivaldybė
- 76.27. Molėtų rajono savivaldybė
- 76.28. Neringos savivaldybė
- 76.29. Pagėgių savivaldybė
- 76.30. Pakruojo rajono savivaldybė
- 76.31. Palangos miesto savivaldybė
- 76.32. Panevėžio miesto savivaldybė
- 76.33. Panevėžio rajono savivaldybė
- 76.34. Pasvalio rajono savivaldybė
- 76.35. Plungės rajono savivaldybė
- 76.36. Prienų rajono savivaldybė
- 76.37. Radviliškio rajono savivaldybė
- 76.38. Raseinių rajono savivaldybė
- 76.39. Rietavo savivaldybė
- 76.40. Rokiškio rajono savivaldybė
- 76.41. Skuodo rajono savivaldybė
- 76.42. Šakių rajono savivaldybė
- 76.43. Šalčininkų rajono savivaldybė
- 76.44. Šiaulių miesto savivaldybė
- 76.45. Šiaulių rajono savivaldybė
- 76.46. Šilalės rajono savivaldybė
- 76.47. Šilutės rajono savivaldybė
- 76.48. Širvintų rajono savivaldybė
- 76.49. Švenčionių rajono savivaldybė
- 76.50. Tauragės rajono savivaldybė
- 76.51. Telšių rajono savivaldybė
- 76.52. Trakų rajono savivaldybė

- 76.53. Ukmergės rajono savivaldybė
- 76.54. Utenos rajono savivaldybė
- 76.55. Varėnos rajono savivaldybė
- 76.56. Vilkaviškio rajono savivaldybė
- 76.57. Vilniaus miesto savivaldybė
- 76.58. Vilniaus rajono savivaldybė
- 76.59. Visagino savivaldybė
- 76.60. Zarasų rajono savivaldybė

77. Jūs gyvenate: *pasirinkite vieną atsakymo variantą*

- 77.1. Mieste
- 77.2. Kaimo vietovėje

78. Jūsų amžius (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

79. Lytis:

- 79.1. Vyras
- 79.2. Moteris

80. Jūsų šeimyninė padėtis. *Pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

- 80.1. Vedęs / ištekęjusi
- 80.2. Nevedęs / netekėjusi
- 80.3. Išsiskyręs / -usi
- 80.4. Gyvenu neregistruotoje santuokoje
- 80.5. Našlys/našlė
- 80.6. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

81. Ar ir kiek turite vaikų? *Pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

- 81.1. Neturiu
- 81.2. Turiu 1 vaiką
- 81.3. Turiu 2 vaikus
- 81.4. Turiu 3 vaikus
- 81.5. Turiu 4 ir daugiau vaikų

82. Jūsų išsilavinimas: *Pasirinkite vieną atsakymo variantą*

- 82.1. Pradinis
- 82.2. Pagrindinis
- 82.3. Vidurinis
- 82.4. Profesinis
- 82.5. Aukštasis universitetinis
- 82.6. Aukštasis neuniversitetinis
- 82.7. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

83. Jei dirbate, koks Jūsų šiuo metu darbinis statusas? *Pasirinkite vieną atsakymo variantą*

- 83.1. Esate samdomas darbuotojas
- 83.2. Turite savo verslą
- 83.3. Dirbate pagal verslo liudijimą

- 83.4. Užsiimate individualia veikla
- 83.5. Esate ir samdomas darbuotojas ir turite verslą
- 83.6. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

84. Jei dirbate, koks Jūsų darbo stažas? (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

85. Jei dirbate, Jūs dirbate (*pasirinkite vieną atsakymo variantą*):

- 85.1. Nepilną darbo dieną
- 85.2. Pilną darbo dieną
- 85.3. Atsitiktinius darbus
- 85.4. Dirbate neoficialiai
- 85.5. Dirbate keliose darbovietėse
- 85.6. Dirbate vienoje darbovietėje ir dar papildomai uždarbiaujate.
- 85.7. Kita (*įrašykite*) \_\_\_\_\_

**AČIŪ JUMS UŽ BENDRADARBIAVIMĄ!**